

ഇന്ത്യാവരിത്രക്കറിയുകൾ

ക്വാറ്റ്രാർക്സ്

ഇന്ത്യാപരിസ്ഥകരിച്ചകൾ

INDIA CHARITHRA KURIPPUKAL

(Notes on Indian History)

By

KARLMARX

1st Impression - March 1961.

RIGHTS RESERVED

Printed at:

Keralathilakam Press, Ernakulam.

Publishers:

THE CENTRE FOR INTERNATIONAL CULTURE & CO-OPERATION

ERNAKULAM.

PRICE RS. 2. 00

ഇന്ത്യപരിത്രക്കാരിയുടെ

ക്ലാറ്റമാർക്സ്

പ്രസാധകൾ:
സാർവ്വദേശീയ
സാംസ്കാരിക സഹകരണ കോളം
എറണാകുളം.

വില 2.00

ഉള്ളടക്കം

മുസ്ലിംമാരുടെ ഇന്ത്യാവിജയം	9
ഇന്ത്യയിലെ മൊഗർ സാമ്രാജ്യം 1526–1761	40
ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യ ഇന്ത്യാക്കപനിയുടെ ഇന്ത്യൻ വിജയം	92
അവ സാന്നിദ്ധ്യം 1823—1858	202

രഖ്യ സ്വത്തിപ്പിന്റെ മാവുട

കൊള്ളേണ്ടിയൻ ഭരണത്തിന്റെ വിവരിതീകരിച്ചും സമ്പ്രദായങ്ങളും കൊള്ളുകളും, പ്രയോഗങ്കൾിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു കൊള്ളേണ്ടിയൻ രാജ്യമെന്ന നിലയിൽ, മാർക്ക് 1850 മുതൽക്കൂട്ടെന്ന ഇന്ത്യയെ സമ്പ്രദായം പഠിച്ചുവന്നിരുന്നു. പഞ്ചാണ്ടികമായ വർദ്ധിയ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രത്യേകമായ സ്പാഡാവങ്ങളിൽ എതാനം ചിലതു് അനു നിലവിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഇന്ത്യയെ കരിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനു പ്രത്യേക താൽപര്യവുമണ്ഡായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ഭേദകാല ത്തിന്റെ രാജ്യീയമായ വഘങ്ങളിൽ എത്തെല്ലാം മാറ്റും ണ്ഡായിരുന്നാലും 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യത്തെ ദശാബ്ദം വരെ അവിടത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതികൾക്കു പഞ്ചാണ്ടികകാലങ്ങളിൽ നിലവിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതിൽനിന്നും വലിയ വ്യത്യാസമാനം സംഭവിച്ചിരുന്നില്ല എന്നാണ് മാർക്ക് എഴുതിയിട്ടുള്ളതു് (ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ്‌വാഴ—സിലക്ട്‌വർക്ക്—ഇംഗ്ലീഷ് എഡിഷൻ—മോണ്ടോ—വോള്യും 1. പേജ് 348.)

മാർക്ക് നിന്റെ കരിച്ചുകൾ 1000 കൊല്ലുക്കാലത്തെ ഇന്ത്യാചരിത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു; എഴാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ദുകാലംതോടു് 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽനിന്റെ മദ്ദുകാലംവരെ അതായതു് ആദ്യത്തെ മഹിയുദ്ധിയാകുമണി കാലഘട്ടത്തോടു്—രാജ്യം ചിട്ടിച്ചുടക്കിയതു് ന്യായികരിച്ചുകൊണ്ട് ബ്രിട്ടീഷ് പാർലിമെന്റ് 1858 ആഗസ്റ്റ് 2-ാംനു ഇന്ത്യാബിൽ പാസ്സാക്കണമെന്നുവരെ.

18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ദുത്തോടുള്ളടി അവസാനിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാലഘട്ടം, ഈ കരിച്ചുകളുടെ മുന്നിലെ

തഭാഗം വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ള കരയുള്ളതു കുറവാണ് പ്രതിപാദ്യം ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ ഇന്ത്യാ ആകുമണ്ണവും വിജയവുമാണ്. വടക്കു ഇന്ത്യയിലും, സിസ്യ ഗംഗാ താഴെ വരയിലും ഭരണം ഉറപ്പിച്ചു, അബിടേനിനു തങ്ങളുടെ ആകുമണ്ണം തെക്കോട്ട് വ്യാപിപ്പിച്ച മുസ്ലിം രാജവംശങ്ങളെ കൊണ്ടു മാർക്ക് പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. ചെങ്കില്ലാൻറെയും ഭാമർ ലൈനിന്റെയും വംശപരമ്പരയിൽപ്പെട്ടവനാണുന്ന അവകാശപ്പെടുന്ന ദേവബരിന്റെ ആകുമണ്ണത്തെ തുടങ്ങി 1526-ൽ സ്ഥാപിതമായ മുഗൾസാത്രാജ്യത്തെപ്പറ്റാറി അദ്ദേഹം വിശദവിവരം നൽകുന്നുണ്ട്.

ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ ഇന്ത്യൻ വിജയത്തിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായ നിരവധി ദൈവങ്ങൾകാക്കുമണ്ണങ്ങളേയും (മാസിഡോൺഡിയയിലെ അലഘ്സാണ്ടുടെ ആകുമണ്ണതോടുള്ളിരുന്നുന്നു) ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ ദ്രോഗരൂകളിലെ ചരിത്രങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട് മാർക്ക്.

തന്റെ ജീവിതാനൃകാലത്തു് മാർക്ക് എഴുതിയ കരയുള്ളതുകളിൽ ഏററവും ഫ്രാധാന്ധമർഹിക്കുന്ന “മാർക്ക്” ആന്റെ “എംഗ്രിൽസ്” ആർക്കൈവിൽ” (5—8 വ്യാളം) ആസിദ്ധപ്പെട്ടതിയ ക്രൂണോളോജിക്കൽ നോട്ട് സൈന്റർ മഹത്തായ ഒരു അനുബന്ധമാണീതു്.

ഇന്ത്യയിലെ ഭേദ്യവന്മാർകളുടെ മാറിക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന സന്ധ്യാരായങ്ങളെ പഠിക്കുന്നതിനിടക്ക്, ആ വിശാലമായ രാജ്യത്തിന്റെ രാജ്ഞിയ ചരിത്രത്തിന്റെ സമഗ്രമായ ഒരു പഠനമെന്നനിലയിൽ മാർക്ക് ഒരു ക്രൂണോളോജി തയാരാക്കിയിരുന്നു. ഭേദ്യവന്മാരിൽക്കൂടുതൽ രീതികൾ മാത്രമല്ല, ചരിത്രത്തെ ആക്രമിച്ചു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദമിക്കകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ബാക്കി പലാതിന്റെയും

കൂട്ടുന്നതിൽ, ഇന്ത്യയിലെ ഭവ്യവസ്ഥിതിയിൽ മുമ്പിം നിയമം സ്വാധീനം ചെലുത്തിയതു് എത്രു് പരിത്സമിച്ചിയിലാലായിരുന്നു എന്നും, പ്രത്യേകമായ ഒരു ഫ്രൈഡ് സന്റുദായം അഭിപ്രായിപ്പാവിച്ചതു് എങ്ങിനെന്നെന്നും, ബ്രിട്ടീഷ് കാർഡ് ഇന്ത്യയെ കീഴടക്കിയതും, അവരെ ഭോഗിച്ചിരുന്നതും എങ്ങിനെന്നെന്നൊക്കെയാണു് എന്നും അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി.

ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് വാഴ്ഞ്ഞും വികസനം പടിപ്പിയായി വിശകലനം ചെയ്യുന്നണ്ടു് മാർക്കു്. പണവ്യാപാരികൾ, റണ്ടിക്കകൾ, പ്രൂഢിക്കുരാർ എന്നിവരുടെ ഒരു ഉപകരണമെന്നനിലയിൽ 17-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരാഞ്ഞതിൽ സ്ഥാപിതമായ ബ്രിട്ടീഷ് പുണ്യംത്യാക്കവിയുടെ നീയത്രണത്തിൻകീഴിലാണു് ഈ കീഴടക്കൽ ആരംഭിച്ചതു്. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഇന്ത്യയിൽ അനവത്തിച്ചു സേപ്റ്റോഡികാര പരമായ രേണുസന്റുദായണ്ണരെയും ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് രേണുാധികാരികളുടെ നീണ്ട പട്ടികയും മാർക്കു് വെളിപ്പെട്ടിരുന്നു.

മാർക്കു്, അവസാനകാലം 1823—1858 (ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കവനിയുടെ അസ്ത്രം) എന്ന തലക്കെട്ട് കൊടുത്തിട്ടുള്ള വിഭാഗത്തിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇന്ത്യയിലും സമീപപ്രദേശങ്ങളിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ നടത്തിയിട്ടുള്ള സമരവിജയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

മാർക്കുംന്റെ കരിപ്പുകൾ—എങ്ങിനെന്നൊണു് ഇന്ത്യാക്കാരുടെ നേരെയുള്ള ആക്രമണപരമായ ചൂഷണങ്ങളുടെ ഫലമായി ഇംഗ്ലീഷ് കൊള്ളാണ്ടിയൽ സാമ്രാജ്യം വളർത്തുന്നതും — ബ്രിട്ടീഷ് രേണും മുലമുണ്ടായ സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പ്രത്യാധാരങ്ങൾക്കും ചൂണ്ടിക്കാണുക്കുന്നു.

നിരവധി പുസ്തകങ്ങൾ മാർക്കു് വായിച്ചും ഇംഗ്ലീഷുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇന്ത്യയുടെ ആദ്ദീ

കാലചരിത്രതീരവേണ്ടി—7-ാം നൂറാണ്ടതോടു് 18-ാം നൂറാണ്ടിന്റെ മദ്യകാലം വരെയുള്ളതീരവേണ്ടി പ്രധാനമായും ആഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതു് എൽപ്പിസ്കൂൾ ഇന്ത്യാചരിത്രമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ഇംഗ്ലീഷ് വിജയങ്ങളുടെ പട്ടിക ലഭിക്കുവാനുദ്ദേശം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു് “റോബർട്ട്”സീവല്ലിന്റെ 18-ാം ലഭ്യത്വം അനാലിററിക്കൽ ഹിസ്റ്ററി ഓഫ് ഇന്ത്യ”യെയാണ്.

പ്രസ്തുതിയേക്കു കൊടുക്കേണ്ട ആവശ്യത്തിലേക്കായി ഇംഗ്ലീഷുകൾ തയ്യാർചെയ്യുന്നതീരുടുക്കു് അത്യന്താധേക്ഷിതമായ ചില മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സാധാരണ അംഗീകരിച്ചു, തക്കമറ്റ സംഗതികളിൽ—പിന്നീടു് അധികൃതഗവേഷണങ്ങൾ പരമാത്മമൻ തെളിയിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതികളിൽ—മാർക്കുസ്സിന്റെ കരയുള്ളതീരെ ആശയങ്ങൾ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. അടിക്കരിപ്പുകളിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾ—ശരിയായ അവലംബത്താട്ടുകയാണ് ചേത്തിരിക്കുന്നതു്. എല്ലാ അടിക്കരിപ്പുകളിലും സി. സി. പി. എസ്സു്. യുവരിന്റെ ഇൻസ്റ്റിറൈറ്റു് ഹാഫ് മാർക്കുസ്സിസം—ലെനിനിസം ഇന്ത്യയിലെ പ്രസാധകരുടെതാണ്. ഗ്രന്ഥകാരൻ കരിപ്പുകൾ വിട്ടു് പ്രസാധകർ തുടക്കിച്ചുത്തിട്ടുതാണ് ബലായ ശ്രൂക്കരവിനുള്ളിൽ ചേത്തിരിക്കുന്നതു്.

ഇന്ത്യാവരിത്രം: വില കുറയ്ക്കു

(664—1858)

[മല്ലിക്കമാൻറ ഇന്ത്യാവിജയം]

664—എ. ഡി. (മിജറാവഷം 44-ാംമാണ്ട്) ഇന്ത്യ തിരഞ്ഞെടുത്ത അബ്ദിക്കാരണ പ്രദാനങ്ങൾ: 'മുഹ സ്റ്റാബ്' മുൻ്നാനാഭേദക കടന്ന.

632—'മൊഹമ്മദ്' ചരമം പ്രാചീനം.

633—"അബുദൈവക്കരി" സെറക്കിഴില്ലുള്ള അറബികൾ 'സിറിയ' ആകുമെന്നു; അവർ പേരും അകുമെന്നു, 638-ൽ അതു "തകത്തു" പേരും ശ്വാസായ റാസ്സിന്നപ്പാതേക്ക് തുരത്തി; ഏതാണ്ട് അതേ സമയത്തു, 'കാലാഹി' സെറ ലഹർിനന്തരമാരിൽ ഒരാളുായ അമർ ഇംജിപ്പ് കീഴടക്കി.

650—പേരും ശാ, തന്റെ സാമ്രാജ്യം വീണാട്ടു ക്കവാൻ യത്തിനു; പരക്കു അതിൽ തോറു, കൊല്ലപ്പെട്ടി. അറബിക്കാർ 'രാസ്സി' വാരായുള്ള രാജ്യങ്ങൾ പരിഞ്ഞു കി; ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയേയും പേരും ശ്വാസയേയും തമിൽ വേർത്തിരിക്കവാൻ വക്കെഭാഗത്തു "കാബുള്ളം" തെങ്ങ് 'ബലുചി സുരാനം,' ഇടയിൽ "അഫ്ഗാനിസ്ഥാനം" മാറ്റുമെ ഉള്ളൂ.

664—അറബികൾ കാബുളിൽ (കടന്ന) അതേ കൊല്ലം തന്നെ മുഹമ്മദ് എന്ന തെ അറബി ജനറൽ ഇന്ത്യയെ ആകുമെന്നു, മുൻ്നാൻവരെ എത്തി.

690— പേരംജ്യൻമുൻകുടലവിൽ (ശാന്ത് അർത്ഥം—അരുവി വിശേഷ മുഖത്ത്) ഉള്ള ബഹുമാനിലെ ഗവർണ്ണർ ഹജാജ്, ജനറൽ എന്ന റിലക്സ് അധിക്ഷീതന ‘അബു’ദ്രുഹമീമാൻ’ കാബൂൾ കീഴടക്കി.

711— മുഹമ്മദ് കാസിം സിന്ദ്യ് കീഴടക്കി. (ഹജാജി വിശേഷ മതമകൾ) (ബഹുമാനിക്കുന്ന അധികാർ കൂപ്പിൽ കയറിയത്ര്)

714— അസൂയമുഴുതു “കാലിഹ് വാലിദ്” മുഹമ്മദ് കാസിമിനെ കൊന്നകളുണ്ടതു. അങ്ങിനെ സിന്ദ്യിലെ മുഹമ്മദ് മൈമതത്തിന്റെ അധിപത്യത്തിനും അഭിനന്ധനയും ചെയ്തു. 30 കൊല്ലുശ്ശിന്റെപ്രേശം ഒരോറു അബൈഫോലും അവിടെ അവക്കുഞ്ചിച്ചിരുതനില്ല. ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇന്ദ്യിലേക്കാർ, ഇന്ത്യാംതാം ക്രിസ്തവും പുരോഗമിച്ചതും പേരംജ്യയിലാണ്; എത്തെന്നും അവിടെ പുരോഗമിതവയ്ക്കും എറബവും നില്ക്കുന്നവും താഴ്ന്നതുമായ ഒരു അവസ്ഥയിലായിരിക്കുന്നേബാർ ഇന്ത്യയിൽ, കോമൺവെൽത്തിലെ ഏററവും സുഖത്തുമായ രാജ്ഞീയവക്രമായിതന്നു അതു്. (എൽപിസ്റ്റുണ്ട്)

* കോറോണസംബന്ധിലെ മസ്ലിംരാജവംശങ്ങൾ

713— അബൈകൾ “ഡാക്സോട്ടിയാന്” യിൽ സ്ഥാന മുറപ്പിച്ചു (670-ൽ അവർ ബാക്സ്പു് കടനു, കരച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞു്, തുങ്കക്കാമാനികളിൽനിന്നു്, ‘ബോക്കാറ’യും ‘സമർവണ്ണം പിടിച്ചുടക്കാ’) അക്കാലത്തു് ‘ഹാത്തിമ’യും (മുഹമ്മദിന്റെ സഹോദരി) ‘അബ്ദൂസി’ന്റെയും (അദ്ദേഹം കുറഞ്ഞത്തുമായും) കട്ടംബവണ്ണം കുടംബവണ്ണം കുടംബവണ്ണം രാജ്യങ്ങളിലെ കാലിഹ് സ്ഥാനത്തിനു

* ആധുനിക ചരിത്രകാരന്മാർ ആ സ്ഥലത്തിനു ‘മാ വരാനഹർ’ എന്ന അബൈന്നമമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നതു്.

വേണ്ടി ശക്തിയേറിയ മത്സരങ്ങൾ നടക്കുന്നഭാഗായിരുന്നു. അപ്പോസിറൻറ് കട്ടംബക്കാർ വിജയം വരീച്ചു; ‘ഹാറുൺ-ആൽ-റാഷീദ്’ ആ വംശത്തിലെ രി-അമരത്ത കാലിഹ് ആയി. അയാൾ,

809-ൽ ടാൻസോഫീയാനയിലെ ഒരു ബഹളം ഒരു ക്ഷേമ വാൻ പോകുന്ന വഴിയ്ക്കുവെച്ചു മുതിയടങ്കു. അയാളുടെ പുത്രനായ ‘മാരുൺ’ കോഡോസ്യാനിൽ അറബിരാജ്ഞാ ഘുനഃ സ്ഥാപിച്ചു; കുറര കാലംതിന്നാരേശം, പിതാവിരെൻറ് സ്ഥാനത്തു് ‘ബാഗ്‌ധാബീ’ലെ കാലിഹ് ആയി, അയാളുടെ സച്ചിവനായ ‘ടാഹാിം’ ദിപ്പുവമുണ്ടാക്കി.

821-ൽ, സപ്രയം കോഡോസ്യാനിലെ സപ്രത്രുരാജു പ്രതിനിധിയായി പ്രവ്യാപനം ചെയ്തു. അവിടെ അയാളുടെ വംശജർ

821-870—ടാഹാിം കട്ടംബക്കാർ എന്ന നിലയിൽ ഭരിച്ചു; അപ്പോഴേയും “സാഹ്-റീദ്”കാർ അവരെ നിന്നിപ്പാനുന്നംചെയ്തു.

872-903—സാഹ്-റീദ് റൂപവംശം; അതിലെ അവ സാനാംഗമായ ‘യാക്കുബീ’നെ ‘സാമാനി’ തരവാട്ടുകാർ തോണ്ടിച്ചു.

903-999—‘സമാനിം’ ഭൂ ചാലവംശം. ടാൻസോഫീയാനയിൽ സപ്രത്രുമായി ഭേദി കൈവശമുണ്ടായിരുന്നു, ആ വംശത്തിൽപ്പെട്ട നിരവധിപേര് ഓസ്ത്രീയു് കടന്ന ചേഷ്യയിൽ പ്രേബരിച്ചു് അവിടെ വളരെ സ്ഥലം ചിട്ടിച്ചടക്കി. പക്ഷേ, അനും ബാഗ്‌ധാബീലെ കാലിഹേരാിരെൻറ് സ്ഥാനം കൈവശമാക്കിയിരുന്ന “പുരാ”കട്ടംബക്കാർ (ധിലി മെമരിസ് എന്നും വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.) അവരെ കൊഡോസ്യാനിലേക്കുത്തനെ തിരികെ ഓടിക്കുകയാണ് അവർ അവിടെത്തനെ കഴിച്ചുത്തുട്ടി.

961—സമാനിവംശത്തിലെ അഞ്ചുമരത്തെ സാത്രാട്ടായ അഡ്വോക്യറ്റമാലിക്കിൻറെ കീഴിൽ ഒരു വിദ്വാന്മന്ദിരം കൊടുത്തിരുന്ന് “ആർപ്പണജിൻ” എന്ന ഒരു തുംബി അടിമരയെ ഒടുവിൽ കോരോഫ്ലൂനിലെ ഗവണ്ട്രായി വിന്മയിച്ചു. അഡ്വോക്യറ്റമാലിക്ക് അധികം താമസിയാതെ മുത നായി. പുതിയ രാജാവിൻറെ അപ്രീതിക്കു പാതുമായിത്തന്നെ ആർപ്പണജിൻ, ഒരുക്കും തിരഞ്ഞെടുത്തു അന്നഹായികളോടു കൂടി ഗസനിയിലേക്ക് പാലായനംചെയ്തു. അവിടത്തെ ഗവണ്ട്രായി സ്പദം പ്രവ്യാപനംചെയ്തു.

കോരോഫ്ലൂൻ കൊട്ടാരത്തിൽ, ആർപ്പണജിൻറെ ഒരു അടിമരയായ “സബക്ടിജിൻ” അയാളുടെ സ്ഥാനം കൈ കൊണ്ടു. ഇന്ത്യൻ അരുത്തിയിൽനിന്നു ഗസിനിയിലേക്ക് 200 നാഴിക വഴിയെ ഉണ്ടായിതന്നുള്ളൂ. ഒരു മുള്ളിംരാജ്യ ത്തിൻറെ സാമീപ്യംകൊണ്ട് അസ്പദാസ്ഥ്യംതോന്തരിയ ലാ ഹോറിലെ രാജാവായ ജയപാലൻ ഗസനിയിലേക്ക് ഒരു ദൈനന്ദിനത്തെ നയിച്ചു; സന്ധി; പക്ഷേ, രാജാവു് അതിൻറെ പട്ടണമാർ അനുസരിച്ചു നടന്നില്ല; അപ്പോൾ സുഖലെമാൻ പറ്റുതപംക്തി കടന്ന് സബക്ടിജിൻ ഇന്ത്യയെ ആകുമെന്നു. ജയപാലൻ ദേശമാരി, കാരുജ്ജ്, കലിഞ്ഞർ, എന്നിവിടങ്ങളിലെ നാട്വാഴികളുമായി യോജിച്ചു, പതിനായിരക്കണക്കിനുള്ള ദൈനന്ദിനത്തോട് കനിച്ചു മുന്നോറി, പക്ഷേ സബക്ടിജിനാർ തോല്പിക്കപ്പെട്ടു. പൊംഞ്ചവാറിലെ ഗവണ്ട്രായി ഒരു മുള്ളിം ഉദ്ദ്യാഗസ്ഥരെ പഠിച്ചാബിൽ നിയമിച്ചതിനു ശേഷം അധികം താമസിയാതെ അയാൾ ഇന്ത്യവിട്ടു. അതിനിംബന്ധിൽ സമാനിദ് രാജാവായ 7-ാം തലമുരയിൽപ്പെട്ട് “ആക്ഷാരി” എതിരായി ഒരു “താമ്തരി” വിള്ളുവം ചൊട്ടി

പുരുഷ്ട്; അയാളെ ഓസ്റ്റീസിന്റെ പേഷ്യൻഭാഗത്തേക്ക് കാടിച്ചുകളിൽ സബക്രിജിൻ സഹായത്തിനു പാണ്ടിത്തു, ലഹളക്കാരെ ചുറ്റിയാക്കി. അതിന്റെ നദികാണ്ണിക്കവാനായി തുഹ്, മുഹമ്മദിനെ (സുഖക്രിജിൻറെ ദുർമ്മകനു) കോരോഡ്യൂനിലെ ഗവല്ലുകൾ ആക്കി. അയാൾ സബക്രിജിൻ മരണസമയത്തു് അവിടെ ഇല്ലാതിയന്തിനാൽ, അയാളുടെ ശ്രദ്ധയസഹാദരം ഇണ്ണുയിൽ ഗസ്സിയിലെ സിംഹാസനം കരസ്ഥമാക്കി. പക്ഷേ, മുഹമ്മദ് അയാളെ തോല്പിച്ച തടവുകാരനായി വിടിച്ചു. മുഹമ്മദ് അന്നത്തെ സമാനീദ് രാജാവായ മൻസുരിൻ്റെ സമീപത്തേക്ക് തന്ന ഗസ്സിയിലെ ഗവല്ലറായി അംഗീകരിക്കണമെന്ന ആവശ്യ വുമായി ഒരു പ്രതിറിനിയെ അജച്ചു; അതു് നിരാകരിക്കപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ അയാൾ തന്നെതന്നെ ഗസ്സിയിലെ സ്വന്തത്താട്ടവാഴിയായി ഉൺഞ്ചുപ്പിച്ചു; അധികം താമസിയാതെ മൻസുർ സ്ഥാനത്തേക്കുപ്പെട്ടു.

999—ഗസ്സിയിലെ മുഹമ്മദ്-സ്ലിംതാൻപദം സപീകരിക്കുയും ചെയ്തു.

999 ഏപ്രിൽ 29 1030 (അയാൾ കരിച്ചപ്പോൾ) ഗസ്സിയിലെ മുഹമ്മദ്

999 മൻസുരിൻ്റെ സേനാനായകക്കൂർഡിൽ ഒരാളായ ഇല്ലിവ്-വാൻ സമാനീദ് രാജവംശത്തിന്റെ അധിവൈതന്തിന്റെ ലാക്കിൽ ബൊക്കാറായും ഭാൻസ്-കാസ്ത്രിനിയായിലെ മറ്റു മൂസിം കൈവരശസ്ത്രങ്ങളും സ്വന്തമാക്കി. അയാളും മുഹമ്മദുമായി സമരം.

1000—മുഹമ്മദ് ഇല്ലിവ്-വാനമായി സവ്യംചെയ്തു; അയാളുടെ മക്കളെ വിവാഹംകഴിച്ചു. ഇന്ത്യരേഖയ്ക്കിരായി ഒരു പടനീക്കത്തിനുള്ളൂ സ്വന്തത്ത്ര്യം ലഭിക്കുവാനായിതന്നു അ സുത്രം.

2. ഗസ്റ്റിയിലെ മഹമ്മദ്

അയാളുടേയും, അനന്തരാവകാശികളുടേയും
ഇന്ത്യാ ആക്രമണങ്ങൾ

999 – 1152. 1186

1001—മുഹമ്മദിൻറെ ആദ്യത്തെ ഇന്ത്യാ ആക്രമണം: ലാഘോർ. വലിയ ഒരു സൈന്യത്തോടെ സുലൈമാൻ പര്യതാഡൾ കടന്ന് അയാൾ യെഷ്വാറിന്നട്ടത്തുവെച്ചു ലാഘോറിലെ രാജാവായ ജയപാലനെ ആക്രമിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞു^{*} അയാൾ 'സററ്‌ലജ്' എഡി കടന്ന ബാററിൻഡ കീഴടക്കി; ജയപാലൻറെ മകനായ ആനന്ദപാലനെ രാജായി വാഴിച്ചു^{*} ഗസ്റ്റിയിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി.

1003.—മുഹമ്മദിൻറെ രണ്ടാമത്തെ ആക്രമണം. ബാററിയ: ആനന്ദപാലൻ സെറിയിലെ ചട്ടങ്ങൾ അന്നസരി ചുിത്തെന്ന; പക്ഷേ വരാറിലെ മരരാത പാകാളിയായിതന്നെ ബാററിയയിലെ രാജാവു^{} കുപ്പം കൊട്ടക്കവാൻ തുട്ടാക്കിയില്ല. മുഹമ്മദ്^{*} അയാളെ ഏതുത്തു തോല്പിച്ചു.

1005—മുഹമ്മദിൻറെ മൂന്നാം ആക്രമണം മുൻട്ടാൻ. മുൻട്ടാനിലെ അഫ്‌ഗാൻപ്രധാനിയായ അബുൾ ഹാതേൽ ലോധിയുടെ ലഭ്യാളി. മുഹമ്മദ്^{*} അയാളെ പരാജിതന്നക്കി ഒരു വീതം ചുമതി. അയാളുടെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഇ സ്ലിവ്‌വാൻ ഒരു വലിയ താർത്തരിത്തെസന്ന്യശ്ശേഛക്കൂട്ടി കാസ്ത്രൂ^{*} കടന്ന്^{*} കോരോസ്സാൻ ആക്രമിച്ചു. മുഹമ്മദ്^{*} (ഇ നട്ടു ഗജങ്ങളും കൊന്തിച്ചു) വളരെ യുതിയിൽ ഗസ്റ്റിയിൽ നിന്നു കോരോസ്സാനിലെതിരി ഇണ്ടിവ്‌വാനെ ബോക്കാറായി ലേക്ക്^{*} ചൊടിച്ചു.

* എൽഫിസ്റ്റുഡിന്റെ "ഹാസ്സറി ഓഫ് ഇന്ത്യ" ലഭ്യം 1866 ഫെബ്രുവരി 1004.

1008—മുഹമ്മദിൻറെ നാല്പാത്തേര പട്ടയേററം: പഠാബ്: നാഗർക്കോട്ടക്കേശത്രം. ബാററിസ്യയൈലെ ആന നപാലൻ, ഹിന്ദുപ്രമുഖവന്മാരെ യോജിപ്പിച്ചു് മുഹമ്മദിൻതിരെ സുശ്രക്തമായ ഒരു മുസ്ലിംഡാക്കി. മതത്രാളു് മുഴുവന്വോലെ ഹിന്ദുക്കൾ പയറാറി. മുഹമ്മദ് അവരെ തോല്പിച്ചു് നാഗർക്കോട്ട അവലും കൊള്ളുകയാണിച്ചു.

1010—ആഫ്‌ഗാൻകാർ അധിവസിക്കുന്ന ഗ്രാമാഭ്യം മുഹമ്മദ് കീഴടക്കി.

1010—മഴക്കാലം: മുഹമ്മദിൻറെ അഞ്ചാമത്തേര ആകുമണം. മുർട്ടാൻറുന്നേര പുതിയ ആകുമണം. അബ്ദുൾ ഹാജേരലൂഡായിരെ തടവുകാണോയി പിടിച്ചു് ഗസ്തിക്കിലേക്കു കൊണ്ടുചോയി.

1011—മുഹമ്മദിൻറെ 6-ാമത്തേര പട്ടപ്പറ്റിച്ചു്: താനോപർ (യുനാതീരത്രം) രാജാക്കന്മാർക്ക് പട സ്വന്തുചിക്കവാൻ സമയം ലഭിക്കുന്നതിനുമുകുതവെന്ന അക്കാർ സന്ധായ ആക്കേശത്രം പിടിച്ചുടക്കി.

1013-ാം 1014—എഴാമത്തേരയും എട്ടാമത്തേരയും ആകുമണങ്ങൾ കാഷ്‌മീരിൽ റണ്ടു പ്രാവശ്യം, കൊള്ളുയും പ്രാരംഭ നിരീശ്വരാഭ്യം ഉദ്ഘാടിച്ചുജ്ഞി ഇടപെട്ടു.

1013—ഇല്ലിവ്‌വാൻറെ മരണം. 1016-ൽ മുഹമ്മദ് ബൊക്കാരായും, സമർവണ്ണ്യം പിടിച്ചുടക്കി. 1017-ൽ ഭാൻ സോസ്കിയാന കീഴടക്കി.

1017-ലെ തണ്ട്രകാലം. 9-ാംആകുമണം. മുഹമ്മദിൻറെ വിപുലമായ തോതിലുള്ള പട്ടയേററം. അയാർ ചൗഷവാറിലൂടെ കാഷ്‌മീരിലേക്ക് മനോറി, അവിടെ നീനു് യുന്നതനുണ്ടെങ്കിലും നീഞ്ഞി, അതു് കുന്ന. കുന്നജ് (പുരാതനനഗരി) അയാർക്കു കീഴടക്കി. പിന്നീടു് അയാർ 'കുറ'യിലേക്കു ഷോയി, അവിടും നീല സമമാക്കി. 'മഹാവനവും' മുന്തു കവച്ചുചെയ്തിനശേഷം അയാർ തിരികെപ്പുറയി.

1022—പത്താമത്തെയും പത്തിനൊന്നാമത്തെയും ആകു മണംഡൽ. രാജ്യത്തിൽനിന്ന് ഒറ്റത്താക്കരെട്ടുട്ട കന്നജ് രാജാവിൻ്റെ സഹായാത്മം രണ്ട് രണ്ടാംഡൽ. അതിൽ രാ കുമണംത്തിൻ്റെ കാലത്തു് ലാഹോർ തികച്ചും നന്ദിപ്പിക്ക ഒപ്പുട്ടി.

1024—12-ാം ആകുമണം. ഗ്രജരാത്തും സോമനാട്ടും. മുഹമ്മദിൻ്റെ അവസാനത്തെ വലിയ പ്രധാനം. അയാൾ ഗസ്തിയിൽനിന്ന് മുൻ്നടാനിലേക്കെ മാച്ച്‌ചെയ്യു; അവിടെ നിന്ന് സിന്റ് മത്രമെയിലൂടെ ഗ്രജരാഞ്ചിൽ കടന്ന് അതി നീൻ്റെ തലസ്ഥാനമായ “അൻഹരിംവാർ” കയ്യുടക്കി. ഷോകു നവശിക്കു് ആജ്“മീർ മനവൻ്റെ രാജ്യം മുഴുവനും നശി പ്പിച്ചു; രജപുരുഷാർ ധീരത്തേയോടെ നിന്റോയിച്ചിരുന്ന സോമനാട്ടേക്കും കരസ്ഥമാക്കി. പരിനീട്“ അയാൾ അൻ ഹരിംവാറിലേക്കെ മടങ്ങി. അവിടെ തെക്കൊല്ലും താമസിച്ചു. അയാളുടെ മത്രമെയൽക്കുടിയുള്ള മടക്കയാറു ദുരന്തമായി തന്ന.

1027—തുക്കിവംഗജരായ സെൽജുക്കു് ലഹളയണം കൈയ്യേപ്പാർ മുഹമ്മദ്“ അവരെ മദ്ദിച്ചുമത്തി.

1028—ഡീലിത്തെമാറുകളുടെ കയ്യിൽനിന്ന് പേംഗ്യൻ ഇറാക്കു് പരിച്ചുട്ടുകൈയേതോടെ പേംഗ്യ മുഴുവനും മുഹമ്മദി നീൻ്റെ ഭരണാധികാരത്തിലായി.

എപ്പുറിൽ 29-1030—മുഹമ്മദ്“ ഗസ്തിയുടെ മരണം. ക പിയായ ഫീർദ്ദപാസി അയാളുടെ കൊട്ടാരത്തിലായിരുന്നു. പേംഗ്യക്കാരുടെ അടിമകളുണ്ടു് കണക്കാക്കപ്പെട്ടുടിരു തു തു ക്കികളായിരുന്നു. അയാളുടെ നെസന്ധനതിലെ മുവ്യഭാഗം. അവരെ മാരിയുണ്ട് (അടിമ) ഗാർഡ്-സ് എന്ന പേരിൽ നിഃവധി വ്യൂഹങ്ങളുണ്ടാക്കി. ഇടയാർ അധികവും താഴത ശികളായിരുന്നു. പ്രഭുക്കയോത്രം, ഉന്നൻ സഫദായത്തിലെ ഭരിംഖാനും പേംഗ്യക്കാരായിരുന്നു. മതവരവും നീതിന്യായ

പരവുമായ അധികാരങ്ങളെല്ലാം അവക്കായിതന്നു. രാജ്യത്തിനാം പ്രായേണ വേഷ്യക്കാരാണ് വഹിച്ചിരന്നതു്.

മുഹമ്മദിന മുൻ പുത്രക്കാരായിതന്നു; മുഹമ്മദ്, മസുദ്, അബുഖർബുദ്ദീദ്, മരണാധരയുൽ മുത്തമകനായ മുഹമ്മദിന സുൽത്താനായി നിയമിച്ച അധികാർ. അക്കാല്പുത്തിൽ തന്നെ (1030) പട്ടാളക്കാരുടെ പ്രീതി ഭാജനമായിതന്നു മസുദ് മുത്തസഹാദരനെ പരിഞ്ചു കല്ലുകൾ കൂടിപ്പോക്കിച്ചു തന്റെ തന്റെ സിംഹാസനം കയ്യോറി.

1030-1041—സുൽത്താൻ മസുദ് എന്നാമൻ; ഓഫൈസിന്റെ പ്രസ്താവനയുള്ള സെൻജക്ക് സുൽത്തൻ കൂടികൾ അധികാരിക്കുന്ന ഭരണകാലത്തു് വിള്ളുവരുണ്ടാക്കി. മസുദ് അവരുടെ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്കുതന്നു തിരിച്ചുടാക്കി.

1034—ലാഹോറിൽ ഉണ്ടായ ഒരു അസ്പദാധ്യാ അമ്പത്തിഒന്നായി അധികാർ ഇന്ത്യയിലേക്കെ പുറപ്പെട്ടു. അതുകൂടി അധികാർ സലുജ് ക്കരുതു് അധികാരി നേരു തിരിത്തു.

1034-1039—സെലുജ്കുരുടെ ഏതിരായുള്ള ആഹാരം, മെർഹരൻറെ സമീപത്തുള്ള സെൻഡിഗാനിൽവാച്ചു (ഇണ്യൻവാൻ) അദ്ദേഹത്തോടെ അധികാർ ഇന്ത്യയിലേക്കെ പ്രാണരക്ഷാത്മം കാടി. ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഹാരയിൽ ലഹരി; അവർ മുഹമ്മദിനറെ മകനായ അധിക്കാരിയിൽനിന്നും സിംഹാസനാനുഭവനാക്കി. അധികാർ മസുദിന പരിന്തുടർന്നു പാടിച്ചു.

1041-ൽ വധിച്ചുകളണ്ടു. കൊല്ലുപ്പെട്ട സുൽത്താൻറെ മകനായ മാസുദ് അധികാർ സുൽത്താനെ ആകുമിച്ചു. (അധികാർ) ബാംഗ്ലകിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു. ലാഗ് മൻ ഏപ്പാ സ്ഥലത്തും അധിക്കാരിയിൽനിന്നു കണക്കാപിടിച്ചു് അധികാർ തോല്പിച്ചു; അധികാർ കുട്ടംബംഗണങ്ങളും വധിച്ചു സ്വയം സുൽത്താനായി പ്രവ്യാപിച്ചു,

1041-1050—സുൽത്താൻ മാരുദ്ദുംഗോള്ലിയാനയിലെ സൗഖ്യകൾ, തങ്ങളുടെ നേതാവായി ഭോഗ്യർന്നുവെ ഗിനെ തിരിഞ്ഞെടുത്തു നാലുഭാഗത്തും വിജയമാരാണ്ടു ചുറ്റപ്പെട്ട്; ഒസനികൾക്കും ശിമിലമാക്കുകയാൽ മാരുദ്ദുംഗോള്ലിയാന കീഴടക്കവാൻ സാധിച്ചു. നേരേമരിച്ചു ദംപാഡിയിലെ രാജാവ് വിഴുവകാരിയായി, ചെറിയ ചെറിയ മുഹമ്മദീയ കാവൽസേനകളാൽ പരിരക്ഷിതമായിരുന്ന താനേപ്പരവും നാഗർക്കോട്ടയും, സറലാജിനപ്പുറം ലാഫോർ ശൈച്ചുള്ള ബാക്കി എല്ലാം മുഹമ്മദീയ ചുമ്പങ്ങളിൽനിന്ന് പിടിച്ചുപറി.

1046—തന്റെ ജീവിതം മുഴവൻ സൗഖ്യക്കരാട്ട് മല്ല ടീച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്ന മാരുദ്ദോഗ്ര് ആ വംശത്തിനെന്തിരായി തന്നെ സഹായിക്കണമെന്നുചെക്കിച്ചു മുൻരാജുവിന്റെ അദ്ദേഹത്തിനു അധാർ കൈക്കൊണ്ട്. പകുശ തന്റെ സഹായിയെ വധിച്ചു ഗർ കൈവശപ്പെട്ടതുംകയാണ് അധാർ ചെയ്തത്. 1050-ൽ ഗസ്തിയിൽവച്ചു അധാർ വരമത്തിപ്പാചിച്ചു. അനജൻ പിന്തുടന്ത്.

1050-1051—സുൽത്താൻ അബ്ദുൾ ഹസൻ. രാജ്യം മുഴവൻ അധാർക്കൈരായി ലച്ചളയാരംഭിച്ചു. ഗസ്തിയാണീച്ചു യാതൊന്നുമില്ലായിരുന്ന അധാർക്ക് അധാളുടെ ജനറലായി “അച്ചുലിഡൈൽ റാബിയ്” ഇന്ത്യയിലേക്കു കടന്ന സ്വന്തം നിലയിൽ രാജ്യങ്ങൾ വെട്ടിപ്പിടിക്കുവാനാരംഭിച്ചു. സുൽത്താൻ മുഹമ്മദിന്റെ ഏററെയും ലളയുട്ടുനം, ഈ പ്രോഫഷനൽ സുൽത്താൻറെ മാത്രലന്നമായ അബ്ദുൾറഹ്മാൻ, കേന്ദ്ര ഭാഗം പിടിച്ചു പട്ടിഞ്ഞാൻമേഖല മുഴുവനം ആയു മെന്തി രണ്ടാമൻ അബ്ദുൾ ഹസൻ ഗസ്തിയിൽവച്ചു സ്ഥാനത്തേക്കാക്കി.

1051-1052—സുൽത്താൻ അബ്ദുൾറഹ്മാൻ. വിഴുവ നേതാവായ ഭോഗ്യർ ഗസ്തി പലയംചെയ്തു്, ഉദ്ധം ആകുമി

എ കീഴടക്കി, സുൽത്താനേയും ഒപ്പതു രാജക്കമാരന്മാരേയും കൊലപചയ്യു. ഉന്നാധാകലരായ ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭോഗ്യവുള്ളിനെ വയിച്ചു, അയാള്ക്കു വംശത്തെ നാട്ടുകടന്തിവിച്ചു സബക്കു ജിൻ രാജവംശത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു കുമാരനെ അനേപാഷിച്ചു, ഒരു കോട്ടയിൽ ബന്ധനസ്ഥനായിക്കിടന്നിരുന്ന മറുക്ക് സാദിനെ കണ്ടുപിടിച്ചു അയാളെ വിമോചിപ്പിച്ചു സിംഹാസനസ്ഥനാക്കി.

1052-1058—സുൽത്താൻ മറുക്ക്‌സാദ് ശാസ്തമായി തന്റെ ആ ദിവസം—സ്പാഡാവികമായി മരണമടങ്ങുപ്പോൾ സഹോദരൻ അനന്തരാവകാശിയായി.

1058-1089—സുൽത്താൻ ഹല്ലുപാഖരിം.(അക്കുർ) സംഭവരഹിതമായിരുന്ന ദരിംകുാലം. മകൻ പിന്തുടൻ.

1089-1114—സുൽത്താൻ മസൂദ് പ്രിതീയൻ. മുഹമ്മദ് ദീഖാശ്രീ ഗംഗാനദിക്കുള്ളാന്തരങ്ങൾ വ്യാപിച്ചുചു. മകൻ സിംഹാസനസ്ഥനായി.

1114-1118—സുൽത്താൻ ആർസ്സാൻ. പ്രാഞ്ചക്ഷാത്മം ഓടി നല്ലജ്-ക്കുത്തട അടുക്കില്ലേപ്പുായി അഭ്യരംപ്രാപിച്ചിരുന്ന 'ബുഹരാമീ'നെ ഒഴിച്ചു ബാക്കി സഹോദരന്മാരെ തെള്ളും ബന്ധനസ്ഥരാക്കി സർജ്ജ ക്കർ ബുഹരാമിൻറെ ഭാഗം പിന്തുച്ചു ആർസ്സാനെ എത്തിച്ചിട്ടു, അയാളെ പരാജിതനാക്കി ബുഹരാമീനെ സുൽത്താനാക്കി.

1118-1152—സുൽത്താൻ ബഹരാം. കരാഖലവത്തെ ഭരണത്തിനാദ്ദേശം അയാൾ 'ഗ്രം'ക്കാരമായി ഹടഞ്ഞു് അവതരം ഒരു രാജക്കമാരനെ കൊലപപ്പെട്ടുന്നീ. വയിക്കപ്പെട്ട ആളുടെ സഹോദരനായ സൈയ്-ഹുഡിൻ ബുഹരാമിനെ ആകുമിച്ചു, ഗ്രൂപ്പി കീഴടക്കി, അയാളെ മലയിലേക്ക് ഓടിച്ചുകളഞ്ഞു. ബഹരാം അവിടെനിന്നു തിരീച്ചുവന്നു, തന്റെ ഹുഡിനെ പിന്തുച്ചു്, അയാളെ മുരമായി ഫ്രോഹിച്ചു കൊന്നു. അഞ്ചുനേര കണ്ണപ്പുരച്ചയുപ്പെട്ട ആളുടെ സഹോദരനെ.

நூய் அலாவுடீஸ், வஸிசூ கெ ஹ்ரியஸெஸ்டினோட் தூடி வான், கண்ணிப்பிசூ' நிலங்பதிப்பிசூ'. ஒரு மகா', மஸுா'ப்புமகா', ஹ்ரூா'வீ' என்னிவதை வைக்கலூ கூற மாறுமெ வொக்கிவசூ'இத். வழாரா' லாஹோரிலே கை பாலாய்கங்கெயூ. அதோட்டுளி ஶாக்கிவிசூ' ராஜவங் ஸா' நாமாவாஷேஹ்மாயி. கண்ணிக்குங்புவதைலை அங்கணம் 34 கொல்லுங்குடி (1186) வரை லாஹோர் ஜோசூ—அறுகஷி ஸாது வங்கம் அவசானிசூ. அஞ்சென (999)-ல் முஹம்மா' ஸுல்தாநாயி புவ்யாபனங்கெயூதீக்குப்பு'கென 187 கொல்லுங்குங்கெஶேஹ்ம் கண்ணிழுமக்கெல்லர் வங்கம் அங்கு மீசூ.

3. ஹ்ரவங்கா

ஸ்வா'க்கெசு'கிற பரவுர தக்காந்தின்த
கண்ணியில் ஸப்ரா' கலங் ஸமாபிசூ'

1152–1206

1152–1156—அலாவுடீஸ். அத்திலூா'கிறார் அந்த கல்லூரியின் ஸலுஜ்'க்குதை ஸமீபதேதைக்கூ' ஹாடிபூா'ய ஸ ஹ்ரா'ங், தனிக்கை ராஜ்யங் திரிகை, தறிக்காணக்கில் அவக்கி கூப்பு' கொட்டுக்காமகா' எடுரித்தன. தனிக்கை ஸமாதா'வூ' தீ பாருநாறுவரை அங்காம் அது ஸத்யங் பரிபாலிக்கையும் கெத்தித்தன. அலாவுடீஸ் கண்ணிராஜாவாயி, அயிகாரங் கண்ணிர உடைத்தென ஸலுஜ்க்குதை ஸேநாயிப்பதியாய 'ஸ்வார்' பாஷயபோலெற்றென கூப்பு' கொட்டுக்காணமகா' ஸா'சூ'. அலாவுடீஸ் அறு நிராகரிசூ'. ஸ்வார் கெஸ் தூய்மேதங் டுநோயி அயாதை பிடிசூ' தடவுக்காராக்கீ. பகேஷ் வீஞ்சு' அயாதைத்தென ஸீஷாஸ்திரதீர் கூயாலி.

1153-ൽ കാർണ്ണുക്കുല താത്തരീവംഗജർ സഖവാറി നേരിയും അലാപുദ്വീനേരിയും രാജ്യങ്ങൾ കരുടക്കി. അലാപുദ്വീനേരി മരണത്തെത്തുടർന്ന് പുത്രൻ രാജാവായി.

1156-1157—സൈയപ്പുവിൻ. അധാർ വയിച്ചുകളി ഞാത ദൈവത്തെ സഫോദരനായ, സപ്രഥം പ്രഭക്കുളിൽ രണ്ടു കൊല്ലപ്പെട്ടു. അലാപുദ്വീന രണ്ടു മതമകളായിരുന്നു; സഫോദരന്നാരായ ശിക്ഷാസ്വദ്വീനം, ഷിഹാസ്വദ്വീനം.

1157-1202—സ്ഥാനാരോധണം ചെയ്ത ശിക്ഷാസ്വദ്വീനം, സപ്രസഫോദരനായ ഷിഹാസ്വിനെ സൈനനികത്താലു വന്നാക്കി, അധാർട്ടെ സഹായത്തോടെ ഭരണംനടത്തി. രണ്ടു സഫോദരന്നാരായംകൂടി സല്ലജ്ജുക്കളുടെ കരുതിൽനിന്നു കോരാസ്സാൻ പിഠിച്ചടക്കി; ഇതുവരും വളരെ ദൈമദ്ധ്യത്തെ കഴിച്ചുപോന്നു.

1176-ൽ ഷിഹാബ്^{*} ലാഫഹാറിലേക്ക് പോയി. മുഹമ്മദിയവംഗരത്തിലെ അവസാനപ്രതിശിഖിയായിരുന്ന കോരും ദപിതീയനെ ചാരാജിതനാക്കി.

1181-ൽ ഷിഹാബ്^{*} സിന്ധി^{*} പിഠിച്ചടക്കി; 1186-ൽ കോരും വിനെ ബാധനസ്ഥനാക്കി; ഹിന്ദുസ്ഥാനാഖാലെ പ്രബുലമായിരുന്ന രാജപുത്രസംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ തീരിച്ചു. ഡെൽഹി ആക്രമിച്ചതിൽവച്ചു^{*} ഡെൽഹിയും ആജ്മീരം റേഖപ്പിതന മഹാനായ പ്രമപീരാജനാർ തോഖിക്കെപ്പെട്ടു. ഗൗറിയിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോയി.

1193—ഷിഹാബ്^{*} വിഞ്ച്ചം ഇന്ത്യയെ ആകുമിച്ചു. പ്രമപീരാജനെ തോഖിച്ചു വയിച്ചു. *പ്രഭവായി ഉയർത്തപ്പെട്ടു

* പുരസ്ക്കരാജാക്കന്നാരുടെ അടിമകൾ (മാമില്യക്കർ) കൊട്ടാരത്തിൽ പ്രാധാന്യമറിയ കാര്യങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്നു; ചാലാപ്പുർ കൊട്ടാരചിത്രങ്ങൾപോലും നയിച്ചിരുന്നു.

രെ അടിമയായ കുത്തബുദ്ധിനെ ആജ്ഞാമീറിലെ ഗവർണ്ണർ ആക്കി. കുത്തബുദ്ധിന് ദൽഹി പിടിച്ചുടക്കി, അവിടെതെ ഗവർണ്ണറായി, കുമേണ സ്പാതഗ്രൂപ്പവ്യാഹനംനടത്തി, ഡൽഹിയിലെ ആദ്യത്തെ മുഹമ്മദിയൻപത്തായി.

1194—ഷിഹാബു് കാനുജ്ഞം, ബവനാരീസും പിടിച്ചുടക്കി, (കോനുജ്ഞിലെ രാജാവ് വധിക്കേപ്പെട്ട്. തൽക്കുട്ടംബം മാർവാറിലേക്ക് ഹാടി, അവിടെ ഒരു നാട്ടുരാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു) ഗ്രാളിയോർ കയ്യടക്കി. അതേസമയത്തു് കുത്തബുദ്ധിന്, ഓയു്, പട്ടണവീഹാർ, മുജറാത്രു്, എവംഗാർ ഇവ കൊള്ളുയടിച്ചു.

1202—ഗീഹാസു് മരണമടങ്ങു—അനജൻ കിരീടം ധരിച്ചു.

1202-1206—ഷിഹാബുധിന് കപാർസം കീഴടക്ക വാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ, അതിൽ പരാജയംപാറി പ്രാണ രക്ഷാത്മം പലായനംചെയ്തു.

1206-ൽ കപാർസമിനെതിരായി രണ്ടാമത്തെ പടയേറും. പക്ഷേ, അനയായികളിൽനിന്നു് ഒരപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കാക്കൾ (കൊള്ളുക്കാർ) മാരാൽ വധിക്കേപ്പെട്ടു. മതമകൻ പിൻതുടർന്ന്.

1206—മുഹമ്മദു്. ശ്രദ്ധയുടെ കലഹണങ്ങളിൽനിന്നും സ്വന്നം രാജ്യത്തെ പരിരക്ഷിക്കുവാൻ സാദ്യമായിതന്നീല്ലെങ്കിൽ; അതു ചിന്തിനമായി. ഷിഹാബീൻറു പ്രീകീഡാജനങ്ങളുടെ ചില അടിമകളുടെ കൈവശത്തിലായി അതിൻറെ വിവിധഭാഗങ്ങൾ, സൂത്രത്താൻറെ രാജ്യം ഭാഗം ചെയ്യപ്പെട്ടു. കുത്തബുദ്ധിന് ദൽഹിയും മറുവു് ഇന്ത്യൻ സ്ഥലങ്ങളും സ്പായണമാക്കി. (ചെറിയതു് നില്ലൂരുവുമെങ്കിലും, ഒരു രാജ്യത്തിൻറെ തലസ്ഥാനമായിതന്നു 1200 കൊല്ലത്തോളും ഡൽഹി) ഫിൻ ഡെസ്റ്റു് ഏന്നാൽ അടിമ ഗസ്തി പിടിച്ചുടക്കി. പക്ഷേ, കപാർസംരാജാവു് അയാളും

സമാന്തരമുന്നാഞ്ചകയാൽ അധികർ ഡത്തഹിയിലേക്ക് ഓടി ദ്രോഗി. വേരെ ഒരു അടിമയായിരുന്ന നാസിറുഡിൻ മുൻ ട്രാനം സീൻഡും പിടിച്ചുക്കൊണ്ടു.

4. ഡത്തഹിയിലേ അടിമ (മാമിലുക്*) രാജാക്കന്നാർ 1206–1288

1206–1210—കുമാർപുരീൻ മരിച്ചപ്പോൾ: അധിക്ഷേഷണ മകൻ രാജാവായി.

1210–ആം. ഏറ്റവേറുള്ള സ്വന്തം അള്ളിയൻ അധിക്ഷേഷണ മരിച്ചിട്ട് സിംഹാസനത്തിൽ കയറിക്കുണ്ടി.

1211–1236—ഷ്യാംസുഡിൻ ആർട്ടാമിഷ് 1217— (1164*-ൽ ജനിച്ച) ചെങ്കിസ്‌വാൻറു നേതൃത്വപത്തിൽ വിനിച്ച ഒരു മംഗോളിയൻ ദൈവന്മാരും തുരാനിൽനിന്നും വന്ന ക്രാദശം ആകുമിച്ച; ധീരതയോടു ചെറുത്തു നിന്നിരുന്ന ജലാലിന (ഷാഫുദ്ദീൻ മകൻ) യുദ്ധാഭ്യാസം തീരുവരെ ഓടിച്ചു. മംഗോളിയൻ ദൈവനും, മരുപ്പാരാ രാജാക്കന്നാരാംരഥനും സഹായത്തിനും എത്താണ്ടാതിനാൽ ജലാൽ ഒരു കാക്കർമാരോടുകൂടി എല്ലാ സ്വലഭവും കൊള്ളുന്നയടക്കിണിവാൻ തുടങ്ങി. പിന്നീട് ചെങ്കിസ്സുാൻ നാസിറുഡിൻറെ മുർട്ടാൻ, സീൻഡും പേരും കൊള്ളുന്നയടക്കിച്ചു. മംഗോളിയൻ ഇൻഡ്യയ്ക്കു കുന്നപോയപ്പോൾ ഷ്യാംസുഡിൻ ആർട്ടാമിഷ് രാജ്യത്തിൽ നിന്നും താഴ്വാലിക്കുമിതിയെ ലാക്കണക്കി അതു ആകുമിച്ച കീഴടക്കി തന്നേരതാക്കി.

* ഷോള്ലുറാറിൻറെ പുരാവുത്തവിതരണത്തിൻറെ ഉദ്ദേശ്യനാക്കിൽ 1155-ാണ് ചെങ്കിസ്സുാൻറു ജനനത്തീയത്തിയായി പഠിത്തുമുള്ള തു. (മാർഗ്ഗ് എംഗാർഡ് ആർക്കേഡുവ് 5-ാംവാള്യം 219-ാം പേജ്) പക്ഷേ ഇപ്പോൾ പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഇംഗ്ലീഷ്യത്തിയാണ്.

1225-ൽ ഷ്യാംസുഡിൻ ബീഹാറിലെ മാർവ്വയും കൂടുതലിൽ.

1252—ഹരിന്ദ്രസമാൻ മുഴവൻ അയാളെ സാമ്രാജ്യാധികാരികൾക്കിൽ. അധികാരത്തിന്റെ പാരമ്യത്തിൽ ഇരിക്കുവെ 1236-ൽ അയാൾ അന്തരീക്ഷപ്ലോഡ് അയാളെ പിൻതുടന്നു.

1236-ൽ അയാളുടെ മകൻ രൂക്ഷന്ദരിൽ രാജാവായി. അക്കാലിലും അയാളെ സ്വന്ദര്ഹണാദരി സ്ഥാനത്തേക്കാക്കി സിംഹാസനത്തിൽ കയറി.

1236-1239—സുൽത്താൻ റസീയ ദൈ അബീസിനിയൻ അടിമയുമായുണ്ടായ അവരുടെ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ കൊഞ്ചാരത്തിലെ പ്രഭുക്കളെ കോപാകലരാക്കി. ബാററിൻഡ തിലെ പ്രധാനിയായ ‘ആർത്തുൺണാ’യ ലഹളയുണ്ടാക്കി അവരെ തന്ത്രകാരിയാക്കി പിടിച്ചു. അവർ അയാളുമായി സ്നേഹമായി, വിവാഹംനടത്തി. പിന്നീട് അയാൾ ദൈസ് നൃസമേരം ധർമ്മപരിപ്രേക്ഷക പൂര്ണപ്പെട്ടു. പ്രഭുക്കൾ അയാളെ തോണ്ടിച്ചു; റാണിയെ വധിച്ചുകളഞ്ഞു. അവരെ പിൻതുടന്ന് രാജാവായതു് അവരുടെ സഫോറതനാണു്.

1239-1246—മുയസുഡിൻബഹറാം ഭയക്കരനായ ദൈ സേപ്രചരാധികാരി. വധിക്കപ്പെട്ടു. പിൻതുടന്നതു് രൂക്ഷന്ദരിൽ മകൻ.

1241-1246—അലാവുദ്ദീൻ മസൂദ്—അയാൾ വധിക്കപ്പെട്ടു. പിന്നീട് സിംഹാസനസ്ഥനായതു് ഷ്യാംസുഡിൻറെ പുണ്ടും, മുയസുഡിൻറെ മകനമായ

1246-1266—നാസീറുദ്ദീൻ മഹമുദ്. ശയാസുഡിൻ ബാൽബൻ ഏതാനായ അടിമയായിരുന്ന അയാളുടെ മര്ത്തി. ഈ ബാൽബൻ, മഹിളയുടെ (മംഗോളിയത്തെ) ആകുമണം തെരു ചുറുത്തുനിർക്കുവാനായി അതുന്തീയിലുള്ള വത്തമായി സുദ്ധാധികാരിയായ പെസ്യം പുലർത്തിവന്നു. നിസ്സാരങ്ങളായ

അനവധി ഹിന്ദുരാജ്യത്വങ്ങളെ അയാൾ തോല്പിച്ചു,

1258-പണ്വാബിലേക്ക് എത്തു മംഗോളിയൻ ആകു
മണ്ണത്രെ ബാൽബൻ ഓടിച്ചു.

1266 നാസിറുഡിൻമഹമുദ് സാതാനമില്ലാതെ മരി
ചു. സിംഹാസനം സചിവനിൽ ലയിച്ചു

1266-1286 ഗിഖാസുഡിൻ ബാൽബാൻ. ഇന്ത്യയി
ലെ ഏക മുഹമ്മദിയ സഭയായിരുന്ന ബാൽബൻറു.

1279 ബംഗാളിലെ രാജദ്രോഹപരമായ വിപ്പാം മുല
മാണ് അയാൾ രംഗത്തിനാശിയതു. അയാളുടെ അസാ
ന്നില്യുണ്ടിൽ, ധർമ്മാദിയിലെ ശവാംഗരായ ദോഗ്രർ
ലഹളയുണ്ടാക്കി ഭരണാധികാരിയായി സ്വരൂപ വിളംബര
പ്രസ്തുതി. നീറിച്ചു ബന്ന ഗിഖാസുഡിൻ അയാളെ തോല്പിച്ചു,
അഥവാരുള്ളും 1,00000 തട്ടുകാരെയും വധിച്ചു, 1286-ൽ
ഗിഖാസ് അന്തരിച്ചു. തുടർന്ന് രാജാ ബാത്രു¹ രണ്ടാമത്തെ
മകനായ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടായിരുന്ന ബക്രാബാന്റു (മുത്തമ
കൻ നേരത്തെ മരിച്ചിരുന്നിരുന്ന), അയാളുടെ മകനായി
രുന്ന.

1286-1288 കൈക്കോബാദ് (ബാൽബൻറെ മുത്തമ
കനായ മുഹമ്മദിനും അറുപ്പോലെ കൈക്കുന്നു. ഏന്നാൽ
മകനാഡായിരുന്നു. അയാളെ മുൻകുന്നിലെ ഗവർണ്ണർ
ആക്കി.)

1287 [കൈക്കോബാദ്] അയാൾ തന്റെ വദ്ധുക
നായിരുന്ന മരുടി ദൈനസാമുദ്യിനെന വിഷംകൊടുത്തുകൊന്ന
(അയാൾ ആദ്യംതന്നെ കൈക്കുന്നു. വായിപ്പാലുതികൾ ആസു
ത്രണം ചെയ്ത അയാളെ വധിച്ചു. വിത്രു സമയത്തു, കൊ
ട്ടാരാത്തിലുള്ള സവു മംഗോളിയരേയും ചതിഖായി കൂട്ടംപാലാ
ല ചെയ്യുവാൻ അയാൾ കൈക്കോബാദിനെ പ്രവിച്ചിച്ചു
തന്ന.) മരുടിയുടെ മരണത്തെ തുടർന്ന് കൊട്ടാര നാടിൽ അ

സപ്രാസ്ഥാനം. അനു (1287)ലെ ദൽഹിയിലെ പ്രമുഖമായ കക്ഷി ഹഴയ ഗാണ്ഡിവിദ് കട്ടംബത്തിൽപ്പെട്ട കിൽജിമാരുടെതായിരുന്നു. 1288-ൽ അവർ കൈതോസാദിനെ വിശ്വാസിച്ചു.

1288-ൽ അവരുടെ നേതാവായ ജലാലുധീൻ കീൽജിയെ ദൽഹിസിംഗാസന ശതിൽ മൃത്യത്തിൽ.

5. കീൽജിവംഗം 1288–1321

1288–1295–ജലാലുദീൻകീൽജി രാജമായിരുന്ന ഒരു ഭരണമാണ് തുടങ്ങിയതു്. ഗയാസുധീൻ കീൽജി ഒരു മരുക്കനായിരുന്ന ഒരു വിപുലവനേതാവിനു മാസ്ത്രക്കീ. ഒരു മംഗോൾ ആക്രമണത്തെ തുരത്തിയതിനെ തുടർന്ന് സമ്പ്രദാ വുകാരേയും വിച്ചുച്ചു. 1293,

3000 മംഗോളിയൻ അധ്യാളക്കൂട്ടുടെ ചോൻ. അവരും ധർമ്മഹിയിൽ താമസിപ്പിച്ചു. ഒധയിലെ ഗവർണ്ണർ ആയിരുന്ന അധ്യാളക്കൂട്ടുടെ മകൻ അലാവുദീൻ, ഒരു ധക്കാൻ ആക്രമണം ആസൂത്രണം ചെയ്തു്, എല്ലിച്ചിപ്പരംവഴി ദിക്കോണിയിലേക്കു് (ഈന്ന ദാളം ദാളം "സാദ്" എന്നറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലം) കടന്നു, തികഞ്ഞത പ്രശാന്തതയിൽ ജീവിച്ചുപോന്നിരുന്ന അവിടേന്തു രാജാവിനെ ആക്രമിക്കുന്നതു് എത്രതു് അധ്യാളക്കൂട്ടു രാജ്യവും, സന്പര്മ്മം മുഴുവൻ കൊള്ളുചെയ്തു്, പരിസരപ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം നികത്തിച്ചുമന്തി. രാജാവു് അധ്യാളാട്ടു് സന്ധിചെയ്തു്. അലാവുദീൻ മാർവായിലേക്കും, അവിടെ നിന്നു ധർമ്മഹി മരിലേക്കും മടങ്ങും, അഭിഭാവം തന്നെ ആലിഗേനം

ചെയ്യാനുത്തര രാജകീയമാതൃലഗൻറെ പ്രദയത്തിൽത്തന്നെ കത്തി അത്ത്.

1295-1317—അലാവുദീൻകുർജ്ജി (എറാവും ഭീകരം, രക്ഷക്കാതിയന്മായിതന്നു) അമ്മാമത്തെ കൊന്നണ്ടേ ഷം, അധാരുടെ വിധവയെയും കുട്ടികളേയും ശരിപ്പുട്ടതി. ഇതു് ഒരു വിഷ്ണവത്തിനു ഇടന്തൽക്കി. പ്രക്ഷേ വിഷ്ണവകാരികളെയും ഒരപോലെ തുടങ്കാലു ചെയ്യു്, അധാർ അതു് അമത്തി.

1297-ൽ അധാർ ഗ്രജാന്തരു് കീഴടക്കി, കരാച്ചുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ (പന) മംഗോളിയൻ ആകുമനാന്തര ചെരുത്തു് ഓടിപ്പിച്ചു.

1298* ഒരു നായാട്ടു യാത്രയിൽ അലാവുദീൻറെ മതമകനായ സുലൈമാൻ രാജക്കമാറൻ അധാരത്തെ മുറിവേണ്ടിച്ചു, മരിച്ചിരിക്കുമെന്ന ധാരണയിൽ അധാരെ അംബിത്തതനു വിട്ടു്, സുലൈമാൻ ഡൽഹാരിയിൽ (പോയി) സിംഗാസന തീരു അവകാശം പൂറ്റുപ്പുട്ടും മുറിപ്പുണ്ടിയ അലാവുദീൻ സ്വന്തം പട്ടാളത്തിന്റെ മുനിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. സേന തുട്ടേതാടെ അധാരത്തെ പിന്തുടന്ന്. സുലൈമാൻറെ യും വേരു രണ്ടു മതമകളുടെടുയും ശീരച്ചേരേണ്ട നടനു. അതിനെ തുടർന്ന് ചൊതുവായ വിഷ്ണവം. എറാവും ഭയാനകമായ ആരപ്പവത്തികൾ ചെയ്യു് അലാവുദീൻ അതു് അമത്തി.

1303—വിഷ്ണവകാരിയായ രാജപുത്രനിൽ ദാനു്, ഈ ത്യയിലെ എറാവും പ്രധാനമായ കോട്ടകളിലുണ്ടായ മിവാറിലെ ചീതോൾ അലാവുദീൻ പിടിച്ചുടക്കി; മംഗോളിയത്തെ ആകുമനാം.

1304—ഈത്യയിലേക്കെ പ്രവേശിക്കുവാനായി മംഗോളിയർ വ്യത്യസ്ഥമായ മുന്നു ശ്രമങ്ങൾ നടത്തിനോക്കി;

* 1299-ൽ ആണു് എന്നാണു് എൽഫി.എസ്സു് എൻ അടിപ്പായാ.

മുന്നിലും പരാജിതരായി തിരികെ ഓട്ടേണിവന്ന്. ഫോഡി വ്യൂഡ് അഭിസ്ക്രൂയത്തിൽ ഓരോ തവണയും സ്കാറ്റത്തിലേ ശം പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുപ്പുട് മംഗളിയൻ തടവുകാരെ ദായുയോടെ അറുത്തു കൂട്ടുകയാണ് ഉണ്ടായതു്.

1306—ജലാലുദ്ദീൻ ചുമതലിയിൽനാം നികതി ഒരു കണ്ണ വാൻ ദിന്യാഗ്രിതിയിലെ ഒപ്പൻ വിന്നഹ്മതിച്ചു. ഒരു പഴയ അടമിയായ ഷണ്യൻ മാലിക്കാഫുറിൻറെ കീഴിൽ അലാ പുദ്ദീൻ ഒരു ദാപിച്ചു സൈന്യത്തെ അങ്ങോട്ടുയച്ചു. രാജാ പു് പരാജിതനായി; ദംഗിയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടു. അവശ്യാഖിച്ച ജീവതം അയാൾ കഷിച്ചുകൂടിയതു് അവിടെ യാണു്.

1309—മാലിവു് കഹ്വാനെ വീണ്ടും ദഞ്ജിനാഗ. ശോക് അയച്ചു. അവിടെ അയാൾ വിജയപുംബം സുഖ ക്രമായ വരംഗൽകോട്ട പിടിച്ചുടക്കി.

1310—മാലിവു് കഹ്വാർ കല്ലോടകവും, കന്ധാകമാരിക്ക കീഴക്കവശമുള്ള കടല്ലംതീരപ്പേരുന്നേള്ളും കയ്യേറി നിരവധി സപത്രമായി ധർമ്മിയിലേക്ക് മണ്ണാണീ. തകൾ വിജയത്തിനെന്നു വ്യാപ്തി കരിക്കവാനായി അയാൾ കന്ധാകമാരിയിൽ ഒരു മുസ്ലീംപള്ളി പണ്ടിരു. തമിഴ് മല്ലിലെ ആദ്യത്തെ മുസ്ലീം ആക്രമണമായിതന്നു ഇതു്. ധർമ്മിയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന പതിനായിരം മംഗളിയിരേയും അലാ പുദ്ദീൻ സ്കൂട്ടകൊലച്ചെങ്കു. മാലിക്കാഫുർ പിന്തുടച്ചു വകാരം ലഭിക്കവാൻ ഉള്ള ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങാണീ. അലാപു ദിനീൻറെ ഭീകരമായ ദുഷ്പ്രാപ്തപരം മുലം ക്രൂയാവിഹ്യരായ ജനങ്ങൾ രാജ്യമാകെ അസ്പാസ്യമുണ്ടാക്കി.

1316—കോപയുർ ചരയാൽ ഉണ്ടായ ഒരു കഷിപ്രസന്നി മുലം ആ പ്രജാപീഡകൾ മരണമട്ടത്തേപ്പാർ കഹ്വാർ സിം ഹാസനം തച്ചിരുച്ചുക്കവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. പക്ഷേ അവി

ഒരു കമ്പക്ഷിന്തയും അലവാവുദ്ദീൻറെ പ്രത്യേക രാജാവായി.

1317-1320—മുഖ്യാർക്ക് കുറഞ്ഞി, തന്റെ മുന്നാമത്തെ സഹോദരന്റെ കണ്ണകൾ കുത്തിപ്പുട്ടിച്ചും; തന്നെ സിംഹാസനസമനാക്കാൻ സഹായിച്ചു രണ്ട് ജനറൽമാരെ കാലന്തരക്കയ്ക്കാണ് അയാൾ ആരംഭം കുറിച്ചതു് ദൈനന്ദിം മുഴുവൻ പിരിച്ചുവിട്ടു, ക്രൈസ്തവന്റെ ഏതൊരു അടിമതയുമന്ത്രിയാക്കി, അയാൾ അപമാനകരമായ വിധത്തിൽ ദുർനാശടികളും മുഴുകി.

1319—ക്രൈസ്തവമലബാർ കീഴടക്കാി; തിരിച്ചു.

1320-ൽ ഡൽഹിയിൽ തിരിച്ചെല്ലത്തി. മുഖ്യാർക്ക് രാജാവിനെ വധിച്ചു. അവഗ്രേഷിച്ചിരുത്താ കുറഞ്ഞിയാരെ ദൈല്ലാം ഒട്ടക്കി രാജ്യത്തെ ആ വംശത്തിൽനിന്നു വിജയമാക്കി; സിംഹാസനം കയ്യേറി.

1321—പഞ്ചാബ് പ്രവദ്യയിലെ ഗവൺമെന്റായ ദിയാസുദീൻ തൃപ്പുക്കൈൻറെ കീഴിൽ ഒരു വസ്തി സേന ദൽഹിയിൽ എത്തി, പണ്ടത്തെ ഗവൺമെന്റ്, രാജാവും, 100-ൽ പരം വഡ്സ്സർ ദൽഹിയിൽ ഭരണം നിന്നു തൃപ്പുക്കൈ വംശത്തിൽനിന്നു സ്ഥാപകനമായി. നാസിറുദ്ദീൻ മുഹമ്മദൈൻറെ പിൻതുടച്ചാവകാശിയും മന്ത്രിയമായിരുന്ന (പഴയ അടിമ) ശയാസുദീൻ ബാൽബഹൻറെ മകനായിരുന്ന ശയാസുദീൻ തൃപ്പുക്കൈ.

6. തൃപ്പുക്കൈ കാട്ടം 1321-1414

1321-1325—ദിയാസുദീൻ തൃപ്പുക്കൈ—അത്യന്തം പ്രശ്നനമായിരുന്ന ഭരണം.

1324—ബംഗാളിലേക്ക് ഒരു ധാരാളപോയി — മകൻ

ജീവാഭാഗന്യാശ ഭരണമേല്പിച്ചിരിന്നത്. മനങ്ങിവന്ന ഫോർമ്മ

1325—ഉണ്ടായ ഒരു കൊട്ടാര ആദ്ദോഷസമയത്ത് പത്രം ഇടിഞ്ഞവീണു അധാർ കൊല്ലപ്പെട്ടു. ജീവാഭാശ

1325-ൽ മുഹമ്മദ് തറ്കുകൾ എന്ന പേരിൽ സിംഹാസനാദോധണം ചെയ്തു, അക്കാലത്തെ ഏററാറും പ്രാഥുന്നായ രാജാവായിരുന്നു. അതുന്നുവിപുലമായ സ്വന്തം ഉദ്ദേശ നേരിൽ കൊണ്ടുതന്നു സ്വയം തകർ. ആദ്യത്തോളം പ്രവർത്തി മംഗോളിയരെ സ്വാധീനിച്ചു, അവരെ സമാധാനിപ്പിച്ചു. അധാരുടെ ഭരണകാലത്തു് അവരെക്കൊണ്ടു ധാതാൽ അഡ്വും ഉണ്ടായില്ല. പിന്നീടു് അധാർ ധക്കാൻ നിർബന്ധിതമായി കീഴടക്കി. അതിനു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണു് സാമ്രാജ്യം കമായ സാമ്രാജ്യത്തിനുള്ള പദ്ധതികൾ (വന്നതു്) [അധാർ] അതുന്നുവിപുലമായ ഒരു പേരംസ്വയം സൈന്യത്തു് (ഓണ്ടാമത്തീരിനെ കീഴടക്കവാൻ ഉണ്ടാക്കി.) റാക്ഷണ അതിനു കൊടുക്കവാനുള്ള പണം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പിന്നീടു് അധാർ ഉദ്ദേശിച്ചതു് ചെചനയെ കീഴടക്കിവാനാണു്. ഹീമാലയത്തിലൂടെ ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കവാനായി അധാർ 100,000 ആളുകളെ അയച്ചു. അതിലെവാരാറു ആർ പോലും അവശ്യമായിക്കാതെ *“തരായ്” കളിൽ കിടന്ന മരണമടഞ്ഞു. വജാന ശ്രൂദശ്രൂന്ധ്രമായപ്പോൾ അധാർ അങ്കുമ്മായ വിധത്തിൽ ജനങ്ങളിൽനിന്നു നികത്തി പിരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സാധുക്കളെ കാട്ടിലേക്കു നാടിക്കത്തുകൂടി ധനക്കിൽ കറിന്മായിരുന്നു നികത്തി. അവത്തെ ചുറ്റും പട്ടാളക്കാരുടെ ഒരു വലയം സ്വീച്ചിച്ചു അധാർ ആ അഭയാത്മകരു ശുട്ടക്കൊല്ലെ ചെയ്തു. അധാരും അതിൽ പുക്ക ചേറ്റം, ഒരു കളിപോലെ മനസ്യരെ തള്ളിവീഴ്ത്തി. ഫലം: ധാന്യങ്ങൾ തീരെ ഇല്ലാതായി. എല്ലാ ദിക്കിലും കട്ടാട

* കരറിക്കാട്ടകൾ.

ക്ഷാമം. ബഹളങ്ങൾ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട്. പണ്വാബിലെ
യും മാർവായിലെയും ലാവളകൾ വേഗത്തിൽ അമ്ഭ്രവാൻ
സാധിച്ചു, പക്ഷേ,

1340-ലെ ബംഗാർ വിപ്പവം ഒരു വിജയമായിതന്നു.
കോടോമാൻറുതു തീരം (കൂളിയാനദിതോടു കൂട്ടാക്കമാരി
വരെയുള്ള ഇന്ത്യയിടെ പഴന്തുട്ടീരം) വിപ്പവം ഉണ്ടാക്കി
സ്വാത്രന്ത്രം ഫൂപിച്ചു. തെലികാനയിലേയും, കൃഷ്ണാകെ
തീലേയും ലഹളകൾ വിജയകരമായിതന്നു. അഫ്ഗാൻ
കാർ പണ്വാബ് കൊള്ളെയടിച്ചു. ഗ്രജരാഖ തീൽ കലാപം
പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട്. ക്ഷാമം അതിനെന്നുമ്പുന്തിൽ എത്തു.
രാജാവ് ഗ്രജരാത്രു് അങ്കുമച്ചു. ആ പ്രവിശ്യ മുഴുവനം
കൊള്ളെയടിച്ചു. ബാരോ വിപ്പവവുംത ചുടക്കാനായി അയാൾ
രാജ്യമാകെ ധൂതിയിൽ സംഭവിച്ചു—അതിൽ മുകുതിയിരി
ക്കേബുൻ,

1351-സിന്ധിലെ ടാററയിൽവെച്ചു ജ്പരബാധിത
നായി മരണമടഞ്ഞു. (എൽഫിന്റുണ്ട് തന്ത്രം ഇന്ത്യാച
രിത്രതിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. സാധാരണയായി പഴന്തുട്ട്
ഒരു ചീതു രാജാവിനെ അവസാനിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ
വളരെ കുറച്ചു സന്ദേഹം കാണിക്കാറുള്ളു. ഒരാററ മന
ഷ്യനെന്നു ദുർഭരണം വ്യാപകമായ തോതിൽ ഉച്ച പദ്ധതാ
ക്കന്തും വളരെ ദുർഘടമാണ്) അയാളെ പരിഞ്ഞുന്നതു്
മതമകനാണ്.

1351-1386 ഫീറസ്-തൃപ്പൂക്ക്. ബംഗാർ വീണ്ടെട്ടുക്കു
വാനുള്ള നില്പുയോജനമായ ഒരു ഉദ്യമത്തെ തുടർന്ന് അയാൾ
ആ പ്രവിശ്യയിടെയും ദയക്കാനെന്നും സ്വാത്രന്ത്രം അംഗീ
കരിച്ചു. ചെറിയ ചെറിയ വിപ്പവങ്ങളും നില്പാര സമരങ്ങ
ഉമുള്ള അപ്രധാനമായ രേണും. 1385-ൽ ഭേദങ്ങൾ വയ്ക്കു
തെ കീഴവന്നായപ്പോൾ മത്രിയെ നിയമിച്ചു.

1386-ൽ അയാൾ സപ്പമാനത്തു് പുത്രനായ നാസി ദുധിനെ വാഴിച്ചു. ചാക്കേ സ്ഥാനദ്വീപ്പനാക്കിയ രാജാവിരെൻറെ അന്തരവരുഹാർ 1387-ൽ നാസീറിനെ ദൽഹിയിൽ നിന്നു നില്ക്കാസനം ചെയ്തു. ഹിന്ദുസ് തന്റെ വാഴ്രനായ റിയാസുഡിനവേണ്ടി സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്തതാണ് എന്ന പ്രവ്യാഹനം ചെയ്തു. ഹിന്ദുസ് 1388-ൽ തന്റെ 90-ാമത്തെ വയസ്സിൽ നിര്യാതനായി.

1388-1389 റിയാസുഡിന തല്ലുക്ക് രണ്ടാക്കൻ. തന്നെ സിംഹാസനത്തിലേക്കെയ്ത്തിയ അടുത്ത ബന്ധുക്കളുടെമായി ഉടനടി വഴക്കണാക്കി. വളരെ വേഗത്തിൽ തന്നെ അവർ അയാളെ സിംഹാസനത്തിൽനിന്നിരക്കി. അന്തരവരവകാശി സഫോററൻ,

1389-1390 അബുബകർ തല്ലുക്ക്. അയാളുടെ അമ്മാവനായ നാസിർ വലിയ ഒരു ദൈവന്യത്വാട്ടക്കുടി ഡൽഹിയിൽ എന്തൊ അയാളെ തന്നെ തന്മുകാരനാക്കി.

1390-1394- 4 കൊല്ലത്തെ ഭരണത്തിനശേഷം നാസി ദുധിൻ തല്ലുക്ക് മരണമടങ്ങു. അയാളുടെ പുത്രനായ മുഹമ്മദ് 45 ദിവസമെത്ത ഭരണതന്നിടയിൽ അമിതമായ മര്യാദാനം മുലം ദുർമ്മിഥനാണു. സഫോററനായി പിന്തുട ച്ചാവകാശം.

1394-1414 മഹമുദ് തല്ലുക്ക്. വീഡ്യു പണ്ഡിർ, വഴക്കകൾ, ഘുഖ്യങ്ങൾ: മംഗൾ, ഗ്രജാാത്തു്, കാൺഡേരു്, മുതലായ രാജ്യങ്ങൾ മേൽക്കൊള്ള തുണ്ടരിഞ്ഞു. ഡൽഹിപോലും നിരന്തരമായ കലഹങ്ങളുടെനായും കക്ഷിപ്പുംകളുടെനായും തുണ്ടരങ്ങായി (അപ്പോൾ,)

1398 ടീഫറിൻറാ (ടാമർശലൻറ) പ്രമകമായ ആക്രമണം (ഉണ്ടായി) (ചെക്കിസ്തുന്നെൻറ സാമ്രാജ്യത്തിനെൻറ സാമാന്യാട്ടം, പേംഡ്യു, ടാൻസോസ്ത്രിമാന, താംതരി, ദൈവ

ബൈരീതി, എന്നിവിണ്ണളം ആകുമീച്ചു കീഴടക്കിയതിന് ശ്രദ്ധം) ടിരുർ, കാബുൾവഴി (ഇന്ത്യയിലേക്കെ കടന്ന. അതെ സമയത്ത് അധ്യാളക്കെ പഞ്ചറുൻ പീർഷ്ഠവഹമുദ് മുൻടാൻ ആകുമീച്ചു. റണ്ടു ദൈവസ്ഥാപനങ്ങളം സാരംലജിൽവെച്ചു തുട്ടിട്ടു. വഴിക്കെള്ളു രാജ്യങ്ങളെല്ലാം തകർത്ത് ഡൽഹിയെ ലാക്കാക്കി പ്രയാണമാരംഭിച്ചു. മുഹമ്മദ്‌തല്ലുകൾ ഗ്രജനാ ത്തിലേക്കു് പാലായനം ചെയ്തു. അതേ സമയത്ത് ഡൽഹി മുഴുവൻ തകർത്ത് കൊള്ളുയടിച്ചു, ജനങ്ങളെയാകെ തുടങ്ങാലെചെയ്തു. അതു കഴിഞ്ഞു് മംഗോളിയർ മീററു പിടിച്ചു.

1399 നിരവധി കൊള്ളുവ്യാഖ്യാളമായി കാബുൾവഴി ഭാസ്മ് ഓട്ടിയാനന്തിലേക്കെ മടങ്ങി. ഡൽഹിയിലേക്കെ മടങ്ങിയ മുഹമ്മദ് 1414-ൽ അവിരെവെച്ചു മുതനായി. ടാമർലെലുൻ ഗവർണ്ണറായി നിയമിച്ചിരുന്ന ബിർബാൻ, സംസ്കാരം-ദ്രുചാരകക്കുറ സ്പതം വാംഗാനയായി എന നില തിൽ സ്പയം രാജാവായി. സീറു്, സീതി, പ്രഭുവെന്നതും വരുന്ന അബൈബാക്കായ സീറുന്നുൻ, എന്നവ മുഹമ്മദി കുറര അനന്തരഗാമികളെന്ന പരിപുനവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന ബഹുമാന്യപദമായി. എല്ലാ ഇല്ലാമുകളം വഹിക്കുവാൻ തുടങ്ങി,

7. സംസ്കാരികളുടെ ഭരണം: 1414–1450

1414–1421 സംസ്കാരികളുടെ ഭരണം ദൽഹി രാജ്യത്തിൽ നശരവും, അല്ലോ ചില വയ്ക്കളുമൊഴികെ ഒന്നാംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അലബാവുദീൻ കിർജ്ജിരെ സമ്പാദ്യങ്ങൾ എല്ലാംതന്നെ പോയുന്നോയിരുന്നു. ടിരുവാരുക്കര പ്രതിനി

യി എന്ന നിലയിൽ മാത്രം രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന അക്കാർ കെ നില്ലാരനായ ഭരണാധികാരി മാത്രമായിരുന്നു. അയാൾ രോഗിത്വബന്ധിലും ഗ്രാളിഫോറിലും പുതിയ നീക്കത്തീ ചുമത്തി. മകൻ പീഠത്രട്ടൻനു.

1421–1436 സിയുദ്‌ഫുബാർക്ക്. പാഞ്ചാബിൽ വളരെ അധികം കഷ്ടപ്പെട്ടു. പക്ഷേ അക്കാർക്ക് യാതൊരു തുസി പുരുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1436-ൽ സ്വന്തം മന്ത്രിയാർത്ഥനെ വധിക്കപ്പെട്ടു. മകൻ അന്തരൂപകാരി.

1436–1444 സിയുദ്‌ഫുഹ്മദ്. മാർവാരാജൻ ഡൽഹി ആകുമെച്ചു. പണ്ഡാബിലെ ഗവർണ്ണറായ ബഹേറാർ വാൻലോധിയുടെ സഹായത്തോടെ സിയുദ് അവരെ എതിരുത്തു ചാടിച്ചു. മകൻ കീരീടാവകാരി

1444–1450 സിയുദ്‌അലാവുദീൻ–ഗംഗാനദിക്കുപ്പിനും ബധപാനിലേക്കെ താമസം മാറ്റി. പാഞ്ചാബിലെ ഗവർണ്ണർ ആയ ബഹേറാർവാൻലോധി ഡൽഹി കയ്യേറി.

8. ലോധിവംശം 1450–1526

1450–1488 ബഹേറാർലോധി: അക്കാർ പാഞ്ചാബി, ഡെൽഹിയും കൂട്ടിയോജിപ്പിച്ചു. 1452-ൽ ജോൻപുരായി ലെ രാജാവു് ദൽഹി വളഞ്ഞു. അതു് 26 കൊല്ലം നീണ്ടു നിന്ന് ഒരു രണ്ടുവർഷിനു കാരണമായി. (ഇതു് പ്രാധാന്യമേ റിയ ഒരു സംഗതിയാണ്). ഇന്ത്യൻ രാജക്കമാരങ്ങാർ മുസ്ലിം രണ്ടുവർഷി [എത്രക്കവാൻ മാത്രം] സുരക്ഷരായിരുന്ന ഏണ്ണാണു് അതു കാണിക്കുന്നതു്.) അതിനേരു അവസാന ത്തിൽ രാജാവു് തോറു. ജോൻപുരി ഡൽഹിയിൽ ലയിച്ചു. ബഹേറാൻ കൂട്ടത്തിൽ വിജയിംഗൾ നേടി. അധികാരി

മരണസമയത്തു് രാജ്ഞം യുനന്തരാട്ട ഹിമാലയം വരെയും, കീഴക്കു് ബനാറീസുവരെയും, പട്ടണതാറു് ബണ്ണിൽവണ്ണംവരെയും വ്യാപിച്ചുകിടന്നിരുന്നു. മകൻ ചന്ത്രകൻ

1488-1506 സിക്കന്ദർലോധി: അയാൾ ബൈഹാർ തിരികെ പിടിച്ചു, സമാധാനപ്രേമിയും പ്രാണ്ടനമായ രാജാവു്. മരണശേഷം മകൻ.

1506-1526 ഇബ്രാഹിംലോധി അതിഭേദങ്ങൾ: കൊട്ടാരത്തിലെ ഏല്ലാ പ്രധാനികളെയും വധിച്ചുകളിപ്പു. അതുതന്നും പാശ്ചാദ്യം ഗവർണ്ണറോട്ടും ഏടുന്നതു്. അയാൾ ബേബറുടെ കീഴിലുള്ള മുഗിള്ളടക്ക സഹായം തേടി.

1524 ബേബറുടെ ഇന്ത്യാക്രമണം: തന്നെ സഹായത്തിനു വിളിച്ചു പാശ്ചാദ്യം ഗവർണ്ണറും പിടിച്ചു. അവിടെ തെച്ചു ധർമ്മാദിക്ഷിയിലെ ഇബ്രാഹിമിന്റെ സഹാദരനായ അലാവുദ്ദീൻ ബേബറുമായി യോജിച്ചു. അയാൾ മുഗൾ ദൈവാദിക്ഷിയിലെ ധർമ്മാദി പിടിച്ചുകൊണ്ടതിലേക്കുയെ പെട്ടു. ഇബ്രാഹിം അയാൾക്കു തികച്ചും തക്കൽക്കളിൽ, വീണ്ടും ബേബറതന്നെ പുറപ്പെട്ടു. രണ്ടു ദൈവാദിക്ഷിയിലും പാനിപ്പറോറിൽ (ദർഹിയുടെ ഉദ്ദീരണഗത്തു് യുദ്ധത്തിലെ സമീപം) വെച്ചു കൂടിച്ചെട്ടി.

1526 അനുഭ്യവത്തെ പാനിപററു് യുദ്ധം. ഇബ്രാഹിം തോറു. അയാളും 40 000 ഹിന്ദുകളും സമരാക്കണ്ടതിൽ അവശേഷിച്ചു. ബേബർ ദർഹിയും അനുഗ്രഹം കയ്യുട്ടു.

* * * *

“രോബർട്ട് സൈറ്റാൾ” (മദ്ദിരാഡി സിവൽ സർവീസ്) തന്റെ “അതാലിററിക്കൽ ഹിന്ദുറി കാഫ് ഇന്ത്യ്” യിൽ ഇന്ത്യിനെ പ്രസ്താവിയ്ക്കുന്നു.

യുഷ്യയിലെ വലിയ വണ്ണങ്ങൾ 1) തുക്കികൾ (തുക്കേമെന്നിയക്കാർ) ബേബാധാരക്കും ചുററും, കാസ്സിയൻ കട്ട

പ്രീലേക്കളും പാടിന്തനാറൻ പ്രദേശങ്ങളിലും അധിവസിക്കുന്നു. 2) താൽത്തരികൾ സൈബീരിയൻ ഭാഗങ്ങളിലും റഷ്യയിലും താമസം. പ്രധാന വർഷങ്ങളായ ആറ്റുാർക്കുനം, കാസ്കാസം തുട്ടിവാംഗത്തിൻ്റെ വടക്കെ ഭാഗങ്ങളിലും പ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യാപിച്ചു കിട്ടുന്നു. 3) മൊഗ്രൈനാർ അമരാ മംഗോളിയക്കാർ. ഉപതിവേശം മംഗോളിയ, ടിബററ്, മനുറിയ എല്ലാവരും മുട്ടയവാശർ. പടിന്തനാറൻ മൊഗ്രകൾ—കിഴക്കൻ മുഗിളൻ (ഉലുസ്) എന്ന വിളക്കുന്ന നിരളൻ അമ്പദാ കാൽമക്കവധി വംഗങ്ങളായി ഒരു പരസ്യരാജായിൽ മൂന്നു വിവിധ വംഗങ്ങൾ അമ്പദാ ഉലുകൾ മുക്കേപ്പോഴും ഒരു ഗോത്രവിഭാഗ കീഴിൽ സംഘടിക്കുന്നു.

1164 ചെക്കിസ്സാൻ ജനിച്ചു. കിത്തൻ താൽത്തരികൾ കുക്കുപ്പാക്കാട്ടക്കുന്ന അപ്രധാനമായ വംഗത്തിൻ്റെ തലവാനായി. പിന്നീട് അടിച്ചുമത്തപ്പെട്ട താൽത്തരികൾ അയാളുടെ ആട്ടമിത്രയർ മംഗോളിയരക്കാർ സ്ഥൂതലായി. മൂന്നു സൈന്യത്തോടുള്ളി ചെക്കിസ്സ്‌വാൻ കിഴക്കൻ മംഗോളിയയും വടക്കൻ ചൈനയും കിഴക്കീ പിന്നീട് ഭാർത്തോട്ടിയാനയും, കോരാസ്സാനം പിടിച്ചുക്കുറി സംസ്ഥാനങ്ങളായ ബബാക്കാറ, കുപാർസം, പേഷ്യ എന്നിവ സ്വാധൈത്തമാക്കി മൂന്നുപ്പുരുഷരും അശ്രൂമാരും അയാളുടെ സാമ്രാജ്യം കാസ്സുപിയൻ കടൽത്തൊട്ട് പൈക്കിഞ്ചു്-വരെയും, തെക്കെ മൂന്നുപ്പുന്നു സമുദ്രവും ഹിമാലയവും വരെയും നീണ്ടുകിടക്കുന്നു. പടിന്തനാറൻ അതുതു അറ്റുാർക്കുനം കാസ്സുനം ആയിരുന്നു. അയാളുടെ മരണാശേഷം രാജ്യം നാലുബാധി വിഭജിക്കുപ്പെട്ടു; കിസ്ത്രാക്ക്, മുറാൻ, ജഗത്തായ്, ചീനയോടുള്ളടിയ മംഗോളിയ. ആദ്യത്തേ മൂന്നും ഭരിച്ചുതന്നതു് വാൻമാരാണ്—അവസാനത്തെത്തിൻ്റെ, അതായതു് ആദ്യത്തെ പരമാധികാരിമുള്ള രാജ്യത്തിൻ്റെ തലവനായിരുന്ന വലിയവാൻ.

1336 സമരവണ്ണിൽനിന്നു അധികം ദുരമീല്ലാത്ത ജഗത്തായിലെ കേരിലാൽ ടിരുർ ജനിച്ചതു് അയാൾ

1360-ൽ തെന്നെ അമ്മാമനായ സൈയ്-എഡിൻ്റെ അനാഥരാഖ്യകാശിയായി, ജഗത്തായിലെ വാനായ തൃപ്പിക്ക്

ചിരുറിക്കേൻ അധികാരണം നിന്ന് കീഴിൽ സാമഗ്രിയ കേൾഡി
ലെ രാജാവും, ബാറുലാസിക്കേൻ മുദ്രയുമായി.

1370-ൽ ടാമർലൈയിൽ അഭാനേറിക്കേൻവും മരും
പ്രധാനിയായി. അധാർ 1405-ൽ മരിച്ചു. മരണശേഷം
രാജ്യം പുത്രരാജക്കീടയിൽ വിജേങ്കിക്കപ്പെട്ടു. എററവും
അധികം കിട്ടിയതു് ചിരുറിക്കേൻ മുത്തമക്കേൻ റണ്ടാമത്തെ
പുത്രനായ പീർഫുഹമ്മദിനായിരുന്നു. അതെ ഗ്രന്ഥകാര
ക്കേൻ (സീവല്ലിക്കേൻ) അഭിപ്രായത്തിൽ തുക്കികളുടെ പ്ര
ധാന വംശങ്ങൾ 'ഹാഞ്ചാമൻ' (14-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ അവർ
പടിഞ്ഞാട്ടു നീണ്ടി ഫീർഗ്ഗിയയിൽ അവരുടെ ശക്തി സ്ഥാ
പിച്ചു. രൈക്കലും അവിടെനീനു അവർ പുറം തള്ളുപെ
ട്ടിട്ടില്ല) സെല്ലജിക്കേർ (പ്രധാനമായും അവർ ഹോർസ്യു,
സിറിയ, ഇങ്കാണിയ ഏന്നിവട്ടങ്ങളിൽ) ഉസബൈക്കേർ
(ഉത്തരം 1305-ൽ) അവർ കീപ്പ് ചാക്ക തുക്കികളായിരു
നു. ഉസബൈ എന്ന നാമധേയം അവർ എടുത്തതു്
1305-ൽ ജനിച്ച വാനിൽ നിന്നായിരുന്നു. അവർ * ദേശ
ബന്ധുടെ കാലത്തു് വിചുലമായ ശക്തി ചെലുത്തിയിരുന്നു.

* രോബർട്ട് സീവല്ലിക്കേൻ പുന്നുക്കുത്തിൽ നിരവധി അധമാ
ത്മ്യങ്ങൾ കടന്നതുടയിട്ടുണ്ട്. തുദ്യമായി അധാർ സ്ഥാപി
ക്കുന്നതു് സെല്ലബീറിയൻ താൽത്തരികളും മംഗോളിയം വ്യത്യ
സ്ഥവച്ചുകൊരായിരുന്നു എന്നാണ്. റണ്ടാമതായി ചെങ്കിസ് ക്കാ
ക്കേൻ ജനനത്തീയതി ദിനാമതായിട്ടുമരിക്കേൻ മരണശേഷം
സീവൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതുപോലെപിട്ടുമഹമ്മദിനല്ല, കൊരോ
ഫ്ലാൻ, സീറ്റാൻ, മാസന്ധിറാന്നനിവും രണ്ടായികാരി
എയായിരുന്ന പുത്രൻ ഷുദ്ധയിനാണ് പരമാധികാരം ലഭി
ച്ചതു്. 4-ാം മതായി മദ്ദേശ്യപ്രയിൽ നിന്ന് എപ്പോഴെന്തും
ലേഖകളും ഹാഞ്ചാമൻ തുക്കികളുടെ ഉപനിവേശം പല ചരിത്ര
കാരണങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 14-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ
ബുർസാക്ക് സമീപമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ ഹാഞ്ചാമൻ
കാരണം പ്രാബല്യം വർദ്ധിച്ചു. അവിടെനീനു പരിസര
പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് ദ്രോപിച്ചു അവരുടെ ശക്തി. നാലാമതാ
യി ഉസ് ബൈക്കുവള്ളുക്കരിച്ചു പറയുന്നോൾ സീവൽ ഉദ്ദേശിക്ക
നിസ് 1313 മുതൽ 1340 വരെ ഗോർഡൻ ഹോർഡ് രൈച്ചി
തന്നെ ഉസ് ബൈക്ക് വാനെയാണ്. അധാർ ഫീർഗ്ഗിനു് ഉസ് ബൈ
ക്ക് എന്ന നാമധേയം സ്പീകരിച്ചിരുന്നു; അധാരുടെ പ്രശ്നം
പ്രകാരം ഉസ് ലാംതം സ്പീകരിച്ചു “യചുചീ” വംശത്തി
ക്കേൻ ഒരു വിഭാഗമാണ്.

1526 ടിരുവിന്നേൻ (ഭാമർ മെമ്പേൻ വംശത്തിലെ
6-ാമത്തെ ഇള്ളമുരായാൻ ബേബൻ). അധാർ ഫീൽറാന
യിലെ (ഇന്നത്തെ കോക്കേൽസ് പ്രവിശ്യ) രാജാവായ
ഭാമർഘോഷ്യു് മീറ്റസായുടെ മകനായിരുന്നു; തന്റെ ആദ്ദു
കമ്പരയുള്ളതിൽ ഏക മുസ്ലിം സാമ്രാജ്യ് ഇതു് ലൈഡൻ,
എർക്കുറിനം വിവരത്തം ചെങ്കുട്ടിഞ്ച്. (1826) ജനനം
1483-ൽ മരണം 1530.

ബേബരുടെ ആഗമനകാലത്തെ ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ

1357 മുഹമ്മദ് തദ്ദീക്കിന്നേൻ ദൽഹി രാജ്യം ചരിന്ന
ഭിന്നമായതോടെ നിരവധി സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഉത്തരവിച്ചു.
1398 അട്ടത്തു് (ടിരുവിന്നേൻ ഇന്ത്യൻ ആകുമണികാലത്തു്)
ദൽഹിയുടുടർവ്വം അല്ലോ നാഴികകൾ ഒഴിച്ചു്, ഇന്ത്യമുഴുവൻ
സംതരേന മുഹമ്മദീയാധികാരണത്തിൽനിന്നു വിഫക്തിനേടി
യിരുന്നു. പ്രധാന ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ:

1) ധക്കാനിലെ ഭാമിനിരാജക്കമൊൻ: ഒരു സാധുമാന
ജ്യോതിഷ്ഠാമിനായാർ സ്ഥാപിക്കേണ്ടു്. അധാർ
“ഗ്രംബൻഗ്”യിൽ ഒരു സ്വപത്രയുള്ളവായി. 1421-ൽ
ഭാമിനി രാജാവു് വാരംഗലിൽനിന്നു, ഹിന്ദുവായ തെലിം
ഗാന (രാജാവിന) നിർജ്ജാസനത്തം ചെങ്കു. (അന്നത്തെ
തെലിംഗാനയിൽ വടക്കൻ പ്രവിശ്യയും ബാലഗാഡ്യും, കർ
ണാടകരും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ഗണഡാമിനം ചുലിക്കോട്ടിനമുകി
ക്കുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെ സംസാരഭാഷ ഇനം * എത്തുകാണു്)
പിന്നീട് രാജഭര്ത്താ, മസൂലിപ്പട്ടണം, കാത്തവീപ്പരം മുതലാ

യവ പിടിച്ചടക്കി. അധികം താമസിയാതെ രണ്ട് മതവ കൂപ്പുകളായ (ശിഖാകളും, സുല്ലികളും) തമിലുള്ള (ആരത) യിൽനിന്നുത്തേവീച്ച ക്രഷിവഴക്കുകൾ (ആദ്യത്തേതു്) ഫുസഫു് ആധിലിൻറു നേതൃത്വത്തിൽ ബൈജിപ്പുരിൽ പോയി അവതരണ നേതാവായ ആധിക്ഷായെ രാജാവാക്കി ഒരു സാമ്രാജ്യം എടുപ്പുത്തു.

2) ബൈജാപ്പുർ: അധമദു് നഗർ:

1489-1579 * ആ വംശത്തിൻറു ഭരണം.

ഹിന്ദുക്കളുടെ ചെറിയ രാജ്യത്താണു് മരാത്തൻ ഉയൻവന്നു. ഒരു സുപ്രസിദ്ധനായ മ്പാഹമൻറു അവിടെ നിന്നു തന്റെ ശൈഖ്യത്താരോടൊപ്പും പിൻവാങ്ങി അധമദുനഗരത്താമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു.

3) ഫോർക്കാണ്ട, ബൈററർ, ബൈഡർ ഈ മുന്നു സംസ്ഥാനങ്ങൾ എത്താണ്ടു ഓരേ റൈറിയിലാണു് ഉയൻവന്നു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൻറു അവസാനംവരെ ആരു് നീലനിന്നു.

4) ഫ്രജരാത്തു് (1351-1386) ഫീറസു് തസ്സുക്കൈൻറു കീഴിൽ, മുസഫർഷാ എന്നൊരു രാജപുത്രനു അവിടെതെന്നു ശവർണ്ണരാക്കി. അതിനെ അയാൾ അച്ചിരേണു ഒരു സ്വത്ത്രുസംസ്ഥാനമാക്കി ഉയർത്തി. 1531-ൽ കംിനമായ ഒരു

* മാർക്കു് ഇവിടെ തന്നെ കൊല്ലം, ആ വംശത്തിലെ ഒരുവില തന്ത രാജാവു് ഭരിക്കാൻ തുടങ്ങിയതുതോട്ടാണു്. അതു് 1595 കു അവസാനിച്ചു.

† 16-ാം നൂറ്റാണ്ടിൻറു അച്ചിന്നാനംതോടു് രാജ്ഞിയപ്രസ്ഥാനം നണിച്ച ഗോർക്കാണ്ട ബൈജാപ്പുരിനെ ആന്ത്രയിച്ചാണു് നിലനിന്നിൽ നും. 1636-ലാണു് അതു് മുതൽസാമ്രാജ്യത്തിൻറു ഒരു സാമാന്തരാജ്യമായതു്. 1687-ൽ അതു് മുയർസാമ്രാജ്യത്തോടു് ചേർപ്പെട്ടു.

‡ അവസാനത്തെ പ്രതിനിധിരോക്കവാൻ തുടങ്ങിയ വർഷമാണു് ഇവിടെ മാർക്കു് തന്നുന്നു. ആ ഭരണം 1572-ൽ കഴിഞ്ഞു.

യുദ്ധന്തിനശേഷം മാർവ്വ അതിനോട്ടുടരിച്ചേഖക്കുപ്പ്. ഈ രാജ്യം 1396 മുതൽ 1561 വരെ നിലനിന്നു. *

5) മാർവ്വ: ഗ്രജറാതിനോട്ടൊന്നിച്ചു ഇരും സ്വന്തന്ത്രമായി. 1531 വരെ ഗ്രജറാതിനോട് ബന്ധം ഇരും രോച്ചി തന്നതും അപ്പോൾ ഗ്രജറാതിലെ ബഹുമാർഖാ ഇതാണെന്നതായി കയ്യോറി.

6) കാൻഡോര്: 1399-ൽ സ്വന്തന്ത്രം ഫൂച്ചിച്ചു. 1599-ൽ അക്ക്-ബർ അതും ദൽഹിയോട് ചേര്ത്തു.

7) രാജപുത്രസംസ്ഥാനങ്ങൾ. മദ്ദേശ്യാന്തരിക്ക് നിരവധി രാജപുത്രസംസ്ഥാനങ്ങൾ. ധീരമാരായ പടയാളി കളാണവർ. സാമാന്യം വന്നുമായ വംശങ്കാരാൽ സ്ഥാപിച്ചുവയാണ് അവ. ഏററുവും പ്രധാനമൈപ്പുക്കുവ ചിതോർ, മാര്ത്താർ (തോധപുരം) ബീക്കാനീർ, ജയസാർമർ, ജയപുരം.

ഇന്ത്യയിലെ മൊഗരിസംസ്ഥാനങ്ങൾ

1526—761 *

235—കൊല്ലും നിലനിന്നു.

1526—1530 ബേബറുടെ ഭരണം.

* മുഗൾസാമ്രാജ്യം 1526-ൽ ബേബറാൽ സ്ഥാപിതമായി. 1761 വരെ നിലനിന്നു, ബേബറാൽ സ്വയം വിളിച്ചുതും മുഗൾ (മംഗറാർ എന്ന പദം ടെച്ചുമുറിച്ചു) എന്നാണ്. സുപ്രസിദ്ധനായ ടീറ റിണ്ടർ (ടാമർക്കലെൻറർ) വംശപരമ്പരയിൽ 6-ാമത്തെ ആർ എന്ന വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. മാതാവുവഴി ചെക്കിസ്‌വാര മായും ബേസ്യമുണ്ടായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ പേരംശ്യയിൽ നിന്നു വന്ന ബേബറേ, തുർക്കികളും, പേരംശ്യകാരം, അഫ്‌ഗാൻകാതമടങ്ങിയ അയാളുടെ സെസന്യുമോ മംഗറാളിയരായിരുന്നില്ല. മുഗൾ കൊട്ടാരത്തിലെ ഷാജഹാൻകൊട്ടാശ പേരംശ്യനായിരുന്നു. 1707 അരംഗശീഖരിഞ്ഞു മരണംനോട്ടുടി സാമ്രാജ്യത്തിൽ ചരിത്രങ്ങൾ മുഖ്യമായിരുന്നുവെങ്കിലും, വലിയ മുഗ്ഗിളും അമവാ ചാക്രവർത്തി 1857 വരെ ഡൽഹിസിംഗ്ഹാസ് നാശിക്കുന്ന ഇതനായിരുന്നു.

1526 അല്ലോ മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ബേഖാറുടെ പുതു നായ മുമയുണ്ട് ഇംഗ്ലീഷ്‌ലോധിയിരുത്തായിരുന്ന സ്ഥല ഞാൻ മുഴവനും കയ്യടക്കി.

1527 ഒരു രാജപുത്ര രാജകുമാരനായ തീവാരിലെ റാണി സംഗ്രഹം, ആജ്ഞാമിരവും മാർവായും തന്റെ അധികാര ത്തിനും വരുത്തി വരുത്തി. മാർവാരിലെയും ജയചുര ത്തിലേയും ഒരു സാമന്തരാജാവായിരുന്നു. അധാർവലുതായ ഒരു ശ്രദ്ധനൃത്തം ദർശനിയിലേക്കെ നയിച്ചു. അധാർ അതുകൊ സമീച്ചിക്കുള്ള 'ബിഡാന' പിടിച്ചുടക്കി. ബേഖാറ ഉടെ ഒരു സേനാദളത്തെ തോല്പിച്ചു. സിന്ത്രായിലെ സമര ത്തിൽ (ഇന്ത്യയിലെ ഫേസ്റ്റിംസ് "സ്") ബേഖാർ വിജയിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ തന്റെ അധികാരം സുഖകരമാക്കി (ചുനിട്ട് ഉണ്ടായ രണ്ടാളിൽ ബേഖാർ അസ്റ്റ്രാണ്ടോ ടോപ്പും വെടിമരുന്നും ഉച്ചയോഗിച്ചുഭാരം. ചെറുചീരക്കികൾ, വേൽക്കാർ, വൈകിത്തിരകൾ എന്നിവയേപ്പാറി അധാർത്തനു പ്രസ്താവിക്കുന്നും അസ്റ്റ്ര പിഡ്യയിൽ അത്യന്തരീക്ഷം ബേഖാർ.)

1528 ചന്ദ്രൻ; (സിസ്യ) ഒരു രജതപുജാനിരതായിരുന്നു. അതു് വസിച്ച നഘ്നത്താബേജാണു പിടിച്ചുടക്കിയതു്. ശ്രദ്ധനൃത്തിലെ അവസാനത്തെ പടയാളിവരെ വധിക്കുപ്പും. അതെ സമയത്തു് ഉച്ചയിൽവൈച്ചു അഫ്ഗൻകാർ മുമയുണ്ടിനെ തോല്പിച്ചു. ചന്ദ്രൻ തീരുന്നും അധാർ ത്തിട സഹായത്തം ഓടിച്ചുത്തീയ ബേഖാർ രഞ്ജവിനു തോല്പിച്ചു ധർമ്മഹിനിയിലേക്കെ മടങ്കി. അധികം താമസിയാതെ സംഗ്രഹിക്കുന്ന (മകൻ) രണ്ടംബേഖാർ കോട്ട വിട്ടു കൊടുത്തു.

1529 മുഹമ്മദ്‌ലോധി, ബൈഹാർ പിടിച്ചുടക്കിയ തായി അറിവത്തപ്പാർ ബേഖാർ, അങ്ങാട്ടേചായി, അധാർ

ഒള്ള തകത്തു് രാജ്യമെല്ലാം പിടിച്ചുടക്കി. അതു് കഴിഞ്ഞ വാനഗരരാജനെ (വടക്കൻ ബീഹാർ രാജാവിൻ്റെ കൈവശ തുലായിരുന്നു.) ഗോറു കവിൽവെച്ചു പരാജിതനാ കി. ലാഹോർ പിടിച്ചുടക്കിയിരുന്ന പക്തി കാംഗ്രാരാ യിരുന്ന അഫ്‌ഗൻവർദ്ധേരു ദശാംശികരിച്ചു് ബേബർ തന്റെ പട്ടയോറാം അവസാനിപ്പിച്ചു.

ധിനംബർ 26—1530 ഡാക്കിയിൽവെച്ചു ബേബർ പനിപറിച്ചു മരിച്ചു. അതിനീരു ആവശ്യത്തിലേക്കായീ, കാബൂളിൽ ഒരിത്തു് സ്വരം തിരിത്തെടുത്തിരുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തു്, ബേബറുടെ ആന്തരുഹപ്രകാരം ആ ജയം സം യൂരിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്നവരെ അതു് കാബൂൾ ജനതയുടെ ഒരു വിനോദസ്ഥാനസ്ഥലമാണു്. (ബേബ്സ് നോക്കുക.)

ഹ്രമയുണിൻ്റെ ആദ്യത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും ഭരണം. അതിനീട്ടു് സുർവംശക്കാരുടെ സർക്കാർ (1530—1556)

1530—ബേബക്ക് 4 പുത്രരാഹായിരുന്നു. ഹ്രമയുണി ചക്രവർത്തി (അനന്തരാവകാശി); കാബൂളിലെ ഗവർണ്ണറായിരുന്ന കുറുക്കൻ; (പിതാവിൻ്റെ മരണനാന്തരം സ്വാത്രയ്യും പ്രവ്യാഹിച്ചു;) സംഖ്യാലിലെ ഗവർണ്ണറായ റീം ഡാൽ; കുർസാഞ്ചാർക്കാരി മീവാറിക്കു വിക്രമശാലിയായ ഒരു പട്ടാളി. ഹ്രമയുണിൻ്റെ ആദ്യത്തെ പ്രവർത്തി ജോണിപൂരിലെ (ചോണാപുരം) ഒരു ലഹരി അമ്മൽചെയ്യു കയായിരുന്നു. (അയാൾ അതു് കഴിഞ്ഞു്) ബേബറുടെ മരണവാത്രം അറിഞ്ഞതു ഉടനെന്തെന്ന മുഗ്രീളരോടു് സമരപ്രവാഹനം ഉച്ചയ്ക്കു. ഗ്രജാംത്രിക്കു രാജാവായ ബഹദൂർ

പ്രാദേശിക എതിരീട്. അങ്കു കൊല്ലുത്തിനകത്തു്, അതായതു്,

1535-ൽ ഹ്രമയുണ്ട് ഗ്രജരാത്തു് സേനയെ നിയോജിച്ചു മുടിച്ചു, ബഹുമാൻഷാ മാരി താമസിച്ചിരുതന ചവും കേട്ട പിടിച്ചു.

1536-ൽ ആ കോട്ട കൈക്കലാക്കിയതു്. ബഹുമാൻഷാ സവ്യം ചെയ്ത എന്ന ഭാവിച്ചു.

1537—ബംഗാളിനു് എതിരായി പ്രവർത്തിച്ചിരുതന ഷൈർവാനമായി ഹ്രമയുണ്ട് സജീവമായി ഇടപെട്ടിരുന്ന കാലത്തു് ബഹുമാൻഷാ ഗ്രജരാത്തു് തിരികെ പിടിച്ചു മാർവ്വയെ ആകുമിച്ചു.

1537-1540—ഹ്രമയുണ്ടാണെന്ന ഷൈർവാനന്തരിരായ മുന്നോറുണ്ടു്. ദൽഹിയിൽപ്പെട്ട ഗ്രാമം രാജാക്കന്നാരുടെ വംശവരവരയിൽപ്പെട്ട രഹാളാക്കിയുന്ന ഷൈർവാൻ അമാവാ ഷൈർവാൻ.

1527—ലോധികളെ കീഴടക്കിയതിനുശേഷം അയാൾ ബേബറുടെ സൈന്യത്തിൽ ചേന്ന് തന്റെ സാമത്യം വെള്ളിപ്പുച്ചുത്തി. വേബർ അയാൾക്ക് ബീഹാറിലെ ഒരു സൈനാനായകത്തു എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. 1529-ൽ മുഹമ്മദ് ലോധി ബീഹാർ പിടിച്ചുടക്കിയപ്പോൾ ഷൈർവാൻ അമാളിക്കുടെ ചെന്ന. മഹമ്മദ് മരിച്ചപ്പോൾ അയാൾ ബീഹാറിലെ സർവ്വാധികാരിയായി.

1532—ഹ്രമയുണ്ട് ഗ്രജരാത്തിലാക്കിയുന്നപ്പോൾ ഷൈർവാൻബംഗാളിലേക്കു കടന്നു. അതുകൊണ്ടു്,

1537—ഹ്രമയുണ്ട് സൈന്യസമേതം അയാളോട് എതിരിട്ടു. അവിടെ രണ്ട് ചേതുടെ യുദ്ധത്തെ വിശ്വാസിയെ നിസ്സാരമാക്കിക്കൊണ്ടു്,

1539—ഗംഗാതീരത്തു കൈകനിലയത്തിൽവെച്ചു ഷൈർവാൻ ആകസ്തികമായി ഹ്രമയുണ്ടിനെ എതിരിട്ടു. അവു

തകൻ ചക്രവർത്തിക്കു പാലായനം ചെയ്യേണ്ടിവനു. ആ സമയം ഷേർഷാ എന്ന ഷേർബാൻ ബംഗാൾ പിടിച്ചു.

1590-ഹ്രമയുണ്ട് ആരംഭമായി കാനൗജിനെ ആകു മിച്ചു, പക്ഷേ അവിടെവെച്ചു തോൽവിയിരുന്നു. ഓടി രജഖദ്ദുച്ചന്നതിനീടയിൽ ശാശ്വതാധിപതിയിൽ മുസ്ലിമരിക്കേണ്ട ഘട്ടം തിൽ എന്നി. ഷേർഷാ അയാളെ ലാഹോർവരെ പിറ്റുകൻ. ഹ്രമയുണ്ട് സിന്ധിയിൽ കടന്ന രക്ഷപ്പെട്ടു. കേന്നാ രണ്ടോ വിഫലമായ ഉപരോധത്തിന്റെയേഷം അ യാർ മാർവാറിലേക്ക് (ഡോധനുരം) പാലായനം ചെയ്തു. പക്ഷേ അവിടെരെ രാജാവു് അവരെ അകത്തുകടക്കവാൻ അംവദിച്ചില്ല. ഹ്രമയുണ്ട് ജയസാർമാർ മത്രമുഖിയില്ലെന്നു അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു. അവിടെവെച്ചു അയാളുടെയേഷം അന യാരികളുടെയും കൂടാരങ്ങൾ നിരന്തരമായ ആകുമണ്ണങ്ങൾ കു വിധേയമായിരുന്നു. അവിടെയായിരിക്കേണ്ടു,

1542 ക്രീഡാബർ 14-നു—അന്ന്: പുരത്തിലെ അതീ വ സുന്ദരിയായ നത്തകി ഹമീദ്, ലോകപ്പിഡിംഗായ അക്കുവരെ പ്രസവിച്ചു 18 മാസങ്ങളോളം ആ മത്രമു കയിൽ അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞതിന്റെയേഷം അംവർ ഓമർക്കോട്ടിൽ (ഉമർക്കോട്ട)യിൽ എന്നി. അവിടെ അംവർ തിക ശത ആതിമ്യമരുഭകളോടെ സപീകരിക്കപ്പെട്ടു.

സിന്ധിയിനെ തകക്കവാനുള്ള മരിറായ നിഷ്പമു മായ ശ്രൂമത്തിനു ശേഷം ഹ്രമയുണ്ടിന് കാന്ധിഷാരാറിലേക്കു ഷോക്കബാനായി അനവാദംകീഴി. ആ സ്ഥലം തന്നെ സ്വഹോദരനായ മിർസാസ്‌കാരിയുടെ കയ്യിലാണ്ണന്ന കണ്ണ്; പക്ഷേ അയാൾ സഹായിക്കവാൻ വിസ്തൃതിച്ചു. അദ്ദോൾ അയാൾ ഹൈററോ (പേഷ്പ) ലേക്കു ഓടിപ്പോയി. അവിടെ സംമാന്യം ഒരു തന്റുകാരനെന്നതിലുള്ള പെ രാമാററമാണുണ്ടായതു്. 'തമാസ്പ'ഷാ അയാളെ സാഹാ മിക്കതും അംഗീകരിക്കവാൻ നിർബന്ധിച്ചു. (സഹാമീ

ഡു, അമവാ സുഹീ, രാജാക്കന്നാർ, ഷിയാവസ്ത്രത്തിലെ
പരിഗൃഹരായ തുലക്കുസന്ധാസിമാതരം വംശപരമ്പര
യിൽ പൊതുവരായിരുന്നു. രാജസമാനം കിട്ടിയപ്പോൾ തങ്ങ
ളട്ട് പേരിനോടു് അന്നവാസിച്ചു ഒരു മതം സ്ഥാപിച്ചു.
അതാണ് പേരസ്യയിലെ മതം) ഇതോക്കെയായിട്ടും.

1545-തമാസ്പു് ഹ്രമയുണിന 14,000 കുതിരകൾ നൽ
കി സഹായിച്ചു. ഹ്രമയുണി അഫ്ഗാനിന്മാറിൽ കട
നാ് തന്റെ സഭവോദരനായ മിർസാഖാബു് കാരിയിൽ
നിന്നു കഠിനമാർ തിരിഞ്ഞെ പ്രിഡിച്ചു. ഉദ്ദോഗസ്ഥരാതരം
ഉപദേശങ്ങളെ അവഗണിച്ചു ഹ്രമയുണി അയാളെ കൊല്ലാ
തെവിട്ടു, പരിനീട്ടു് അയാൾ അവിടെവെച്ചു വേബവുടെ
മുന്നാമത്തെ മകനായ ഫീസ്യാൽ അയാളെന്തുടെ മുടി.

1548-കരുാൻ. അയാളുടെ മുന്നാമത്തെ സഭവോദരൻ
(അപ്പോൾ എതിരായിരുന്നു.) ഹ്രമയുണമായി യോജിച്ചു
(എന്നാലും ഒരു വിധുവത്തിന്റെപ്പോം 1551-ൽ വീണ്ടും
കഴിച്ച് അമർത്തേണ്ടിവനു — 1553-ലെ എതിയ ലഹരി
കർക്കാശേപം അയാളെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി കൂട്ടുകൾ
കൂത്തിപ്പുട്ടിച്ചു.) അഞ്ചിനെ കട്ടിവരലുവനായി. ഹ്രമ
യുണി വീണ്ടും കാണ്ണളിൽ താമസമാക്കി.

ധർമ്മഹിയിൽ സുർവംശം ഇടക്കാലഭരണം (1540—1555)

1540—1545—ചേഷ്യാ ധർമ്മഹിയിൽ.

1540—(അയാൾ ദർമ്മഹിസാന്ത്രാജ്യം കയ്യുടക്കി ഏശർ
വാൻ എന്ന തന്റെ നാമദേഹം പ്രേരിഷാ എന്നാക്കി

മാററി. അയാൾ ഹ്രമയുണിന്റെതായിരുന്ന സ്ഥലങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചുടക്കി.

1541—മാർവ കീഴടക്കി. 1533-ൽ റൈസിൽ (കോട്ടയം) 1544-ൽ മാർവാറും.

1545—അയാൾ ചിത്രോഹ നിരോധിച്ചു. നന്ദ കാവൽഭാഗത്തുനിന്ന യാദുശ്വികമായി വന്ന ഒരു ഉണ്ടയേറുവും അന്തരിച്ചു. താഴെയുള്ള ഒരു മകൻ പിന്തുടന്ന്.

1545—1553—ജലാഞ്ചവാൻ. അയാൾ സലിംഷാസുർ എന്ന നാമയേയെന്തിൽ ദർശിയിൽക്കെല ഷായായി. ഷൈർഷായുടെ പ്രമുഖ പുത്രനായ ആദിൽ തന്റെ അവകാശം ലഭിക്കുവാൻ ശുമിച്ചു; ഏകിലും തോൽവിയുടെതു പലായനം ചെയ്തു. സലിംഷാസുരിന്റെ കാലത്തു് നിരവധി മഹത്തരമായ പൊതുപ്രവർത്തനങ്ങൾ,

1552—സലിംഷാസുർ മരിച്ചു. സിംഹാസനം അയാളുടെ മുത്തു സമ്മേഖാദരനായ ആദിൽ പിടിച്ചുടക്കി.

1553—1554—എഹമ്മദ് ഷാസുർആഖലിൽ. തന്റെ ഇളയ മതമകനെ—സലിംഷാസുരിന്റെ മകനെ കൊല്ലെച്ചെയ്തു; വിലാസജീവിതിൽ മൃഗകി. ഉടനേതനെ വിശ്വവിജയം പൊച്ചിപ്പുരപ്പുടവാൻ തുടങ്ങി. ഒന്നിന നേതൃത്വം നൽകിയത്തു് കുടംബത്തിലെ ഒരുഗ്രമായിരുന്ന ഇപ്പും സുർ ആയിരുന്നു. അയാൾ ആദിഗനെ ഓടിച്ചു ഡൽഹിയും ആറുരുളും പിടിച്ചു. പഞ്ചാബും ബിഹാരും മാർവയും ഉടനടി മേൽക്കോയ്ക്കുവലിച്ചുറിഞ്ഞു. ഈ അസുപാസമങ്ങളിലൂറി കേടുപ്പോർ,

1555 ജാനവരി. ഹ്രമയൻ കാണ്ണളിന്റെനിന്ന് പുറമ്പട്ട് പഞ്ചാബ് ആകുമിച്ചു. വലിയ വിഷമമെന്നും മുടാതെ ലാഹോറും ഡൽഹിയും ആറുരുളും പിടിച്ചുടക്കി.

1555 ജൂലൈയ്. ഹ്രമയുണിന തന്റെ പഴയ ആധികാരങ്ങളെല്ലാം തിരികെ കിട്ടി.

1556 ജനവരി. യാദ്യമുകമായി ഒരു മിനസമേരിയ വെള്ളുക്കല്ലിന്തേൽ തട്ടി വീണതിന്റെ ഫലമായി ഉമ്മയിൽ ചരമഗതി പ്രാപിച്ചു. അനു' (പതിമൂന്ന് വന്നുമാറ്റം) പ്രായമായിരുന്ന അക്ക്‌ബർ അച്ചരണ്ടു സചിവനായ ബീറാംവാനിനോടൊപ്പും കാബുളിലുായിരുന്നു. ബീറാംവാൻ ഉടനെ അക്ക്‌ബർ ഡൽഹിയിലേക്കെക്കാണ്ടുവന്നു.

3. അക്ക്‌ബർ ഭരണം (1556—1605)

ആദ്യം യമാത്മ ഗവ്ഹാർ ബീറാംവാൻ തന്നെയായി അനു. ഡൽഹിയിലേ ഭരണകൂടം നേരു ഉറപ്പിക്കുവാൻ ശുമിക്കുന്നതുനിന്തയിൽ സുഖഷാനിലേ രാജാവായ മിർസാ സുലൈമാൻ കാബുൾ പിടിച്ചുടക്കി. അതേസമയത്തെന്ന ഷാ ആധിലിന്റെ മന്ത്രിയായ ഷൈഫുവും വിഴ്ഫവസന്ന ദിവനായി.

രണ്ടാം പാനിപററ്റുവും—ഹൈ അംഗ പിടിച്ചു. ബീറാംവാൻ അയാളുമായി എത്തിരിട്ടു. രണ്ടു ദൈവങ്ങളും പാനിപററിവെച്ചു കൂടിരുട്ടി. ഹൈ പരാജയപ്പെട്ടു. സ്വന്തം നേകകൊണ്ടുതന്നെ ബീറാംവാൻ അയാളെ വധിച്ചു കളിഞ്ഞു. അങ്ങിനെ ഷൈഫുവാൻറെ വംശം നാമാവശ്യം മായി. അഹതയോട്ടുടരിയാണു' ബീറാംവാൻ ഡൽഹിയിലേക്കെടുത്തു. തന്നോട്ട് എത്രപ്പുണ്ട് എന്ന സംശയിക്കപ്പെടുന്ന നിരവധി മനഷ്യരെ, പ്രത്യേകിച്ചു' അക്ക്‌ബർ മുഹൂര്ത്തം അയാൾ വകവത്തു. അങ്ങിനെ

1560-ൽ —ഭരണസാരമായം അക്ക്‌ബർ സ്വന്തം കയ്യിലേക്കെടുത്തു. ബീറാം-രാജപുത്രാന്തരായിലേ നാഗർ എന്ന ദിക്കിലേക്കെടുത്തു. അയാളെ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് നീക്കിയ

തോടെ ലഹള്ക്കു സന്നദ്ധനായി. അധ്യാളക്കു എതിരായി അക്ക്‌ബർ ഒരു ദിവസമന്മുഖത്തെ അയച്ചു അധ്യാളക്കു തോല്പീച്ചു വെക്കില്ലോ മാപ്പുന്തകി. പക്ഷേ ബൈറാംവാനാൽ ചതി തിൽ വധിക്കേപ്പുട്ടിരുന്ന ഒരു പ്രഭവിന്റെ (മകൻ) അധ്യാളക്കു വധിച്ചു. അക്ക്‌ബർക്ക് പതിനെട്ടുവയസ്സായി. രാജ്യം ഡയർഹാഡി പരിസരങ്ങളിലും ആറുക്കുളം പെഷവാരിലും താഴ്വരിനിനിനു. സ്ഥാനാരോഹണം ചെയ്തു ഉടനെന്തെന്ന അക്ക്‌ബർ ആജ്ഞമീറും, ഗ്രാളിയോറും, ലക്കോവും കീഴടക്കി. പിന്നീട്

1561-ൽ വിപ്പുവകാരിയായിരുന്ന ഒരു പ്രഭവകാരിയായിരുന്ന മാർവ തിരികെ പിടിച്ചു; അധ്യാളക്കു നാട്ടുകടത്തി. ആ വാൻ ഒരു ഉസ്‌ബക്കാരനായിരുന്നതിനാൽ

1564-ൽ—അധ്യാളക്കു നിഷ്ടാസനം ആ വർക്കാരിടെ ഒരു കലാപത്തിനു വഴി ഒരു പക്ഷേ അക്ക്‌ബർ നേരിട്ടു തന്നെ പോയി 1567-ൽ അതു് അമർത്തി.

1566—അക്ക്‌ബറുടെ സഹചാദരനായ ‘ഹക്കിം’ കാബുൾ പിടിച്ചുടക്കി, കുറ അധികം കാലതേക്കു് അവിടെ യജമാനനായി വാണം.

1568-1570—രാജപുത്രസംസ്ഥാനങ്ങൾ.

1568-ൽ അക്ക്‌ബർ പിതാർ വളരെയു. അവർ ധീര ധീരമായി ചെറുത്തുനിന്നു. പക്ഷേ ഒരു അനേപറു് നേതാവു് നിലംപതിച്ചുതോടെ കോട്ട കീഴടങ്ങി. ജീവിച്ചിരീപ്പുള്ളി (പ്രഭകൾ പലായനംചെയ്തു) ഉദയപുരിൽ എത്തി. അവിടെ അവരുടെ പ്രധാനി ഒരു പുതിയ വാശം സ്ഥാപിച്ചതു് ഇന്നവരെ നിലനിൽക്കുന്നു്. അതിനുശേഷം ജയപുരവും മാർവാറുമായ സ്ഥാധാനപരമായ മാർഗ്ഗംണ്ടാക്കി വാൻവേണ്ടി, അക്ക്‌ബർ രണ്ട് രാജപുത്രത്താഖികളെ വിവാഹംചെയ്തു.

*1570-ൽ അക്ക്‌ബർ രത്നംബോധും, കലാജീവും റണ്ട് രാജപുത്ര (കോട്ടകൾ) മുട്ട പിടിച്ചു.

1572-1573—മുജറാത്ത്. അവിടെ അസ്പാസ്യമുന്നേ ഞാൻ. (മുന്ന വിഭാഗങ്ങൾ, ഏറ്റവും സുരക്ഷയ്ക്കുന്നതും ടാമർ ലൈനിന്റെ പരമ്പരയിൽപ്പെട്ടവതും അതുകൊണ്ട് അക്ക്‌ബർ ദൗത്യം പെന്നുകളേളുമായ മിർസാമാർ—1566-ൽ അവർ സംബാലിൽവെച്ചു ലഹരിയുണ്ടാക്കി, തോൽവി പററി ഗജാത്തിലേക്കെല്ലായും ചെയ്തു) ടവാൺറായ ഇന്ത്യമത്ത് വാൻ അക്ക്‌ബർ ദൗത്യം നിർജ്ജനമായി ആവശ്യപ്പെട്ടു.

1573—അക്ക്‌ബർ മുജറാത്തിൽ (ദോഹി) അതു് സാമ്രാജ്യഭരണ നീംഗ്രീടു കീഴിലാക്കി; മിർസാമാരെ തോല്പിച്ചു ആറുക്കിലേക്കെല്ലാക്കി. വീണ്ടും മിർസാമാരെ പുതിയ വിറ്പവം. അക്ക്‌ബർ അവരെ അവസാനമായി തകരുകളെന്തു.

1575—ബാഗാർ. ദാവുദ്‌രാജകമാരൻ അടിമതപ്രമ വസാനിപ്പിച്ചു (കപ്പം മുതലായതുകൊടുക്കുവാൻ വിസ്തരിച്ചു), അക്ക്‌ബർ ബാഗാളിൽ (ദോഹി) ദാവുദിനെ കൊല്ലുകയിലേക്കെത്തു. പക്ഷേ അക്ക്‌ബർ മടങ്ങിപ്പോന്ന ഉടനേതനെ അയാൾ തിരികെ വന്ന രാജ്യം തിരികെ പിടിച്ചു. അക്ക്‌ബർ നിലയുറപ്പിച്ചു യുദ്ധത്തിൽ തോല്പിച്ചു. ദാവുദ് രണ്ടാങ്കണ്ണത്തിൽവെച്ചു് ദോഹത്തി മരിച്ചുവീണാ.

* ബർഗ്ഗുംനിന്റെ “കുംബാഡോജി ഓഫ് മോഡേസ്സ് ഇന്ത്യ” എഡിസ്റ്റ്‌ബറാറം 1913 ഫ്രക്കാറം 1569-ൽ.

† അവബരോടൊപ്പം ഇന്ത്യയിലേക്കെല്ലാ വന്ന മിർസാ (രാജകമാരൻ) മുഹമ്മദ്‌സുൽത്താനുന്നു വംശാവലിയിൽപ്പെട്ട പെന്നുകൾ ആവശ്യം—ഉലുമിർസാ, ഷാമിർസ, ഇന്നും ഇരുപ്പതിനാമിർസാ എന്നിവർ സിംഗാസനം ലഭിക്കുവാൻ നോക്കി.

1575-1592—ബൈഹാർ. 1530 മുതൽക്കേ ഒഴിവാണ് നന്ദിപ്പിക്കാരാണ് ഭരിച്ചുവന്നിൽനാൽ. 1575-ൽ (അക്ക്‌ബർ അൽ, പുനരൗദ്ധത്ത്.) അധികം ആമസിയാതെ ബന്ധാളിലേയും, ബൈഹാറിലേയും രാജകീയങ്ങളുടെ റൂട്ട് തീർ ലാഡൂ. മുൻ കൊല്ലത്തേക്ക് അൽ പുല്ലുമായും അമച്ച് ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ടു് ബൈഹാറിൽനിന്നും നിഷ്ടാസനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്ന അഫ്‌ഗാൻകാർ രൈസ്സു ഫുബിശ്യ പിടിച്ചു, കുറാക്കാലത്തേക്ക് അൽ ഏകവർഷം വെച്ചു.

1592—രൈസ്സുകയിലെ അഫ്‌ഗാൻകാർ അക്ക്‌ബർട്ടുടെ കുറെ സേനാനായകൾ തികച്ചും പരാജയപ്പെട്ടു.

1582—ഹക്കിംരാജക്കമാർക്ക് കാബൂളിൽനിന്നും പഞ്ചാബ് അക്കുമിച്ചു, അക്ക്‌ബർ അയാളെ ഹാചിച്ചു പഞ്ചാബിൽ വെച്ചു പാടിച്ചു. പക്ഷേ സഹോദരനായ ഹക്കിമിന്ന മാളു നാശകി. അയാളെ ഡൽഹി ചക്രവർത്തിയുടെക്കീഴിൽ, കാബൂൾപുവിശ്യകളുടെ ഗവണ്സർ ജനറലായി നിയമിച്ചു.

1582-1585—പ്രംാന്തത. അക്ക്‌ബർ സാമ്രാജ്യം സു സ്ഥാപിതമാക്കി. മതവരമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഉദാസീന നായിൽനാൽ സഹിഷ്ണുത കാണിച്ചു മതവരച്ചും സാ ഹിത്യസംബന്ധിയുമായ കാര്യങ്ങളിലെ ഉപദേശകൾ ഫേയ്‌സി_പാശയ സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങൾ-രാമായണവും ഭാഗവതവും അട കം—തജ്ജമചെയ്തു, ഫീറുകളുടെ നേരെ താക്ഷിംഗ്യത്വാ ദെയാണ് ചൊത്രമാറിയിൽനാൽ.

അക്ക്‌ബർ സതീസന്ത്രായം (ഭക്താവിഖ്യന്ന ചിത തീർ ഭാര്യയെ ദഹിപ്പിക്കുക) നിത്തണ്ണമെന്നും നിർബന്ധിച്ചിൽനാം. അയാൾ ജാഹിര എന്ന മതനികുതി (ഭാരോ

ഹിന്ദും മൈറ്റിം ഗവൺമെന്റിനു കൊച്ചുക്കേണ്ടിയിൽനാൽ[“] നിർത്തലാക്കി.)

അക്ക്‌ബറുടെ ഭേദിക്കതിന്റെ പ്രാധാന്യം (സാമ്പത്തിക ഉപദോഷാധാര രാജാട്ടോധാർമ്മാർ ആയിൽനാൽ അതിൻ്റെ പ്രണേതാവു്): കൂച്ചിക്കാരിൽനിന്നു നികത്തി സ്വിറിക്കേണ്ട തീലേക്ക്

1) ആദ്യമായി അളവിൻ്റെ കാര്യാന്തരിൽ എക്കരുപ്പം മായ ഒരു തോതു തിച്ചുക്കാക്കി; പിന്നീടു് കൂലംകാശമായ ഒരു സംഗ്രഹം പരിപാടി രൂചണ്ടാക്കി.

2) ഓരോ പ്രത്യേക ബിഗയും, അതിലെ ഉല്ലാഡനവും അതുകൂലം ഗവൺമെന്റിലേക്കെ ചെല്ലേണ്ട തുകയും, കണക്കാക്കേണ്ടതിലേക്കായി ഓരോന്നിൻ്റെയും ഫലപുഷ്ടിയെ ആസ്യു ദമാക്കി മുന്നായി ഭാഗിച്ചു—ഓരോ ബിഗയുടെയും ശരാശരി വിളവു് തീരുമാനിച്ചു, രാജാവിനു ചെല്ലേണ്ടതു്, അതിൻ്റെ മുന്നായിൽ നന്നായി, തരമായി, കണക്കാക്കി,

സാധ്യന്നുള്ളടെ വിലത്തറം കാണേണ്ടതിലേക്കു്, രാജ്യത്വാർക്ക് 19 കൊല്ലുമായി നിലവിൽ ഉണ്ടായിൽനാ വിലക്കണക്കാക്കി, അതിൻ്റെ ശരാശരി എഴുത്തു്, ആ തുകയാണു് സംഖ്യയായി ആവശ്യപ്പെട്ടിൽനാൽ. ചെറിയ ചെറിയ ഉദ്യാഗസ്ഥങ്ങൾ അധികാരം ദുരപയോഗപ്പെട്ടിൽനാൽ അവസാനിപ്പിച്ചു, നികത്തിയുടെ തുക കാണുന്നു. പക്ഷേ, അതു ശേഖരിക്കുവാനുള്ള ചിലവും കാണത്തുകൊണ്ടു് മുതലെടപ്പിൽ വ്യത്യാസമാനം വന്നില്ല. വളരെ അധികം ചുണ്ണാമരത്തിനും, കുരത്തുകം ഇടന്തൽക്കിട്ടിൽനാ നികത്തിക്കുവേണ്ടി വിളുസ്ഥലം ജൂളിചെയ്യുന്ന ചതിപ്പു് അക്ക്‌ബറു അവസാനിപ്പിച്ചു.

സാമ്രാജ്യമാർക്ക് 15 പ്രബിശ്യകളായി വിജേക്കപ്പെട്ടു.

ഒരോന്നിനേറയും പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥരെ തൈവന്റോടു എന്ന വിളിച്ചുവന്ന.

നീതിന്യായം. ‘കാസി’യാണ് നിയമത്തിനേരു പ്രതി നിയി. ശരിയായ വിസ്താരത്തിനശ്രേഷ്ഠമെ കേസുകൾ തീ തമാനിക്കേഴ്പ്പുകളുള്ള മീർ-ഹു-ആധിൻ (ലോർഡ് ചീ ഫെജ്ലൂസ്) സാമ്രാജ്യിനേരു അഭിപ്രായത്തെ പ്രതിനി യാണും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹമാണ് കേസിനേരു തീരമാനം കേട്ട് വിധി പ്രസ്താവിക്കു. പക്തി മുഹമ്മദിയാചാര സാളും, പക്തി മനവിനേരു സിഖാനണാളും ഉൾക്കൊള്ളി ചു അക്ക്‌ബാർ കാര ശൈക്ഷാനിയമം പരിഞ്ഞരിച്ചു.

സെന്റ്യൂം: സേനകളുടെ ശൈലുവിതരണം വളരെ കൂടു പുതിലാക്കിയുണ്ട്. ഓരോ സേനാവും ഹാഡ് പട്ടാളക്കാരുടെ ലീഡ് തഹാരാക്കി, അവക്കളുള്ള ശൈലും വജാനയിൽനിന്ന് നേരിട്ട് നൽകി. അക്ക്‌ബാർ ഇന്ന് വക്രൂർവിനിയോഗങ്ങൾക്കു തെ അറുതിവത്തും. ഡൽഹിയെ, ലോകത്തിൽ അന്നണായിതുന്ന എത്രതായ പട്ടണത്തെ ക്കാളും വിപുലവും മനോഹരവുമാക്കി അക്ക്‌ബാർ.

1585-1587—കാഷ്മീർ. 1585-ൽ കാബൂർ കൂഴുപ്പ് സാർ. ഉസ്‌ബക്കാരുടെ ആകുമണം ഉണ്ടാക്കമെന്ന ഭേദി യിൽനിന്നുത്തുവിച്ചുതു്. ഏററവും വസിച്ച സെന്റ്യൂം ശക്കി ഉപയോഗിച്ചാണ് അക്ക്‌ബാർ അതു് അമുച്ചുചെ യുതു്.

1586—ലെ കാഷ്മീർ ആകുമണ്ണാക്കിൽ അക്ക്‌ബാർ പരാജിതനായീ—1587-ൽ അക്ക്‌ബാർ അതു് പിടിച്ചടക്കി വിജയിയായീ.

1588—ഹാഷ്രവാദും ചുറവുമുള്ള വടക്കുപടിനിന്ത്യാറൻ സിസ്തീക്കർക്കളും.

മത്രാന്തരായ റാഷാനിവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട്, സുശ്രദ്ധ

മായ അഫ്ഫർഗൻ വിഭാഗമായ മുസല്ലികളുടെ കൈവൽ മായിതനു ആ സ്ഥലം. അവർ വളരെ അധികം കഴുപ്പ് ഞാൻ ഉണ്ടാക്കുകയാൽ അക്ക്‌ബർ അവത്തെ എതിരായി രണ്ട് ദൈവന്യങ്ങളു—നന്ന രാജാബിർബാലിന്റെയും, മരാറാ ദൈവിൻവാൻ്റെയും നേതൃത്വത്തിൽ അയച്ച. രണ്ടും തകന്ന് ചിന്തിനിന്മായി. രാജകീയസേന “അരോക്കി”-ലോക ഓടിരക്ഷപ്പെട്ടു. അക്ക്‌ബർ വേരെ ഒരു ദൈവന്യത്തുടെ അയച്ച അഫ്ഫർഗൻകാരെ മലയിലേക്ക് തിരികെ ഓടിച്ചു. അക്ക്‌ബർ അവത്തെനേരെ സാധിച്ച ഒരു ഒരു വിജയമായിതനു ആരു”.

1591—സിൻഹ “എന്നോ ചില അഭ്യന്തരകലവന്മാരുടെ പേരിൽ അക്ക്‌ബർ സിൻഹ “ആകുമിച്ച കീഴടക്കി.

1594—ഹമയുണിന്റെ മരണശേഷം ഹോർജ്ജാർ കയ്യടക്കിയിതനു കാൽഡഹാർ (അക്ക്‌ബർ) തിരികെ വീംച്ചു.

അഞ്ചിനെ 1594 ആയപ്പോഴും ഉത്തരവേദന്യ മുഴവനും മുഗൾ ആധിച്ചത്യത്തിൽ ആയി.

ഡക്കാനിലെ സമരങ്ങൾ: 1596–1600

സുപ്രസിദ്ധയായ ചാന്ദ്-സുൽത്താനയുടെ കൈവല്യമായിതനു അഹമ്മദ്-ഗാഗരത്തിലേക്ക്, മുരാദ് (അക്ക്‌ബർ ദുരെ പ്രിതീയ പുത്രൻ) രാജകുമാരന്റെയും, മിസ്സാബാൻറെ കീഴിലുള്ള :രണ്ട് ദൈവന്യങ്ങളുടെയും പട്ടയേറാം. അതിന്റെയും പരാജയപ്പെട്ടു. ബിഹാർ പിടിച്ചുടക്കബാൻ മാത്രമേ അക്ക്‌ബർ പരാിയുള്ളൂ.

1597—പുതിയ ശരൂതകൾ, കാൺഡേർഡിലെ രാജാവു് കീഴടങ്ങി, തന്റെ സൈന്യത്വാടു ചെന്ന് തൃപ്പം അക്ക് ബദുദെ ശക്തി പ്രവർഖമായി, ഗോദാവരിതീരത്തുള്ള മുരാ ദിനെന്ന പ്രവർത്തനം അനിയുംതകായിതന്നതിനാൽ അക്ക് ബർ സ്വർണ്ണസൈന്യത്വാടോന്നിച്ചു നമ്മായിൽവെച്ചു അവ തമായി കൂടിച്ചേറുന്നു.

1600-ൽ അഹമ്മദ് നഗരത്തിന്റെ സ്ഥാതനിഗതിക ഒളക്കരിച്ചുറിയവാനായി ഇളയ പുത്രനായ ഡാനിയലിനെ അയച്ചു. പിന്നീട് സ്വര്യം അവിടേക്കെ ചെന്ന. രക്ഷാ സൈന്യം ധീരധീരയായ രാണിയെ വധിച്ചു രാജ്യം മുൻ്നിള്ള ക്കു അടിയറവെച്ചു.

സലിമിന്റെ വിഘ്നവം അക്ക്-ബറെ ഹിന്ദുസ്ഥാനിലേ ക്കെതനെ തിരികെ ഏതെങ്കിലും. അപ്പുന്റെ അസാന്നിദ്ദ്യ തെളിൽ സവിം ഓയും ബീഹാറും പിടിച്ചടക്കി. അക്ക്-ബർ അധികാർക്കു മാസ്തുന്തകി ബംഗാളും ഓറിസ്റ്റും വിട്ടേക്കാടു തുറ്റ. സലിമിന്റെ കൂർമ്മായ ഭരണം. അപ്പുൾ മകനെ തിരായി സമരസന്നദ്ദനായപ്പോഴും സലിം ആറുഡിൽ ചെന്ന മാപ്പുചേക്കിച്ചു.

1605—പുത്രനാരായ ഡാനിയലിന്റെയും മുരാദിന്റെയും മഹണം 63-ാം വയസ്സിൽവെച്ചുണ്ടായ അക്ക്-ബദുദെ മരണത്തിനു വേഗതക്കൂട്ടി. ദേഹിച്ചുതന്ന ഏകപുത്രൻ സലിംജഹാംഗീർ (ലോകജേതാവ്) എന്ന ഫേരിൽ സിം ഹാസനാരോഹണം ചെയ്തു.

4. ജഹാംഗീരിന്റെ ഭരണം 1605–1627

1605-ൽ ജഹാംഗീരിന്റെ സിംഹാസനാരോഹണ സമയത്തു് ഹിന്ദുസ്ഥാന് സാമ്രൈന്യത പ്രശാന്തമായിതന്നു.

പക്ഷേ ഡക്കാനിലെ കഴപ്പണ്ടള്ളം, ഉദയപുരവുമായുള്ള സമരവും തുടർന്ന് ബന്ധിതനാം. ജഹാംഗീർ പരിതാവിശൻറെ പ്രധാന ഉദ്യാഗസ്ഥമാരെയെല്ലാം സ്വന്മാനത്തെന നിർത്തി. മുഹമ്മദിയമതത്തെ സുസ്ഥാപിതമായ വിശ്വാസമാക്കി. ആദ്യാത്മഭോഗാലേതന്നെന നിയമം പരിപാലിക്കേണ്ടുനന്ന താണ്. എന്നായാൽ പ്രവ്യാചിച്ചു, ജഹാംഗീർ അനുയിൽ ആയിരുന്നേപ്പോൾ ഡൽഹിയിലും ലാംബാറിലും വിപുലവാസിശൻറെ പതാകയുംത്തിയ തന്റെ മകൻ വുസ്താജകമാരെന തോല്പിച്ചു ബന്ധനസ്ഥമാക്കി. അയാളുടെ അന്നായികളായ 70 പേരെ സ്നേഹത്തിനേൻ്തെ താഴ്വു്, ഇതു ഭാഗത്തും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു്, ആ പൈശാചികമായ നിരകൾ കുടിയില്ലെന്ന വുസ്തും ദിനെന നടത്തിക്കാണ്ടേപ്പോയി.

1610-ൽ ജഹാംഗീർ രണ്ട് ദിവസമന്ത്രങ്ങളെ, ഒന്നിനെ ഡക്കാനിലേപ്പും മററാതിനെ ഉദയപുരത്തെക്കും അയച്ചു. ഒന്നാംഡബാറിലേക്കു അക്കാലമായപ്പോഴുക്കും തലസ്ഥാനം മാററിയിരുന്നു, അഫഹമദ്-നഗരത്തിലെ ഫുവാവായ ഓജാ വിശൻറെ മന്ത്രിയായ മാലവിബ് അംബർ 1610-ൽ അഹമദമദ്-നഗരശ്ശേരിക്കുവരുമാക്കിയിരുന്നു. (അക്കിബർ അംബിട നിർത്തിയിരുന്ന കാവൽസേന പരാജയമടഞ്ഞു.) ഡക്കാനിലേക്കയച്ചിരുന്നേന്നും സേനക്കു്

1617-വരെ മാലവിക്കു് ആംബറിനെ തോല്പിക്കവാൻ സാധിച്ചില്ല, തോല്പിച്ചുതു് തന്നെ നേരിട്ട് ജുഖത്തിൽവെച്ചുണ്ട്, അയാളുടെ അന്നായികൾ അയാളെ ഉപോക്ഷിച്ചു് പോയതുകൊണ്ടുമാറ്റം

1611-ൽ ജഹാംഗീർ, സുഖജിഹാദീ (എ പേഷ്യൻ അദ്ദേഹത്തിലുടെ പുത്രി) വിവാഹം കഴിച്ചു, അവർ അധാരെ തികച്ചും ഭരിക്കുകയായിരുന്നു. അവർ ആദ്യത്തെ വിവാഹത്തിലെണ്ടായ സന്താനങ്ങൾക്കെ എതിരായി ക്രിശ്ചാലോചനകൾ നടത്തി.

1612-ൽ വും രാജക്കമാരൻ (ചുനിട്ട് ഷാജഹാൻ) ഉദയപുരം കീഴടക്കി, മാർവാർ തക്കള്ളുന്നതു.

1615-ൽ സർ തോമസ് റോ; ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷ് കാരൻ ദൽഹി കോട്ടയിൽ. അയാൾ ജൈയിംസ് എന്നാമ കുറ കൊട്ടാരത്തിൽനിന്ന് പുരോത്യാ കമ്പനിയുടെ അടി സ്ഥാനത്തിന്മേഖലയിൽനിന്നു ഒരു ദേശത്യുദ്ധംകൊണ്ട് വന്നതായിരുന്നു. ജിഹാദിൽ വും രാജക്കമാരന്റെ (മുസ്ലിംകൾക്കു മകൻ) അന്നത്തരാവകാശിക്കായി പ്രവ്യാപനംചെയ്തു. (മുത്തു മകൻ വുസ്രൂം തടവിലാക്കിതന്നു. 1621-ൽ അവിടെ കിട്ടണയാൾ മരിച്ചു; രണ്ടാമത്തെ മകനായ പർവീസ് അപ്രാഘിനാൻ എന്നായിരുന്ന ചക്രവർത്തിയുടെ ധാരണ.) പർവീസിനെ മുജാഹിദുലെ ദബില്ലാറാക്കി, അയാളെ അപ്പോഴേങ്കം വീണ്ടും വിപൂശം തുടങ്ങിയിരുന്ന മാലീക്ക് ആദി വെറുടെ നേരേഅയച്ചു.

1621-ൽ വുമെന (ഷാജഹാൻ) ഡൽഹിയിൽനിന്ന് അക്കദേരണ്ടിലേക്കായി, ലാഘോറിലേക്കെ പാണ്ടയ ക്ലണമെന്ന നുശ്ജിഹാൻ ജഹാംഗീർ ആവദ്യപ്പെട്ടു. തന്റെ പ്രിയപ്പത്രനായ പർവീസിനെ രാജാവാക്കാനായിരുന്ന അവരുടെ ഉദ്ദേശം. അതു കണ്ട് ഷാജിഹാൻറെ വിഹലമായ വിപൂശപരിനുമണ്ണമൾ. അയാൾ

1624-ൽ ഡൽഹിയിൽ പശ്ചാത്തചിക്കനു ഒരു ചാപിക്കായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അധികം താമസിയാതെ ഷാജിഹാനു എതിരായി അയക്കപ്പെട്ടിരുന്ന മഹാബുദ്ധത്വാർ നുർജിഹാൻറെ അപ്രീതിക്കു ഹാത്രമാവുകയാൽ അയാളെ ഡക്കാനിൽനിന്ന് തിരീച്ചുവിളിച്ചു. തചിപ്പുദമല്ലാതെ ഒരു പെത്രമാറമായിരുന്ന വാനു് ധർപ്പിയിൽ ലഭിച്ചതു്. കാബൂളിലേക്ക് ചൂപ്പെട്ടിരുന്ന ജഹാംഗീർ മഹാബുദ്ധത്വാർ നോട്ട് തന്നെ അന്നയാറു ചെയ്യവാൻ നിർബന്ധസിതമായി കല്പിച്ചു; അയാളോടു് വളരെ കുറമായാണു് പെത്രമാറിയി

തന്ത്രം. രാജകീയസെന്റ്യൂൺലൈഡ്സാം ഫേഡാസ്‌പേറ്റ്² (ജലം: പട്ടണതാരുനിന് കിഴക്കോട്ട് മുകളിൽ പദ്ധതി ലൈ അഞ്ചു നദികളിൽ നാം) കെന്ന തക്കാനോക്കീ ജഹാം ശീറിനെ പിടിച്ചു, തന്മുകാരനോക്കീ സ്പര്ശം മുടാരതി ലേക്കെ കൊണ്ടുപോയി. നുർജിഹാൻ ജലംനദി കടന്ന് ഉടനടി മഹാബവത്ത്‌വാനെ ആകുമിച്ചു; പരേക്കെ വന്പിച്ചു നാശത്തോടെ പരാജയപ്പെട്ടുകയാണെന്നായതു്. അതു കഴി ഒരുപ്പോൾ അവർ കീഴടങ്ങും. തന്മുകാരൻ കിടക്കുന്ന ജഹാം ശീറിനോടു യോജിച്ചു, മഹാബവത്ത്‌വാൻ ആ രാജകീയ തന്മുകാരൻ ഒരുമിച്ചു കൊണ്ടുപോയി, അവരോടു ആദര പൂർണ്ണതന്നെ ചെത്തമാറി. അതേസമയത്തു് നുർജിഹാൻ വാൻറു സെന്റ്യൂൺലൈ സ്പായിനിച്ചു തന്റെതിനോടു ചേർക്കുകയായിരുന്നു.

1627-ൽ നുർജിഹാൻറു ഉപദേശപ്രകാരം, ജഹാം ശീർ ഒരു ആശോഷസമയത്തു്, മഹാബവത്ത്‌വാനെ ചൃഷ്ട നന്ദിനിതന്നെ ഉദ്യാഗസമയാരിൽനിന്ന് വഴുതിമാറി, തന്നോടു തികഞ്ഞ ഭക്തിയുള്ള വരായ ഒരു മുട്ടാസേനകളുടെ സമീപത്തേക്കെ മാറി; അവർ അധാരെ രക്ഷപ്പെട്ടതിൽ മഹാബവത്ത്‌വാൻ മാപ്പുന്നർക്കി, അധാരെ ഷാജിഹാൻറു ഘൃതിരായി യുദ്ധത്തിന്നുചൂഢു. അവിടെ ചെന്ന ഉടനെന്ന നെ മഹാബവത്തു് ഷാജിഹാനമായി സൗഹ്രദ്യം സ്ഥാപിച്ചു.

1627 ഫേബ്രുവരി 28—ജഹാംഗരിർ ലാഡോറിലേക്കെ പോകുന്ന വഴിയിൽവെച്ചു മുതീയംതന്ത്രം. ഡൽഹിയിലെ ഗവൺറായ ആസഹ്‌വാൻ ഉടക്കെന്നതെന്ന ഷാജഹാൻു് ആ ക്രയച്ചു. മഹാബവത്ത്‌വാനോടൊത്തു മട്ടളിയ ഷാജിഹാൻ ആറുയിൽവച്ചു് തന്റെ സ്ഥാനാരോഹണം മംഗളുകരമായി നടത്തി. നുർജിഹാൻ തന്റെയി ജീവിതം നയിക്കുവാൻ നിർബന്ധയിത്തയായി.

5. ഷാജഹാൻറെ ഭരണം (1627—1658)

1627 *—വാസ്തവികമായി ലോധിയുടെ വാഴൽ: പാർവിസ് രാജക്കമാരന്റെ സേനനാനായകരിൽ ഒരു വന്നനായിരുന്നു അയാൾ മരിച്ചു മാലിക്ക് ആംബുരുടെ മകൻറെ സൈന്യത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നു. മാഫുസ് കൊട്ടക്കാമെന്ന വാഗ്ദാനത്തിനേക്കും അയാൾ ദൽഹിയിലേക്കെ മട്ടാണി, പകേഷ് വിശ്രദാസം വരായും ചാപ്പാൽത്തീരണത്തെ ചാലായനംചെയ്തു. അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന രാജകീയ സൈന്യത്തോളമായി ഏററുമുട്ടി, അവിടെവെച്ചു വരാജയം പററിയപ്പോൾ നദിക്കന്നു ബണ്ണിത്തുവണ്ണിലുടെ അഹമ്മദ് “നഗരത്തിലേക്ക്” ദാടി.

1629—അയാളെ ഏതിരിട്ടുവാനായി ഷാജഹാൻതന്നെന്ന ഡക്ടാനിലേക്കെ പോയി; ബർഹാൻ പുരിൽവെച്ചു അയാളുമായി ഏററുമുട്ടി അയാളെ അഹമ്മദ് ബാബിലേക്കെ തുരത്തി. ബീജാഫുസ് തന്റെ സുഹൃത്തായ ആദിത്യൻഷയുടെ സംരക്ഷണയിൽ സുവമായി ഇരിക്കാമെന്നാണെ വാൽജാഹൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതു*. പകേഷ് ആദിൽഷാ അയാൾക്ക് അവിടെ കൈ പ്രവേശനംതന്നെ നൽകിയില്ല. അവിടെനിന്ന് മാർവ്വയിലേക്കെ ദാടി, അവിടെനിന്ന് ബണ്ണിത്തുവണ്ണിലേക്കെ കടക്കുവാനാണ് അയാൾ ശുമിച്ചതു*. പകേഷ് അയാൾ തോറു; വധിക്കേപ്പുട്ടു. ചക്രവർത്തി അവിടെനിന്ന് അഹമ്മദ് “നഗരത്തിനെന്ന നേരെ ആകുമണം നടത്തി.

1630 †—അദ്ദേഹിനെ രാജകീയസൈന്യത്താൽ വലയം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കു, സ്വന്തം മന്ത്രിയായ പ്രതിബാന് അഹമ്മദ് “നഗരരാജാവിനെ കൊലപ്പെട്ടതി”; ആ സ്ഥലം ഷാജാഹാൻ വിട്ടുകൊടുത്തു. ബീജാഫുസ് നഗരം കയ്യടക്കവാനും

* ബർഗ്ഗൂരിനെന്ന അഭിപ്രായത്തിൽ 1628.

† ബർഗ്ഗൂരിനെന്ന അഭിപ്രായത്തിൽ 1631.

ഇള. നിസ്തയോജനമായ ഉദ്യമങ്ങൾക്കശേഷം ബൈജാപുരിനെ
ഉപരോധിക്കുവാനും, ഡക്ടറുകളും കമാണ്ടറുകളും ചുമതല
കൾ നിർവ്വഹിക്കാനമായി മഹാബാത്തിനെ അവിടെ വിച്ഛീ
ഷാജിഹാൻ ഡൽഹിയിലേക്കുപോയി.

1634—ബൈജാപുരിനെ ധാതൊരു ഫലവുമില്ലാതെ
ക്കരിങ്കാലം അനുകൂലമിച്ചുതിന്റേഷം മഹാബാത്തിനെ തിരി
കെ വിളിക്കുപെട്ടു.

1636 അതുകൊണ്ട് ഷാജഹാൻ വീണ്ടും ബൈജാപുരം
സുൽത്താനായ അധിക്കരിക്കുന്നതായ രാജ്യങ്ങൾ അയാൾക്കു
ണ്ണി; അധിക്കരിക്കുന്നതായ രാജ്യങ്ങൾ അയാൾക്കു
വിച്ഛീകരാച്ചതു. അതോടുള്ളിടെ ഒരു സപ്തരംസംസ്ഥാനമെ
ന്നനിലക്കുള്ള അധിക്കരിക്കുന്നതിനും നിലനില്ല* അവ
സാനിച്ചു. അധികാരിക്കുന്ന അനുരക്കാലുന്നേതാളും മുഗിൽ ദൈസ
നൃത്തം മുഴവനും കബൈളിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.

1637-*ഷാജഹാൻ കമ്പുളിലേക്ക് [പോയി.] അവിടെ
നിന്നും അതിലിരിക്കുവാൻമാരുണ്ടും (1594-ൽ പേംബ്രാഡിൽ
നിന്നും* അക്ക്-ബർ പിടിച്ചെടുത്ത പുതിയ മുഹമ്മദൻ പ്രവി
ശ്യയായ കാൽഡാരിലെ ഗവർണ്ണർ) പുത്രനായ മുരാ
ദിനീൻറും കീഴിൽ ഒരു ദൈസയുത്തെ ബാൽവിനു എതി
രായി അയച്ചു.

1646—രണ്ടുപ്രതിടെയും ശ്രമം വിജയപ്പെട്ടുമായി. ബാൽ
വ് പിടിച്ചെടുത്തു. അതു മുന്നാമരഹത മകനായ അരം
ഗസീബിനു എല്ലിച്ചുകൊഞ്ചതു.

1647-ൽ ബാൽവിൽവെച്ചു ആംഗസിബിനെ ഉസ്
ബെക്കുകാർ വളംതു. വലിയ നഷ്ടത്തോടെ അയാൾക്കു
ഇന്ത്യയിലേക്കു ഓടിപ്പോകേണ്ടിവന്നു.

1648—ഷാഖാബാസിൻറു നേരുത്തും പേംബ്രാഡിൽ
കാൽഡാരിലും തിരികെ പിടിച്ചു. അത് തിരിച്ചെടുത്തുക്കുവാ

* എൽഫിന്റുണ്ട്.

നായി അരംഗസീബിനെ പറഞ്ഞതയും. പക്ഷേ ശ്രദ്ധകൾ അയാൾക്ക് കിട്ടേണ്ട സാധനസാമഗ്രികൾക്ക് തക്കമം വരുത്തുകയാൽ അരംഗസീബിനു കമ്പളിലേക്കു പിൻവാങ്ങണം എന്നിവനു.

1652—കാർഷികഹാർ പിടിക്കവാനുള്ള പുതിയ ഉദ്യമവും വിഹലമായി.

1653—ൽ ചക്രവര്ത്തിയുടെ മുത്തമകൾ ദാരാഷ്ട്രിക്കാവ് നടത്തിയ അവസാനാക്രമണത്തിന്റെ അന്തവും തന്മെ വ. മുനിളർ പിൻവാങ്ങി; കാർഷികഹാർ വീണ്ടും പേരു ഹ്യൻ അധിനതയിലായി.

1655—ഗ്രോൾക്കാണ്ടയിലെ മന്ത്രിയായ മിൻജ്ജിംബയെ, അയാളുടെ യജമാനനായ രാജി അബ്ദുള്ലൈ വാൻ വധിക്കുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടതും യൈഫോർമുൾ അയാളുടെ ആവശ്യപ്രകാരം വീണ്ടും മുൻ സെസന്യും ഡക്കാനിൽ ഫേത്തി. അരംഗസീബ് തെഹദറബാദ് പിടിച്ചു.

1657—ൽ ഗ്രോൾക്കാണ്ട വളരുതു. അബ്ദുള്ലൈ വാൻ കീഴടങ്ങാമെന്നും കൊല്ലുത്തിൽ ഒരു ലക്ഷം രൂപ കുപ്പുംകൊടുക്കാമെന്നും വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. ഷാജിഹാൻ സുവകില്ല ഫേന വാത്ത ലഭിച്ച അരംഗസീബ് പുതിയിൽ ദൽഹിയിലേക്ക് മടങ്ങി. ഷാജിഹാൻ നാലു പുത്രരായിരുന്നു; ദാരാഷ്ട്രിക്കാവ്, ഷുജാ: അരംഗസീബ്; മുരാദ്. ദാരാ ഷുപ്പാർ വൈവണ്ണുയി, ഷുജാ ബംഗാളിലെ ഗവർണ്ണർ; മുരാദ് (എററവും ഇളയവൻ) ഇജറാത്തിലെ ഗവർണ്ണർ. മുന്നാ മനം, കൗശലം മുത്തവനും കൃരണമായിരുന്ന അരംഗസീബ് അധികാരിയാക്കാൻ മോഹിച്ചു. സൗഭാധ്യത്തിൽ ഫുററ വും സപാധീനംചല്ലത്താൻ കഴിവുള്ള ശക്തി, മതമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ അയാൾ ഇസ്ലാമിന്റെ സംരക്ഷകൾ ഫേന നിലയിൽ പ്രശ്നപ്പെട്ടാക്കാൻ ഉദ്യമിച്ചു.

സുവക്കേടായപ്പോൾ ഖാജഹാൻ ഭരണഭാരം ദാരയെ എറ്റിച്ചു. ഷുജ ലഹളക്കുട്ടി ബൈഹാറിനെ എറുത്തു, മുരാദ് സുരത്ത് പിടിച്ചുടക്കി ദാരയെയും ഷുജയെയും സ്വന്നമായ മത്സരങ്ങൾക്കാണ്ട് ക്ഷേമിക്കുവാൻ വിട്ടു അരംഗസീബ് രണ്ടുപ്പും മുരാദിന്റെ സമീപത്തേക്ക് പോയി. താൻ ഒരു സന്ധ്യാസിയായി പെടുക്കിക്കഴിപ്പിതോ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പോകുകയാണെങ്കിലും ഇളയ സഹോദരനായ മുരാദിനെ സീംഹാസനസ്ഥനാക്കാൻ സഹായിക്കുവാൻ തയ്യാറാവുകയാണ് എന്നായിരുന്നു അയാള്ളടക്ക നാട്യം. ദാര ഷുജയെ തോല്പിച്ചു. മുരാദിന്റെയും അരംഗസീബിന്റെയും എതിരെ തിരിച്ചു. അയാൾ പരാജിതനായി.

1658—ഖാജിഹാൻറെ അസന്നിഡനമായ ആറുവർത്തിനും വിത്തുമായി ദാര പിന്നെയും സമരസന്ധിയായി. രണ്ടുപ്പും അതുപേരും സാമഗ്രാറിൽവെച്ചു കൂടിച്ചു. മുരാദിന്റെ ധീരത്തെ നദി; തോല്പിക്കപ്പെട്ട് (ദാരഷുക്കോവ്) ആറുയിലേക്ക്, പിതാവിന്റെ സവിധ്യത്തിലേക്ക് ഓടി രക്ഷപ്പെട്ടു. അരംഗസീബ് ധർമ്മഹിതിൽ ചെന്നു രണ്ടു പേരെയും, കൊട്ടാരത്തിൽത്തന്നെ സൗകര്യപ്പെട്ടമായ ഒരു സ്ഥലത്തു തബവിൽ താമസിച്ചുചെന്തു. ചതീയിൽ മുരാദിനെ പിടിച്ചു, ധർമ്മഹിക്ക് എതിരെ നദീതിരന്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സാലിംഗൻ കോട്ടയിൽ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി; അവിശേഷിക്കുന്ന് ചഞ്ചലയോടെതന്നെ ശ്രദ്ധിയോർക്കോട്ടയിലേക്ക് മാറ്റി. അരംഗസീബ് താൻ സ്ഥാനംപെണ്ണുനാക്കിയ ഖാജിഹാൻറെ സ്ഥാനത്തു ചക്രവർത്തിയായി വിളംബരംചെയ്തു. അയാൾ ആലംഗൾക്ക് എന്ന പദവി അംഗീകരിച്ചു.

അരംഗസീബിന്റെ ഭരണം; മറാത്തരാട ഉയർച്ച (1658-1707)

1658—ദാരാഷ്ട്രക്കോവ് തദവിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ട ലാഹോറിലേക്ക് വലായനം ചെയ്തു. (അവിടെവെച്ച് അധികാരി ഒരു ഗുരുത്വായ സുലൈമാൻ അധികാരിക്കുന്നുണ്ടു് വാൻ ശ്രമിച്ചു; പകുഡി അതിനിടയിൽ തടങ്കു് അധികാരി പിടിച്ചു് കാശ്‌മീരിന്റെ തലസ്ഥാനമായ ശ്രീനഗരിൽ കൊഞ്ചഹോഡി തദവിലിട്ടു്). അതേ സമയത്തു് ഷുജ ദൽ ഹിയിലേക്ക് മാച്ച് ചെയ്തു. സമരത്തിനിടക്കു്, രാജായ സ്‌വന്ത് സിംഹൻറെ കീഴിലുള്ള ഒരു രാജകീയ സൈന്യങ്ങൾ, ഉപേക്ഷിച്ചപോയി ഏകിലും, അരംഗസീബ് കപ്രാജയിൽവെച്ചു ഷുജയെ തോല്പിച്ചു. ഷുജയുടെ പരാജയവും തുടർന്ന് രാജാവു് ദോധപുരംഭിലേക്കു പലായനം ചെയ്തു.

ഡെൽറ്റ ദാരാശുക്കോവ് രണ്ടാക്കണ്ണത്തിൽ പ്രത്യുഷിച്ച നായി. (തോർവിയണ്ണത്തു), അധമമദ്‌ബാദ്, കച്ചു്, കാസ്യഹാർ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലുണ്ടെന്നെല്ലാം ഓടി, അധികാർി ഒരു സൈന്യിലെ ജൂൺ എന്ന സ്ഥലത്തു് എന്തെന്നും അവിടെവെച്ചു് അധികാരി ചതിയിൽ പിടിച്ചു് ദൽഹിയിലേക്ക് എത്തിച്ചു. ഡൽഹിയിൽവെച്ചു ദാരാജുടെ രീത ചേരാം. ഡൽഹി നിബാസികളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ ഉണ്ടായ ബഹുംഖലാം ശക്തി ഉപയോഗിച്ചു അമച്ച് ചെയ്യപ്പെട്ടു.

1660—ഫഹമദ്‌സുൽത്താൻ രാജക്കമാറനം (അരംഗസീബിന്റെ മകൻ) ആദ്യത്തെ ഗ്രോഡകൊണ്ട മന്ത്രിയായ മിസ്ത്തുംലായും, ബംഗാളിൽ ഷുജയെതിരായ യുദ്ധത്തിൽ വിജയം നേരിച്ചു. ഷുജ 'ആരാക്കാ' * നിലേക്കു ഓടിപ്പോ

* ബർഹയുടെ പഴയ പേര്.

യി, പിന്നീട് അയാളേങ്ങരിച്ചുാൽ വത്തമാനം ആരംബ കൊക്കില്ല. മുഹമ്മദ്‌സുൽത്താൻ മിർജ്ജാലയുമായി വി യോജിച്ചു. ഷുജയുടെക്കൂട്ട് സുൽത്താൻ) പ്രകോശ വീണ്ടും പ്രവർത്തി യിലേക്ക് മണ്ണാണി. മത്രിയാക്കപ്പെട്ട മിർജ്ജാല അസാമി ലേക്ക് ഒരു പാടനയിക്കുന്നതിനിടക്ക് ഡക്കാനിൽവെച്ചു മുതനായി. അയാളുടെ സ്ഥാനത്തു വന്നതു മുഖം മകനായ മുഹമ്മദ് അമീനാണ്.

1660—1670-മാരാത്തികളുടെ ഉയർപ്പ് മാലിവ് അംബുട ഉദ്ദോഗസ്ഥരിൽ ഒരാളായി, “മാലോജിബോണ് സൈയ്”ക്ക് ‘ഷഹാജ്’ എന്നാൽ മകനാണെന്നുണ്ട്. ഉന്ന തതല ഗതിലുള്ള ഒരു ഉദ്ദോഗസ്ഥനായ “ജാദ്രാവ്”വിന്റെ പുത്രിയയാണ് അയാൾ. വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നതു. ആ ബന്ധത്തിൽ ഒരു മകനാണെന്നുണ്ട്. “ശിവാജിക്ക്” തന്റെ പിതാവിന്റെ ജാഗറിലെ (ഒരു വ്യക്തിയുടെ അസാമാന്യ സാമർപ്പയ്ക്കു പുരുഷരിച്ചു ചക്രവർത്തി നൽകുന്ന സ്ഥല ഞാർ) പത്രപത്രത പട്ടാളക്കാരത്തായുള്ള നിരന്തര സാമ്രാജ്യം, ചെറുപ്പിലും ചെറുപ്പിലും ഒരു കൊള്ളുക്കാരൻറെ സ്വഭാവമായിരുന്നു. അതയാൾ കൂടുതലും വളരെ നൈരത്യതനെ പ്രായോഗികമാക്കുന്നും ചെയ്യുവനിരുന്നു. തന്റെ പിതാവിന്റെ സ്വന്തം സ്ഥലഞ്ചർ പിഠിച്ചടക്കി; നിരവധി കോട്ടകൾ കൈവശപ്പെട്ടതി; അതു കഴിഞ്ഞുപോരുന്ന തെക്കുടം രാജകീയനിയന്ത്രണം ചോയിക്കുമായി പോയിരുന്ന സേനയെ കവച്ചുചെയ്തു തുടർന്നു ലഹരിക്കുന്നതുനുണ്ട്. അയാളുടെ സേനായിപയി കൊക്കാനിലെ ഗവണ്മെന്റ് തടവുകാരനാക്കി, അയാളുടെ സ്ഥലഞ്ചരുള്ളും, തലസ്ഥാനമായ കല്പ്പാണ് അടക്കം, കൈവശപ്പെട്ടതി. ഈ വിജയത്തിനശേഷം ശിവാജി ഷാജിഹാൻറെ അടക്കലും തന്റെ ഉപജാപദങ്ങൾ ഫ്രോഗിച്ചുനോക്കിയതു. അതു വിജയപ്രദമായില്ല. പിന്നീട് അയാൾ തെക്കൻ കൊക്കാനാദേശം പിഠിച്ചു.

1655—തന്റെ അധികാരം വിപുലപ്പൂട്ടത്തിലും തുടർച്ചയാണ്. മരാത്തത്തെ അഹംഭാവം കുറക്കാനായി അരംഗസീബ് അയക്കേണ്ടതും. ശിവാജി ദുരാലോചനക്കു ഉദ്യമിച്ചു: പക്ഷേ സമാധാനപ്പൂട്ടത്തി മാപ്പുകൊടുത്തു. പക്ഷേ രാജകീയ സൈന്യം പരിശീലിച്ചുമാറ്റുകയിൽത്തന്നെ. അയാൾ തന്റെ ബീജാപ്പുർ ആകുമണം തുടൻ. ബീജാപ്പുരിലെ (സേനാ നേതാവായി അഹൃസ്യമായി) യാതൊരു അനധാരികളുമില്ലാതെ ശിവാജിയെ സ്വകാര്യമായി കാണാമെന്നു് എററു. ശിവാജി അയാളെ സ്വന്നം കൈകൊണ്ട് വധിച്ചു. പരിശോഭയായ സേനകളെ തോല്പിച്ചു.

ശിവാജിയുടെ അനച്ചരണാഭരണ ഫേങ്ക് സൈന്യത്തെ അയച്ച ശേഷം ബീജാപ്പുരിലെ പുതിയ സൈനികമേധാവി

1660—ങ്ങ പട്ടാളത്തോടുകൂടി മരാത്തരാജ്യം ആകുമിച്ചു, ശിവാജിയെ തോല്പിച്ചു.

1662—അയാൾ ശിവാജിയുമായി ഗുണപ്രദമായ സന്ധിചെയ്തു. ആ വിപുലവകാരിയെ കൊക്കാനിലെ ഒരു ജാഗി ദിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു.

1662—ശിവാജി വീണ്ടും മുൻ സ്ഥലങ്ങൾ കൊള്ളുചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. അരംഗസീബ് അയാളുടെ എതിരായി ഷൈയ്യുവാനെ അയച്ചു. അയാൾ ആരംഗബാഡിൽ നിന്നു പുനരു എത്തി അതു് പിടിച്ചുക്കീ: മഴക്കാലം മുഴവാൻ അവിടെ ഒരു വഷ്ക്കാലവസ്തിയിൽ താമസിച്ചു. ഒരു രാത്രി അയാളെ കൊല്ലുവാനുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ശിവാജി അഞ്ചോട്ടു നഘണ്ടുകയറി; പഞ്ചേ വാൻ രക്ഷപ്രാപിച്ചു. മഴമാറിയപ്പോൾ വാൻ അരംഗബാഡിലേക്ക് മടങ്ങി. ഉന്നത്തന്നെ ശിവാജി സുരിത്തു് ആകുമിച്ചു.

1664—ശിവാജിയുടെ പിതാവായ ഷാഹാജി മരിച്ചു. അച്ചുവേണ്ട അനന്തരാവകാശിയായ (ഷാഹാജിയുടെ ജാഗി

റു—മദിരാശിക്കുത്ത്”) താൻതനന വെട്ടിപ്പിടിച്ച കൊങ്കണദേശവും ഇപ്പോൾ കൈവരശത്തിലായി. മരാത്തരാജാവും എന്ന സ്ഥാനം സ്വീകരിച്ച് അധികർന്ന നാട്ടനീളെ കവച്ച് തുടങ്ങി.

1665—കോപാക്രാന്തനായ അരംഗസീബ്, രണ്ട് വിഭാഗം സേനകളെ അയച്ചു. ശിവാജി കീഴടങ്ങി. സഹിയുകാരം ആ സുത്രം ശാലി താൻ കീഴടക്കിയിരുന്ന 32 കോട്ടകളിൽ 12 എണ്ണം അതിനീന്തായ ഭ്രസ്പത്രക്കളോടെ കൈകല്ലുകൾ. അതിനു പുറമെ ഡക്കാനിലെ എല്ലാ മുഗൾ പ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നും “ചന്ത്ര” എന്നൊരു നികുതി ഇംഗ്ലാഷ്യവാനരുളു അനവാദവും വാങ്ങി, മരാത്തരെ അയൽ പ്രദേശങ്ങളിലും വഴിക്കിട്ടു, അതിനീന്ത പേരിൽ അവരുടെ സപ്തത്രകളിൽ കൈവെച്ചുവാനുള്ള ഒരു വഴി ഉണ്ടാക്കി.

1669—കെ സന്ദർക്കഹനനനിലയിൽ ശിവാജി ഡൽഹിയിൽ എത്തി, (വിവേകശാലിയായിട്ടും അരംഗസീബ് ശിവാജിയെ വധിച്ചില്ല). ആദ്യം മുതൽക്കൂട്ടരു മരാത്തരോടു ഒരു കഫതനയമാണ് അധികർന്ന അനവാദത്തിച്ചേരോന്നു തന്നത്). ഡൽഹിയിൽ വളരെ ഉദാനീനതയോടുകൂടിയ പെത്രമാറം മാത്രം ലഭിക്കുകയാൽ വളരെ കൂപിരുന്നായാണ് ശിവാജി ഡക്കാനിലേക്ക് മടങ്ങിയത്. അക്കൊല്ല തീർന്ന തന്ന ജയിലിൽക്കൊടുന്ന ഏഴുവാൻ അന്തരീക്ഷം.

1667—കൗൺലപ്പുപ്രമായ കൂട്ടിതിരിപ്പുകൾമുലം ശീവാജിയെ രാജാവായി അംഗീകരിക്കുന്നുപെട്ടു. അതു കഴിഞ്ഞ പ്രോം ബൈജാപ്പുരിനേയും ഗോർക്കാണ്ടയേയും പേടിപ്പിച്ചു, അവരിൽനിന്നും കല്പം വസുൽചെച്ചു.

1668—1669—ശീവാജി തന്റെ സാമ്രാജ്യം സുസ്ഥാപിതമാക്കി, രാജവുത്തമാരം, അടുത്ത രാജ്യക്കാതമായി ഗ്രന്ഥകരമായ സവ്യസ്തൻ ചെയ്തു.

1669-ആൺ?-നെ മരാത്തർ ഒരു സ്വതന്ത്രരാജാവിനാൽ ഭരിക്കപ്പെട്ടുന്ന ഒരു രാജ്യമായി.

1670-അറംഗസൈബ് സാധിവ്യവസ്ഥകൾ ലഭ്യിച്ചു. ശീവാജി പുനർ പിടിച്ചടക്കി, കാൻഡേജ്ഞും, സുരത്തും കൊള്ളേച്ചപ്പുള്ളു. അതെ സമയത്തു് അറംഗസൈബി നേരിട്ടു മകനായ ദുവാസം രാജാക്കമാരൻ ഏറംഗബാഡിൽ ഉദാസൈനനായിരിക്കുകയായിരുന്നു. എതിരെടുവാനയച്ച മഹാബത്ത്-വാനെ ശീവാജി ദയനീയമായി തോല്പിച്ചു. അറംഗസൈബ് സെസന്യൂണ്ടുള്ള വിശ്വലിച്ചു ശത്രു നീറുത്തിവെച്ചു. അന്നതോടു അറംഗസൈബിനേരിട്ടു സ്വാധീനതക്കും മുള്ളുക്കം തട്ടി. ഏല്ലാ കക്ഷികളും അയാളുടെ എതിരായി മുറുമ്പുക്കവാൻ തുടങ്ങി. വിഹലമായ മരാത്ത ആകു മണംമുലം മുഗളുടെക്കാർ ക്രൂയാവിഷ്ണുരായിരുന്നു. ജസീ യയുടെ ആവത്തനം, ഏല്ലാ ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നുമുള്ള മുര്മായ പെജമാറം മുതലായവ ഹീന്റുകളുടെ മുന്തയില്ലോ അസ്പദ്യം വളരുത്തി.

രാജപുത്രരെ ബഹുമാന്യനേതാവായ, 1678-ൽ ചരമഗതിയടങ്ക യഞ്ചോവന്തസിംഹരേഖൻ ഭാര്യയോടും കുട്ടികളോടുമുള്ള പെതമാറരം മുലം, അറംഗസൈബ്, തന്റെ സേനയിലെ ഏററവും കൂത്തുരാ പടയാളികളായ രാജപുത്രരെ വൈരം സന്ദേശിച്ചു. രാജാവിനേരിട്ടു മകനായ ഉദ്ധാരാസ്, അറംഗസൈബിനേരിട്ടു പുത്രനായ അക്ക്-ബർ രാജക്കമാരന്മായി യോജിച്ചു 70,000 രാജപുത്രരങ്ങുന്ന ഒരു സെസന്യേതാട്ടുട്ടി ദംഡിയിലീഡേ യാത്രതിരീച്ചു. കുത്തിത്തിരപ്പുകളും വിശ്വപാസലം-ലനവും നീമിത്തം ഏതെങ്കിലും പ്രവത്തനം നടക്കുന്നതിനു മുന്നുതന്നെ ആ ബന്ധം വിശ്വദിക്കേണ്ടുപെട്ടു. അക്ക്-ബറും, ഉദ്ധാരാസും സുപ്രസിദ്ധനായ ശീവാജിയുടെ പുത്രൻ സാംബാജിയുടെ അധീനതയിലുള്ള മരാത്തിയിലേക്കു വലാമുന്നം ചെയ്തു.

1681—ഹത്കക്ഷिकളും തമിലുള്ള സമരം, രാവം ചംക്രമണമായ്മായതുകൊണ്ട്, മീവാറിലും മാർവാറിലും സമാധാനം.

1673- ശിവാജി കൊണ്ടനദേശം പിടിച്ചിതന; 1674 ലെ അയാൾ മുഗൾപ്രദേശംതുായ കാൻഡേരും ബീബാദം കൊള്ളുചെയ്യു ശിവാജി.

1677-ൽ ഗ്രോനായി കർണ്ണർഥ, കടപ്പ, ജിംജ, വൈ ഷ്ടർ എന്നിവ പിടിച്ചു (അയാൾ മദിരാശിക്കുത്തുടി പോക്കേബാൾ അവിടെത്തെ ആംഗ്രോയിബ്യുസായ ഓഫീസു കട്ടികൾ ഭയചകിതരായിതന). മെയ് 1677 മദിരാശി റദ്ദേക്കാഡ്) ജിംജിയും വെല്ലുതം.

1679—ശിവാജി മെമസുതം തമ്പ്രാവൃതം കീഴടക്കി. 1680-ൽ അയാൾ ബീജാഫ്പറിലേക്കു പാന്തു അവിടെ ഉണ്ടായിതന മുഗിളുതുടെ സാമഗ്രികൾ തടസ്ത്ര,

1680—ഹതിൽ പദ്മകൊണ്ടിരിക്കു ശിവാജി മുതിയ ടന്ത്രു. സാംബാജി മരാത്ത നേരുത്തും ഏററെടുത്തു. ഭോഗല്ലാലസറം കുറനമായിതന അയാൾ; അതുകൊണ്ട് അധികം താമസിയാതെ അയാളുടെ ശക്തി ക്ഷയിച്ചു. മുഗിളുടെ ഒരു നല്ല സേനാനായകൾ ഉണ്ടായിതനവെങ്കിൽ അവക്ക് മരാത്ത ശക്തിയെ തച്ചുടക്കാമായിതന. പക്ഷെ അരംഗസീബ് ഒരു കാളയെപ്പാലെയാണ് പെത്രമാരം മുട്ടു.

1783—കൊക്കണദേശത്തെക്കയയച്ചിതന മുവാസം രാജുക്കമാരനെ സാംബാജി തോല്പിച്ചു. മുഗൾ സെസന്യുത്തിനീൻറെ പിന്നിലുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ മരാത്തർ കൊള്ളുചെയ്യു. അവർ ബർഹൻപുർ കൊള്ളുവെച്ചു. അപ്പോൾ മുതാസം രഹി ദരിബാദ് കൊള്ളുയടിച്ചു, ഗോർക്കാണ്ട രാജാവായി ഉടനു ചെയ്യു. ഉത്തരഭാഗത്തെക്ക് മുന്നോറിയിൽനാ മരാത്ത

ഒരുന്നും ആ സമയത്ത് ഭല്ലോച്ചു് പിടിച്ചു.

പിന്നീടു് അരംഗസീബി് വേരെ തെ സേനയുടെ നേരുവായി ബൈജാപ്പർഹാജ്യവും നഗരവും നദിപ്പിച്ചു; ഗോർക്കാണ്ടയുമായുള്ള ഉടന്പടി നീചമായി ഭാരതിച്ചു ആ രാജ്യം പിടിച്ചുട്ടുടക്കി.

അന്നത്തോടു അരംഗസീബിനു തന്റെ ഏല്ലാ പുത്രരാഖരയും, ഭയമായി ഏല്ലാവരെയും സംശയിച്ചുതന്നീ. അധികാരിക്കുന്ന ഭരണം.

1687_ൽ അലോകമാദമായി; ധാതരായ കാരണവും കൂടാതെ അധികാരി പുത്രരാഖരയും മുഖ്യമായി ദാനിക്കിരിക്കുന്ന തടവിലെച്ചു. അവിടെ അധികാരി ഏഴുകൊല്ലം കിടന്നു.

ആ കാലഘട്ടംതോടു് മുൻസിപാറ്റും അധികാരിക്ക വാൻ തുടങ്ങി. ഡക്കാനിൽ പാരിന്ത്രാനി; നാട്രഹാജ്യങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നുന്നേരു. നാട്രകെ കൊള്ളുക്കാതെനു അഴിന്തരാട്ടമായി. വടക്കു ഭാഗത്തുള്ള ശൈവത്താരെയും, രാജപുത്രരാഖരയും, ശാശ്വതമായ ശരൂക്കെള്ളാക്കിയിരുന്നു.

1689—"ടോക്കോബ്‌വാൻ" എന്നായ മുൻസിപാലിറ്റി ഉദ്ദോഗസ്ഥൻ (മലക്കച്ചത്തുള്ള കോൺഫാപ്പറിലെ ഗവർണ്ണർ) സാംബാജി ആട്ടത്ത് തെ ദിക്കിൽ നായാട്ടിനായി ഏതൊരിയി കുണ്ടു് എന്ന മനസ്സിലാക്കി അധികാരി തെ വീഡിക്കിൽ പിടിച്ചു, ബന്ധനസ്ഥനാക്കി അരംഗസീബിനു ചുക്കാട്ടു. അധികാരി അഫോർമ്മതനു സാംബാജിയുടെ ശിരത്തുരുദം സാധിച്ചു.

സാഹോ (സാഹി), സാംബാജിയുടെ പിണ്ഡിയും കൊതൽ, ധീരം വിവേകശാലിയുമായ രാജപ്രതിനിധിയി രാജരാമിന്റെ സഹായത്തോടെ അനന്തരാവകാശിയായി.

1692—രാജപ്രതിനിധിയായ രാജറാം മരാത്തുടെ കൊള്ളുക്കു സംഘംമെന്തു പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചു; തലവനായ സാ

നൊജിയേയും ധാനാജിയേയും അതിന്റെ നേതാക്കളാക്കി, അവരെ മുഹിളക്കെതിരായിപ്പിട്ടു. അവർ ചെറിയ ചെറിയ സമരങ്ങളിൽ പങ്കെപ്പൻ. ആ യുദ്ധം 1694—1699 വരെ 5 കൈല്ലക്കാലം നീണ്ടുനിന്നു. മരാത്തർ ഒഴവിലായി പിടിച്ചെടുത്ത ജിൻജി ഉപരോധത്തിനായിരുന്ന് അതിൽ മുനക്കാലും ചിലവഴിച്ചതു.

1694—അരംഗസീബ് സേന അയാളുടെ നേതാവായ കനായസുൽഹിർവാനെ, ജിൻജി വള്ളാനായി പരഞ്ഞയും. വാൻ തുടക്കം സെസന്യത്രെ ആവര്യപ്പെട്ടതു് നിശ്ചയിക്കുപ്പു്; അതിനപകരമായി പരമാധികാരം എത്തരം കുറവാക്കുവാനായി കംബാക്ക് രാജക്കമാരെന അയയ്ക്കു. കുപിതനായ വാൻ ഉപരോധത്തിനിന്നു വഴ്തിമാറി. അയാൾ മരാത്തമായി നിരന്തരസന്ധിക്കം പുലത്തിവനു. അതുകൊണ്ട് കംബാക്കിക്കുന്ന ദ കൊല്ലത്രെ ഉപരോധത്തിന ധാതാരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല.

1697—സന്നാജി ഉപരോധം തുടർന്നു. അവസാനം 1698-ൽ മരോത്തെക്കില്ലും തരഞ്ഞിൽ അരംഗസീബ് തന്നെ അപമാനിക്കുമെന്ന മനസ്സിലിലാക്കിയ വാൻ, മരാത്ത തലവനെ രക്ഷപ്പെട്ടതുവാൻ അനുവദിച്ചു; ആയാസമെന്നു കോട്ട കൗൺക്രൂമിച്ചു. അതിനെ തുടർന്ന് മരാത്തയെ ലൂടയിൽ തന്നെ അഭിപ്രായവൃത്ത്യാസങ്ങൾ, ധാനാജി സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് സാന്താജിയെ വധിച്ചു. ശത്രു വീണ്ടും വഞ്ചിച്ചു. ഒരു വലിയ സേനയെ രാജറാം നേരിട്ടുചെത്തു, അരംഗസീബ് തന്നെയാണ് മുഹിളക്ക് നേരുത്തപോ നൽകിയതു്.

1700—അരംഗസീബ് സന്നാം പിടിച്ചു പിന്നെയും

1740—നിരവധി മരാത്ത വലിയ കോട്ടകൾ പിടിച്ചു. രാജറാം (1700) അക്കൊല്ലും തന്നെ മരിച്ചു. അരംഗസീബിനു അദ്ദേഹം 86 വയസ്സായി. അവസാനത്തെ നാലു കൊല്ലത്തിനിടക്ക് ശവഘേണണ്ണമുഴുവൻ കാഴപ്പുണ്ടിലായി.

മരാത്തകൾ കോട്ടകൾ തിരികെക തിരിച്ചെടുക്കവാനും ശക്തി സംഭരിക്കവാനും തുടങ്ങി. ദേശരംഗായ ഒരു ക്ഷാമം, ഗോന കൾക്കവേണ്ടി സജ്ജീകരിച്ചിരുന്ന സാധനങ്ങൾക്കു ഒരുത്തി വരുത്തി. വഴാന ശ്രദ്ധയായി. ശമ്പളം കോട്ടക്കാരന്മയു കൊണ്ട് പ്രാളിലാഹള. മരാത്തകളാൽ ദേശരംഗായി അതു മിക്കപ്പെട്ട അരംഗസീബ് വലിയ പരിഗ്രമത്തോടെ അവ മദ്ദനഗരത്തിലേക്ക് പറിഞ്ഞാണെ. അവിടെവച്ചു് അയാൾക്കു സുവർമ്മില്ലാതായി.

1707—മെല്ലുംവരു 21-ാം തീയതി തന്റെ 89-ാം വയസ്സിൽ അരംഗസീബ് അംതരിച്ചു. (ക്രൈസ്തവ മകനെ ചോലും തന്റെ കിടക്കയുടെ സമീപത്തേക്ക് അടുക്കവാൻ അയാൾ സമ്മതിച്ചില്ല.)

യുറോപ്പൻ വർത്തകരുടെ ഇന്ത്യയിലേക്കളുള്ള തരിക്കെയറാം

1497-ഡിസംബറിൽ പോത്തുറൈസുകാരായ വാസ്തുവായി-ഗാമ സുപ്രതീക്ഷാഫുന്നപുചുറാറി; 1498-മെയ് മാസ തുറിൽ കോഴിക്കോട്ടു നാളുരുഹുച്ചിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞു് പോത്തുറൈസുകാരുടെ കച്ചവടക്കേറ്റങ്ങൾ ഗ്രാവയിലും, സോം ചെവയിലും, സിലോണിലെ “പോയിസ്” ഡിഗാലിലും” സ്ഥാപിതമായി.

1595-ൽ (തെ നുറാണ്ടിന്ദേശം ഇപ്പോഴത്തെ കൽക്കട്ടക്കുലിക്കുള്ള സ്ഥലത്തു് ഒരു കോളനി സ്ഥാപിക്കവാനുള്ള അവകാശം ഡച്ചകാക്കിട്ടി).

1600—ലണ്ടൻ ഇന്ത്യു് ഇന്ത്യ കമ്പിനി. നഗരത്തിലെ കച്ചവടക്കാരുടെ ഒരു കമ്പനി സ്ഥാപിതമായി.

1600—ഡിസംബർ 30. പുരുത്തേരണാളമായി സിൽക്ക്, പരമ്പരാ, വിലപിടിച്ചു കല്ലുകൾ എന്നിവയിൽ വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിനു ഏലിസബ്മിറ്റിനിനു ഒരു ചാർട്ടർ ലഭിച്ചു. ഈ കമ്പനിയെത്തുടർന്നു “ഒരു ഗവൺമെന്റ് 24 കമ്മിററികളും ആയിരിക്കും.

1601—അവതരം ആദ്യത്തെ ക്ലൗണ്ട് (ഇന്ത്യക്കിലേക്ക്) ഘടിപ്പിച്ചു, മുൻ ചക്രവർത്തിയായ ജഹാംഗീർ,

1613 *—ഒരു തീരുമാനം മുഖ്യമായി നിർവ്വചിച്ചു ഒരു ദിവസം ഒരു ദിവസം നൽകുകയും 1615ൽ സർ തോമസ് റോവിതന ദാത്യവുമായി ധർമ്മാധിപതിയിലേക്ക് പത്വാൻ അനവദിക്കുകയും ചെയ്തു.

1614—കമ്പനി പാർലിമെന്റിന്റെ ഇടപെടൽ തുടക്കത്തെന്നു, ഇന്ത്യയിൽ ഉള്ള അവതരം ജോലിക്കാരെ നിയമ പ്രകാരം റൈക്ഷിക്കാനുള്ള അവകാശം അവേക്ഷിച്ചു കൈ വശമാക്കി. അങ്ങിനെ പഞ്ചാംഗത്തെ ജീവന്നെയും സ്വന്തി നെയും സംബന്ധിച്ചു സീമയിറ അധികാരം (ജേഡിസ് മിൽ) † ചക്രവർത്തി ആദ്യമായി ഒരു കമ്പനിക്കു നൽകിയതായിരുന്നു. ഈ യൂറോപ്യൻ ബ്രിട്ടീഷ് പഞ്ചാംഗക്കുമാറ്റുമെ ബാധകമായിരുന്നുള്ളതു.

1634—ഡാജഹാൻറെ കല്ലുന്പ്രകാരം ബംഗാളിൽ ആദ്യത്തെ ഫാസ്താറി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു.

1639—മദിരാശിയിൽ കച്ചവടം ചെയ്യുവാനുള്ള അധികാരം ഇംഗ്ലീഷ്കാക്ക് നൽകപ്പെട്ടു.

1654—കമ്പനിയുടെ കത്തകാർക്കാർഡ് 50 കൊല്ല തന്നെയും കച്ചവടാവകാരേത്തിന്റെചോദ്യം — പുതിയതായി

* 1612—സർത്തു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

† ഹിന്ദുറി റാഫ് ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യ വ്യാഴം നേര് ലഭിച്ച 1858.

"ഓ മെർച്ചൻസ്‌സ്" അധ്യവസ്തുക്കൾ "എന്ന പേരിൽ സ്ഥാപിതമായ ഒരു പുതിയ സൊസൈറ്റി മൂലം അപകട തീർപ്പുട്ട.

1661—ഇന്ത്യൻ വിവണിയിൽ, എതിപ്പ് ഇണ്ടാതാ ക്ഷാൻവേണ്ടി, കമ്പനി ഈ പുതിയ അധ്യവസ്തുക്കൾ തങ്ങളുമായി ഏകീകരിക്കുവാനുള്ള അനുവാദം നൽകി.

1662—ചാരിസ്ത്യപ്രിതീയൻ, ഹോത്തുഗൽ രാജാവിന്റെ മകളെ വിവാഹം കഴിച്ചു. അവരുടെ സ്നേധനത്തിന്റെ തുട്ടത്തിൽ ദോംബൈ തുറമുഖവും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതണ്ണി നെ ചക്രവർത്തിയുടെ സ്വന്തായി.

1668—ഉല്ലാസവാനായ അയാൾ (ഓ മെരിവൻ) ഭോംബൈ തുറമുഖവും പുരേം്ത്യാ കമ്പനിക്കു നൽകി. അ ക്ഷാല്പുന്നീയിൽത്തന്നെന്നാണ് ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു ചായക്കുള്ള (ചെചനാക്കാരെ അനുകരിച്ച് അസതീന 'ചെരയ' എന്നാണ് പറഞ്ഞിരുന്നതു) ആദ്യത്തെ ഓർഡർ മദ്ദിരാശി യിൽ ഫുത്തിയതു്. കൗതകാവകാശത്തിന്റെ പാരമ്യത കരിക്കുന്ന ഒരു ചാർട്ടർ അക്കാലം ചാരിസ്ത്യപ്രിതീയൻ പുരേം്ത്യാകമ്പനിക്കു നൽകി; ഇംഗ്ലീഷ്യാകമ്പനിയിലെ കച്ചവടക്കാക്കൾ ലെല്ലസ്സില്ലാതെ സ്വന്തം നിലയിൽ ആരെങ്കിലും കച്ചവടം ചെയ്യുന്നതു് കണ്ണാൽ അവരെ പി ചിച്ച തന്റെ പിലാക്കുവാനും ഇംഗ്ലീഷിലേക്കെയ്ക്കുവാനും ഉള്ള അധികാരവും തുടി നൽകപ്പെട്ടു്.

1682—രാജ്യത്തെ കോർട്ട് ഓഫ് ഡയറക്ടർമാർ ബംഗാളിനെ ഒരു പ്രത്യേക പ്രവിശ്യയാക്കി. അല്ലോ ചില മാട്ടറികളും, വ്യാപാരമണ്ഡലങ്ങളും ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഒരു പ്രവിശ്യ (അതിനൊരു ഗവൺമെന്റ് കമ്മേറുമാണ്). അതിനൊരു ഗവൺമെന്റ് കമ്മേറുമാണ്. ആസ്ഥാനമായ ഒരു കൗൺസില്ലും ഉണ്ടായി.

1688—കൽക്കുട്ടയുടെ സ്ഥാപകനായ "ചാർണോക്കി" നെ മുതിര്ക്കുന്ന ബംഗാളിൽനിന്നു പുറത്താക്കി. മരണാഭീതി

മുഴുവൻ അധികാർഡി മരു ക്രമവക്കാരോടൊപ്പം നദിവശ പലായനം ചെയ്തു.

1690.—പുറത്തായിരുന്നു ദിക്കിൽനിന്ന് അരംഗസീബിന്റെ അന്നമതിയോടെ ‘നാജ്ഞൾ’ പുറത്തുകടന്നു. ചാർന്നോക്ക് കോട്ടകൾ കെട്ടിയും, സേനയെ ദുഃഖപൂച്ചനിയും, കർക്കട്ടയിൽത്തന്നെ നമ്മിരതാമസമാക്കി.

1698—അരംഗസീബ് നാജ്ഞലെ അദ്ദേഹ കമ്പനിയെ, മുന്ന് വില്ലേജ്കൾ, കർക്കട്ട്, ചട്ടമന്ത്രി, ഭോവിന്റുമുണ്ടായ എന്നവാദം നൽകി. അവർ പിന്നീട് അവിടെ കോട്ടകൾക്കും സർ ചാരത് അധികാർഡി പുതിയ കോട്ടകൾക്ക്, ധന്തുവിമോചകൾക്ക് സ്വരം ഉദ്ദേശിച്ചു, “ഫോർട്ടുവില്യം” എന്ന നാമകരണം ചെയ്തു. മുന്നും പൊതു അധികാരണങ്ങളിൽ ഫോർട്ടുവില്യം—ബംഗാർ എന്ന് പേര് കാണാം.

അക്കാദ്യത്തിൽ തന്റെ വില്യമിൻറെയും മേരിയുടേയും 9-0 10-0 ചാർട്ടർ പ്രകാരം ഒരു പുതിയ കമ്പനി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ സ്ഥാപിതമായി. 2,000000 പദ്ധതി ഒരു ദശമാനം പലിരയോട്ടുടർന്നു കുറക്കുന്നു, ഏതൊരാർക്കണം സംഘടിതമായി ഒരു കമ്പനിയാക്കാക്കി. പൗരസ്യ ലൈസ്യമായി ക്രമവം ചെയ്യാനായിരുന്നു; വ്യാപാരം ചെയ്യാൻ അന്ന പദ്ധിക്കപ്പെട്ട കുറയ്ക്കിലേക്കും അവ നൽകിയിട്ടുള്ള തോതിൽ കവിത്തു സംഖ്യക കയറ്റുമതി ചെയ്യാൻ ചാർട്ടേറ്റുമായി തായിരുന്നു. ഈ കമ്പനിയുടെ നാമധേയം; ദി ഇംഗ്ലീഷ് ഇംഗ്ലീഷ് ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനി.

1700—സർ വില്യം നോറ്റിസ്സിൻറെ നേതൃത്വത്തിൽ, അരംഗസീബിൻറെ അടുക്കലേക്കയെല്ലാം ഉണ്ടായും തികച്ചും നീജ്ഞലവും വസ്തിച്ച ചിലവു വരുത്തിവെച്ചുതുമാക്കാൻ, ഈ പുതിയ കമ്പനി തകർപ്പോയി.

1702—പ്രശ്ന ലണ്ടൻ കമ്പനി “പുതിയ കമ്പനി”യുമായി സംയോജിക്കുമ്പെട്ട്. അന്നതൊട്ട് അതു പരമ്പരയും മുദ്രയിലേക്കുള്ള കച്ചവടക്കാത്തട എത്രക്കുകമ്പനിയായി (ഒരു ഫ്രെഞ്ചറബ്യുകമ്പനി ഓഫ് മൾട്ടിപ്പ്രസ്സ് ടെലോഫോൺസ് കുംഘ്യോ.)

അക്കൗഡ്യത്തിൽത്തന്നെ അറംഗസീബ് “മുർഷീദ് കൂലിവാൻ” എന്ന നാമധൈയത്തിൽ ഒരു മിർജാഹരോ ദിവാനായി നിയമിച്ചു (ദിവാൻ മുതൽ ഗവർണ്ണറുടെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ്). തന്റെ പ്രവിശ്യക്കുള്ളൂടു് നികത്തി പാരിക്കുന്നതിന്റെ മേലനേപ്പണവും അവിടെ ഉണ്ടാകുന്ന സിവിൽ കോഴുകൾക്കു തീർപ്പുകല്പിക്കുകയുമാണ്. അയാളുടെ ജോലി [അതു കഴിഞ്ഞ ജാഹർവാൻ] പ്രംഗാർ, ബീഹാർ, കാരിസ്സ എന്നിവിടങ്ങളിലെ സുഖേദാനയിൽ (തെ ധിന്മുക്കിലേ വൈദ്യുതായി ആയിരന്നുബേദാർ, മിക്കപ്പോഴും ഈ രണ്ട് ഉദ്യോഗങ്ങളിലും രഹാളിൽ ലയിക്കാറണ്ട്.).

ഈ മാന്യനു “രദ്യരായ ആംഗ്രേയതമായി” വഴക്കായിതന്നെന്നിനാൽ എപ്പോഴും അവതടക്ക വാണിജ്യവുമായി ഇംപെറ്റേറിയവക്ക് നിരന്തരമായ ശല്യം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു. (1715-ൽ അവർ അയാൾക്ക് എതിരായി ഫൂർജ്ജർക്കു ഒരു സമ്പ്രദായി സമ്പ്രിച്ചു. അയാൾ ഇന്ത്യീഷ്യക്കാക്ക് 38 നഗരങ്ങൾ! സമ്മാനമായി നൽകിയതിനു പുറതെ ഒരു “സസ്യം” അമോബ ഉദ്യോഗിക പാസ്സുള്ള, ഒരോ കെട്ടുനാമാനവും ഉദ്യോഗസ്ഥനാതടക്ക പരിശോധനയിൽനിന്ന് മുവാൻ, നികത്തി ഇളവുചെയ്യുകൊടുത്തു. സുപ്രസിദ്ധ നികത്തി ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന മുർഷീദ് കൂലിവാൻ സാഹസികമായ പിടിച്ചുപറിഞ്ഞു കുറത്തും മുലമായി, കർമ്മത്തെ കുറഞ്ഞിലെ നികത്തിപരിവിൽ വളരെ മീച്ചുമണ്ഡാക്കി, അതു മുത്യസമയത്തെന്ന ധർമ്മാചിത്രം എതിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു.

നു, അയാൾ പ്രഖ്യാതയേയെ “ചക്രാഭ്യൂകളായി വിജേചിച്ചു, അതിലെ ഓരോനിങ്ങൾറും നികതിപരിവിന്നായി ചീഹ്മ” കള്ളളർ എന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ സ്വന്തം നിയമിച്ചു. ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥനും തന്നെള്ളടക്ക ലാവണ്ണം ഒരു പരമ്പരയും പ്രഭാവമുള്ളതാക്കിത്തീർക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ചു ‘സമക്ഷാരിരാജാക്കന്നാർ’ എന്ന പദവി അവകാശപ്പെട്ടു.

അരംഗസീബിന്റെ അന്തര്വാകാശിയായി സിംഹാസനാരോധണം ചെയ്തു മുഖാസം രാജക്കമാരനാണ്,

7. അരംഗസീബിന്റെ പിൻതുടർച്ചകാർ; വലിയ പാനീപ്പറം സമരത്തിലേക്ക്: മഹിം അയിക്കാരത്തിന്റെ അധികാരത്തിൽ 1707–1761

1707–1712-ഡക്ടർഷാ (ബുതാൻ² മുഖാസം രാജക്കമാരൻ സപീകരിച്ച സ്ഥാനപ്പെട്ട്) ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള അസിം രാജക്കമാരനം (അരംഗസീബിന്റെ രണ്ടാമത്തെ മകൻ) മുന്നാമനായ കാംബക്ഷ് രാജക്കമാരനം വിഴുവും സന്നദ്ധത്വായി. മുഖാസം രാജക്കമാരനമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ അവർ രണ്ടുപേരും തോല്ലിക്കുണ്ടെപ്പെട്ട്—വധിക്കുമ്പെട്ടു. ബഹുമുൻ തന്റെ ശക്തി മുഴവൻ കേരളീകരിച്ചുതു് മരാത്തക്ക് എതിരായാണ്—മാറു പ്രധാനികളുടെ ഇടയിൽ ആദ്യത്തെ കുലഹാജർ അഴിച്ചുവിട്ടു—കൗബിൽ ഒരു മുന്നുകരമല്ലുതു ഒരു സന്ധി അവരുടെ മേൽവൈച്ചു കെട്ടു.

1709—രാജപുത്രസംസ്ഥാനങ്ങളായ ഉദയപുരം, മാർവാർ, ജയപുരം എന്നിവയുമായി മുന്നുകരമായ സന്ധികൾ ചെയ്തു.

1711—ശിവക്കാരത്മായും പുതിരീട്; അവരെ പണ്ഡും ബീൽനിന്നും മലയിലേക്ക് കാഴിച്ചു. അക്കമ്പറുടെ കാല സിംഹായി ഉടലെടുത്തു, ഹൗപ്രവിശ്വാസികളായ ഹിന്ദുക്കൾ ഒരു മതപരമായ ഒരു സംഘടനയായിരുന്നു ശിവക്കാരത്മാൻ. ‘താതാക്ക്’ ആയിരുന്നു അവത്തെ നേതാവും ചെറിയ ചെറിയ വകുപ്പുകളായി അവർ അവരുടെ മുതക്കരായതെന്നും (മതപ്രധാനികൾ) നിർദ്ദേശത്തിൽ കീഴിൽ, മുസ്ലിംമാർ മാർ അവരെ ഉച്ചത്വിക്കുവാൻ മുഖ്യമന്ത്രിയും 1606 ലെ അവത്തെ നേതാവിനെ വധിക്കുന്നതുവരെയും) പ്രശ്നാന്തരായി ജീവിച്ചുപോന്നു. അതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മുഹമ്മദ് യൈ മായത്തെല്ലാംതന്നെ അവർ യൈക്കരമായി വെറുക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സൗഖ്യസിദ്ധനായ മുത്തേരാവിന്റെ കീഴിൽ അവരുടെ സൈനികരാക്കിയായി വളർന്നു പണ്ഡും കീഴിലുണ്ടാക്കി.

1712—71-ാമത്തെ വധയ്ക്കിൽ ബഹദുർ മുതിയംഗന്തു. നിരവധി രണ്ടുപിംഗം, കൊലക്കർക്കും ശ്രേഷ്ഠം അയാളുടെ അംഗപ്രജയന്തനായ മകൻ സിംചാസനസ്ഥനായി.

2) 1712-1713-ജഹാൻഷി, അയാൾ പുർഹിവാനെ മന്ത്രിയാക്കി, പക്ഷേ പ്രത്യേകിൾ വിരാജിച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തെ കുംഭാമകളെ ഉയർത്തി, അയാളുടെ മതമകൻ പറുക്കും ഷർ.

1713—ബംഗാളിൽ ബഹദുരിംഗാക്കി ആറു അട്ടക്കാർ വെച്ചു രാജകീയ സൈന്യത്തെ തോല്പുച്ചു ജഹാൻഷിയും മുർഹിവാനെയും, പുർഹിവാനെയും വധിച്ചു.

1713-1719-മഹുക്കുംഷർ, പ്രത്യവംശരായ, അയാളുടെ രണ്ടു സഹായികൾ സഫുദ്ദീൻപുള്ളിയും സഫുദ്ദീബാനം തന്ത്രിക്കും കൊട്ടാരത്തിൽ വലിയ സ്ഥാനം കിട്ടുംതെന്നേക്കും അയാളെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. രഹസ്യമായി അയാൾക്കു അവരുടെ ദൈവമായിരുന്നു. മഹാസംഖ്യാഗാനിലേക്കു പോയി

ചക്രവർത്തിയുടെ രഹസ്യമായ പ്രേരണമുലം അവിടെതെന്നും ഗവർണ്ണറായ ദാവുദ് അധികാരി എത്രത്തു; പങ്കെഴുവിൽ വിജയസമയമായപ്പോഴുക്കണം വധിക്കപ്പെട്ടു. പീണീച്ച് മുൻസെസൻ മരാത്തുരുട്ടെ നേരെ (യുദ്ധത്തിനുപോയി) യാത്രാതു മുണ്ടായും കീട്ടാഖത്തിനാൽ അവസാനം അവിടെതെന്നു ചെറുപ്പുക്കാരുടെ രാജസാമ്രാജ്യവായി സന്ധിചെയ്തു. ആ സമാധാനം, അപമാനകരമാണ് എന്ന നിലയിൽ പ്രവൃഷ്ടിയും അംഗീകരിക്കുവാൻ തുട്ടാക്കിയില്ല;

[1715—കൽക്കുട്ടയിലെ ഇംഗ്ലീഷുകളുടെക്കാർ വൈസ്റ്റോറിയായ മുൻഷീദ്-തുലിബാൻറെ ഏതിരായി ദൽഹിയിലേക്കു തെരഞ്ഞെടുവാൻ ആയതു, അതിലെ രാജായ സർപ്പജന്മഹാമിത്രൻ ചക്രവർത്തിയെ വലിയ ഒരു സുവക്കേട്ടിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ട്,

1719—ഭയപ്പെട്ടതലിനു വിധേയനായ സംഘട്ടനയും തുടർന്നു, മുൻസെസനിനെന്ന ഡക്ടറിൽനിന്നും വിളിച്ചു; പ്രവൃഷ്ടിയും പുരത്തിൽവെച്ചു സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു വധിച്ചുകളെന്നു. അധികാരിയുടെ മരണം കഴിഞ്ഞാൽ അട്ടത്ത ഫണ്ട് മാസ്ക്രൂൾക്കുള്ളിൽ വിസ്തൃതകാരികളായ ആ പ്രളക്കൾ, പ്രായപൂർത്തിയാകാതെ രണ്ട് രാജക്കമാരക്കാരുടെ സിംഹാസനത്തിൽ കയറരു ഇരക്കി, ഒട്ടവിൽ രാജവംശത്തിൽത്തന്നെ പെട്ട മുഹമ്മദ്-ഷാ എന്ന രോജു തീരുമാനിച്ചു.

4. 1741–1748 മഹമദ്-ഷാ—ഉടനടിതന്നെന്ന നിരവധി ലഹളകൾ പെട്ടിപ്പറവെച്ച്.

1720—ആസഹാജാ—മാർവ്വയിലെ ഗവർണ്ണർ സ.പാത്ര അപ്പവ്യാപനം നാടത്തി.

[അംഗസീഡിൻറെ പ്രീതിഭാജനമായിരുന്ന ഗാന്—
ഉദ്യിൽ എന്നൊരു തുക്കി പ്രഭവിൻറെ മകനായിരുന്ന അ
യാർ, ധാമാത്മനാമധ്യേയം ചിന്നചിലച്ചു് വാൻ, ആദ്യം
ഡക്കാൻറെയും പിന്നീടു് മാർവ്വയുടെയും ശവർണ്ണരായി.
നൈസാംബുൾഫുൾക്ക്—എന്നും വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അയാ
ളുടെ അന്നത്രാവകാശികൾ ഡക്കാനിലെ നൈസാംബുൾക്കളാ
യി. സയുദ്ദുകളുടെ നിയത്രുന്ന തിലുള്ള രാജകീയ ദൈനന്ദ
ിനങ്ങളെ അയാർ ബർഹൻപുരിലും, ബാലപുരിലും ദേശ
തോല്പീച്ചു. സയുദ്ദമാരു ദയവുണ്ടായിരുന്ന മുഹർ ചക്ര
വർത്തി അധികം താമസിയാതെ ആസഹായ തന്റെ
മന്ത്രിയാക്കാ—പക്ഷേ പിന്നീടു് അയാർ ഒരു ഉപദേശമാ
ഞണ്ണനു കണ്ണപ്പോൾ,

1923—* [ആസഹായ] ഡക്കാനിലേക്കെ മട്ടാണി.
സയുദ്ദു് മുൻനൈനെ ഒരു കാൽമക്ക് കൊന്നുകളുണ്ടു. (ഡാ
ക്രുവർഡിച്ചുടെ രഹസ്യമായ കല്പനകളുമാണെന്നു പറയപ്പെ
ടുന്ന.) (സയുദ്ദു്) അബ്ദുള്ലൈ പുതിയ ഒരു ചക്രവർത്തിയെ
സിംഹാസനസമനാക്കവാൻ ശ്രമിച്ചു—പക്ഷേ അയാൾ
തോല്പീക്കപ്പെട്ടു—തദ്ദേശവകാരനായി. ആ സമയത്തു് രാജപു
ത്രകാർ മുജരാത്തു് സാമ്രാജ്യത്തിൽനിന്നു വേർപ്പെട്ടതി
എടുത്തു.

1775—മുഹമ്മദ് ഷാ, രഘവരാജാവിലെ ശവസ്ഥിരായ
മുഖാറിപ്പുണ്ടാക്കുന്ന ആസഹായയെ എത്രക്കവാൻ കല്പിച്ചു.
രണ്ടാമൻ അയാളെ തോല്പീച്ചു. കൊന്നു, തല ഡൽഹിയി
ലേക്ക് അയച്ചുകൊടുത്തു.

1726—ബാലാജിവിശ്വനാഥിൻറെ (രാജസാഹ്യവിൻറെ
മന്ത്രിയായിരുന്നു. അയാളുടെ സാമ്രാജ്യം കെട്ടിപ്പെട്ടതു വ്യ
ക്തിയുടെ മരണം) അയാളായിരുന്നു ആദ്യത്തെ പേഷപ—

* 1724—അംഗിപ്രായം എൽഫിസ്റ്റിൻറെ.

അതായതു് മരാത്ത രാജാവിന്റെ മന്ത്രിമാർ അംഗീകരിച്ചു തന്നതാവാം. (എടുവിൽ പേപ്പപ്പമാർ സർജ് അധികാരണങ്ങളും പിടിച്ചുപറി. രാജകൈയ കുട്ടംബങ്ങൾ സത്താരായിൽ ശാന്തമായി ജീവിച്ചുപോന്നു. എല്ലാ അധികാരണങ്ങളും പോയുള്ള ദ്വാരാ അവർ സത്താരായിലെ രാജക്കന്മാർ മാന്ത്രികൾ അവരുടെ അധികാരിയാണ്. അയാളെ പിൻതുടന്തു് അയാളുടെ ഉഞ്ജ്ഞാസപലനായ പുത്രൻ ബാജിരാവു (പേപ്പപ്പമാരിൽവെച്ചു എറാറുവും മഹാനം, ശിവാജിയെ ഒഴിച്ചുകൊണ്ട് മരാത്തരിൽ എറാറുവും പ്രാപ്തനമായിരുന്ന അയാൾ) ആയിരുന്നു. മുഹർസാത്രാജ്യ ത്വരിനോടുതനെ ഒരു കൈനോക്കവാൻ അയാൾ സാഹൂവിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. സാഹൂ സർജ്ജാധികാരണങ്ങളും അയാളെ എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. അയാൾ മാർവ കൊള്ളയടിച്ചു.

1722 *—ബാജിരാവ് ഹൈദരബാദിൽവെച്ചു ആസഹർജായ (മുഗീർ ഗവൺമെന്റ്) ആകുമിച്ചു അയാളെ അദ്ദേഹ തോല്പിച്ചു, അതിനും പുറമെ ഇജറാത്തു് കൊള്ളല്ലയിച്ചു.

അന്നത്തെ മരാത്ത സെസന്യാധിപന്മാർ ഡക്കാനിലെ ഉന്നതമായ മുന്ന വർഷങ്ങളുടെ സ്ഥാപകരായിരുന്നു. ഉഡാജി പുവാർ, മലഹർ ഫോർക്കർ—റാണാജി സിരാധ്യ.

1733 †—ബാജിരാവുമും, ആസഹർജായമായി അന്നോന്യം സഹായിക്കവാനുള്ള രഹസ്യ വരാർ.

1734—മാർവയും ബുണ്യാർവണ്ണയും മരാത്തർ പാഠിച്ചുട്ടുടർന്നു. സപായത്തമാക്കിയ സപത്രകൾ അവക്കു് തിരികെ കൊടുത്തു്, ചക്രവർത്തി, ആസഹർജായുടെ സമഭാഗളിൽ പാതയു് പിരിക്കവാനുള്ള അവകാശവും നൽകി. ഇതു് (ആസഹർജായും ബാജിരാവും തക്കിലുണ്ടായ) വരാർ ലംഘിച്ചു. ആസഹർജായ സവ്യത്തിലേക്കു് പിൻമടങ്ങി.

* എൽഫിന്റെ മതം 1721.

† 1731—ബർഗസ്സിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ.

1737-യുടന്നെല്ലാത്തുള്ള സമലങ്ങൾ കൊള്ളുചെയ്യു, ബാജിരാവു പെട്ടുന്ന ഡൽഹിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ഒക്കെ അതു് ആകുമിക്കാതെ മന്ത്രി, ആ സഹദേശാ അധികാരി എത്തും ഫോർമുല ബോപ്പാർ (കോട്ടുട) സമീപത്തുവെച്ചു തോല്പിക്കപ്പെട്ടു. അതോടെ നന്ദിവുംഡൈം ചന്ദ്രാലി സേറയും ഇടക്കളുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ മരാത്തക്ക് വിച്ഛേകാട്ടക്ക വാൻ അവർ നിർബന്ധിതരായി. അങ്ങിനെ മരാത്തർ ഉത്തരേന്ത്യയിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചു,

1730-1740-നാഡിഷാ ലൗത്യരാജ്യ ആകുമിച്ചു (ആദ്യം അധികാർണ്ണിക്കുന്ന ഒരു കൊള്ളുക്കാരനായിതനു—പേംഗ്യയിലെ ഷായായ തമാസ്പു്, കിൽജിമാരാൽ സ്ഥാനഭ്രംഖരക്കപ്പെട്ടു ഫോർമുല, തന്റെ അനധികാരിക്കളോടുള്ളിട നാഡിഷാ അധികാരിക്കുന്ന തമാസ്പുരിനെ സിംഹാസനം തിരികെ നേടാൻ സഹായിച്ചു. പിന്നീടു് അധികാരി അവിടെ നിന്നു മാറ്റാ താൻതനെ ഷായായി കാണ്ടിയഹാറും കാണ്ടു കൊള്ളുചെയ്യു അധികാർണ്ണിക്കുന്ന ലൗത്യരാജ്യ ആകുമിച്ചു.

1739—നാഡിഷാ ലാഫോർ കൈക്കലാക്കി, കാർന്ന ലിൽവെച്ചു മഹമ്മദ്‌ഷായെ തോല്പിച്ചു. ചന്ദ്രവർത്തി കീഴം ടേഡി, ഡൽഹിയിലേക്ക് നാഡിഷായെ അന്തരമിച്ചു ദൽഹിയിൽവെച്ചു ഹിന്ദുക്കൾ കരെ പേംഗ്യക്കാരരെ കോന്തിട്ടെന്നു പേരിൽ ഹിന്ദുക്കളുള്ള കൂട്ടക്കാല ചെയ്യു. നാഡിഷായുടെ കൂരതയും കവച്ചുയും.

1740—നാഡിഷാ എടുക്കാറുന്നിട്ടേക്കാളും മുതലുകളോടുള്ളി; മുതൽസാമ്രാജ്യത്തെ അതിന്റെ അധികാരി പതനത്തിനു വിച്ചെവച്ചു് നാട്ടിലേക്ക് (മന്ത്രി). അക്കാദ്യം തന്നെ മരാത്താരെ എറുച്ചു തുടങ്ങി. പേംഗ്യപബാജിരാവു മരിച്ചു; തൽസ്വാനത്തു് അധികാരിയുടെ മകൻ ബബാജിരാവു്

1743—ബബാജി മാർവ്വയിലേക്ക് മാർച്ചുചെയ്യു—ഒരു പുണി കോട്ടാരത്തിൽ വീണ്ടും തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ അടിച്ചി

എ. ചക്രവർത്തി വിസ്തൃതിയാക്കിയ അദ്യജിവാന്നറതാനി തന്ന മാർവ മരാത്തിക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തു.

1744 —ബാലാജി രഘുജിയെ തോല്പിച്ചു എടിച്ചു; പിന്തിച്ചു സറാറയിലേക്ക് മടങ്ങി.

1744 *—അഹമ്മദ്‌ഖാൻ ദുരാണിയുടെ ആദ്യത്തെ ആക്രമണം, നാഡിശ്വാ കൊല്ലപ്പുട്ട്. അഫ്‌ദാലിയുടെ അഫ്‌ഗാൻ വധ്യം അമവാ ദുരാണി (അണിനെന്നയാണ് ഒരു പിൽ അതിനെ വിളിച്ചുവന്നത്) അഹമ്മദ്‌ഖാൻറെ നേരുപത്രിൽ പത്രാബ് പിടിച്ചു. അയാളെ മുഹമ്മദിനീറ മകനായ അഹമ്മദ്‌ഖാ തോല്പിച്ചു.

1748—ആസഫ്‌ജാഫ്റ്റം, മുഹമ്മദ്‌ഷായും മരിച്ചു—മകൻ അഹമ്മദ്‌ഷാ സ്ഥാനാനോദ്ധേണം ചെയ്തു.

1749—സാഹുരാജ മരിച്ചു. മുതൽ രാജറാമീൻറെയും അയാളുടെ ഭാര്യ തുളസിഭാക്തിയുടേയും പഴയതായ രാജറാമീനെ ബാലാജി സിംഹാസനസ്ഥനാക്കി.

5) 1748-1754—അഹമ്മദ്‌ഖാ, ഒധിപ്പല (അയൽ പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള രോഹില്ലകരോടു ഉന്നെടി വഴക്കുകൾ ആരംഭിച്ചു) (അഫ്‌ഗൻ വംശജരായ രോഹില്ലക്കാർ കാണ്ടു ഓംകാരിനു വന്നവരാണ്). ആദ്യമായി അവർ വടക്കുപാടി നെത്താറ്റം ഹീമാലയത്തിലേക്ക്—രോഹില്ല ഹീമാലയം എന്ന വിളിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെക്ക് നീണ്ടി. 1750 നുറാബിനീൻറെ അവസാനത്തോടെ ധർമ്മാദിയുടെ വടക്കുകീഴ്ക്കൻ ഭാഗങ്ങൾ ഓംകാരാറു—ഗോഗ്രയുടെയും ഗംഗാനദിയുടെ ഇടക്ക്—അവർ രോഹില്ലബാഡ് എന്ന നാമകരണം ചെയ്ത സ്ഥലത്തു് താമസമുറപ്പിച്ചു.) അയാൾക്കെ അവരെ തച്ചത്തുനിന്ത്തുവാനുള്ള ശേഷി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ അലഹബാദിലേക്കു

* 1748—എൽഹില്ലൻ.

കെന്ന, മത്തിയായ സഹിയർജ്ജങ്ങൾ, അവതരെ എതിരായി മറാത്തരുടെ സഹായമഡ്രൈത്തിച്ചു. മറാത്തകാർ (ഫോറീ ഷൈക്കാരേ) കാടിച്ചു; അവതരെ സഹായത്തിനു പ്രതിഫല മായി ഫോർക്കാക്സം സിസ്യുൽ ജാഗീറുകൾ സമാനിക്കേ ഒപ്പ്.

1751*—അഹമദ് ദ്രാണിയുടെ രണ്ടാം പത്രാബ്ദ് ആക്രമണം. പത്രാബ്ദ് ശാന്തമായി കീഴടങ്ങാി. അയാൾ ഷാ എന്ന പദവി അംഗീകരിച്ചു.

1754—ഗസൈവുഡിൻ-അസഹ് ജായുടെ മുത്ത പുത്ര കെൻറ (മകൻ) ചക്രവർത്തിക്കയാളോടു വെറുപ്പാക്കകയാൽ അയാളെ പിടിച്ചു, കണ്ണകൾ കൂത്തിപ്പൂട്ടിച്ചു സമാനങ്ങൾ നാക്കീ, രാജകീയവംശത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു രാജക്കമാരനെ ചക്രവർത്തിയാക്കീ.

6) ആലിംഗീർ 2 എന്ന സമാനപ്പേരോടെ (അരംഗ സീബ് ആലിംഗീർ പ്രമാൻ എന്ന ഫേർ സപീകരിച്ചിരുന്നു.) ഗസൈവുഡിൻ സപയം അയാളുടെ മത്തിയായി, അതിക്രമായി ഭരിക്കവാൻ തുടങ്ങാി. പൊതുജനങ്ങൾ പല പ്രാവശ്യനും അയാളെ വധിക്കവാൻ തുടങ്ങാി. അതെ മത്തി.

1756-ൽ ധർമ്മാളിക്കിലേക്കുവന്ന അഹമദ്‌ഷാ ദ്രാണിയുടെ (പത്രാബ്ദിലെ ഗവൺരായി നീയമിച്ചിരുന്ന മകനെ ചതിവിൽ പിടിച്ചു, ധർമ്മാളി കൊള്ളേച്ചയ്ക്കു ലാ ഫോറിലേക്ക് മന്നു).

1757—ഗസാവുഡിൻ മറാത്തരെ ക്ഷണിച്ചു; അവതരെ ദർമ്മാളി തിരികെ പിടിച്ചു.

1758—മറാത്ത സേനാനായകനായ റംലാബ, അഹമദ്‌ഷാ ദ്രാണിയിൽനിന്നു പത്രാബ്ദ് പിടിച്ചു, ഡിന്ത

* 1751—എഞ്ചിനീയർ.

സംബന്ധിച്ച മുഴുവൻ മരാത്തിക്ക് അധികാരിയിൽ കൊണ്ടുവരുവാനുള്ള ശ്രദ്ധാലോചന നടത്തി.

1759—യമാത്തമായ ഏതെങ്കിലും അധികാരിയാണോ യിൽനാശി അവസാനത്തേ മഹർ ചക്രവർത്തിയായ ആലംഗരിൽ രജാമനേന്ദ്രാജിവും വധിച്ചുകളഞ്ഞു.

1760—പേംപ്പും സേനയെ നയിച്ചിരാന്ന സദാചിവഭാവേ (ഡൽഹി പിടിച്ചുടക്കിവാൻ അതിവിപുലമായ സന്നാഹണ്ണം എല്ലാച്ചെല്ലാത്തിനശേഷം അയാൾ വടക്കോട്ടുപോയി) ഡൽഹി പിടിച്ചു. ഉടനെതന്നെ അഫ്ഗൻ (റോഹിലു)കാർ അഹമ്മദ്‌ഷാദുരാജിയുടെ നേരുതപശ്ശിൽ, വംശം ലഭിച്ചുവെന്ന് പാരമ്പര്യതയിൽ യുദ്ധാക്കട്ടീ. സദാചിവഭാവേ ചാനിപരിൽ സുരക്ഷമായ കൈനിലയുറപ്പിച്ചു അകുമണ്ണാദ്യക്കരായ വസിച്ചു രണ്ട് സെസന്റ്സ്രീ, ഇന്ത്യയുടെ തലസ്ഥാനം പിടിച്ചുടക്കാനെത്തു ഉദ്ദേശിച്ചോടു അനേകാനും നോക്കി നിലയുറപ്പിച്ചു..

1761—ജന്മരി 6 മുന്നാം പാനിഖരം¹ സമരം. അന്നെ ദിവസം മരാത്ത സേനാനായകക്കാർ സദാചിവഭാവ യോച്ച്. അന്നതന്നെ യുദ്ധം ഫ്രഞ്ചുപിക്കാശ്വപക്ഷം തണ്ടർ പരിശീലനപോക്കന്താണ് എന്ന അറിയിച്ചു. അതുവരെ രണ്ട് സെസന്റ്സ്രീയും സുരക്ഷമായി നിലയുറപ്പിച്ചു, നിരന്തരമായി അഞ്ചാനും ശല്യം ചെല്ലും; ഇതാഗ്രഹത്തക്കുള്ള സാധനസാമഗ്രികൾ തന്നെന്നും, നോക്കിനില്കൂട്ടുകയായിരുന്നു. മരാത്തയുടെ തുടാരത്തിൽ പട്ടിണിയും രോഗവും നിരവധി നാശങ്ങൾ വരുത്തിവെച്ചു.) സദാചിവരാവു പുറത്തേക്കു മാർക്കുചെല്ലു. മരാത്തർ അന്നതന്നെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു എന്നിടത്തായപ്പോഴും അഹമ്മദ്‌ഷാ പടയണിയുടെ മദ്ദുഭാഗത്താണ് കയറി അകുമിക്കവാൻ കല്പിച്ചു. അതെന്നു യത്രുതന്നെ അവത്തു സേനയുടെ ഉടനെത്ത നിര മുന്നോട്ടു കയറി മരാത്ത അണിയുടെ വലത്തെ അററം ഭേദിച്ചു. അ

അക്രമണ നിള്ളുയകമായിരുന്നു. മറാത്തകാർ പരിശീലനിച്ച് പരിനിശ്ചിതരായി. അവർ സാമാന്യം തകൾ. 2000,00 (അംഗങ്ങന്മാരും കണക്കും) മുതിയിട്ടെത്തവരെ ആ റണ്ടാഴ്ച നേരതിൽ വിട്ട് ബാക്കിയുള്ളവർ നമ്മദയെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അധികമായി ശായുടെ ദൈനന്ദിനപ്രവൃം അപേക്ഷ തകൾ നേരതിനാൽ വിജയമാണോളാജിക്കവാൻ നില്ക്കാതെ അവർ പാതയാബൈലേങ്ക് മടങ്ങി. ധർമ്മിപരിത്യക്തമായി ആരു ദുഷ്കാശിത്വാലീപ്പു അവിം ഭരിക്കവാൻ. ചുറ്റുമുള്ള ഗവണ്സീസ്റ്റുകൾ എല്ലാം തകൾ. ആ ആഹാതത്തിൽനിന്ന് പരിനിശ്ച രഹിക്കാലും കരാറിൽ രക്ഷപ്രാപിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

പാനിപറ്റ് സമരത്തിന ശേഷമുള്ള രജ്യസ്ഥിതി

മിഗർസാമുജ്യം അസ്ഥിച്ചു. നാമമാത്ര ചങ്കവൽക്കായായ ആലിഗേറാഹർ ബാഹമാറിൽ ചുററിത്തിരിയുകയാണ്. മറാത്തുടെ ഫോഷപ്രയായ ബാലാജി ആധികാരം മരിച്ചു. അഖാളതുടെ അധികാരം—ഗ്രജരാത്തിലെ ശൈലീവാർ; നാഗ ഘൃഷ്ണരാജ (ബോൺസ്റ്റു) ഫോർക്കർ, സിന്യ എന്ന നാലു പ്രധവൻമാരുടെ ഇടയിൽ വിജേക്കപ്പെട്ടു. ഹൈദരാബാദിലെ ദൈനന്ദിനപ്രവൃം പ്രവൃംപാരിച്ചു. പക്ഷേ നിബിഡമായുള്ള അധികാരം ശക്തിക്കു ക്ഷതം പറായിരുന്നു; ഫുണ്ടുകാതുടെ സാഹയനയംമുലം ക്ഷീണിപ്പും.

1716-ൽ പാനിപറ്റ് സമരം നടന്ന കൊല്ലൂരിൽ മുഗ്ധവുകാർ പ്രശ്നപ്പുകാരെ ഒക്സിജന്നന്ത്യയിൽ നിന്ന് മുരഞ്ഞി

യിരുന്നു. 1761 ജൂൺ 16-ാം തീയതി കൃഷ്ണ, പോൻകു
ചേരി അനുമതിചെയ്യു. കൃഷ്ണ അവരുടെ അവിഭാഗത്തെ കോട്ടത്
കെൽത്തു. അദ്ദേഹത്തെ ഇന്ത്യയിൽ പ്രശ്ന അധികാരികൾക്കു
ഉണ്ടായിരുന്ന അവസാനാവശിഷ്ടപുംക്രൂരുടെ നാമപ്പിച്ചു.

ക്ലിന്റാട്ടിക്കൈലെ നവാബിനു തികച്ചും മദിരാദിയിലെ
ഇംഗ്ലീഷ്-ഗവർണ്ണറുടെ സന്നദ്ധീനു ആനുകൂലിക്കേണ്ടിയുണ്ടോ.
ഉദ്ദീപിക്കുന്ന വളരെ അധികം സ്ഥലങ്ങളും
സുഖകരമായ ഒരു ദൈനന്ദിനപും ഉള്ള സ്വന്തത്രാജാവായി.
രാജപുത്രൻ, വളരെ നല്ല പരിധാളികളുായിരുന്നു. പക്ഷേ
അവർ ചനിച്ചിതറിപ്പോയി. ഒരു ഏകക്കുരജപുത്രനം
സ്ഥാനശൈലപുറാറി കുറംവാദനിപോലുക്കില്ല. ഇന്ത്യാചരിത്രം
തീർപ്പു സ്വന്തമായ പണകൾ വഹിച്ചിരുന്ന മാത്രമാണ്
രോഹിപ്പുക്കാരം. അവഗണിക്കാൻ വയ്ക്കാതെ ഒരു രക്തത്തിൽ
നന്ദായായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സവൃത്യതിൽ വർത്തിച്ചു
തന്നു, വൈദികർണ്ണരാലി മെമ്പുരിലെ വലിയ ഒരു രക്താം
യായിരുന്നു. അക്കാലത്തെ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ
അധികാരം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെതന്നെന്നായായിരുന്നു. അവിടെ
തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ രണ്ട് സ്ഥാനങ്ങളുടെ-ബംഗാർ,
ബീഹാർ, കരീബി സ്വഭാവാരിയുടെയും, ക്ലിന്റാട്ടിക്കൈലെ നവാബി
സ്ഥാനത്തും രണ്ടായിക്കാരികളെ നിയമിച്ചിരുന്നതു് അവ
രായിരുന്നു. അധികം താമസിയാതെ അവരുടെ സഹായി
നെന്നും ആലി, ഡെക്കാനിലെ സ്വഭാവാരായ സ്വന്തം
സഹായരുടെ ബന്ധനസ്ഥനാണി സിംഗാർഡം കയ്യുറി.
അദ്ദേഹത്തെ ക്ലിന്റാട്ടിക്കൈലെ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ
സ്വന്തായിനശ്ശതിനു അധികമായി വെച്ചുകൊടുത്തു.

ഇന്ത്യയിലെ വൈദാക്കാക്രമങ്ങളിടെ ഒരു അവലോകനം

331—ബി. സി. കർഡിന്റും മലകളുടെ സമീചിത്വാളിയും അരവേല യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു യേരിച്ചു കൊഡ്യോമാൻ പ്ലിനെ അലക്കാണം മാനുപ്പു് തോല്പിച്ചു.

327—ബി. സി. അലക്കാണം അഹമ്മാനിന്റും കീ ഫടക്കി, ഇൻഡീസ്സു് കടന്നു് തക്കശില എന്ന വിളിക്കുന്ന സുലത്തു് പ്രവേശിച്ചു, അതിലെ രാജാവു് ഹിന്ദുമാൻ മുഴുവൻ കാനുജിൽനിന്നു രേഖക്കു പോറപ്പു് അമവാ പുതവിനെന്തിരായി അലക്കാണംറുമായി സാന്നിചെയ്യു.

326—ബി. സി. ജലം അമവാ വൈദ്യാധ്യപ്പും കേരം കീഴുക്കുന്നതുരീത്തുവെച്ചു് പോറപ്പു് അലക്കാണംറുമായി ചു തിരിച്ചു. നിലയുംപ്പിച്ചു യുദ്ധത്തിൽ ഹിന്ദുക്കൾ പരാജയ ചെന്തു. ധക്ഷേഷ മുട്ടതൽ ഇന്ത്യയിലേക്കു് കടക്കുവാൻ അല സ്ഥാണങ്ക സാധിച്ചില്ല, അപ്പോൾ അലക്കാണം തന്റെ സേനയെ മുഴുവൻ വലിയ വലിയ ക്ഷുപ്തകർണ്ണശി വൈ ഡാപ്പുപ്പുംപ്പിലുടെ ഇൻഡീസ്സുംപ്പേരുകു നീക്കി. മാർത്തോദ്യവേ ചുണ്ടായ നിരവധി സമരങ്ങൾക്കുശേഷം അയാൾ ഇൻഡീസ്സുംപ്പേരുകു മുഖത്തു് എത്തീ; അവിനെവെച്ചു സേനയെ രണ്ടായി ഭാഗിച്ചു. നീറാക്കുപ്പുംപ്പേരുകു അധിനന്തരയിലുള്ള സെന്റ്യൂറിനു പേംപ്പുൻ ഉർക്കുടലിലേക്കു പോകാനായിരുന്നു കല്പന. മരറര ഭാഗത്തെ അലക്കാണം നേരിട്ടു കരയിലൂടെ നയിച്ചു. മുഹമ്മദ്‌യർ വരുന്നതിനു മുമ്പുള്ള അവസാനരൂപത * ആകുമണമായിരുന്നു തുരു്.

* ബി. സി. 4-10 നുറുബാണിനിടക്കം എ. ഡി. 7-10 നുറുബാണിലും ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായ ഒപ്പ്, സാരം, മണ്ണസ് മുതലായ വഎ ഹാതടെ ആകുമണങ്ങളെപററി അജ്ഞാതനായിരുന്നു എൽഫി പ്ലിനീൽനിന്നു കടം വാങ്ങിയതായിരുന്നു ഈ ധാരണ.

ഇന്ത്യക്കുറെ പുരാതനസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ: ബംഗാൾ റാജ്യം 1203 ഫ്രീ. ഡി. ടൈൻ മഹമ്മദീയർ (ഗുർരാജ്‌വംശ ത്വിലെ ഷിഹാബുദ്ദീൻ) സേനാവംഗത്വത്തിലെ 6-ാമൻറെ ഭരണകാലത്തു് നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു.

1231—മാർവരാജ്യം മഹമ്മദീയർ (ഡൽഹിയിലെ അടിമരാജകുടുമ്പത്വത്തിലെ ഷ്യാംസുദ്ദീൻ അർട്ടോമീഷ്) നശിപ്പിച്ചു.

1297—ഗുജറാത്തു് രാജ്യം മഹമ്മദീയർ (അലാവു ദിനകീൽജീ) അവസാനിപ്പിച്ചു. രാജപുത്രവംഗരായിരുന്ന അവിടെത്തെ രാജാക്കന്നാർ. ഇതിഹാസപ്രകാരം അതു് സ്ഥാപിച്ചതു് കൂദാശയിരുന്നു.

1192—കാനൗജ് (1017-ൽ മഹമ്മദ്-ഗസ്തീ, അതിൻറെ തലസ്ഥാനം പിടിക്കുന്ന കാലത്തു് അതു് അതീവ സന്ധന മായിരുന്ന.) (ഗുർരാജ്‌വംശത്വത്തിലെ ഷിഹാബ്-തീയാസു ഡിനെൻറെ സഹോദര) നാൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു; അതിൻറെ തലസ്ഥാനം കൊള്ളയട്ടിക്കുപെട്ടു. അന്ന ഭരിച്ചിരുന്ന ശിവാജി രാജക്കമാറൻ മാർവാറിലൂള്ള യോധപുരത്തിലെക്ക് പലായനം ചെയ്തു. അവിടെ ഇന്നു് ഫ്രാറവും സന്ധനമായിരിക്കുന്ന ഒരു പുതിയ രാജപുത്രസംസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചു.

1050—അന്ന തീരെ നില്ലാരമ്പ്പായിരുന്ന ഡൽഹി നാട്രാജ്യം ആജ്ഞാമീറത്തിലെ രാജാവായിരുന്ന വൈശാഖ കീഴടക്കി.

1192—ആജ്ഞാമീറരാജ്യം നില്ലാരമ്പായിരുന്ന അതീ ഒന്ന് ആന്ത്രയീച്ചിരുന്നിരുന്ന ഡൽഹി, മഹമ്മദീയർ (ഗുർവംശത്വത്വത്തിലെ തീയാസു ഡിനെൻ) കീഴടക്കി. പഴയ സംസ്ഥാനങ്ങളായ, മീവാർ, ജൈസർമാർ, ജയ്-പുർ എന്നിവ അന്നും നിലവിൽ നിന്നിരുന്ന ഇന്ത്യക്കുറെ ഫ്രാറവും പുരാതന മായ രാജവംശങ്ങായിരുന്ന മീവാർ.

1205—എംപ്രധാനിക്കു കീഴടക്കിയ സിനിയ് മഹ മഹിയ എന്നുണ്ടിലായി (325 ബി. സി. യിൽ) അല്ലെങ്കിൽ മാനസ്യിരൻ കാലത്തത്രു് സ്വപ്തന്ത്രമായിരുന്നു; പിന്നീടു് അതു് വിജേങ്കരപ്പെട്ടു. വീണ്ടും ഏകീകൃതമായി. 711-ൽ മഹമഹിയർ ആകുമിച്ചു. സുമേരവംശത്തിൻറെ നേതൃത്വത്തിൽ രാജപുത്രനേതാവു് ആ ആകുമണ്ണത്തെ പിന്നോക്കാ കാടിച്ചു.

1015—കാഷ്ഠമീൻ മഹമഹിഗസ്തിയുടെ അധിനിതി ലായി. (മഹാരാജ്യമായിരുന്നു ഏററവും രംഗകരമായിരുന്നതു്. സ്വദേശത്താന്തരായികളായ അവിടത്തെ രാജാക്കന്മാർ വന്നീച്ചു അധികാരമാണു് പുലത്തിവന്നിരുന്നതു്. കരക്കാലത്തെക്കവർ ക്ഷത്രിയവംശരായിരുന്നു. മനവിൻറെ നാലു ജാതിക്കാരിൽവെച്ചു ഏററവും നികുഞ്ജരേഖ വെച്ചുണ്ടനു ശ്രദ്ധരിത്തപ്പെട്ടു ദരാർ-ചന്ദ്രഗുപ്തൻ-ഗുരീക്കുകാർ സാംഭവയേട്ടു്—എന്ന വിളിച്ചുവന്നിരുന്നു— രാജാവിനെ വധിച്ചു സ്വപ്നം സാമ്രാജ്യായി. അല്ലെങ്കിൽമാനസ്യിരൻ കാലത്താണു് അയാൾ ജീവിച്ചിരുന്നതു് പിൽക്കാലത്തു് 436 ഏ. ഡി. യിൽ ആസ്രാഷിൽ ഒന്നായി തുകന്ന മൂന്നു രാജ്യങ്ങളെ നാം കാണുമ്പോൾ. മാർവയിലെ മരാറാത്ര രാജാവു് വിക്രമാദിത്യനായിരുന്നു. മുന്നും ആ കൊല്ലം ഹിന്ദുപ്രത്യാംഗത്വാലൂപണ്ട്. അയാൾ ചുപ്പ ബി. സി. യിലുണ്ടു് ഭരിച്ചിരുന്നതു്.)

പഴയ ഡക്കാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ: 5 ഭാഷകളുണ്ടായിരുന്നു ഡക്കാനിൽ:

1. തമിഴ്. ഏററവും തെക്കേ ഭാഗത്തു് ബാംഗ്ലാഡോ പുരുഷക്കന്നു് മലകളിൽകൂടി കോയസ്വത്തുക്കും കോഴിക്കോ ഭേദങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്ന രേഖകളാൽ അതുകൊണ്ടുനിന്നുമായിക്കുപ്പെട്ട ഭാവിയസ്ഥലങ്ങൾ.

2. കല്പനകൾ. തെലുക്കിൽ ഒരു സംസാരഭാഷ-തെക്കം വടക്കം കനറയിൽ.

3. തെലുക്ക്. മെമ്പുരിലും വടക്കഭാഗത്തുള്ള സമല നദീലും,

4. മരാത്ത. ദേവനാഗരിലിപിപികളിൽ ആലേവ്യം ചൊ ആന മരാത്തഭാഷ-വടക്ക് സത്രപുരമലകൾ-തെങ്ങ് തെ ലിക്കാന എന വിളിക്കുന്ന തെലുക്കരാജ്യങ്ങൾ—കീഴക്ക് വാർധാന്തി; പടിഞ്ഞാറു കൂട്ടകൾ.

5. ഓറി. ഓരീസ്റ്റുക്കിൽ സംസാരിക്കുമ്പുട്ടനു ഒരു അസംസ്കൃതഭാഷ. ഓരീസ്റ്റുക്കം മരാത്തരാജ്യങ്ങൾക്കം മദ്ദേശ മുള്ള മുണ്ടാക്കൾ സംസാരിക്കുന്ന മഹാരാജ വിളുതഭാഷ.

അയോധ്യാരാജനായ രാമൻറു മഹിമയെ വബ്ല്ലിക്കുന്നതാണ് രാമാശംഖം.

1400—ബി. സി. കിലുംസ് അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്ന താഴീ അനമാനിക്കുമ്പുട്ടനും. ഡക്കാനിലേക്കും സിലോ സിലേക്കുള്ള പ്രധാനാത്മകിൽ ഹിന്ദുക്കളുടെ പ്രകീതിക നായ വിജിഗൈഷ്വവാധാണ് കബിതയിൽ അദ്ദേഹം വല്ലിക്കുമ്പുട്ടനും. ഏതിരാസികമായ ആ ധാരുയിൽ, ഹിന്ദുകൾ നിരവധി സംസ്കാരപുണ്ണമായ സ്ഥലങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. തമിഴ്ക്കാർ തമിഴ് സംസാരിക്കുന്ന; തെലുക്കരാജ്യത്തിലെ ശ്രേഷ്ഠ ഷേർ തെലുക്കൾ. എറബും പുരാതനമായ രാജ്യങ്ങൾ തമിഴ്ക്കുടെയിരുന്നു.

പാണ്ടി. ബി. സി. 5-ാം നൂറ്റാണ്ടാട്ടുടി അതെ പേരുള്ള ഒരു ഇടയനാണ് ഒരു ചെറിയ നാടായ പാണ്ടിക്കണ്ടപിടിച്ചതും. തലസ്ഥാനം പുരാതനമായ മധുര, കർണ്ണാടകത്തിന്റെ അരബിയുള്ള ഇപ്പോഴത്തെ മധുര, തിരുന്തിവേലി ഡിസ്കീറ്റുകൾ അടങ്കുന്ന പ്രദേശം 1736 ഫൂ. ഡി. വരെ സ്വന്തമായിരുന്നു. ചിന്നിട്ട് അതു എൻ്റെ കണ്ടു നവാബ് കീഴടക്കി.

ചോളം: തമിഴ് സംസാരകാശ തലസ്ഥാനം കാഞ്ചീവരം. 1678-ൽ ഒരു മരാത്ത പ്രധാനിയായ വൈക്കോജി അന്നത്തെ തന്ത്രാവൃർ രാജാക്കന്നൊരിൽ നോമനായി.

ചോരം. തിരുവിതാംകൂർ, കോയമ്പത്തൂരു, മലബാറിൻറെ ഏതാനം ഭാഗങ്ങളും അടങ്കുന്ന ഒരു കൊച്ചുരാജ്യം.

കേരളം. ഹിന്ദുസ്ഥാനിലെ പ്രാഹമണ ഉപത്രിരോധ കേന്ദ്രം, അതെ ജാതിയിൽപ്പെട്ട ആധ്യക്ഷാർ ഭരിച്ചിരുന്നു. മലബാറം കനായം അതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. അച്ചിരേണ വിഭജിക്കപ്പെട്ട കൂൺക്കൂണ്ഡമായി. മലബാർ സാമുദ്രതിരിയുടെ (കോഴിക്കോട് രാജാവിന്റെ) കീഴിലമന്ത്രപ്പാർ വിജയനഗരരാജാക്കന്നൊർ കനറ കീഴടക്കി.

ക്ലീന്റാടകം. പഴയ കണക്കിൽ പാണ്ഡ്യ, ചോര, രാജാക്കന്നൊർ തമ്മിൽ (വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നതായി) കാണുന്ന 1310 മുഹമ്മദീയരാൽ (അലാവംദ?ൻകിൽജി) സ്ഥാനത്തേൽ രാജാപ്പെട്ട മരാത്തീയവും സുരക്ഷതവുമായ ബൈലാലരാജാക്കന്നൊർ അവിഭേദ്യായിരുന്നു.

യാദവർ. പേരമാത്രം. എവിടെയാണ് ആ വാസസ്ഥാനമെന്നതു് അജന്താതം. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ഒരു ഘീം.

ക്ലീന്റാടകനും ലൈഖൻഷിപ്പാർ: ബിഹാറിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുള്ള കല്പാണിൽ നിവസിച്ചിരുന്നു. ഒരു രാജപുത്രക്കുംബം. അതിന്റെ മരുപാത താവഴിയായിരുന്നു.

കലിംഗരുക്കിലെ ചാലുക്കുക്കാർ: കൌറ്റ്യവരെ തീരപ്പേരും കോൺഗ് വ്യാപിച്ച കിംനിതന തലുക്കാനയുടെ കീഴെ കൈ ഭാഗം ഭരിച്ചിരുന്നു. കട്ടാക്കിലെ രാജാക്കന്നൊരു സ്ഥാനത്തേൽ രാജാക്കന്നൊപ്പും.

ആറ്റു: തലസ്ഥാനം വാറുമ്പൻ, നിരവധി വാദ

അവരിൽ ഒന്നായ ശണ്ടപതിരാജാക്കന്നാർ പ്രസ്തുതിയാജ്ഞിച്ചുപറഞ്ഞ. അവർ 1400 കൊല്ലുത്തിലധികം ഭരിച്ചു. 1332-ൽ മുഹമ്മദിയർ (മുഹമ്മദ് തല്ലക്കിൻറെ കീഴിൽ) അവരെ സ്ഥാനത്തേപ്പരാക്കി.

കോസ്റ്റു. മഹാഭാരതത്തിലാണ് ആദ്യമായി അതിനെ ചരിത്ര പ്രസ്താവിക്കുപ്പെടുന്നത്. ആദ്യത്തെ ഷണ്ഡോധിക കൊല്ലും ഏ. ഡി. 473. നിലവിലുള്ള തവനന്തരാരെ * ദരിച്ചിതന കുട്ടംബം പുരത്താക്കി.) 1131-ൽ ഗംഗാവർഷം നാൽ പുരത്താക്കാപ്പെടുന്നതുവരെ, ഒന്നിനാം പുരകെ ഒന്നായി 35 ക്രൈസ്തവരിരാജാക്കന്നാർ അവിടെ വാണിയന്നു. മഹരാ ധംശക്കാർ 1550-ൽ മുഹമ്മദിയർ (അലിംശാസുർ-ജലാൾബാൻ അവരെ കീഴടക്കുന്നതുവരെ അവിടെ ഭരിച്ചുപറഞ്ഞ.

തീരപ്പേരേതെത്തു പ്രധാനപ്പെട്ട വ്യാപസായിക സമല ണ്ണളായി പെരിഞ്ഞെപ്പുറുണ്ടിന്റെ ഗ്രീക്ക് ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു തന്മാരജും സൃഷ്ടിത്താന്തരായമാണ്. അവരെപ്പറാറി അധികം അറിവോന്നമില്ല. ഗോഭാവരിയിൽ എവിടെയോ ആണ് അവയുടെ സ്ഥാനം. ഹിന്ദുസ്ഥാനിലെ പുരതാന സമലണ്ണളിൽ പെടുന്നണ്ട്. ഹസ്തിനാപുരവും ഇന്ത്യൻ ഇല്ലിയാധി ആയി മഹാഭാരതത്തായിൽ (പരായന) സമരം നടന്ന ചെറിയ ഭ്രംഗരും, മതപരമായ മുത്രയും വാണയാലയും.

* അക്കാലത്തു ഇന്ത്യൻ പുരമെയുള്ളവരെയെല്ലാം തവനർ എന്നാണ് വിളിച്ചുവന്നിതെന്നതു. ഇത്തരണത്തായിൽ ആരെയാണ് ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതു എന്ന വ്യക്തമല്ല. ആദ്യത്തെ ഷണ്ഡോധിക പ്രസ്താവം 270—232 ഏ. ഡി. ക്രിസ്തീൽ ഭരിച്ചിതന അംഗീക്കു കീഴടക്കിയതിനുപരിയാണ്.

ബുച്ചീഷ് ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കമ്പനിയുടെ ഇന്ത്യൻവിജയം

* ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കമ്പനി ബംഗാളിൽ.

1725-1755-എൻ ചക്രവർത്തിമാർ. മുഹമ്മദ്‌ഷാ 19-1748 — അഹമ്മദ്‌ഷാ 1748-17.

1725—ബംഗാൾ, ബീഹാർ, കരീബുദ്ധിലെ സുഖേ റാതം, ബംഗാളിലെ ദിവാനം (റവന്യൂക്ലീഫ്റ്റ്) അയ മർ ഷിജ്‌തുലിബാൻറെ മരണം, ബംഗാൾ ബീഹാർ പ്രദേശ ഡാളിൽ വുജാറുഡിന് ഒന്നതരാവകാശിയായി.

1726-ഹൈബ്‌ളിതീരണത കച്ചവടക്കാർ: കൽക്കടയിൽ ഇംഗ്ലീഷ്: ചന്ദ്രനഗരത്തിൽ പ്രസ്തുകാർ; ചരിൻജുറയിൽ ഡച്ചകാർ; ബകിസബാർ ഗ്രാമത്തിൽ പണിതിരന്ന (ങ്ങ ഹാക്കറിയിൽ) ജമ്മൻ ചക്രവർത്തിയാൽ സ്ഥാപിതമായി തന്മ ഓറ്റുന്നും ഇംഗ്ലീഷ് ഇട്‌തട്ടകാരെ ബംഗാളിൽനിന്നും റാചി ചു. അംഗാഡ്പാതന (ജോൺജ് ദാനാമൻറെ കീഴിൽ) ഏല്ലാ പ്രസിഡൻസിനഗരങ്ങളിലും മേയറുടെ കോടതികൾ സ്ഥാപിക്കുപ്പെട്ടു. (ഇംഗ്ലീഷ് പൊതുനിയമങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ ലൈംഗ്രീഷുകാരെ എത്രതോളം ബാധിച്ചിരുന്ന എന്ന തീരുമാനം അനുസരിച്ച്)

1730-സ്വതന്ത്രമായ കച്ചവടക്കിസ്ഥാനത്തിനേൽക്കും ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒരു പുതിയ സാമ്പാദനി അപീതിതമായി. പ്രശ്നങ്ങൾ ഇന്ത്യയുമായി കച്ചവടം നടത്താനെത്തു. ഒരു ട്രിംസാവേണ്ടി അവർ പാർലിമെന്റിൽ അപേക്ഷിച്ചു. അതെ സമയത്തിനെ ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കമ്പനി തന്നെ തന്നെ

ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കമ്പനിയുടെ കൂദാക്കാവകാശത്തെ അവഗണിച്ചു സ്വന്നം നിലയിൽ ഇന്ത്യയുമായി കച്ചവടം ചെയ്യിക്കാവും.

കൂതകാവകാശത്തിന്റെ കാലാവധി നീട്ടിക്കൊട്ടവാനും ആ വദ്യപ്പെട്ടിട്ടും അവരുടെ നിഃയാജനാസിന്റെ കാലാവധി കഴിഞ്ഞതിൽനാം. പാർലിമെന്റിൽ കൂദരം ചർച്ചകൾ. പഴയ കൂതകാവകാശക്കുപറ്റി വിജയം വരിച്ചു. അവരുടെ കാലാവധി 1766 വരെ നീട്ടപ്പെട്ടു.

1740 *—സുഖേദാർ ഷുജാദിൽ മരിച്ചു. ബൈഹാറി ലെ ഗവൺറായ അലവർദ്ദിവാൻ പരിന്തുടന്ന്, അങ്ങിനെ ബംഗാർ, ബൈഹാർ, രോസ് സംസ്ഥാനങ്ങൾ മോജിച്ചു അയാളെ.

1741-ൽ മരാത്തർ ആകുമിച്ചു. അവർ മുൻഡിബാദ് വ്യവസായരാലു കൊള്ളുന്നതിച്ചു. അതിന്റെ മഹലമായി ഇംഗ്ലീഷുകാർ.

1742—അലവരു തിവാനിൽനിന്നു പ്രത്യുമായ മരാത്ത കീടങ്ങു് കോതവാനമുള്ള അനുകരിച്ചിരിച്ചു.

1751—അലവർധിവാനാൽ സപാധീനിക്കപ്പെട്ട മരാത്ത ഡക്കാനിലേക്ക് മട്ടെ. അന്നത്തോടു് 1755 വരെ ഇംഗ്ലീഷിലെ ഇംഗ്ലീഷ് ഉപനിവേശക്കേന്നുണ്ടാക്കി സമാധാനമുണ്ടായിരുന്നു.

കർണ്ണാടകത്തിലെ പ്രഞ്ചകാരേണ്ട് സമരം

1744–1760

പ്രാഞ്ചും ഇംഗ്ലണ്ടുമായുള്ള വലിയ സമരം യൂറോപ്പിൽ പ്രവർാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. മദ്ദിരാശിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാ

* 1739—ഒക്ടോബർ.

ഉത്തരിന്റെ ഏറ്റവും 600. ലാബർ ഡോൺറിന്റെ കീഴിൽ പുതുപ്രേരിയിലും ല-ഡി-പ്രാൻസിലുമുള്ള* ദൈനന്ദിന ശുചി തരം വിപുലമായിരുന്നു.

1746—ഒന്തുംബർ 20. ലാബർഡോൺ മദ്ദരാഡി പരിചിച്ചു, അവിടെയുള്ള ഇംഗ്ലീഷുകളുടെ കാരണത്തോടെ തെവാഡിലാ കൂക്കയോ ദേഹാപദവമേൽപ്പുകിടകയോ ചെയ്യും അതു അനന്തരത പുതുപ്രേരി ഗവർണ്ണറായിരുന്നു അധാരുടെ ഫുതി രാളി ഡൃഢമായ കച്ചിത്തനാക്കി (അധാർ പ്രഭു ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്കബന്ധിയിലെ ഒരു ദയരക്തതാട മക്കായിരുന്നു.)

1730-ൽ ഹ്രസ്വിയിലെ ചന്ദ്രനഗരത്തിലെണ്ടായിരുന്ന വലിയ ഒരു ഹാക്കറിയിലെ ഗവർണ്ണറും 1742-ൽ പുതുപ്രേരിയെ ദൈനന്ദിന ഗവർണ്ണറായി നിയമിച്ചു. ലാബർഡോൺ നേരു അധാരുടെ വഴക്ക് ഇന്ത്യയിൽ പ്രഖ്യുകാതെനു ശൈത്യി അധികാരിക്കുന്നതുവരെ നിലനിന്നു. ലാബർഡോൺയു ഒരു കീഴിലുള്ള കപ്പൽ ദൈനന്ദിന കാട്ടകാരിയിൽ അക്കദ്ദേശ്വരി നാഡിച്ചപ്പോൾ ഡ്രൈപ്പേഡ് ഡ്രൈവേതൊരു സഹായവും ചെയ്യുകൊട്ടാതെ തിരുപ്പാർവ്വതി ലാബർഡോൺയെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ തെവാക്കാനായി പരിചിച്ചു. പ്രാൻസിലേക്കു മടങ്ങിവന്ന അധാർ 1749-ൽ ബാസ്സിലായിരുന്നു മരിച്ചു.

(1735-ൽ അധാരെ ലാ-ഡി-പ്രാൻസിലെയും ബോർഡോൺഡിലേയും ഗവർണ്ണറായി നിയമിച്ചു.

1741-ൽ അധാരുടെ കാലാവധി അവസാനിച്ചപ്പോൾ ഒരു കപ്പലുകളുടെ തലവന്നായി, ഇംഗ്ലീഷുകാതെ ഇന്ത്യയുമായുള്ള വാണിജ്യത്തെ നാഡിപ്പിക്കുവാനായി നിയോഗിക്കുപെട്ടു. 1744-ൽ യുദ്ധപ്രവ്യാപനത്തെ തുടർന്ന് അധാർ

* മോറാഹിയസ്സിന്റെ പഴയ പേര്.

† റീ ഘണ്ടാരിയൻസം ആദ്യത്തെ പേര്.

உக்ஜின்டாரத்தை பிரெஞ்சுகாலை நேற்றுப் பாரிக்கான யீ கப்புல்கயரி.)

1746—யகாஸ் ஸஂஸ்மாணங்களை நில: முஹம்பு^க வீ சுகுவத்திழுடை கீழில் (1719-1748) அதூபு^க ஜா அடவீ ஹம்-ஹம்கீ^க என யக்கானிலை ஸுவேஷாந் சென்ஸாங் ராஜவங்கம் ஸஹபிது; செஹரவூடில் தாம் ஸமாக்கி. அதையிருக்கு^க நாளி. 1740 அதூபு^க தென் அதூபு^க ஜாத்தை தென் ஸபங் ரக்கக்க்காவாயி நியமித்துக்கொன், பரவராவகாரியாய பிராய்பூத்தியாகாத்த நவாஸு^க மரி பூபோால் அநவரயிவாஸ் கல்லூரிக்கீலை நவாஸாயி. அதூபு^க தை கல்லூரக்கநவாஸாய யோட்டு^க அலுபிழுடை மக ஜை விவாஹம் கஷிதிதுக்கொன் சுந்தரசாஹிவு^க துஜுகாபு^க தூதியிலை வைப்பூராயி. 1741-ல் மராத்தகாஸ் அயாஞை அவிடெநின்^க காடித்துபோால் அயாஞ் மதிராஸீயீல பிரெஞ்சுகாலை அட்கள்ளுக்கையிலை.

1746—அநவரயிவாஸ் (கல்லூரக்கத்தைலை நவாஸு^க 10,000 அதூக்கலூட்டுடி மதிராஸீ அத்துமித்து). அநாவி செந்த பிரெஞ்சுகாலை நேதாவு^க வழங்கி அதுதித்தை. வழங்கியுடை கீழில்லூத் 22100 பிரெஞ்சுகால் நவாஸிக்கொ பாரோக்கம் காடித்து. அவர் நாரமாகை தக்குத்து^க நிர வாயி (ஹாங்கீஸ்) வாவாயாய்க்கு தீவைத்து நலை பூத்து. புராநாபூத் ஹாங்கீஸ்^க நிவாஸிக்கை பூத்துக்கை தீவையைத்து.

யிஸங்ஸுக் 19 மதிராஸீயீக்காளை^க 12 நாட்கை அகலமூத்து போக்கு^க ஸைக்ரீ^க யேரியீ^க என கோடு (அவிடை ஹாங்கீஸுக்காக் 200 பேதமூத்து ஏத காவல் ஸேந்து ஸாயித்தை) 1700 பேதை ஸஹாயதேநோடை வழங்கி அத்துமித்து. புகேஸ் அநவரயிவாஸ் கோடு வலங் வை

യുതന പ്രത്യുകാരങ്ങ നേരെ ചെന്ന് അവരെ പുതുപ്പേരി തിരുക്കരത്തെ തുരന്തവിവരി.

1747—സ്വദേശി അനവർധിവാനെ വാട്ടിൽ പിടിച്ചു വിണ്ടും മാച്ചിൽ ഫോർട്ട്‌സെൻറ് ഡേവിഡ് ആകുമിച്ചു (പക്ഷേ) ക്യാപ്പറൻഡ് പോയട്ടെൻറ നേരുത്തെതില്ലള്ള ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കടൽസെസന്ധ്യത്തിൻറെ വരദവാടെ അയാൾ പിന്നവലിച്ചു. ക്യാപ്പറൻഡ് അവിടെ കൂടുതൽ സെസന്ധ്യ നേരെ താമസിപ്പിച്ചു.

1747—ജീൻ അധ്യമിറ്റമാരായ “ബൊഗ്രോഡ്” “ഗ്രഹിനം” വലിയ ഒരു കടൽ സേനയോടുള്ളി മദിരാശി തിൽ എത്തിയതോടെ ദക്ഷിണാഗത്തുള്ള ബ്രീട്ടീഷ് സേന യുടെ എണ്ണം 4000 ആയി. ഇംഗ്ലീഷുകാർ പുതുപ്പേരി ആകു മീച്ചു (പക്ഷേ) വെറുംകയ്യോടെ മടങ്ങേണ്ടി പന്ന്.

1748—“ആച്ചനിലെ” സമാധാന ഉടൻടിയെപ്പറ്റി അറിവുകിട്ടിയ ഡ്യൂഡ്ലു മദിരാശി ഇംഗ്ലീഷുകാക്ക് പിട്ടുകൊടുത്തു. ഷാജീ (രിബാജിയുടെ പിതാവ്) യുടെ വംശത്തെ ലെ അഞ്ചാമനം, തഞ്ചാവുരിലെ മരാത രാജക്കമാരനമായ ‘സാഹ്ലജി’ (തഞ്ചാവുരായിതന അയാളുടെ ജാഗിർ) തന്നിൽനിന്നും അധികാരം പിടിച്ചുപറി, കാളുണ്ട് നദിക്ക രികകയുള്ള ശക്തിക്കേന്ത്രമായ ദേവകോട്ടയെ കേന്ത്രമാക്കി വിസ്തൃതവത്തനും നടത്തുന്ന തന്റെ ഇളയ സഹോദരൻ പ്രതാപസിംഹനെന്തിരായി, ഇംഗ്ലീഷുകാരങ്ങെ സഹായമാ വരുപ്പുക്ക്.

1747 *—അവർ പിടിച്ചുടക്കകയാണെങ്കിൽ ആ ശക്തി കുറ്റം ഇംഗ്ലീഷുകാക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കാമെന്ന സാഹ്ലജി എററു. മേജർ ലോറൻസ് തന്റെ കീഴിൽ സേവനമനുഷ്ടിക്കുന്ന ഏഴു പിന്നെൻ സഹായത്തോടെ കോട്ട പിടിച്ചുടക്കി. അ

ഈരു ദേവക്കോട്ട ഇംഗ്ലീഷ്കാരരാത്രിയിൽ. പക്ഷേ പ്രതാ പസിംഹൻ കൊല്ലുന്നാൽ 50,000 ക. അട്ടഞ്ഞൻ കൊടുക്കാ മെന്ന വരാറിൽ. സാഹ്യജിയെക്കാണ്ട് നീർമ്മാണമായി സ്ഥാനത്തുനാശം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

1748—ധക്കാനിലെ സുഖേദരായി നെന്നും ഉൾ- മുഖ്യക്ക് മരിച്ചു. അയാളുടെ മകനായ നാസിർജിങ്ങ് സ്ഥാ നാരോഹണം ചെയ്തു. പക്ഷേ അനോക്ക് പരേതനായിര ന മുതൽ സഖ്യോദരൻറെ പുത്രനായ മുസഫർജിങ്ങ് നെന്നുമിൻറെ അധികാരത്തെ ചോദ്യം ചെയ്തു. തുടർന്ന് രണ്ടുപേരും തമിൽ സ്ഥരമായി.

1749—ഇംഗ്ലീഷ്കാരം പ്രഞ്ചുകാരം തമിൽ പുതിയ സമരം. മുസഫർ പ്രഞ്ചുകാരുടെ അപേക്ഷിച്ചു അവതരണ സഹായവും, തിരുന്ന സുഖേദരാരി ലഭിക്കുവാനുള്ള ഒത്താൾ കുർ ചെയ്തുകൊടുന്നാൽ ആക്രെംബാട്ടിനാലു നബാബ്യായി ചന്ദ്ര സാഹിബിൻറെ വാഴിക്കാമെന്ന വരാറിനേൽ അയാളുടെ സഹായവും നേടി. മറുഭാഗത്തു് നാസിർജിങ്ങിനു (സൈ നാമിനു ഇംഗ്ലീഷ്കാരരായും അനവർദ്ധിവാനെന്നും (കണ്ണാട കനവാബ്) സബാക്കലൗഡി ലഭിച്ചു. ആദ്യാഹത ലഭിച്ച തിൽത്തന്നു അനവർദ്ധിൻ കൊല്ലുപ്പെട്ടു; അയാളുടെ സൈ നൃം ത്രേഡിനാസ്പിള്ളിയിലേക്കെ പലായനം ചെയ്തു. ശൈളി തൊ ചൊല്ലി പ്രഞ്ചു് ദേഹാത്തരം ഇംഗ്ലീഷിൽ കലാചുരുങ്ങാ യി. അവർ ഡ്രൈവൈ അപകരാല്പട്ടനിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പോയി. നാസിർജിങ്ങ് മുന്നേറി മുസഫർജിങ്ങിനെ പിടിച്ചു തടവുകാരനാക്കി. ചന്ദ്രസാഹിബ് വളരെ ബുദ്ധി മുട്ടി കെ വിധത്തിൽ പുത്രന്മുഖിയിലേക്കെ നീങ്ങാി. വിജയ തുറിനു രേഖം നാസിർജിങ്ങ് ആക്രെംബാട്ടിൽ തുന്നെനു താമസ മാക്കി. ഇംഗ്ലീഷ്കാർ മദിരാശീയിലേക്ക് മടങ്ങാി.

1750—അനവർദ്ധിവാനുറെ മകനായ മഹമ്മദ് ആലി കണ്ണാടകന്തിലെ നബാബ്യായി. ഇംഗ്ലീഷ്കാരാൽ സുരക്ഷി

തമാക്കപ്പേട്ട സഹാനത്രു് അവതാട വീനിതവിധേയനായി കഴിച്ചുകൂടുകയാൽ “കമ്പനിക്കാരെട നവാദൈ”ന് ചാരി ഹാസപ്പേരും അയാൾക്കു കിട്ടി. അങ്ങോലും വിജയകരമായ തൊക്കുമണം നടത്തി ഡ്യൂപ്പ്, ജിൻജി, മസ്ലിപ്പുറം, തൃഖ്യേയി എന്നീ കോട്ടകൾ പിടിച്ചടക്കി മുഹമ്മദാലിയെ തോല്പിച്ചു. അയാളാൽ പ്രേരിതരായ ചില ചത്തിയക്കാർ ദൈനംദിനമിന്നു—നാസിർജ്ജണമിന്നു തുടാരഞ്ഞിലുണ്ടായി തന്ന ചില പത്താൻ നവാദുമാർ (ദൈനംദിന)നെ വക്കു തത്തി. അയാളെ പിന്തുടന്തു് (പ്രഞ്ച് സഹായി) യായ മുസഫർജ്ജണു് സപതനിലയിൽ സുഖേദാരായി. അയാൾ ഡ്യൂപ്പുഡേ കല്ലുട്ടിക്കിലെയും ചന്ദ്രസാഹിബിനെ ആരു ക്ഷേത്രത്തിലെയും നവാദാക്കി. ചാക്ഷ,

1751—ജനവരി 4. ഒരു വലിയ അന്നചരനാംലങ്കാ ടൊനിച്ചു വൈദിരഭ്യാദ് സംശാന ത്തിലും ഡാത്രുചെയ്തു തന്ന മുസഫർജ്ജണമിനെ നാസിർജ്ജണമിനെ കൊലപ്പേട്ടുത്തി യ അതെ പത്താൻ നവാദുമാർത്തനെ വധിച്ചുകളിത്തു. മുസഫർജ്ജണമിനു നോരിട്ട് അവകാശികൾ ഉണ്ടായിരന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് നാസിർജ്ജണമിന്നു പുത്രനാരായി പിറുടച്ചു ക്കാർ. പ്രഞ്ചുസെസന്ധ്യത്തിന്നു അന്നത്തെ അധിഖനായി തന്ന ‘ബുദ്ധി’, മുസഫർജ്ജണമിന്നു കൊലപ്പാതകകാലത്രു തടവിലായിരന്ന സഖാവുത്ത് ജണിനെ (നാസിർജ്ജണമിന്നു ടെവിലഭേദ പുത്രനെ) ഫീഡേ കിടന്നിതനെ സുഖേദാർ സ്ഥാനത്തേക്ക് ഉയർത്തി. അതെ സമയത്രു് ചന്ദ്രസാഹിബ് ആക്കേട്ടാട്ടിൽനിന്ന് പുറപ്പെട്ടു് ആദ്യത്തെ ഒന്തേയാ ഡിക്കസാനമായിരന്ന തൃശ്ശിനാപ്പിള്ളി ആകുമിച്ചു. കാപ് ദരം ശ്രൂവ് ആക്കേട്ടാട്ടിന്നു നേരെ ചെന്ന പകരം പോ ക്കി, അതു് പിടിച്ചടക്കി സാഹിബിനെ വേഗം മടങ്ങാൻ നിന്നുസ്ഥിതനാക്കി. 7 ആഴ്ചക്കാലങ്ങളാളും ആക്കേട്ട വിഹ

ലമായി വള്ളംതുനിന്തനിന്തേഷം ചന്ദ്രസാഹിബ് രൂപ്യി
നാപ്പിള്ളിയീലേക്ക് മടങ്ങി—അവരിന്ദ്രേജിം.

1752-ശ്രീവ് പിന്തുടന്റെ—അവിടെ മുഹമ്മദാലിയു
ടെയും മേജർ ലോറൻസിന്റെയും സ്ഥിര താമസമാക്കി. അഡ
യാത്മിയായിരുന്ന ചന്ദ്രസാഹിബിനെ ഇംഗ്ലീഷ്യകാരരുടെ
കൈ പാവമാറ്റുമായിരുന്ന തണ്ണാവുരിലെ രാജാവു് ചതീചു
കൊന്ന.

1752-ഇംഗ്ലീഷ് സഹായിയായിരുന്ന മുഹമ്മദ് അലി
രൂപ്പിനാപ്പിള്ളി, മെമസുർ രാജാവിനെ വാഹ് ഭാരതം ചെയ്യി
ന്നനു. പ്രകേഖ അതു് ഇംഗ്ലീഷ്യകാർ കയ്യടക്കാിവെച്ചിരുന്ന
രാജാർ വാക്കെ പാലിക്കുവാൻ സാധിച്ചുപോലെ. ഡൈംബു ഇംഗ്ലീഷ്
സന്ദർഭം ഉപയോഗിച്ചു മെമസുർ രാജാവിനെ സ്വാധീനി
ക്കുവാനും, അന്താർവശി മുരാരിരാവുവിന്റെ കീഴിലുള്ള മരാ
മതരുടെ സഹായം ദത്തവാനും ശ്രമിച്ചു.

1753—മെയ് 1754 ഓഫോബർ 1754. ലോറൻസും
ചെസ്റ്റ്രും പ്രിജയകരമായി കൈവരം വെച്ചിരുന്ന രൂപ്യി
നാപ്പിള്ളിക്കോട്ടെ ഡൈംബുയും സഹായിക്കുന്നുടി അക്കുമിച്ചു.
അതെ കൊല്പംതന്നെ (ജോൺ റണ്ടാമൻറു കീഴിൽ)
1746-ൽ ലാബർഡ്യാനു മദ്ദരാൾ കീഴടക്കിയതാടെ
ആവത്തന്ത്രഞ്ചു ന്യൂമായി കീഴന്നിരുന്നു മേയൽദേ കോടതികൾ
വീണ്ടും മദ്ദരാൾക്കിൽ സ്ഥാപിക്കുപ്പെട്ടു. യൂറോപ്പുന്നാർ
തമ്മിലുള്ള ഏല്ലാ തക്കണ്ണളിലും അവക്കു ന്യായാധികാരമുണ്ടായിരുന്നു—പ്രകേഖ ഇന്ത്യാക്കാരരു
സമക്കുദാഖകിൽ മാത്രം. ഒട്ടപ്പുണ്ണലിന്റെ അധികാരം നിന്നും വിധേയമാക്കവാനിഷ്ടമില്ലാത്തവരെ തികച്ചും അ
തിരികീന്നു് ഒഴവാക്കിയിരുന്നു. സ്വന്തം നിയമങ്ങൾ ഇന്ത്യ
യിലെ ജനങ്ങൾക്കു ബാധകമാക്കി, ഇംഗ്ലീഷ്യാണു്
നാം ആദ്യമായികാണന്നതു് (ഗ്രാഡിയുടെ ഹീറ്റ് പിൻതു
ച്ചുവക്കാശബ്ദിന്റെ അടുവം.)

1754-സമୀ, ഡൈറ്റ്‌ഫൈ തിരികെ വിളിച്ചു (ഇന്ത്യ കുലെ പ്രശ്നം അധിപത്യത്തിന്റെ അസൂത്രങ്ങൾ മുതൽ കുറിക്കുന്നതു്) 1751 മുതൽക്കേതന്നു, അഭ്യർത്ഥകതാഖിൽ അഞ്ചുത്തൊണ്ട നവാബായി വാഴിക്കേണ്ടതു് എന്നതിനുകൂടി തിച്ചു്, യോപ്പിൽ തക്കടിഞ്ചായിരുന്നു—കമ്പനിയുടെ നവാബായ മുഹമ്മദാലിയെയോ, പിന്തുടച്ചാവകാശമുള്ള സുഖേദാരാൽ നീക്കിതനായ ഡൈറ്റ്‌ഫൈയോ? ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ വാദം—മുഹമ്മദാലിക്കല്ലാതെ വേറെ ആക്കംതനെ പഴയ നവാബിന്റെ സഹാനുത്തരക്കയ്യുടെ വാൻ സാമ്പ്രദായി—കാരണം, വെറും ചാവയായ പഴയ മുഗൾചാക്രവർത്തി അധിക്കരിച്ചു് അല്ലാതെ (അധികാരി 1754-ൽ മരിച്ചു) അലിം ശർ രണ്ടാമൻ (1754-1759) പരമ്പരാസ്പദാവളുള്ള ഇന്ത്യ സ്ഥാനം മാറ്റുവാനുള്ള അധികാരം ഇല്ല എന്നായിരുന്നു. പ്രാഞ്ചിലുള്ള ഡൈറ്റ്‌ഫൈയുടെ ഏതിരാളികൾ—അധികാരി വരുത്തിയിരുന്ന ഭീമഹായ ചിലവുകളുടെ പേരിൽ—മുഖാലോചനകൾ നടത്തി. (1754) ഗോദോഹ് ഡൈറ്റ്‌ഫൈയുടെ സ്ഥാനം കയ്യോടി. (കരെ കൊല്ലുംഡാർക്ക ശ്രേഷ്ഠം ഭാരിദ്വാബാധിതനായി ഡൈറ്റ്‌ഫൈ, പ്രാഞ്ചിൽ കിടന്ന മരിച്ചു. ഫുഡുരായ മനഷ്യർ പ്രശ്നക്കുബുദ്ധികളുടെ അസൂയ്യുലം അധികാരിക്കുന്നു.)

1754-ധിസംബർ 26. ഗോദോഹ് (മദ്ദിരാശി ഗവർണ്ണറായ) സാൻഡേർസും തമ്മിൽ സമୀ. അതനുസരിച്ചു മുഹമ്മദാലിയെ ക്ലീവ്യാട്ടിക്കിലെ നവാബായി അംഗീകരിച്ചു. അതെ നമ്പത്തു് ഇന്ത്യയിലെ പ്രശ്ന നേതാക്കളും ഏറ്റവും സമത്വമന്നായിരുന്ന ബുദ്ധീ, ധക്കാനിലെ നൈസാമായ സലഭത്ത് ജനങ്ങിനെ, അധികാരി കുടുംബം ചെയ്യുന്നതിൽ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നയായിരുന്നു. അങ്ങാലും തന്നെ—1754- ഹാസിവുഡിൽവാൻ (ആദ്യ

* 1752—റൂൽഫീസ്സ്.

തെന്തു സുഖവോരായ നാസിർജണ്ണൻ കീഴെ മൃത്യു സഹായരൻ) മരാത്തൻ കുട്ടി ഉൾപ്പെട്ട ഒരു വലിയ സേനയോടുകൂടി സൽബഭരഞ്ജങ്ങിനെ അതുകൂടിച്ചു. ബുദ്ധും രണ്ടാമനെ തോല്പും ചു നാസിരുഡിനു വിഷം കൊടുത്തു. ഉച്ചകാരന്മാരിനു കായി ദൈനസാം വടക്കൻ * സക്കാറുകൾ ഹ്രസ്വകാർക്ക് കൊടുത്തു.

1755—ബുദ്ധുഡിവുടെ ഉച്ചദേശത്തിനു വിതരംമായി, തനിക്കു കുപ്പം കൊടുക്കുവാൻ മടിച്ചു മെമ്പുർ രാജാവിനെ സലബത്ത് അതുകൂടിച്ചു. (അതുവരെ ഹ്രസ്വസഹായിയായിരുന്ന മെമ്പുർ രാജാവു് അതുകൊണ്ട് ലംഗൂർജുക്കാരമായി സബ്ബു ചെയ്യാൻ ശ്രദ്ധിതനായി.) അതുകൂടം വിജയകരമായിരുന്നു. മെമ്പുർ രാജാവു്, അനവധി ദിവ്യപ്രാം സമ്മാനങ്ങളും കൊടുത്തു് സൽബത്തിനു സ്വന്ധയീനിച്ചു. ദൈനസാം ചാന്ദിരു് ബാലാജിറാവു് പേശപ്പെടുത്തിയില്ലെങ്കിലും മരാത്തതമായി യോജിച്ചു്, ഏതിരാളിയായ മരാത്തപ്രധാനി മൊറാരിറാവുവിനു തോല്പിച്ചു.

1749-1756-മരാത്തക്കാരുടുകൾ: 1749-ൽ രാജാസാഹു പുന്നയിൽവെച്ചു സന്താനമില്ലാതെ മരിച്ചു. പേശപ്രധാനിയും ബാലാജിറാവും ഭരണാധികാരിയായി. രാജവംശത്തിലെ അവഗ്രഹിച്ചു അവകാശിയായ രാജറാമാനു വെറും സ്ഥാനപ്പെട്ടതമാറ്റം നൽകി, കേവലം ഒരു തടവുകാരനെന്നു നിലയിലാണ് അധ്യാദ്ധൈ പാപ്പിച്ചിരുത്താൻ. അതെത്തു സമയത്തു പുന്നയിൽവെച്ചു മരാത്തക്കാരുടുക്കാരുന്നു രണ്ടു ബാഹ്യ-ഗ്രഹങ്ങളും കാവിരിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കൊള്ളുചെയ്യുവാനെന്ന നാട്യത്തിൽ പുന്നയിൽവെച്ചു മുജരാത്തിലേക്ക് അക്കാം.

* കോരോക്കാൻറെ തീരത്തിലെ വടക്ക്, തെക്കുംഭാഗിയിൽനിന്നും ദൈനസാമിഡേരതായിരുന്ന സ്ഥലം.

1756—നെന്നസാം സലബത്തു്, പുറത്തേരാക്കവാൻ കല്ലിച്ച ബുദ്ധി ഒന്നെ പോയതു് മസ്റ്റലിപ്പട്ടണമായി ലേക്കാണു് സുഖേഭാരിയിൽനിന്നു് പ്രഞ്ജകാരെ തുരത്തു വാനായി നെന്നസാം ഇംഗ്ലീഷുകാതമായി സഖ്യമാവാൻ ശുമിക്കുന്നണ്ടു് എന്ന വാത്തകേട്ടു. കോപാക്രാന്തനായ അയാൾ വൈദരഭവാദിനടത്തു “ചെർമാലിൽ” കൈനിലയുറപ്പിച്ചു. സലബത്തു് സന്ധിക്കു തയ്യാറായി; ഇംഗ്ലീഷുകാതമായുള്ള സഖ്യത ഉപേക്ഷിച്ചു.

1757—നെന്നസാം ബുദ്ധിയെ വടക്കൻ സർവ്വാരിലേക്കു പരംതയും; പങ്കു ഉടനേന്തനെ അയാളെ തിരികെ വിളിക്കേണ്ടിവനു. മണ്ണിവന്നപ്പോൾ

1757-ൽ നാലു ദേസന്ധ്യങ്ങൾ വൈദരഭവാദിനെ വലയം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായിട്ടാണു് കണ്ടതു്. നെന്നസാമിൻറെ മുഖം സഹ്യാദരമാരായ ബഹിസാത്ത് ജങ്ങിൻഡരായും നെന്നസാം ആലിയുടെ നേരുത്പത്തിലായിരുന്നു അതു് അതിൽ രണ്ടാക്കായി സർവ്വബന്ധങ്ങളിൻറെ മന്ത്രി ഗ്രൗണ്ടിലോപാചന കൾ നടത്തിവനു. ധാരാഗ്രഹികമെന്നരോന്താനാവുന്ന ഒരു യൂദ്ധം കൊണ്ടിവച്ചു ബുദ്ധി അയാളെ കൊല്ലിച്ചു; അപ്പോൾ നെന്നസാം ആലി രണ്ടാക്കണ്ണത്തിൽനിന്നു് ഓടിപ്പോയി; ദൗലത്ത് ബാദ് കോട്ട സ്ഥാനിച്ചു ബഹിസാത്ത് ജങ്ങിനെ വരൈകരിച്ചുട്ടതു്.

1758—ധക്കാനിലെ മുഴവനും സർപ്പാധികാരിയായി ബുദ്ധി. അപ്പോഴക്കം, അസുയ മുഴതു വിസ്തീര്യമുകോമരം 15-ാമൻ അയാളെ മാറ്റി, ഒരു ചെറുരിഷ് സാഹസികനായ ലാലിയെ പുകരംവെച്ചു. നല്ല ഒരു ദേസനാനിയായിരുന്നു വൈകിലും അപ്രാഘതനായ ഒരു ജനറലായിരുന്നു അയാൾ.

1758—മെയ് 1. ലാലി ദേസരു് ഡേവിഡിനടത്തു ഇംഗ്ലീഷീ, ഉടനെ കിഴിലുള്ള പ്രഞ്ജകാരെ മുഴവനും തീട്

തെക്കോട്ട് മാർച്ചുവെച്ചുവാൻ ബുദ്ധിയോട് കല്പിച്ചു. ബുദ്ധി, അനന്തരിച്ചു. ലാലി സൈൻറ് ഡേവിസ് കോട്ട പിടിച്ചു, മദിരാശിരൈയെ ആകുമിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി. പക്ഷേ പുതുപ്രോതിയിലെ പ്രണ്ടു കച്ചവടക്കാർ അയാൾക്കു നിന്നും മായ ധനസഹായംപൊലും നൽകുവാൻ മടിച്ചു. അയാൾ സന്പന്നമെന്ന കേളിക്കേട്ട് തന്ത്വാവൃർ കൊള്ളേച്ചയ്യാനാദ്ദേശിച്ചു അതു ഗാഡമായി വളരെയും. തന്ത്വാവൃർ രാജാവും ഇംഗ്ലീഷ്‌കാത്തട സഹായമാവശ്യപ്പെട്ടു; അവൻ മദിരാശി യിൽ നീനോ് കാരിക്കലിലേക്കു് ഒരു കപ്പൽസൗന്ധര്യ അയച്ചുകൊടുത്തു; പ്രണ്ടുകാർക്കുള്ള സാമഗ്രികൾ തടഞ്ഞു. ഒരു സൈന്യം !കരക്കിന്നൈ ലാലിയുടെ സൈന്യഭേദവരണ തീരു സമാനതമായി സൈന്യങ്ങളെ ഉപഭേദിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. പ്രണ്ടുകാർ യുദ്ധം തുടങ്ങി. പക്ഷേ വധകതമായ കല്പനകളെ ധിക്കരിച്ചു, പ്രശ്നവും അവധിനിൽ, ലാലിയെ അയാളുടെ വിധിക്കുവിട്ടു്, മേഖലിയിൽ നീ ലാഞ്ചാക്കി കപ്പൽ നീക്കി. ലാലി ആക്കേട്ടു് പിടിച്ചു. അവിടെ വെച്ചു ബുദ്ധി അയാളുമായി മോജിച്ചു. അയാൾ ലാലി യോടു ആക്കേട്ടിൽത്തന്നെ താമസിച്ചു, പ്രായുംജാസനിക ശക്തിയെ കേരുക്കരിക്കുവാൻ, ഇംഗ്ലീഷ്' തലസ്ഥാനത്തു് അവസാനമായി ആലാതമേൽപ്പിക്കുവാനാവദ്യമായ പണം പിരിക്കുവാനം ഉപദേശിച്ചു. പക്ഷേ ഭ്രാന്തനായ ലാലി സപ്പനം മുന്നും അനന്തരിച്ചതനെ പ്രവർത്തിച്ചു, അങ്ങിനെ

1758—ധിസംബർ 12 മദിരാശി ആകുമിച്ചു. ലോറൻസ് സിംഗ് കീഴിലുള്ള കാവത്തേനേന്ന റണ്ടുമാസത്താളും ചെറുതുനിന്നു. ധിസംബർ 14-ാം തീയതി പ്രണ്ടുകാർ കുറത്തുനാരം കീഴടക്കി കോട്ടക്കുചുറ്റും സമാനതമായി സൈന്യനീരോധനയും ചെയ്യും,

1759—മെഡ്രസ് വരീ 16. ഒരു ബ്രിട്ടീഷ് സൈന്യം പെട്ടെന്ന രോധിയിൽ പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടു. യുദ്ധം തുടങ്ങി ലാലി

50 തോക്കകൾ പിന്നിൽ ഇട്ട് പലായനം ചെയ്തു. ഒസന്യ വുമാചി വന്നിതന ജനറൽ കൃഷ്ണ യാതൊരു അലോറ്റേമോ തടസ്സമോ മുടാതെ മദിരാശിയിൽ പ്രവേശിച്ചു, കാവൽ ഒസന്യത്തെക്കിടി പുറത്തുകടന്ന വാൺവിബാഹ് പിടിച്ചു കുക്കി, ലാലിയെ തകത്ത് അയാളെ പുതുപ്പേരിയിലേക്ക് ഓടിച്ചു;

1760-ലാലി, പുതുപ്പേരിയിൽ ഫ്രാൻസിൽനിന്നു സാ ഹായം എത്തുമെന്ന നിഷ്പാദനമായ പ്രതീക്ഷയോടെ കാ ഞ്ചിതനം. ശൈലുമില്ലാണ്ടുകൊണ്ട് അയാളുടെ ഒസന്യ ഒൻ ലഹരിയാരംഭിച്ചു. 1760 ഒട്ടവിൽ കൃഷ്ണ പുതുപ്പേരി വളരു.

1761—ജൂവരി 14. കാവൽ ഒസന്യം പുതുപ്പേരി വിട്ട് ഓടി. കൃഷ്ണ കോട്ടൻിലം പതിപ്പിച്ചു ഇന്ത്യയിലെ പ്രൗഢ്യവാഴ്യുടെ അവസാന ചിഹ്നം മുടി തുള്ള് എറിഞ്ഞു. ലാലി ദേക്കരമായ മഞ്ഞാങ്ങൾക്ക് ഇരയായി ഒട്ടവിൽ പാരീ സിൽവാച്ചു വധിക്കേപ്പുട്ട് ലാബർഡോണ ജയിലിൽ കിടന്ന മുതിയടന്നു. ഡൂഗ്രാഡ് അത്യാനം കുഴുപ്പേപ്പുട്ട് അന്തരിച്ചു സ്വീകൃതനെ സർവ്വവും മരക്കുന്നതുവരെ ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടി.

3. ബംഗാളിലെ സംഭവങ്ങൾ 1755–1773

[1740-ൽ സുഖേന്ദ്ര ഷുജാഡുഖൻ മരണം തുടർന്ന് അവിബന്ധിവാന ബാഗാർ, ബൈറാർ, കാരീഡു പ്രവി ശ്രേകൾ തന്റെ കീഴിൽ സംയോജിപ്പിച്ചു മരാത പേഷപ്പ രാജ ബാജിരാവ് അഭ്യരിച്ചു. (അയാളുടെ ഒസന്യത്തെ

നയിച്ചിരുന്നതു—പുമാർ, ഫോർക്കർ, സിഗ്യൂ, പിസൻ സുശ്രക്തനായ ഒരു സാഹസികൻ രഹംജിവോൺസ്‌ലൈ എന്നിവരായിരുന്നു.) പേഷ്യുടെ മരണത്തോടെ രഹംജിവോൺസ്‌ലൈയുടെ ശക്തി അമിതമായി വർദ്ധിച്ചുവന്ന ഷുപ്പാർ മററുള്ളവർ അയാളെ തകർത്തുകളയാനുള്ള ഒരു രഹം സൃം വരാറിൽ എർപ്പേപ്പട്ടി. അവർ അയാളെ കൂറ്റാട്ടിക്കൊഡേക്ക് അയച്ചു. പേഷ്യുക്കു (ബാജിരാവ്) മുന്ന് പുതു നാരായിരുന്നു. അയാളുടെ അനന്തരാവകാശിയായ ബാലാജിരാവ്, രഘുനാമരാവു, (എവിൽ രഹംലാബ എന്ന പ്രസി മനായ) ബണ്ണിൽവണ്ണ് ഭരിച്ചേണ്ടിരുന്ന ഷാംഷിർ ബഹദുർ, പുതിയതായി ലഭിച്ച സമലങ്ങൾ നീമിന്തും അയാൾ ബോൺസ്ലൈയുടെ നേരിട്ട് എതിരായി. അയാൾ അതുകൊണ്ട് ബംഗാർ ആകുമിച്ചു. പാക്കേഴ്ച രാജകീയ ഭേദ നാരായിൽ തോട്ടിക്കൈപ്പട്ടി. സപ്രാം രാജ്യത്തുനടക്കന്ന സംഭവവികാസങ്ങൾക്കൊണ്ട് രണ്ട് മരാത്ത തുട്ടതെടും എതിരായി സ്വന്തം നീല മുരക്കിതമാക്കാൻ നീർബന്ധിതനായി ആലിവർധിവാൻ. രാജകീയ ദൈനന്ദിനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ അയാൾ നീല തുട്ടത്തിൽ സുശ്രക്തനാക്കി. ബാലാജിരാവുവിൻറെ ഒരു ഉദ്ദോഗസ്ഥനായ ഭാസ്സു അയാളെ വിജയകരമായി എതിരിത്ത് കാരപവരെ ഓടിച്ചു മൂലമായി ലേക്കേ നീണ്ടി. മുർഷിദബാദിലെ ഒരു ഹാക്കാറി കൊള്ളുചെയ്തു.

1744—അലിവർധിവാൻ ഭാസ്സുരെ വയിച്ചു. 1751 മരാത്തരെ ചണ്ണം കൊടുത്തു സപാധിനിച്ചു.

1755—അയാളുടെ വളർന്നവതന്ന ശക്തിയും, മുഗിളിന്റെ അധികാരം പ്രതിനിധിപ്പിക്കാൻ പേഷ്യു ബാലാജിരാവുവിനോട് സംബന്ധം ചെയ്തു.

1756—എപ്പറ്റി അലിവർധിവാൻ മരിച്ചു. പുതുനായ സുരാജ് ദശള സുഖോദാരായി (അയാൾ) മൂടനടി കൽ

ക്കെടുത്തിലെ ഗവൺമെന്റ് എല്ലാ ഇംഗ്ലീഷ്യക്കോട് കൂടും നശിപ്പിച്ചുകളിച്ചവാനായി കല്പനയയച്ചു. ഡ്രോക്ക് വിസമ്മതിച്ചപ്പോൾ അധാർ നേരിട്ട് കൽക്കെടുത്തിൽ എത്തി. കോട്ടയിലെ കാവൽസേന വെറും 120 പരിക്കിക്കാർ മാത്രമായിരന്നു. കോട്ടയിൽ സാധനങ്ങളും കറവായിരന്നു. അതിനാൽ ഡ്രോക്ക് സ്വയം രക്ഷക്ക് സാധിക്കാവുന്നതു് ഒപ്പുകൊള്ളുവാനുള്ള കല്പന നൽകി.

1756—ജൂൺ 21-ാം ദിവസം കൊക്കേന്നരത്നാട്ടക്കൂട്ടി ഗൃഹ സ്ഥാനാരല്ലോ സമലം ചിട്ടം രാത്രി, ക്രതിക്കൈരിയുന്ന, ഹാ കൂറികളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ “ഹോർവേൽ” കോട്ട കാത്തു നിന്നു. കോട്ട അക്രമിച്ചു. കാവൽസേനയെ മുഴവൻ തെവു കാരായി സുരാജ് പിടിച്ചു. എല്ലാ തെവുകാരെയും, രാവി ലെവവരു സുരക്ഷിതകായി ചാല്പ്പിക്ക ബാന്തുള്ള കല്പന നൽകി സുരാജ് പക്കണ്ണ 146 മനസ്യജീവികളെ (യാദാദ്യീകമാണെന്നു പറയുന്നു ഒരു ചെറിയ കിളിവാതിൽ മാത്രമുള്ള 120 അടി സമചതുരമുള്ള ഒരു മുറിയിൽ അടച്ചിട്ടുണ്ട്. പിരാറ ദിവസം (ഹോർവേൽ കമ്പ പറയുന്നവോലെ 23 പേര് മാത്രമെ അതിൽ ജീവന്നോട്ടക്കുടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവരെ മൂല്യപ്പെടുത്തുന്ന താഴോട്ടപോക്കവാൻ അനുവദിച്ചു. ഇതാണ് കൽക്കെടുത്തിലെ ഇത്തോ—ഇന്ന ചാക ഇംഗ്ലീഷ് കള്ളം ന്യാസികൾ അ പ വ ാ ഓ ജ സ്റ്റീ ന ണ റ നടത്തുന്നതു്. പുരാജ് ദാള മുൻസിപ്പാലിലേക്ക് മാറ്റി. അങ്ങിനെ ബന്ധം മുഴവൻ സഖലമായി. ഇംഗ്ലീഷ് ആഗ്രഹകരിൽ നിന്നു വിമോചിക്കുപ്പെട്ടു.

1759—ജനവരി 2. അധികാരി ചാറാം സിന്റീസ് കുഴിച്ചുള്ള ഒരു കപ്പൽ സേനയോട്ടക്കൂട്ടി മറിരാറിയിൽ നിന്നുത്തുന്നുപോൾ ശൈലിവ് ഹോർട്ട് വില്യം പിടിച്ചു; കൽക്കെടുത്തിലേക്ക് മാച്ച് ചെയ്ത സുഖവോരു എതിരിട്ടു. നീണ്ടു മുക്കണ്ണായ നീരവയി മണിക്കൂരുകൾ നീണ്ടു. ജനവരി

3-ാം— സുരാജ്ഞദാള കമ്പനിക്കവാക്കാഡമൈപ്പട്ട വഴിയ ചാദവി യെല്ലാം തിരികെ നൽകി, (അവക്ക്) നശ്യപരിഹാരം കൊടുക്കാമെന്ന് എറു. ചാന്ദനഗരത്തിലെ മുഖ്യ ഉപ നിബാസം ലൈഭ് നാലിപ്പിച്ചു. സുഖേദാർ തന്റെ ക്യാമ്പ് ഷ്ടാഫ്റ്റിയിൽ (കൽക്കട്ടക്കുള്ളൂട്ട് മുഖ്യ ഭൂതിയിൽ) ഉണ്ടിച്ചു. മുൻ സെസന്യത്തിലെവനായ മിർജ്ജാഹർ— തന്നെ ബംഗാൾ, ബീഹാർ, രാജ്യങ്ങിലെ ഗവർണ്ണർ ആകാ മെക്കിൽ— ശരിയായി യുദ്ധം നടക്കുന്ന ഒരു ദിവസം ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും സെസന്യത്തിലെവനായ ലൈഭ് നാലിപ്പി അയച്ചു. ലൈഭ് അതു് സ്പീക്രിച്ചു:

1757—ജൂൺ 23, ഷ്ടാസിയുദ്ധം. മുൻ സെന അദ്ദേ തോറു. റബ്ബേദാർ പലായനം ചെയ്തു. മിർജ്ജാഹർ സമരം നിത്തി (ഇംഗ്ലീഷ്) ലൈഭിന്റെ തുടാരത്തിൽ എങ്കി.

1757—ജൂൺ 29 (ഇംഗ്ലീഷ് സെസന്യം മുൻഡിവാ ദിവേലക്ക് മട്ടാണ്). യുദ്ധച്ചീലധു നൽകാമെന്നും മുഖ്യ തീയിലുള്ള ബ്രിട്ടിഷ് സ്ഥാനാർക്ക് കാത്തസുക്കി ദൃഢകാളിയാ മെന്നുമുള്ള വരാറിൽ ലൈഭ് ആ വണ്ണു കുന്നെ, ബംഗാൾ, ബീഹാർ, രാജ്യങ്ങിലെ സുഖേദാരാണി. 'റുഡ്യൂഡ്' മിർജ്ജാഹറുടെ സാമ്പത്തിക മന്ത്രിയായി, രാമനാരായണൻ പാററുന്ന ഗവർണ്ണറം.

20 ജൂൺ. മിർജ്ജാഹറുടെ ഒരു മകൻ, പുരാജിനെ ഒരു സന്ധാസിയുടെ വേഷത്തിൽ കണ്ണുകൂടി അഞ്ചലു വയിച്ചു. ഷ്ടാസിയുദ്ധം കഴിഞ്ഞു ഉടനേതെന്ന ലൈഭിന്റെ കൽക്കട്ടയിലെ സെനയിക്കപരവും സിപിലും ആയ കാര്യങ്ങളിലെ നായകനാക്കി.

മിർജ്ജാഹർക്കെതിരായ മുന്ന വിസ്തൃവഞ്ചൻ—മിഡ്‌നാപ്പരിൽ—പുർണ്ണിയയിൽ—ബീഹാറിൽ—അമരംപുരം:

1757—അന്ത്യം മിർജാഹറുടേതായി 18 ലക്ഷം പവറം വഹിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന ഒരു നിഡി കപ്പൽ കമ്മ്റ്റീടുകയിൽ എന്നതി. കമ്മ്റ്റീടുകയിലെ ഭോഷ്യത്താർ അനുസ്ഥാനമത്തോടുകൂടി.

1758.—ഗൈഡ് അയച്ച കേണൽഹോർഡിന്റെ കീഴിലുള്ള സേന, "കോൺഹൈഡ്" എൻറെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രശ്നപ്രശ്നങ്ങൾക്കു വിരോധവച്ചുനാത്തുവെച്ചു തോല്പിച്ചു; മസ്റ്റലിപട്ടണം പിടിച്ചുടക്കി.

1759—ആലിഗോഹർ ഡാസാദ് (രാജകമാരൻ) മുൻ ചക്രവർത്തിയായ ആലിഗോഹർ മുതൽ പുത്രൻ പിതാവിന്നെന്തിരായി ലഹരിയുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ ദൗഡിലെ സുഖവോർ അയാളുമായി യോജിച്ചു. അവൻ പ്രാറ്റ് നയിലെക്കു മാച്ചുചെയ്തു. രാമനാരായണൻ സഹായത്തിനെ തീ ഡാസാദയെ തോല്പിച്ചു കാടിച്ചു. കൊല്ലത്താൽ 30,000 പവറം അടായം കിട്ടുന്ന ഒരു ജാഗിര് മിർജാഹറോടു വാങ്ങിച്ചു. ആ സമയത്തു് ബാറോഹയയകയിൽ നിന്ന് (വന) ഒരു കടൽ ദൈസന്ധു മുഖ്യമായി മാറ്റുകയാണെന്നു കാണുന്നതു്. ഗൈഡ്, കേണൽഹോർഡിന്റെ അവരെ തിരികെ കമ്പ്ലിലേക്കു പറഞ്ഞയക്കവാനായി അയച്ചു, ഡാങ്കോതാവ് മുത്തുവരയുള്ളതു ചിലവുകളും കൊടുക്കാമെന്ന് എറാറു പിന്തിരിഞ്ഞു.

1760—ഹൈഡ്രൂ വരീ 25 ഗൈഡ് യുറോപ്പിലേക്കു കപ്പൽ കയറി. തന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രിയായ ദുലൈബ് റാമിനെ മിർജാഹർ വധിപ്പിച്ചു. അതെ സമയത്തു് മുൻ ചക്രവർത്തിയായ ആലിഗോഹിര രണ്ടാമതെന്ന അയാളുടെ മന്ത്രിയായി ശാസിവുധിൻ കൊലപചെയ്തു. ചക്രവർത്തിയായി മുഖ്യാധികാരം നടത്തിയ ഡാസാദ് പ്രാറ്റ് നയിലേക്കു മാച്ചുചെയ്തു ആ നഗരം കാണത്തിനുന്ന രാമനാരായണനെ തോല്പിച്ചു.

1760—ഹൈഡ്രൂ വരീ 20. കേണൽ കേരുപ്പാഡ് ഒരു മുറിച്ചിഷ് ദൈസന്ധുക്കുട്ടി വന്ന പുതിയ ചക്രവർത്തി

യായ (ആലിനോഹര) തോല്പിച്ചു. മുഗിളർ മുർഷിദബാദ് ആകുമിക്കവാൻ ശ്രമിച്ചു. ലുംഗീപ്പുകാരെ അവരെ കണക്കാർ പ്ലാൻ പാരാറ്റനയിലേക്കുതന്നെ തിരിച്ചു. 'കൈയ്യോധ' നോട്ടിനെ നഗരം തിരികെ പിടിക്കാനായി അയച്ചു. നോട്ട് 200 ശിഹാഫികളും, ഒരു ചെറിയ വ്യൂഹം അംഗപ്പേരു നജുമായി മുന്നോടി, മുഗിളനേതാവിനെ തോല്പിച്ചു പരാര്ത്തയിൽ ക്യാപ്പുചെയ്തു. പുർന്നിയയിലെ നബാബ് 30,000 അള്ളക്കളോടു 100-ൽ പരം പീരങ്കികളോടും തുടർന്നു ഗംഗാനദിയിൽ മറുകരയിൽ അണിനിരന്നു.

1760—മെയ് 20. തന്റെ സഹായിയായ രാജഖൃം രാജാവു് സീതാബ് രാധിയുടെ ദത്താംശയോടുകൂടിയുള്ള നോട്ടിൻസ് വിജയം; അക്കാർ നദി കടന്ന ആകുമണ്ണത്തിനുതന്നെ തീരമാനിച്ചു. മുഗൾ പട്ടാളം ലാടി, രാജഖൃംനാം നോക്കും ശ്രേഷ്ഠച്ചു് 300 പേരോടുകൂടി പാരാര്ത്തയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

1761—ജനവരി. പാതിപരാര്യമും. സദാശിവഭാവു ഇടുക കീഴിലുള്ള മരാത്തയം അധമദ്ദംബാൻ ദ്രാശാഡിയുടെ കീഴിലുള്ളതു, ദ്രാശാഡി അമ്പവാ അബ് ദാലികളും (അഹ് ഗൾ വംശജർ) തമ്മിൽ. ലുന്ത്യയിലെ മുഗൾ സാമ്രാജ്യം തകന്ന് തരിപ്പണമായി, മരാത്തർ ചരിന്തെന്നമായി; തീരെ ദ്രംബ ലനായ അധമദ്ദംബാൻ അഹ് ഗാനിസ്മാനിലേക്കുതന്നെ തിരികെ വോകാൻ നീർബന്ധിതനായി.

1757—രോലാബാ (ആലിംഗീർ 2-ാമതന്റെ മന്ത്രിയായ ശാസിവുഡിൻറെ ക്ഷണന്നപ്രകാരം) അധമദ്ദംബാനിൽ നിന്ന് ധർമ്മാചാരി പിടിച്ചുടക്കി. പണ്ണാബിൽവെച്ചു അധമദ്ദംബാൻറെ മകനായ ടിഹീർ രാജക്കമാരെനെ തോല്പിച്ചു. മരാത്തർ ധർമ്മാചാരിയിലേക്കെ മടങ്ങി. പുനയിൽ മടങ്ങി വന്ന ശ്രേഷ്ഠം രോലാബാ, വേഷപ്പയുടെ ബന്ധുവായ സദാശിവനെ (സദാശിഡാ) ദൈനന്ദിനവും മരാത്തർ സമാനത്ര

നിന്നു നീക്കി. സദാരിവഭാവേ ആ സ്ഥാനത്ത്' നിയമിക്ക ചെപ്പട്ടി.

1759—അധമദ്ദർശവാൻ നാലാമത്തെ പ്രാവിശ്യം ഇന്ത്യ അനുമതിച്ചു ലാഡോർ പിടിച്ചടക്കി. അപ്പോഴും ഗാസി വുഡിൽ ആലിനഗർ രണ്ടാമതെന വധിച്ചിരുന്നു. അഫ് റാൻ സേനാനായകനായ 'നാജിബ് ഉദ്ദൈള' മരാത്തനായ കരായമൽഹർറ്റാവു ഫോർക്ക്രൈറ്റും ദത്താജി സിഡ്യ ഫേയും ഗംഗാനദി കടത്തിവിട്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ.

1760—എന്ന ആദ്യം അധമദ്ദർശവാൻ സൈന്യസമേതം ഡൽഹിയിൽ (പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടി) (സദാരിവറാവു) വലിയ കെ സൈന്യയേരാടെ അവരെ ഏതിരേറെ. അങ്ങിനെ പാനിപററിൽവെച്ചു അവസാന തീരമാനത്തിൽ ഏതൊ ത്രുത്തക്കവിധത്തിലൂള്ള സമരം.

1760—ശൈഖവിനപക്രം ശവിഷ്ടർ "വാൻസിംഗ്" വന്നു. മദിരാശീ പൗരതനെന്നതിലയിൽ അയാളെ ബംഗാ ശ്രീ ഉദ്ദോഗസ്ഥനാർക്ക് ഇഷ്യമായിരുന്നില്ല. വാൻസി റാർട്ട് മിർജാഹരെ സ്ഥാനത്തുനിന്നു 'നീക്കി അയാളുടെ മതമകനായ 'മിർക്കാസിഫ്' എന്ന സുഖേദാരാക്കി. ഈ ദ്രോഹകാർക്ക് കൊട്ടക്കേണ്ടതായ 200,000 പവൺ കുത്യനി ദ്രോഹാടെ കൊട്ടത്തു' അയാൾ കർക്കുയിൽ താമസിക്ക യായിരുന്നു. അയാൾ തന്റെ രാജ്യത്തിന്റെ മുന്നിൽ തെ ഭാഗം—മിധ് നാഡ്സ്, ബരധപാൻ, ചിററഗോഡ് എന്നീ ഡിസ്കീക്ക് റൂകൾ കുപ്പനിക്ക തികച്ചും വിട്ടകൊട്ടത്തു. പക്ഷേ വാൻസിംഗ് ഒരു അമിതമായ ഇടവൈഭവകൾ കൊണ്ട് കുപ്പിതനായ അയാൾ പിന്നീട് തന്റെ സൈന്യ രഞ്ച വിചുലപ്പെട്ടതു വാൻം ശക്തിപ്പെട്ടതുവാൻം തുനി ഞ്ഞു. അങ്ങാലത്തു ഹാഞ്ചുലം ചക്രവർത്തി ബൈതദം അവ ലംബിച്ചു. ആലിഗോഹരീന ഡൽഹി തിരികെ പിടിക്ക വാൻ സാല്യമാകാതെ വന്നപ്പോൾ അയാൾ ബീഹാർ

കൊള്ളെച്ചയു; ഒരുവിൽ ഇംഗ്ലീഷ് കാതമായി സന്ധിച്ചെയ്യു. പാറ്റനയിൽവെച്ചു അവർ അയാളെ ചങ്കുവത്തിയായി അംഗീകരിച്ചു” തണ്ട്രം നടപടികളെല്ലാം സറിരീകരിച്ചു.

1762—മീറ്കാസിം രാമനാരായണൻ തദ്ദുകാരനാക്കി. കള്ക്കർമാർ മുവേന കൃഷിക്കാരരെ ഭോഗിച്ചുതുടങ്ങി. പക്ഷേ കമ്പനിക്കാരരെ നോട്ടേറ്റിൽ അയാളെ പൊപം മരഠാനായിതനു. വെറും കഴതയായിതനു മെറുക്കശ്ശർ 1715-ൽ സംഘടിതമായ ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനിക്കു ഒരു ധന്യക്ക് (ഇരഞ്ഞമതി) ചെയ്യുന്ന സാധനങ്ങളിൽ നികത്തിയില്ലായ്ക്കു) അനവദിച്ചുകൊടുത്തിതനു. പക്ഷേ എല്ലാ (ഇംഗ്ലീഷ്) സപകാര്യ കച്ചവടക്കാരം അതു തണ്ട്രം അവകാശമാണെന്നു കത്തിപ്പോനു. മീറ്കാസിം ഗ്രാമം മഹാത്മാരുമായി ഇരു തട്ടിപ്പറിക്കു എതിരായിതനു. അയാളെ കള്ക്കർമാർ, അയാളെ കല്ലുന്ന അനന്തരിച്ചു ചുക്കം കെട്ടാൽ സാധന കുറഞ്ഞ പിടിച്ചുവരാൻ. അവരെ കമ്പനിയുടെ വേലക്കാർ അപമാനിച്ചു. വാൻസിട്ടർ സപകാര്യമായി 9 ശതമാനം തീവ്ര കെട്ടാമെനു (കമ്പനിയുടെ സേവനക്കാർ) വ്യവസ്ഥ ചെയ്യു. കമ്പനിയുടെ കൗൺസിൽ ഇതു രേഖചെയ്യു; മീറ്കാസിമിന്റെ ആളുകൾ നികത്തി ചുമത്തുകയാണു ചുക്കിൽ അവരെ പിടിച്ചു തടവിലിട്ടവാനുള്ള ഒരു കല്ലുന്ന ചാല്ലാക്കി. മീറ്കാസിം എല്ലാ മുത്തുകൾ കച്ചവടക്കാർക്കും, അവരുടെ സാമാന്യങ്ങൾ ചുക്കം തുടക്കതെ തുടക്കതെ കുടഞ്ഞിക്കാണ്ടു പോകാനുള്ള അനജ്ഞനെന്നതുകും പ്രതികാരം ചെയ്യു. അതുകൊണ്ട് അവർ ഇംഗ്ലീഷ് ഗ്രാമം മഹാത്മാരുമാന്ത്രം എന്നു. പാറ്റനയിലെ ഇംഗ്ലീഷ് വ്യവസായരാലയുടെ പ്രധാനിയായിതനു എല്ലിസ് വെളിവായി തന്നെ സമരസന്നാഹം തുടങ്ങി. കമ്പനിയുടെ അവകാശ തെപ്പുറരി പരിയാനായി കർക്കെട്ടയിൽനിന്നു മോൺഗീൻ ലേക്കയെച്ച ഫേയ്, അമ്യാറരു എന്ന രണ്ടുവേരെ മീറ്കാ

സിമീൻറ അള്ളക്കൾ പിടിച്ചു. എല്ലിസിൻറ നല്ല നടപ്പിന് ജാമ്പുമായി ചെരേയ അവിടത്തെന താമസിപ്പിച്ചു അമിയററിനെ ഒരു പ്രതിഷ്ഠയക്കറിപ്പോട് മിർക്കാസിം കൽക്കട്ടയിലേക്ക് തിരിച്ചയച്ചു. എല്ലിസ് ഉടനെടി നഗരവും പാററുന്ന തൃപ്പൂംവും പിടിച്ചടക്കി. വഴിക്കവത്തെ എല്ലാ ഇംഗ്ലീഷ്കാരരായും പിടിക്കവാൻ മിർക്കാസിം കല്ലുനായും. കൽക്കട്ടയിലേക്ക് മാറ്റുന്നതിൽ മുഗിളക്ക് തന്റെ വാൽ വിച്ചുകൊടുക്കവാൻ മടിച്ചു അമിയററ്, അവരുടെ നേരെ വെടിവെച്ചു. ആ ബഹുമാനിൽ അയാൾ വധിക്കുപെട്ടു.

1763—മിർക്കാസിം തന്റെ സൈന്യത്തെ വിപുലീകരിച്ചു; മുഗിൾ ചക്രവർത്തി (ആലിഗോഹർ) ദായിലെ സുഖഭാരാട്ടം സഹായാദ്യത്തം ചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷ്കാർ അയാളെ സ്ഥാനഭ്രംശനാക്കി ഏന്ന് പ്രവ്യാപനംചെയ്തു മിർജാഹററ ആ സ്ഥാനത്തു കയററി.

1763—ജൂലായ് 19. ഇംഗ്ലീഷ്കാരരെ വിജയം യുദ്ധത്തിനെന്ന് ആരംഭം ആയിരുന്നു. ജൂലായ് 24 വീണ്ടും ജയം. ആഗസ്റ്റ് 21-നു യോടെ മുൻഷിദബാദ് പിടിച്ചടക്കി, ഇംഗ്ലീഷ്കാർ ഗീരകിൽവെച്ചു വിജയഗ്രൂപ്പിപ്പിച്ചു. മിർക്കാസിം തന്റെ കയ്യിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് തന്റെ മുഫവൻ മുൻഷിദബാദിലെ വലിയ ബാക്കർമ്മാരായ സൈററുംഡിനെ അടക്കം എല്ലാവരയും കൊന്നുകളിപ്പിച്ചു; രാമനാരായണനെനയും വധിച്ചു.

1763.—നവംബർ “മുദ്രാനയിലു” ത്രി മിർക്കാസിമി നെന്ന ക്യാമ്പ് ഇംഗ്ലീഷ് കാർ വളരെതു മുഗിളൻ (മിർക്കാസിം) പാററുന്നയിലേക്ക് പലായനം ചെയ്തു അവിടെ വോച്ചു മുഗിൾ ചക്രവർത്തിയും; ഒരു വലിയ സൈന്യയോടുള്ളി ദൗഡിലെ സുഖഭാരം അയാളുമായി യോജിച്ചു. പ്രക്ഷേപണം ഇംഗ്ലീഷ് കാർ പാററുന്ന ആകുമിച്ചു കീഴടക്കി.

1764—പാറാനയിൽ ശമ്പളമ്പാട്ടി മുലം പട്ടാളക്കാർ ഇംഗ്ലീഷ് കാതമായി ലഹരിയെട്ടാത്താൻ. നഗരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവർ ലഹരിക്കാതെന്തുടെ ചങ്ങവാസായിച്ചുറ റപ്പട്ട. മേജർമൺഡോ ഏതിരീടു് അവരെ തോട്ടിച്ചു, തിരികെ പാറാനയിലേക്കെത്തെന്ന മാറ്റുചയ്യിച്ചു; അതിലെ പ്രധാനികളെ വെടിവെച്ചു ചുകച്ചുകളഞ്ഞ (അനുഭവത്തെ ആ പട്ടാള ലഹരിതൊട്ടു തന്ന 'മസജ്യത്പര' തുണ്ടു മാതിരി ക്രിയാന്വേചനിപനിതനം.)

1746 ഒക്ടോബർ 23—ബൃഹ്രാറിലെ സുരക്ഷിതമായ കോട്ടയിൽവെച്ചു മൺഡോ മീറ്കാസിമിനെ ആകുമിച്ചു തോല്പിച്ചു. അയാൾ ജീവനംകൊണ്ടു ഒധയിലേക്ക് ദാടി.

1764—ബൃഹ്രാറിലെ (പാറാനയിടെ വടക്കേപട്ടണത്താം റംഭാഗത്തു്) വിജയത്താട്ടുടി റംഗാത്തിരാ മുഴുവനും ഇംഗ്ലീഷ്കാതെട കരത്തിലുായി. അവർ മീറ്ജാസ്ഥാനിലെ ധമാത്രം നാമക്കാരായി. വാൻസിംഗ്രം ഭട്ടക്കു സുരജ് ദാളയെ ഒധയിലെ നവാബ്യാസം, മീറ്ജാഫറദ ബ്രംഗാർ, ബൈഹാർ, റെയ്സ് നവാബ്യാസം, (മീറ്ജാഫർക്ക് 53 ലക്ഷം കല്പമായി കൊടുക്കേണ്ടിവന്നു.) ഒപ്പാ ആലാറ്റിനെ അലുഹിബാദ് ആസ്ഥാനമാക്കി മുൻചക്രംബന്തിയാസം അംഗീകരിച്ചു.

1765—മീറ്ജാഫർ മരിച്ചു. അയാളുടെ പുത്രനായ നജാം-ഓ-ഉദ്-ദാളയെ അനന്തരാവകാശിയായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. വാൻസിംഗ്രം റംഗേരിക്കു കാലാവധി അക്കൗണ്ടാന്തിൽ ഒവസാനിച്ചു. പ്രസ്ഥാനം നേടിയ രണ്ടുവ് ആയി അയാളുടെ സ്ഥാനത്തു്. ഭൂടക്കാലത്തേമര് (കമ്പനിയുടെ കർക്കട കൗൺസിലിന്റെ) പ്രസിദ്ധണ്ഡായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട നീയമിതനായി.

ക്ഷേവിന്റെ റണ്ടാം ഭരണകാലം 1765—1767

ലാജനിൽവെച്ചു് ക്ഷേവു് ഇംഗ്ലീഷ്യു് തന്ത്രം കമ്പനിയു ഒ ഡയറക്ടർമാരായി വഴിക്കായി, അവർ ഉടനടി കർക്ക ട്രയിലുള്ള അധികാരം ജാഗരീതിന്റെ നികതി കൊടുക്കുന്നതു് നിത്രവാനായി കല്പനയയച്ചു.

1765 മെയ് 3—ബംഗാൾ റവല്യൂൺ, കൗൺസിൽ പ്രസിഡൻസു്, കമ്മാണ്ടർ ഇൻ-ചീഫ് എന്നീ മുന്ന അധികാരങ്ങൾ സ്വയം വഹിക്കുന്ന ക്ഷേവു് കൽക്കട്ടയിൽ കൂപ്പ് ലഭിച്ചു. കൽക്കട്ട യിൽ കൈകൂപ്പ് ലഭി. ക്ഷേവിനെ സംശാരി യാ കൂപ്പ് തുരു നാലം ദക്ഷിണക്കൂദിരിയിൽ ജനറൽ കാർനാക്ക്, മീസ്കൂർ വെറിലീസ്കൂർ, മീസ്കൂർ സമ്പന്നൻ, മീസ്കൂർ രബ്സ്കൂർ എന്നിവരായിരുന്നു. ബംഗാൾ, ബൈഹാർ, ഹോസ്സുളിലെ റവല്യൂണും, സുവാസനത്തുന്നതായ നജാം-ഉദ്-ദശ ഒരു ദത്തകാല്പം 53 ലക്ഷം ക. അനുഭാവത്തിനേൽ, സുംബ ത്യാഗംചെച്ചു് എല്ലാ അധികാരങ്ങളും കമ്പനിക്കു വിട്ടു കൊടുക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ആ മുന്ന ബിസ്കൂർമ്മട്ടുകളുടെയു മേഖലുള്ള പ്രാദേശികാധികാരം വിട്ടുകൊടുമേശാശ്വതിലേക്കു കുറഞ്ഞ അധികാരം മുൻഗർബാക്കുവര്ത്തിക്കും കൊടുത്തു 23 ലക്ഷം ക. കോറയിലെയും അലവഹബാദിാലയും നികതി പുരക്കുത മാറ്റി. പുതിയതായി ഇംഗ്ലീഷ്യു് തന്ത്രം കമ്പനിക്കു കിട്ടിയ വസ്തുക്കളുടെമേഖലുള്ള നീതിന്ത്രാധാരാവും മുൻഗർബാക്കു ദാത്തി ഇംഗ്ലീഷ്കാക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തു. അങ്ങിനെ അവക്കു ദിവാനിയും, † നിസംമേള്ളും † വിട്ടുകിട്ടി. അതേ കൊല്ലം തന്നെ അഭാലത്ത് സംഗ്രഹായം ക്ഷേവു് നീതിയും വിജയവിഘ്നങ്ങളും മാറ്റി. അങ്ങിനെ ഇംഗ്ലീഷ്യു് തന്ത്രം കമ്പനിക്കു 25 ലക്ഷം ജന

‡ ധനകാര്യവിഭാഗം

† സമരവകൂപ്പ്

* തദ്ദേശീയ സംരക്ഷിതമുള്ള ഭരണം

അള്ളടക്കമേഖലയും ഭരണാധികാരവും 40 കോടി ലറ്ററ്റിക് ആ സ്ഥിനാൽ വരവും ലഭ്യമായി. (1172 അത്യപ്രോഫീസർ ഭരണം മുഴവനം ഇംഗ്ലീഷുകാരത്തെ കരുംലാക്കവാനായുള്ള അധികാരം വാറൻ ഷേണ്ടീണ്‌സിനു കീഴിയുള്ള.)

1766 ജനവരി 1—അന്നതോടു് ഇരട്ടബുത്ര സംസ്കാരം നിന്തൽ, ചെയ്യണമെന്നു് കല്പിച്ച ശ്രദ്ധവു് (ബഹി-പുത്ര പണി ചെയ്യുന്നോൾ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു് ലഭിച്ചിരുന്ന കൂടുതൽ ശമ്പളം അടുത്ത യുദ്ധകാലത്തു് ഇരട്ടിച്ചിരുന്ന.) അതിനെതുടങ്ങുന്നു് ബാംഗാർ ഉദ്ദോഗസ്ഥതെടുത്ത ഇടക്കു് ലഭിച്ചു. അവർ ഏല്ലാവരുംതന്നെ രാജി എഴുതി അയച്ചു. 50,000 മരാത്തർ ബീഹാറിലേക്കു് നിശ്ചന്തനണ്ടു് ഏന്ന വാത്ര ലഭിച്ചതാണു് കൂടുതൽ നിർഭാഗ്യകരമായിരുന്നതു്. കൈല്ലുവു് ഏല്ലാവരുടെയും രാജി സ്വീകരിച്ചു. കാരംകാരെ യെല്ലാം പട്ടാളക്കോടതിക്കു് (കോർട്ട് മാർഷ്യൽ) അയച്ചു. അവരുടെ സ്ഥാനത്തെക്കു് മദിഭാരിയിലെ കേഡററുമാരെ യും ഉദ്ദോഗസ്ഥമാരെയും നിയമിച്ചു. തങ്ങളുടെ ഉദ്ദോഗ സ്ഥാനത്തെ മാറ്റുക തുടങ്ങവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ഗ്രീട്ടിംഗ് സെസന്യുത്തെയെല്ലാം വിശ്രദിപ്പായ ശീചായികൾ അടക്കി നിന്നും. ഗ്രാഡാലോചനയിൽ സഹകരിച്ച എന്നവേറിൽ—തെററായോ ശരിയായോ, അധികം താമസിയാതെ കഞ്ഞക്കു തെരിക്കുവെച്ചു—സ്വീകരിച്ചുവെച്ചു—സർ രോബർട്ട് ഹെൻഡ്രീസ് പിരിച്ചുവയച്ചു.

രാജ്യത്തിന്നക്കത്തെ കച്ചവടവഴശക്കരം

ഇംഗ്ലീഷുംത്യാ കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർമാർ (കൈല്ലുവു് ഇല്ലാത്തപ്രോഫീസർ) അവരുടെ ജോലിക്കാർക്കു് രാജ്യത്തിന്നക്കത്തുള്ള ഉള്ളം അടക്കിയും കച്ചവടം ചെയ്യവാനായുള്ള കാരണക്കാ

வாகாரம் நல்கியிடுதன். ஏழூவதும் முதிர்தில் உடமணி ஆவது நடத்தினான். முசிக்கார போவிக்காஸ் எந்தாலும், நாட்காத்தை ஹாயில் வலிய அறஷி. சீஸ் வீ' அதிகா' அக்ஸ் ஆக்ஸ் வதுதீ (?) கபுடிக்க ஸ்மாயி ராய் ஒர லாக்டாக்காக்கவீயத்தில் பூநேரீக்கக் கு வடம் கொள்ளுக்கக்கவாஸ் ஒர ஸூதையை இடம்பூத்து வடம் நித்தல்வாய். நாட்காக்க் போவக்கரமாய் உடமண்தீடு வடம் நித்தல்வாய். நாட்காக்க் கொல்லுதையீராயேயும் ஹாய்டில்லதூ வோற்றிவீஸ் நித்தல்வாய் பூநேரீக்கக் கு வடம் கொள்ளுக்கக்கவாஸ் அவ்வாடிப்பு'கு' ஒர ஸூதையை கண்ணரு.

1767—நூவமில்லாய்காரனாம் சீஸ் வீ' ராஜிவைகு. நாட்கால் மதங்கிரயத்தைய் சீஸ் விடை கபுடி யயாத்தும் மாற் காங்கமாயி போவிக்கு.

1767-1769—கஞ்சையிலை (கஞ்சைஸிலிராஸ்) அ ஸியங்காய வெளிலிழு' வெங்காலை ரவான்து.

1772-1785—வாரஸ்ஹேஷ்டுஇண்டு'ஸ்.

1732-ல் ஜநீகு அயாஸ் ஒர வெங்கால் பாரதாயி ரயா. 1750—வெரும் ஒர முக்கூநாயி அயாதை கஞ்சையிலையையெய்து. 1760-ல் கஞ்சை கஞ்சைஸிலிரை அங்கமாயி.

1769-ல் பாடிபாரிலை தோக்கிவிக்க வாக்கங்களீடு நாயி வோய்ப் பயிராய்' 300,000 மராஷாத்தெஞ்சுன ஒர ஸுநாயை உத்தரவிக்கிலையைத்து. (அவர்க்) ராஜபுதாந கொல்ல ஜாரீ'ஸுக்கை நிகதி நல்குவாஸ் நிர்வூயித ராக்கி; 1746-ல் அக்மூத்'வாநால் நியமித்தாயிடுத நாஜிவீ'—உட்—உங்க ஏழூ ஒர ரோஹில்லார்கள் மக்காய ஸப்பிதாவாஸ் நல்லபோலை ரெஷுவோநிது யத்து வாயிலேகு' முனோரி. தனதுக்கீழில் அந்தாயிரிக்கூ வெங்கால் வா அந்தால்துடுதை திரிகை உத்தரி ஸிஂகாஸ்த ஸ்மாயாக்காமென்வாச் ஏரிரு.

1771 ഡിസംബർ 25. ഷാ ആലമിനെ പേശപ്പെ ഡിക്കിയിലെ മുഹിസ്‌ചക്രവർത്തിയായി വാഴിച്ചു.

1772—മരാത്തർ രോഹിൽവണ്ണം ആകുമിച്ചു, യുവാ ബ്, നരീപ്പിച്ചു പ്രഖ്യാപിക്കുവനും തരിശാക്കി. അവൻ സബിതാവാനെ തടവുകാരനാക്കി അയാളുടെ സന്ധാദ്യങ്ങൾ ഒളപ്പം കണ്ടുകൊട്ടി,

1772 വസന്നം—മരാത്തക്കാർ രോഹിൽവണ്ണമായി സന്ധിചെയ്തു. ശ്രദ്ധയിലെ നവാബു മരുതിയായ ഷുജാ ഉദ് ദാള 40 ലക്ഷം ക. അടച്ചുണ്ടാക്കി നശിക്കാമെന്ന വരാറിൽ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്തുമെന്ന് ഏറ്റ — പക്ഷം അയാൾ വാക്കുപാലിച്ചില്ല.

1773—മരാത്തർ ഒന്നധിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഹാഹീസ്‌റഹമത്തിനെൻ്റെ കീഴിലുള്ള രോഹില്ലക്കാർ ശ്രദ്ധയിലെ നവാബുമായി സന്ധിചെയ്തു. കൃതയായ ഷാ ആലം മരാത്തരെ ആകുമിച്ചു. പക്ഷം അനേപെ തകർന്നു. വിജയികൾ കോറയും അലഹബാദം അടിയറവയ്ക്കുവാൻ അയാളെ നിർബ്ലാസിച്ചു—പക്ഷം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ബംഗാർ പ്രദേശത്തിൽ ഉർഭവല്ലുട്ടായിരുന്നു അവ. പ്രതിപീഠയും ഗ്രാമങ്ങൾ ഭാഗ്യം ചെയ്തുവരായിരുന്നു. കാരണം പുനയിലായിരുന്ന പേശപ്പെ ഒരു തെക്കൻആകുമണിനുതെ ഉദ്ദേശിച്ചു ദൈനന്ദിനത്തെ പിന്നവലിച്ചു.

ഇംഗ്ലീഡു സംഭവവികാസങ്ങൾ

കമ്പനിജീവനക്കാരുടെ ധാരാളമായ സന്ധാദ്യവും, അവരുടെ സുവഭോഗസ്ഥരുമായ ജീവിതവും അവിടെ ഉള്ള വരിൽ അസുര വളർത്തി. ഇംഗ്ലീഷു സന്ധാദ്യത്തിനെൻ്റെ അടിസ്ഥാ

നശപദി—നാട്ടുരാജ്ഞാക്കന്നൂരെ സ്ഥാനത്തേല്ലുരാജ്ഞൻ; അപ്പമാ നകർമായവിധത്തിലുള്ള ആക്രമണം, ചുണ്ണാം, പൊതുവെ കവനിയൈക്കരിച്ചു പാർലിയമെൻറിൽ നിശിത്വമില്ലാതെ ണ്ണൻ. 500 പവർസ്സറ ദേഹാഖ്യാളുള്ള വന്ന ഏപ്രാഹൈപ്പുറാത്തെ കോർട്ടിൽ ബോട്ട്‌വകാശമുണ്ട് എന്ന നിയമം, പുതിയ ദയ രഫ്രാഡാത്തെ അഞ്ചീൽ ദരിക്കൽ ഉള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ, കൈകളുല്പിക്കം അഴിമതികൾക്കും വഴിവെച്ചു കൊടുത്തു. കരവസരത്തിൽ മിസ്റ്റർ സഭ്രാംബിനു ഡയറക്ട്രോറാഡിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻവേണ്ടി, ഒരു ലക്ഷം പവർസ്സ് ചിലവഴി യേണ്ടിവന്നു. ഇടപെടലുകളുടേയും കള്ളു ഫുരണ്ടുടങ്ങും മുത്താരണായിതന്നു ഇന്ത്യാഹാസ്. 1781-ൽ പാർലിയ മെൻറ് ഇടപെട്ട് മുന്നംഗണങ്ങളുള്ള ഒരു കമ്മിററിയെ കൂപ് നിയുടെ നടത്തിച്ചു ചരിശോധിക്കുവാനും ആവശ്യമായ മാരങ്ങൾ വരുത്തുവാനമായി കൽക്കട്ടയിലേക്കെയെച്ചു. വിധി വരവും തൃപ്പം—മുന്നംപേരും—വാനിസ്റ്റാർട്ട്, സൗഭാഗ്യവും, കേണൽ ഹോർഡ് എന്നിവർ സുപ്രതീക്ഷാ മുന്നവിശേഷം അടുത്തുവെച്ചുനായ ഒരു കപ്പലാവകാശത്തിൽപ്പെട്ട് ചരക്കു തന്നെ. അതു കഴിഞ്ഞു് അധികം താമസിയാതെ ഇന്ത്യയിലെ സുപ്രിമിഷ് സ്ഥാനങ്ങളുടെ ശരിയായ അവകാശത്തെ ചെച്ചല്ലി ഇന്ത്യയ്ക്കു കൂപ്പനിയും ഇംഗ്ലീഷ്യസ്ഥാനമായി വഴക്കുമ്പെട്ടു തുടങ്ങി.

ഇതിനാക്കരിച്ചുള്ള പർമ്മാവേളയിൽ, കൂപ്പനിയുടെ താൽക്കാലികമായ പാപ്പരത്പരം, ഇന്ത്യയിൽ ഒരു ലക്ഷ്യത്തി ശേരിയും, ഇംഗ്ലീഷ് ദന്ത ലക്ഷ്യത്തിരേണ്ടിയും കാവു്, പുറത്തു വന്നു. ഒരു സപകാംകം പിരിശുചുക്കുവാനുള്ള അന്മതിക്ക് ഡയറക്ടറാഡാർ പാർലിമെൻറിനെ സമീപിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ കൂപ്പനിക്ക് ഉണ്ടനുവെച്ചിരുന്ന അവസാനമാണി പ്ലാത്ത് ഓവുംതുക്കരിച്ചുള്ള വിന്റാസിക്കുവരായ മരണാല്പാതം.

1772-ൽ സിലക്ട് കമ്മീററിയുടെ നിയമം. ഓരോ സ്വന്തായും പ്രകാരം കൊരാവാൻ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന അഴിമതിയും അക്രമങ്ങളും ചൂഷണവും പുന്തുവലം. പാർലിയമെൻറിലെ സഹസ്രായ വാദങ്ങൾ. ഈ ത്യുൻ കാഞ്ചൗരൈക്കരിച്ചുള്ള കേള്വികൾ പ്രസിദ്ധിനേടിയ പ്രസംഗം.

1773—പുനരജ്ഞാനം ആക്ട് (ശ്രദ്ധാർഹ കമ്പനി യുടെ ഫെഡറേഷൻ) രണ്ട് സഭകളിലും പാസായി. ഒരു വോട്ടിനാബന്ധം ലഭിച്ച ദ്രോക്ഷാധനവും (അപ്രാശ്രയിപ്പാർമാത്രം കോട്ടിൽ കരാർക്ക് നാലിലധികം വോട്ടിനു അവകാശമില്ല) 500 പവനിൽനിന്ന് 1000 പവനായി ഉയരത്തില്ല. കുർക്കു ഗവണ്സ്തട്ട പേര് ഗവണ്സ് ജനറൽ എന്നാക്കി മാറ്റി പെട്ടു. ഏല്ലാ പ്രസിദ്ധീസികളേയും സംബന്ധിച്ചു് പരമാധികാരാശാഖയും അധികാരക്കു് നല്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്. നീക്കാട്ടം കൂടുന്നവോർ അധികാരത്തെ പാർലിയമെൻറാണു് നിയമിച്ചിരുന്നതു്. കോടതികളുടെ പുതിയ ഭരണകുമാരം.

വാരൻ ഹെറ്റുഡിന്റെ സിംഗർ പക്കതീ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ചരിപാടിപ്രകാരം (1780-ൽ കൗൺസിലിനം റാവ് ജിന്നർ ജനറലിനം പുതിയതായി സമ്പാദിച്ച സമാജങ്ങൾക്കാബന്ധമായ നികമ്മങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും ഉണ്ടാക്കബാനുള്ള അധികാരം പാർലിയമെൻറിൽനിന്ന് ലഭിച്ചു). വാരൻ ഹെറ്റുഡിന്റെ സിംഗർ 23-ാം ദിന നിയമകാരി. 27-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം മുഹമ്മദീയത്തെ നിയമം കൊണ്ട് ആയും ഹിന്ദു സ്ത്രീക്കുടെ വോദ്ധൂഢം ധർമ്മാസ്വന്മായും തീരത്താനിക്കപ്പെട്ടു) നാട്കാക്കം അവരുടെ സ്വന്തായും നിയമകാരി. ബാധകമായി തന്നതു്. വാരൻ ഹെറ്റുഡിന്റെ സിംഗർ 23-ാം ദിനപ്രകാരം മഹാവിക്രാന്തിയും (മുഹമ്മദൻ നിയമവ്യാവ്യാതാക്കൾ) പണ്ഡിതന്മാരെയും (ഹിന്ദു നിയമവ്യാവ്യാതാക്കൾ) മുത്യമായി ഓരോ കോടതിയില്ലാം ഹാജരാവാൻവേണ്ടി നിയമിച്ചു.

മദിരാർത്ഥിയിലെയും ബോംബേയിലെയും

കാര്യക്രമം 1761—1770

1761—യക്കാനിലെ സുഖേദാരായ സലവത്തു് ജന്തി നെ അയാളുടെ സഹോദരനായ നൈസാം ആലി തടവിൽ പിടിച്ചുട്ടു് സപ്തം നവാബായി. ക സ നി കാരു ദു നവാബായ കണ്ണാടക്കരിലെ മുഹമ്മദാലിയോടു് അയാളുടെ രക്ഷയ്ക്കായി നിർത്തിയിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ദൈനന്ദിനി നെറ ചിലവിലേക്കായി, മദിരാൻ പ്രസിധിഎം്കു് 50 ലക്ഷം ഉറപ്പുക ആവശ്യപ്പെട്ടു്. മുഹമ്മദ് കമ്പനിക്കാരോടു് ത നേരാവുർ കൊള്ളുയടിക്കവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു്. പണം കൊ ചുത്തില്ല എങ്കിൽ സ്ഥലങ്ങളെല്ലാം കണ്ടുകൊടുമെന്ന മദിരാൻ പ്രസിധിഎം്കു് തന്നാവുർരാജാവിനെ ഭയപ്പെട്ടതി. അ യാർ സമ്മതിച്ചു്. അങ്ങിനെ കണ്ണാടക്കരിലെ പട്ടാളത്തി നെറ ചിലവിലേക്കാവശ്യമായ തുക നേടി.

1763—പാരൈസ് സ്റ്റേറ്റ് മുഹമ്മദാലിയെ കണ്ണാട്ടി ക്കിലെ നവാബായും, സലവത്തു് ജന്തിനെ യക്കാനിലെ സുഖേദാരായും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു്. അതു കഴിത്തപ്പോഴേ മം സലവത്തിനെ സഹോദരനായ നൈസാം ആലി വ യിച്ചുകളിത്തു്. സുഖേദാരായി ഇംഗ്ലീഷുകാരോടു് യുദ്ധപ്പു വ്യാപനവും നടത്തി. മുഹമ്മദാലിയെ കണ്ണാട്ടിക്കിലെ നവാബായി അംഗീകരിക്കവാൻ അയാൾ വിസമ്മതിച്ചു്. പക്ഷെ അല്ലോ ചീല സേനാവും ഹണ്ഡാർ മതിയാക്കിരുന്ന അയാളെ ഭയപ്പെട്ടതി ശാന്തനാക്കവാൻ. അതേ സമയത്തു് ഡൽഹി യിലെ വെറും പാവയായ ചക്രവർത്തി കണ്ണാട്ടിക്കുന്നവാബാ നെ ഇപ്പോൾ തന്ത്രങ്ങോ ഭാവിയിലെങ്ങോ ഡക്കാൻ സുഖേദാരിയ്ക്കിനു സപത്രഞ്ഞായി വിളംബം രഹപ്പെട്ടതിനക്കാണ്ടുള്ള കല്ലു പാല്ലും കുംഭാദി. അങ്ങിനെ കണ്ണാട്ടിക്കു കൈ സപത്രഞ്ഞായി.

1765 ആഗസ്റ്റ് 12—വടക്കൻസർക്കാർ കമ്പനിക്കു വിച്ച് കൊച്ചുക്കുവാൻ ശേഷവ് പാപ ചക്രവർത്തിയെ ഫ്രെറിപ്പിച്ചു. ഈ നടപടി അംഗീകരിക്കുവാൻ തന്നെന്നും മുട്ടാങ്ങീയില്ല. അധികാർ മദിരാജി പ്രസിഡണ്ടിനുള്ളൂ ഈ സഹായത്താൽ (അതായിതന്നു വാന്നുവദ്ദും) ഫ്രെഞ്ചുകാക്ക് വിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ് എന്ന വിവരം കാണിച്ചു യേപ്പുട്ടുള്ളൂ ഒരു ഏഴുത്തു് ഏഴുതി. മദിരാജി പ്രസിഡണ്ട് കേന്ദ്രത്തിൽ കോയ് ല്ലോഡിനെ വൈദാഭാദ്രിലേക്ക് അയച്ചു. അവിടെ

1766 നവംബർ 12—തന്നെമായുള്ള ആദ്യത്തെത്തസ്സി (നടന്ന) അതിൻ്റെ വരാറുകൾപ്പുകാരം തന്നെമാർക്കിൽ നിന്നും വടക്കൻസർക്കാർ ഇംഗ്ലീഷു കാത്തട കൈവരണമായി. അധികാർക്കു 8 ലക്ഷം ക. കൊല്ലുത്താൽ കഴുപ്പും കൊടുക്കേണ്ടീ വന്നു. തോക്കേള്ളാട്ടുട്ടിയ രണ്ട് വ്യക്തം കാലാർപ്പനയെ ഡിസ്ട്രിക്ടിൻറെ സംരക്ഷണാത്മം അവിടെ നിന്ത്തി.

1761—വൈദാഭാലി മെമ്പുറിലെ റാജാവായ 1. 1763-ൽ ബാദന്തുതം, 1764-ൽ തക്കൻകുറവും പരിശീലനക്കി.

[1702-ൽ ആണ് വൈദാഭാലി ജനിച്ചതു്; പബ്ലാ ബിൽവൈച്ചു മുതിയെന്നു ഹാണ്ടിച്ചുമുക്കു് എന്നാൽ മുഗർഡേസൗന്ധായകനായിതന്നു പരിതാവു്. മക്കനു ഒരു നായുനായി കണ്ണാണ് അധികാർ മരിച്ചതു് (മുഗർഡേസൈന്യത്തിലെ നായുനു ഫ്രെഞ്ചു് തെസ്യുത്തിൻറെ ക്യാപ് റിന്റെ സ്ഥാനമായിതന്നു. ഈനു് നാട്ടപ്രഭാളുടുകിൽ കോൺഫോറ്റേം നായു് എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നതു്.) 200 ആളുകൾ ഉള്ളായിരുന്നു അധികാർ കീഴിൽ. തന്റെ 200 അന്നായായിക്കെല്ലാം കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. 1750-ൽ വൈദാഭാലി മെമ്പുറിലെസ്യുത്തിൻ ചെറി, അതേസമയതു് മെമ്പുറാജാവു് തന്റെ ഏല്ലാ അധികാരവും മന്ത്രിയായ നബുരാജൻ വിച്ചുകൊടുത്തു.

1755-ൽ ഒഹദരാലിയെ പട്ടാളത്തിൽ ആളെ ചേക്കുവാനും, അവരെ സംരക്ഷിക്കുവാനും അധികാരത്താട്ടുടിയിൻഡിക്കേറ്റുകയിലെ സൈനികമേധാവിയാക്കി. അയാൾ അയൽവക്രത്തുള്ള എല്ലാ കൊള്ളുള്ള കാരണങ്ങൾ, കുറവാളിക്കേളും അൻറെ സൈന്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുവരത്തി. വലിയ വലിയ തുടങ്ങളായി അവർ അധികാരം സൈന്യത്തിൽ ചേർന്നു. അങ്ങിനെ, 1757ൽ പേഷപ്പ് മെസുർ ആകുമിച്ചുപ്പോൾ ഒഹദരാലിക്കുള്ളം വെടിമത്തനം ഉണ്ടായിതനു. അതിനു പ്രതിഷ്ഠലമായി അധികാരം വലിയ ഏറ്റുറുകൾ കിട്ടി. മാത്രരെ വഴികരിക്കുവാൻ അമിതമായ ചിലവു് വന്നതു മൂലം മെസുർ വജനാവു ശ്രീന്ദ്രമായിതനു. അതുകൊണ്ട് പട്ടാളക്കാരുടെ ഭൂടയിൽ ഉണ്ടായ ലഹരി ട്രൂക്കുവാൻ ഒഹദരാലി വളരെ സഹായിച്ചു. 1759-ൽ ഒഹദരാലി മെസുർഖും സഹിതെസന്ധ്യാധിപനാക്കി, നിരവധി സ്ഥലങ്ങൾ സ്ഥാനമായി നൽകി. അങ്ങിനെ മെസുർരാജ്യത്തിൻറെ പക്തിഭാഗം ഒഹദക്കുസ്പന്തം നിലയിൽ കൈ.ബന്ധമായി. ഒഹദരാലി രാജാവിൻറെ ഉത്തരവാദിത്പരമാട്ടുടരിയ മന്ത്രിയായി. കാൻഡോവാവു ആകുമണ്ണത്തിനു ഒരുണ്ടിയപ്പോൾ താൽക്കാലികമായി മന്ത്രിപദമേരുടക്കുവാൻ നാഞ്ചിരാജിനെ പ്രലോഭിപ്പിച്ചു. അധികാർ സൈന്യത്തിൽ ഫോറികാൻഡോവാവുവിനെ തോല്പിച്ചു അധികാരം പിടിച്ചു. അധികാരം അനുശാസനം ലൂഡി പതിനൊന്നാമന്”, ഒരു തന്നെയെപ്പോലെ വലിയ ഒരു തുരന്തപുത്രിയിൽ ഇട്ട് പരിപാസമായി ചോറുത്തുകളും വിത്തും കൊടുത്തു. അതിൻറെ പദവായി ആ “പക്ഷി” വേഗംതന്നെ ചതുപ്പോയി. 1761 ഒഹദരാലി നാഞ്ചിരാജഭരണയും, രാജാവിന്നേയും തന്നിക്കുവണ്ടി സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യാൻ നിർവ്വാധിതരാക്കി.]

1765-ൽ പേഷപ്പ് മധുരാവ്, രാജോഭാജി ബോൺഡ്രു

യുടെയും (അന്നത്തെ ബീറാർരാജ്) തന്റെ സഹാദരനായ രണ്ടാമവുടെയും കീഴിൽ ഒരു ശ്രേഷ്ഠഗണ ദഹനത്തെ നേരക്കെയ്തു. രണ്ടില്ലാവര്യം ചരാജയും പററിയ ദഹാദർ, മറാത്തരെ 32 ലക്ഷം കു. യും, മെമസുറിനു വെളിയിൽ താൻ പിടിച്ചുടക്കിയ രാജ്യങ്ങളും വിച്ചുകൊടുത്ത് വരീകരി ചെപ്പുത്തു.

1766—ദഹാദരാലി ആക്രമണം തുടർ; മലബാറും കോഴിക്കോട്ടും പിടിച്ചു. പോഷപ്പ് ദഹാദരിനെതിരായി നെന്നാമിന്നേറയും, ഇംഗ്ലീഷുകാരനേയും ആവ്യാസപബ്ലിച്ചു.

1767—ആദ്യത്തെ മെമസുശ്രൂദിഷം. 1767 ജനവരി യിൽ പോഷപ്പ് തുജ്ജാനദിക്കടനു; അധാരുടെ കീഴിലുള്ള മരാത്തു വടക്കൻമെമ്പുർ കൊള്ളുതടിച്ചു. വലിയ സംഖ്യ കൊടുത്ത് ദഹാദർ അവരെ പുനരയിലേക്കു മടങ്ങുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. നെന്നാം ദഹാദരമായി യോജിച്ചു. അ തൊനെ കേണൽ സ്ഥിതിന്നേര കീഴിലുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് ദൈവ നൃത്തത്തിനു പരിവാരങ്ങൾക്കിവനു. 1767 സെപ്റ്റംബർവിൽ മെമസുറിന്നേരയും ദഹാദരാബാദിന്നേരയും സംയുക്തസേന “ചെക്കമ്” (മദ്രാസ ദ്രുസിസന്സിയിലെ തെക്കൻ ആ സ്ത്രാട്ടിൽ) യിൽവെച്ചു “സ്ഥിതിനോട് എതിരീട്. അധാർ അവരെ തോല്പിച്ചു ഭംഗിയിൽ മദ്രാസിയിലേക്കു മടങ്ങി.

1768—ദഹാദരാബാദിനുത്തു ഒരു സമലത്ത് ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പ്രകടനം. നെന്നാം പത്രതിരാളി സന്ധിക്കു തയാറായി.

(ഇംഗ്ലീഷുകാരം) നെന്നാമും ആയുള്ള രണ്ടാമത്തെ സന്ധി (ഇംഗ്ലീഷുകാരാം കമ്പനിക്കു സ്വന്താവകിക്കമായ വിധ ത്തിൽ കരാസപുർജ്ജമായിരുന്ന അത്) അതിന്നേര നിശ്ചയങ്ങൾ പ്രകാരം വടക്കൻസക്കാരിന്നേര കപ്പും ഇംഗ്ലീഷുകാർ നെന്നാമിനു നൽകണും. നെന്നാമിന്നേര സഹാദരനായ ബഹുല്യത്വാജ്ഞങ്ങൾക്കു കൈവശാളുള്ള ഗ്രംഡ് സക്കാർ അ

യാളുടെ മരണംവരെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ "ആവശ്യപ്പെടാൻ വയ്ക്കുന്നതു" എന്നതു കൊടുക്കണമോ (ഈ കൊള്ളു സാതെട എഴുന്നുകയററത്തിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട വാൻ അടഞ്ഞുള്ള ചെറിയ ഫ്ലോറുകൾമാറുമെ അതു ചെയ്യിരുന്നുള്ള—പഴയ കാലത്തു് ഫ്ലോറുകൾവാൻവിലെ ഒഹി ലാൻഡ്‌വംശക്കാർ ചെയ്തിരുന്നവോലെ) ആ നീക്കതി കൊടുക്കുവാനായി—അതാണ് എല്ലാ നടപടികൾക്കും മക്കം ചാണ്ടിക്കയ്ക്കു—ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഒഹിദരാലിയിൽനിന്ന് കണ്ണാട്ടിക്ക് ബാലഗാട്ട് പിടിച്ചുടക്കുമെന്ന സ്പദം ചെയ്തു—അതു് പിടിച്ചുടക്കിയതിൽനിന്നുള്ള അഭാധംകൊണ്ട് ചൗഥ് അടക്കുക.

1768—ബോംബെയിൽനിന്ന് വന്ന ദരാക്കുമണം ബാംഗ്ലൂരും ഹാനോറും കീഴടക്കി—ങന്നരണ്ട് മാസമുണ്ടിനാശേഷം അതു് ഇംഗ്ലീഷുകാരിൽനിന്ന് ഒഹിദർ തിരികെ പിടിച്ചുടക്കയുള്ള അണ്ടിനെ അയാൾ പഠിത്താൻ തിരുപ്പേശാരുതു് പ്രവത്തിനിരതനായിരിക്കുമ്പോൾ കേണൽ സ്കീഫ് കീഴടക്കാഗത്തു എക്സ്പ്രസ് അക്കുൾ അകുമിച്ചു. പക്ഷേ പാർപ്പാഗത്തു കൂടി ഒഹിദർ അയാളെ എതിരിക്കുന്ന ചൊട്ടനുനെ മദിരാശിയിൽ പ്രത്യുക്ഷപ്പെട്ടു. “ഓഫീസുക്കട്ടികളുടെ” ഇടയിൽ തീക്കണ്ണ പരിശ്രാന്തി.

1767—എറുപ്പും സ്പർക്കയും നോക്കി ഒഹിദരുമായുള്ള സറ്റി. അവതെട കല്പനപ്രകാരം കേണൽ സ്കീഫ്റ്റിനു ഒഹിദരെ സ്പദം ക്യാമ്പിൻറെ മുന്നിലൂടെ യാതൊത്ത് അപകടവും തട്ടാത്ത നിലയിൽ പരിഞ്ഞയക്കവാൻ നിംഗ്രേഖിയായി.

1770—അപ്പോഴേക്കും മരാത്തുടെനേരെ തിരിഞ്ഞു ഒഹിദരെ—പഠിത്താൻഭാഗത്തുവച്ചു് മധ്യരാവു പരാജിതനാക്കി. ഒരുക്കാടി ക. യോളും നൗപരിധാരണയിൻറെ പേരിൽ അവർ ചോത്തിരുച്ചുതു്. പക്ഷേ ഒഹിദക്കരു

സമക്കാരിയിലും. മഹാത്മൻ ഫുനോറി, രാത്രിമുഴുവൻ വൈദാർക്ക് കുടിച്ചുകൊടിച്ചു കഴിച്ചുകൂട്ടി. പട്ടണത്താരൻ പദ്ധതിനിരക്ക് ഇതു സംശയം; അവിടെവെച്ചു അനേപ തകൾ. ഒരു ഗ്രീക്കംഗപ്രസ്താവനത്തിലേക്ക് ഓട്ടി 1769-ലെ സന്ദേശത്തിൽ കാരം ഇംഗ്ലീഷ് കാരോടു സഹായമായിരുത്തിച്ചു. പക്ഷേ മദ്ദിരാഖിയിലെ കാർണ്ണാക്കൾ നിയന്ത്രിക്കുവാനായി പാർലിയമെന്ന് അയച്ചിരുന്ന സർ ജോൺലിൻഡ് എസ്, മഹാത്മത്തമായുള്ള സന്ദേശിച്ചയ്ക്കുന്ന് നിബന്ധനമായി ഉണ്ടു്; ഒരു പക്കത്തിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഈ “മനപുറുമായ വിശ്വാസവശ്യങ്ങൾ ഫലമായി” ഒരു ദാഖലാപ്പിയും, വുറാൻപിടിച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ് കാരോടു അവസാനിക്കാത്ത വൈരം ശപദം ചെയ്തു. അവരെ അവസാനിപ്പിക്കണമെന്ന തീർച്ചയാക്കി. ഒരു ദാഖലാപ്പിയും 36 ലക്ഷം രൂപയും—14 ലക്ഷം കൊല്ലുതാൻ വരവുള്ള സ്ഥലവും വിട്ടുകൊടുമ്പാമെന്നുള്ള വാഗ്ദാനവും നൽകി സമാധാനം സ്ഥാപിച്ചു.

5. വാറൻഹെസ്റ്റിങ്കിൻറെ ഭരണം

1772—1785

1772—എപ്പിൽ 13. ബംഗാളിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒപ്പുട ഗവർണ്ണർ ആയ വാറൻഹെസ്റ്റിങ്ക്-സ് പ്രവർത്തനം തുടങ്ങി. പാർലിമെന്റ് ജനറൽ ഫ്രേഡറിങ്ക്, കേണൽമോൺസൺ, മിസ്റ്റർ ബാർബേൽ മിസ്റ്റർ ഹ്രാൻസിസ് എന്നിവരെ കുണ്ടിലുണ്ടായി നിയമിച്ചു. ഭരണത്തിന്റെ കേരു ഓഫീസ് മുൻഡിബാറിൽനിന്ന് കൽക്കട്ടയിലേക്ക് മാറ്റുപെട്ടു. ശൈഖ് സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന കോടതികളിലും ചില മാറ്റങ്ങളും വരുത്തി. പക്ഷേ റവന്യൂ

പിരിവിൽ കമ്പകക്ക് ഹാനികരമായിരുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും വരുത്തിയില്ല.

1773—പുന്തമാരണ ആകു് ചാലും. അതു പ്രകാരം ഫേറ്റിങ്ങ്‌സ് ആദ്യത്തെ ഗവൺമെന്റ് ജനറലായി. അതെ സമയത്തെന്ന ജോലിംഗ് മുന്നാമൻറു, സ. 63-13 പ്രകാരം കർക്കട സുപ്രീംകോടതി സ്ഥാപിതമായി,

1773—ൽ ഹിന്ദു ആചാരങ്ങളെക്കരിച്ചു യാതൊരു ഏതും പിടിയുമില്ലാത്ത-ശ്രദ്ധകൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ പ്രമുഖ വ്യക്തികൾ എന്ന നടക്കെന്ന ജീവികൾ ഏതെന്തി. അക്കു ഷ്ടത്തിൽത്തെന്ന ക്രപസിദ്ധമായ രോഹില്ലയും. ഒന്നധിലെ നവാദ്യായ ഷുജാ ഒന്നധിദാത്ര 1773—ൽ മരാത്തർ പിൻ വാദ്യന സമയത്തു സത്യം ചെയ്തിരുന്നപോലെ രോഹില്ല ക്രാൾ 40 ലക്ഷം രൂപ തത്വാർ വിസമതിക്കെന്ന വിവരം വാറൻഫേറ്റിങ്ങിനെ അറിയിച്ചു. രോഹില്ലക്കാരെ തക ത്രാസിലും പണം ലൂംഗ്രീഷുകാക്ക് നൽകാമെന്നു് അയാൾ എററു. കർക്കടാക്കാൻസിലിന്റെ ഉപദേതപ്രകാരം ഫേറ്റിങ്ങ്‌സ് അതു സമയത്തിച്ചു നവാദ്യമായി വരാർ ചെയ്തു. അതിലെ നിശ്ചയമനസ്തിച്ചു, സമരം വിജയകരമായി പരിണമിക്കുകയാണെങ്കിൽ 50 ലക്ഷം രൂപ വിലക്ക് കോറ അലഹബാദ് ഡൈസൈക്കറുകൾ വിലക്ക വാദ്യനാൻ ലൂംഗ്രീഷു കാരെ അനവദിക്കുന്നമായിരുന്നു, കമ്പനിക്കു യാതൊരു ആദായവുമില്ലാതെ വളരെ അധികം പണം ദുർവ്വയാംമാറ്റം വരുത്തിവെയ്യുന്ന ഒരു ഇടപാടായിരുന്ന ലുതു്. രോഹില്ല ക്കാരുടെ ഡൈരോക്കനായ റഹാഹിസ്‌വാൻ, മരാശാതമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വന്ന എല്ലാ ചിലവും കൊടുക്കാമെന്നു നവാദ്യിനോട് പറഞ്ഞു. പക്ഷേ അയാൾ ഒരു വന്പിച്ച തുകയായ 200 ലക്ഷമാണു് ആവശ്യപ്പെട്ടതു്. അതു കൊടുക്കുവാൻ രോഹില്ലക്കാർ നിശ്ചയമായും വിസമതിച്ചു.

1774—എപ്രിൽ 23. ഒന്നധിലെയും ലൂംഗ്രീഷുകാരുടെയും സംഘക്കു നേരു രോഹില്ലക്കാർ പ്രവേശിച്ചു.

പൊരിഞ്ഞ യുദ്ധം. അതിൽവെച്ചു ധൈരക്കാരായ രോഹിൽ വണ്ണധാർ അനൈ തകൻ. റാഫീസ് റഹമതു് വാൻ കൊല്ലപ്പെട്ടു. അതിനും പുറമെ രോഹിൽവണ്ണു് കൊള്ളു ചെയ്തിട്ടു കള്ളുക്കാർ മടങ്ങിയുള്ളൂ.

1774-1775-കൽ ക്ഷേത്രിൽ അസ്പ്രാസമംഡൽ കൗൺസിലിൽ ഭരിപക്ഷത്തിൻ്റെയും (പ്രത്യേകിച്ചു പ്രാൻസിസ്) ക്ഷതിത്തിത്തുകൾ. ജല്ലിമാതം ലണ്ടനിലെ (കമ്പനി) ഡയറക്ടറോറും ഹെസ്സിങ്സ് സിന ഫൂതിരെ.

1775—ഈയിലെ നവാബും ഹെസ്സിങ്സ് സുംകൂട്ടി മുതിച്ചിച്ചിരുന്ന റസിഡൻസിനെ കമ്പനിയുടെ കൗളായ മിസ്റ്റർ ബ്രിഗ്ഡോ, സ്ഥാനത്തുനിന്നും നീക്കംചെയ്തു. അയാളുടെ അദ്ദേഹത്തെ പ്രവത്തി, നവാബു് കമ്പനിക്കു കൊടുക്കാനെന്നായിരുന്ന സംഖ്യ മുഴുവൻ 14 ദിവസത്തിനകത്തു് കൊടുത്തതിന്കും ബാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകയായിരുന്നു. തീരെ നയമില്ലാത്ത ഈ പ്രവത്തിരിയപ്പറാറി ഹെസ്സിങ്സ് സു് അപലബിച്ചു. അപിന്റോ ബ്രിട്ടീഷ് പട്ടാളത്തോട് ഉടനെ റോഹിൽവണ്ണു് വിട്ടവാനാവശ്യപ്പെട്ടു. ഹെസ്സിങ്സ് സിന അയാൾ കമ്പനി ഡയറക്ടർമാരിൽനിന്നും രഹസ്യമായി കിട്ടിയിരുന്ന നിശ്ചിതങ്ങൾ കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഇന്ത്യക്കു ലുകന്റെ സാധാരണ ഗവൺമെന്റ് ജനറൽ മുഖ്യമന്ത്രിരെ പോകാൻ പാടുള്ള അതിനെ തുടന്നു ഹെസ്സിങ്സ് റൈത് മായ ഒരു പ്രതിഷ്ഠയക്കരിപ്പ് അയച്ചു.

അക്കാലം ഈയിലെ നവാബായ ഷുജാ-ലൗദ്-ദണ്ഡു മരിച്ചു. അയാളുടെ മകനായ ആസഹ് ഉദ്-ദണ്ഡു ലുംറീ ഷുകാത്തെ സഹായം ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് കൽക്കുത്തയിലേ കൈ (എഴുതി.) പ്രാൻസിസ് തനിക്കു കൗൺസിലിൽ ഉള്ള ഭരിപക്ഷം ഉപഭോഗിച്ചു, ഈയുമായുള്ള ബന്ധമെല്ലാം അവസാനിച്ചു എന്നും, ആസഹ് ഉദ്-ദണ്ഡുയുടെ കീരീഡാ

രണ്ട് കമ്പനിയുമായുള്ള പുതിയ സമ്പിളം അടച്ചിവാന തകിൽ ആയിരിക്കണമെന്നും, അതനുസരിച്ചു ഇന്ത്യയിലെ എററാവും പരിശുദ്ധ നഗരമായ ബന്ധാരീസ് (കമ്പനിക്ക്) വരിപുണ്ണമായും വിച്ചകാട്ടക്കണമെന്നും, നിർബന്ധമായി കല്പന എഴുതി അയക്കവാൻ ഹെറ്റുഡിങ്കെ പ്രേരിപ്പിച്ചു, പുതിയേധ്യിച്ചുകൊണ്ടാണ് എങ്കിലും നവാബിനു കീഴിൽ നേരണ്ടിവനു.

ഒധിയിലെ ബീഗൺമി; നവാബിന്റെ സംസ്കാരത്തിനു ശ്രദ്ധം അയാളുടെ അന്തഃപുരം സേനാനി പരിശോധിക്കു ശ്രദ്ധിപ്പുണ്ട് രണ്ടുലക്ഷ്യത്തിന്റെ വിലവത്തെ ഉറുപ്പിക്കണ്ട്. പുതിയ നവാബ് അതു് ഷാതുയനമെന്നപേരിൽ കയ്യടക്കി. പക്ഷേ അതു് തണ്ടളുടെ സപകാര്യസന്താണ് എന്ന വാദിച്ചു് ബീഗൺമിക്ക് ആ വണ്ണം വിച്ചകാട്ടക്കവാൻ കല്പിച്ചു ശ്രദ്ധിയ്ക്കു. അങ്ങിനെ നവാബിനു തന്റെ പട്ടാളത്തിനു ശേഖരം കൊടുക്കവാൻപരാതെവനു. അതിന്റെ കരമായ പട്ടാളലഹള—200,000 ഷേതടെ ജീവഹാനിക്ക് ഇടവത്തെ എന്നാണ സംസാരം. കൽക്കട്ട കൗൺസിലിൽ പ്രാംസിന്മും (ജോവറിങ്കിന്റെയും മോൺസുണ്ടിന്റെയും ജീടു) ഹെറ്റുഡിങ്കെ ഭാര്യപിടിപ്പിക്കവാനും അവമാനിക്കവാനും പരിഗുന്നതോക്കെ ചെയ്തു. നാട്ടകാരോടു് അധികാരിയുടെ അവസാനം വരത്തുവാൻ വരെ പരംഭ്രാന്തിയായിരുന്നു എന്നും നിർസ്സാര കുറാരോഹണങ്ങളും ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്ന കമ്പനി ധനരക്തീർക്കാതെ ദണ്ടാരയും ഉണ്ടായിരുന്ന അധികാരിക്ക് സ്വന്തം രാജ്യത്തു് അതിപ്രധാനമായ ഒരു കുറം—(ഇന്ത്യയിൽ അന്നവരെ കേട്ടിട്ടുംപോലുമില്ലാത്ത ദാനായിരുന്ന) അതു് കള്ളു ശ്രദ്ധിച്ച എന്ന കുറാത്തിനു നന്ദക്കമാർ എന്നൊരു ശ്രദ്ധാഫലമനെ വധിച്ചു എന്നതായിരുന്നു. (പക്ഷേ അതു് സുപ്രാംകോടതിയുടെ പ്രവർത്തിയായിരുന്നു. അ ബത്രെ റിസ്റ്റീത്രം—ഹിന്ദുനിയമ

പ്രകാരം അല്ലെങ്കാൽ വിച്ചവീഴ്മാത്രമായിരുന്ന ഒരു കാരണം, ഇംഗ്ലീഷു നിയമത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അവർ വധിക്കുവാൻ വിധിച്ച്.) നന്ദകമാർ ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സിന്റെ പേരിൽ അപഹരണക്കാറും പ്രത്യേകിയിരുന്നതിനാൽ ആദ്യ നെയ്ക്കിലും അധികാരി തന്റെ മാർത്തിൽനിന്ന് അക്ക റൂവാൻ ടവ്ലീസ് മോഹിച്ചിരുന്ന എന്ന പാണ്ടുജാക്കി ഗ്രാൻസിസ്. ഒരു നെയ്ക്കമാറിനെതിരായി തെളിവി നുച്ചയോഗിച്ചു എന്നു ഏഴുത്തതനു കുത്രിമമാണെന്ന് തെളി യിക്കപ്പെട്ടു.

1776—ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സ് തന്റെ പ്രതിനിധിക്കു് അധികാരി തന്നെ സപ്രകാര്യ കാരണം രാജിവെയ്യുവാനുള്ള ഉദ്ദേശം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നതു് അധികാർ ഫൂറത്താക്കി. കേന്ദ്രത്തിൽ മോൺസണ്ടൂറിന്റെ മരണത്തെ ഭൂടൻ തന്നിക്കെ ‘കാസ്റ്റിംഗ് ബോട്ട്’ ലഭിച്ചതുകാണ്ടു് തുണ്ട് ജോലി തുടങ്ങതാണു് എന്ന് ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സ് ഏജൻറിനു ഏഴുതി. പാക്കു ഡയറ്റ് കൂർമാർ അധികാർ രാജിവെച്ചു എന്നതനു പ്രവൃഥിച്ചു.

1777—ഡയറ്റ് കൂർമാരുടെ സേപ്റ്ററായികാരപ്പെട്ടുമായ ഫുവത്തംനാഞ്ചുടെ പിൻബലംകണ്ടു് ജനറൽ സൈൻസ്, കൗൺസിലിലെ ഒരു സീനിയർ അംഗമെന്നനിലയിൽ അധികാരിച്ചിരുന്നു. പിഡിച്ചുവറുവാൻ ശുമിച്ചു. ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സ് അധികാരി തന്നെ അധികാരിവും മോൺസണ്ടൂറിന്റെ വാതിൽ അധികാരി നേരെ കൊട്ടിയും. സുപ്രീംകോടതി നടവടി എടു ശെത്തു് ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സിനു ഗ്രാന്കരമായാണു്. സൈൻസ് പ്രോഫൈലേറ്റേറുടെ പിൻബലി ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന രാജിയെ തന്നെ മുപ്പെട്ടുത്താതിരിക്കാൻ ഡോണി ഗ്രാൻസിസ് കൗൺസിലിലെ തന്റെ ഭരിപക്ഷത്തെ ചുണ്ടാണെന്നു കയിലും എന്ന ഹോസ്റ്റിംഗ്‌സിനു ഉറുപ്പുനാണി. പാക്കു ഡയറ്റ് വരും പോരുക്കിണ്ടതപ്പോൾ അധികാർ തന്റെ

വാക്കിനു തീരെ എത്രിരാധാണ് പ്രവർത്തിച്ചുതു്. ഹേറ്റും സൈൻസ് അധ്യാളക്കുടെ മേൽ വന്നുനക്കരാമാരോഹിച്ചു. തുടർന്ന് അവർ തമിലുണ്ടായ ദ്വന്ദ്വയും തുടർന്ന് പ്രാഞ്ചിസിനു മരി വെറ്റു. അധ്യാർ അധികം താമസിയാതെ ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് മടങ്ങി. ഹേറ്റും സൈൻസിനു കുറൈക്കാലത്രേക്കു് സെപ്പന്റം കുട്ടി. പ്രകേഷ അതിനമുന്പു

1772-1775—മരാത്തക്കാര്യങ്ങൾ. 1772-ൽ പേഷപ്പെ മധ്യരാവു മരിച്ചു. അധ്യാളേ പിൻതുടന്നുവേംതന്നു നാരായണരാവുവിനെ രഘൂബാബു ഉടനെ വധിച്ചുകളുത്തു.

1773—രഘൂബാബു സീംഹാസനം പിടിച്ചുടക്കി തന്ന സാമീനോടു യുദ്ധപ്രവ്യാപനം ചെയ്തു. അധ്യാർ 20 ലക്ഷ രൂപ കൊടുത്തു് സമാധാനം സന്നദ്ധിച്ചു. നനാഫർക്ക വിസ്. സങ്കുംഖാണു എന്നീ രണ്ടു രണ്ടുത്രം തന്നു സെന്റനായിൽനിന്നു സന്നദ്ധിച്ചു ഒരു പിണ്ടുവെച്ചതലിനെ മധ്യരാവുവിന്റെ മരണശേഷമുണ്ടായ കട്ടിയാണ് എന്ന ഭാവത്തിൽ, മധ്യരാവു രണ്ടാമൻ എന്ന പേരിൽ സീംഹാ സന്തതിൽ കയറ്റി. മുതീനിധികൾ എന്ന നിലയിൽ അവർത്തെ കയ്യിലായി ഭരണം

1774—രഘൂബാബു ഇഴു രണ്ടു റീജൻറമാരേയും തക്കത്തു്. പ്രകേഷ പുനയിലേക്കു് തിരിയേണ്ടതിനു പകരം അധ്യാർ പെട്ടെന്നുപൂരിലേക്കും അവിനെന്നിനു, തന്റെ സ്വന്തമായ ഗയ്ക്കുവാരിന്റെ സഹകരണം പ്രതീക്ഷിച്ചു് ഗ്രജ റാത്തിലേക്കും പോയി.

ഗ്രജറാത്തിലെ ഗ്രേഡ്‌വർ കെട്ടംബം

പിലാജിഗ്രേഡ്‌വാർ (പേഷപ്രയുടെ സഹായി) 1732ൽ മരിച്ചു, മകൻ ഭാമാജിഗ്രേഡ്‌വാർ പിൻതുട്ടുംബകാണി

യായി. അയാൾ തന്റെ രാജ്യം വിചുലമാക്കി പ്രേഷപ തിൽ നിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യം നേടി. അയാൾ 1768-ൽ മരിച്ചു. അപ്പോൾ മുന്നവകാശികൾ, ഗ്രാവിററാവ്; സധാജി; ഫ്രേഞ്ചസിങ്ങ് ഉൾക്കായിരുന്നു. അവൻ സിംഗാസനംതിനു വേണ്ടി മത്സരിച്ചു. രഘുവാബ ഫ്രേഞ്ചസിങ്ങിൻറെ പക്ഷ തന്ത്രായിരുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ മരാത്ത വലിയ സേനാനികളായ ഹോർമ്മറും, സിന്ധ്യയും അയാളുടെ ഭാഗംതായിരുന്നു.

1775—ക്രിസ്തീയസ്ക്രിപ്റ്റകൾക്കൊണ്ട് നാനാഹർ നാവിസ്, സിന്ധ്യയേയും ഹോർമ്മകൾറയും ആ സവൃഷ്ടിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചു. അവൻ പിൻവാങ്ങി, രഘുവാബ സേവാംബ തിലെ ഇംഗ്ലീഷ്കാരമായി അടുത്തു. സേവാംബെ ഗവണ്മെന്റ്‌സ്പ്രത്തനിലയിൽ രഘുവാബയുമായി 1775-ൽ മാർച്ച് 6-ാംനു സുരന്തിലെ സന്ധിചെയ്തു. അതിനുശേരി നിശ്ചയ ണ്ണർ പ്രകാരം പ്രേഷപയുടെ സിംഗാസനം വിചൈട്ടുക്കു വാൻ ഇംഗ്ലീഷ്കാർ രഘുവാബക്കവേണ്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കണം. രഘുവാബ 'സാൻസൈറാഫും' (പെരിപ്പ്) 'ബാസ്റ്റിനം' (സേവാംബെക്കട്ടത്തു ഒരു നല്ല മുറുദം) കച്ചവടാവയ്ക്കിനുവേണ്ടി ഇംഗ്ലീഷ്കാക്ക വിട്ടുകൊടുക്കണം; സേവാംബെ ഗവണ്മെന്റിനു കൊല്ലുത്താൽ 37 ലക്ഷം ദ്രുപ്യം നൽകണം. സന്ധി രേഖാലുടനക്കുന്നപുതമായി ആയിരനില്ല. 1773-ലെ റഗ്രഡേഷൻ ആകു് ദ്രുപ്പിംഗിൽ (നാലുവർഷിനേരു് ദ്രുപ്പിംഗിൽസികളായ സേവാംബെ, ഹോർമ്മസൈനേരു് ദ്രുപ്പിംഗിൽസികളായ സേവാംബെ, ഹോർമ്മസൈനേരു് ജോൺജ്) അമ്പബാ മദ്രാസി, മുതലായവ, സന്ധികൾ ചെയ്യുക. ഭൂനികതി ചുമത്തുക, പട്ടാളക്കാരെ ചേക്കുക, ഭരിക്കുക, മുതലായി ചൊതുവെ സിവില്യം സൈനികപരവുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ബംഗാളിലെ ഗവണ്മെന്റജനറലിനുശേരി മേലന്നപ്രശ്നങ്ങളിനു വിധേയരായിരിക്കണം എന്നായിരുന്നു. അഞ്ചിനെ സേവാംബെ ഗവണ്മെന്റി

നെ ഫേസ്റ്റിഡ്‌സിൽനിന്നും അനവാദം മുടാതെ ഉടൻവടി ചെയ്യുവാൻ നില്കുന്നതിനില്ലായിരുന്നു. രഘൂബാബുവുടെ ക്ഷും ചാപ്പേണ്ടതു് ദോശവേ ഗവണ്മൻറിന്നല്ല, ചൊതുവെ കവപനിക്കായിരുന്നു. ഈ അടിസ്ഥാനങ്ങളിനേൽക്കും ഫേസ്റ്റി ഡേറ്റിനെ കൊണ്ട് ഫ്രേണുചെലുത്തി മുൻസിപ്പ് സംബി രദ്ദാക്കിയും. അതുകൊണ്ടു് ഇംഗ്ലീഷുകാർ വലിയ കഴുപ്പുത്തിൽ അക്കൈപ്പെട്ടു.

1775—ആദ്യത്തെ മരാഠ: നാമരം. ബോംബെയിലെ അപ്പിട്ടിഷ് സേനയുടെ തലവനായ കേണൽ കീററിങ്ങ്‌സി നെ രഘൂബാബുമായി യോജിയും പ്രവർത്തിക്കണമെന്നുള്ള കല്പന കിട്ടി. “മെഹ” നദീതഭത്തിൽവെച്ചു റിജൻറി സെൻ ഒന്നന്തും അധാരതു എറ്റുത്തു. ബഡോഡയുടെ അട്ട തുതുതു ആരാസിൽവെച്ചു പരിപൂർണ്ണമായ വിജയം മരാഠാർ നാമ്പദക്കരെക്കു കാടി. ഗ്രജരാജത്തിൽനിന്നു് മാർച്ചുചെയ്തുതു നെ മഹത്തസിങ്ങ് കീററിങ്ങ്‌സുമായി യോജിയും. വിജയം മുഴുവൻമായി. ഫേസ്റ്റിഡ്‌സിനു വെറുപ്പു വളർത്തുക്കവീ ധനിൽ, കണ്ണമ്പാലിക്കുറ ഭരിച്ചുക്കാഡിപ്പുരുക്കാരം സുംതു് സംസി ദുർബാലപ്പെട്ടതും. അതിനെക്കരിയും തെ അറിയിപ്പു നാട്ടരജാക്കരുമാക്കം ദോശവേ ഗവണ്മൻറിനും അയച്ചുകൊടുത്തു, പുനയിലെ റിജൻസി ബാൽസെറ്റും, ബുബ്ലീനും മടക്കിക്കിട്ടണമെന്നു് ആവശ്യപ്പെട്ടു. കുപനി ക്കവേണ്ടി കേണൽ അപ്പ്‌ഡൻ, രഘൂബാബു ന്യായപ്രകാര മുള്ളു പേശപ്പയാണു് എന്നു ചരഞ്ഞു അതിനു വിസ്തരിയും. ദോശവേ പ്രതിനിധിയായി അധാർ മരാഠരോടു യുദ്ധപ്രവ്യാഹരണം ചെയ്തു. റിജൻറമാർ സംസിക്ക തയാരായി. അപ്പോൾത്തന്നെ രഘൂബാബുവേ ന്യായപ്രകാരമുള്ള പേശപ്പയായി പ്രവ്യാഹരണം ചെയ്തിരുന്ന കഴത അപ്പ്‌ഡൻ, മരാഠ ദ്രോഗരിക്കുന്ന പ്രതിനിധികളായ നനാഹർ നാവീ സൈന്യാട്ടം സത്രംബവിനോടും സംസിചെയ്തു.

1766 മാർച്ച് 1—പുരത്രിാല സംസ്ഥി (പുന്നല്ലെട്ടു) സാൽസററുമാറ്റം കൈവരംവെച്ചു; പണ്ട് മരാറ്റത്തോടെ താഴീയനു ഭൂമി മുഴവനും വിചുക്കാട്ടു ഇംഗ്ലീഷ്കാർ സ്ഥലം വിഭാഗം. 12 ലക്ഷം രൂപ കൊള്ളുത്താൽ കൂപ്പുമായി വാണിജ്യം, മധുരാവ് ദ്വിതീയതെ പേഷപ്പയായി പരിഗണിക്കുന്ന കാലത്തോളം 'ബ്രോക്കി'ലെ നീക്കൽ പരിമിക്കവാ നമ്മൾ അവകാശേട്ടണ്ടായിരിക്കും. രഘുബാബുവെയെ വിട്ട് ഗോദാവരിക്കള്ളപ്പറത്തു അയാൾ താമസിക്കുകയാണെങ്കിൽ മരാത്തൻ അയാൾക്കു ആണ്ടിനാൽ 3 ലക്ഷം രൂപ കൊടു മണം. ബോംബെ ഗവണ്മെൻറാകട്ട്, പുരത്ത് സംസ്ഥി ചെയ്യുന്നതിനും അനുഭവിച്ചു; സുരഖി ഉടമ്പടിയെ അംഗീകരിച്ചു രഘുബാബുവെയെ ബ്രോക്കി സുരഖിയിൽ അദ്ദേഹം നൽകി ബ്രോക്കിലേക്ക് ഒരു ദേശനയോട്ടുടി നീണ്ടി. റിജൻസി യുദ്ധം പ്രവൃപ്പിച്ചു. ബോംബെയിൽവെച്ചു ഇംഗ്ലീഷ്കാർ രഘുബാബുവെയെ വളരെ കൂർമാത്രതെ കോർട്ടിൽനിന്ന് പുരത്ത് സംസ്ഥി റദ്ദാക്കി സുരഖി സ്ഥാപിക്കിയിട്ടുതായ വിധരം കിട്ടി.

1778—റിജൻസിയും നനാഹർ നാവീസിലെറു ഒരു ബാധ്യവായ മരോബു ഫർന്റാവീസ് സക്രാം ബാധ്യവിലെറു അനമതിയോടെ (അയാൾ സുത്രത്തിൽ രഘുബാബുവെണ്ടി കൂട്ടിത്തെപ്പുകൾ നടത്തുന്നണ്ടായിരുന്നു) ഫോർക്കാറുമായി ഉടമ്പടി ചെയ്തു, വിവരം ബോംബെ ഗവണ്മെൻറിൽ എഴുതി അവർ ആ അപേക്ഷ സ്വീകരിച്ചു, കൽക്കട്ടയിലേക്ക് എഴുതി അയച്ചു. നനാഹർനാവീസ് ഒരു പ്രശ്ന അനഭാവിയായിരുന്നതുകൊണ്ടും കമ്പനി സുരഖി അംഗസരിച്ചു രഘുബാബുവെയെ അംഗീകരിച്ചുതുകൊണ്ടും ഫോർക്കിംഗ്‌സ് അതു നൂതനമായി. നനാഹർനാവീസ് പുരത്താഡിലേക്കു മടങ്ങി, സബ്യത വിചുവാനായി ഫോർക്കേറു പണം കൊടുത്തു സ്വാധീനിച്ചു മധുരാവുവിലെറു വേരിൽ ദൈവ നീക്കശേഖരണം നടത്തി; മരോബുയേയും സത്യരാമമീനയും

തോല്പിച്ചു; ആദ്യത്തെ ആരൈ വധിച്ചു; രണ്ടാമതെ അയാൾ വിജയത്തിന് ശ്രേഷ്ഠം എത്തിച്ചേരുന്ന് പുനയിൽ ബാധക സ്ഥനാക്കിയിട്ടുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാമുഖമായി സന്ധി ചെയ്തു. നനാഹർന്നാവിസിന്റെ ഏതുരായി ബോംബെ ഗവൺമെൻറ് യുദ്ധപ്രവ്യാപനം നടത്തി.

1779—രണ്ടാമതെ മരാഠ ആകുമാം: കേണൽ എഗ്രംഗെ പുന ആകുമിക്കവാൻ പറഞ്ഞതയും. പക്ഷെ (ജനറൽ കർന്നാക്കിന്റെ) കീഴിലുള്ള പുരാമാർ അയാളുടെ മാർവിരോധം വരുത്തി. പുനക്ക മുമ്പിൽവെച്ചു് സിവിൽ കമ്മീഷണർമാർ ഭീതക്കളായി, രണ്ടാമുഖം കേണൽ എഗ്രംഗും വിത്തുമായി അവരോടു പരിസ്ഥിതിയാണ് കല്പിച്ചു്. ഉടനെതന്നെ റിജൻറിന്റെ അശ്രദ്ധന അവരോടു് എത്തിരിട്ടു. ധീരനായ കൃഷ്ണറാണ് ഹാർലി പിന്നിൽ എത്തിരുത്തിനു, പക്ഷെ മുന്നാണിയിലായിരുന്ന സിവിൽ പാട്ടാളം ഒട്ടി രക്ഷപ്പെട്ടു. രാത്രി, അവരുടെ ദായ വാരഗ ഗാനിൽ കൃഷ്ണറാഡിച്ചു; അവരുടെ തുടാരങ്ങളും ഒപ്പുകൾ ഉതിരുത്തു. ശത്രുസെന്റ്യൂത്തെ നായിച്ചിരുന്ന സിന്ധ്യക്കുടു് സിവിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥമാർ തങ്ങൾക്കു ജീവരക്ഷ നൽകി വെറുതെ വിച്ചവാനും, പരിസ്ഥിതിയാണ് അനവദിക്ഷവാനും വായവിട്ടു് ഇരുന്നു.

1779—ജനവരി വാരഗണിലെ സമ്മേളനം. ബോംബെ സെസന്യൂത്തിന് രണ്ടാമുഖയെ വിച്ച മട്ടണാണ് അംഗ അന്തനാളക്കി (കമ്മീഷണർമാതുടെ ഭീതത്പും നേരത്തെ കണക്കിനെത്തിരുന്ന അയാൾ സ്വന്നേയയാ സിന്ധ്യക്കു കീഴിന്നുയിരുന്നു.) കഴിഞ്ഞ 5 വർഷങ്ങളായി താൻ പിടിച്ചടക്കിയിരുന്നതല്ലോ തന്നെ അയാൾ വിച്ചതുകാഴ്തു. സുപ്പീംഗവ ഭേദമുന്നോ് അതു കോട്ടപ്പോൾ കോപാക്രാന്തരായി; പുതിയ സാധ്യക്കുള്ള നിഭ്രംശങ്ങൾ നൽകി. അതെ സമയത്തു് രണ്ടാമുഖ സുരാത്തിലേക്കപോയി. അവിടെ കേണൽ ശ്രാ

ഡാക്ടർ "ആയിരനു സെസനിക്കൽവാൻ. നനാഫർന്റ വീസ്" രണ്ടാബ്ദത്തോളം പിടിച്ചു തന്നെ ഏല്ലിങ്ങനേമനു "ആവശ്യപ്പെട്ടതു" ഗോധാർഹ "വിസമ്മതിച്ചു. സമരം.

1779.—മുന്നാമത്തെ ആകുമണം. ഗോധാർഹ "ഗ്രജ റാഷ്ട്രിലേക്കപ്പോയി. അവിരുട്ടെ പരിപ്പം സിന്റൈറ്റും രണ്ടാബ്ദത്തോളം അവത്തമായി യോജിച്ചു (അവർ) അപഹമദ ബാദ് പിടിച്ചുടക്കി. ഹോർക്കറുടെയും സിന്റൈറ്റുടെയും കീഴിലുള്ള മരാത്ത സെസന്യും അവരെ ആകുമിച്ചു. മരാത്തക്ക് തോൽവിപററി; മശക്കാലമായതിനാൽ അവർ നമ്മുടാതീരത്തു" സെസനിക്കത്താവള്ളുകൾ ഉറപ്പിച്ചു.

1780 — ആറ്റുട്ടുള്ള സിന്റൈറ്റുടെ സ്ഥലങ്ങളെ ആകുമിക്കവാനെല്ലൂ ഉദ്ദേശത്തോടെ മേജർ പോപ്പ് ഹാമി സീറീ കീഴിൽ ഒരു ചെറിയ സെസന്യുത്തെ സജ്ജീകരിക്കുവാൻ ചെയ്യിണ്ട് സ് കല്പന നൽകി. പോപ്പ് ഹാം വളരെ ഉയരത്തിൽ കുത്തനെ കിടക്കുന്ന ഒരു മലയിൽ ഉള്ള ഒരു കോട്ട പിടിച്ചുടക്കി. പിന്നീട് പോപ്പ് ഹാമിസീറീ ചെറിയ സെസന്യുണിൽ തുടക്കം ആളുകളെ ചേത്തു്, ജനറൽ കാർനാക്കിസീറീ നേതൃത്വത്തിൽ, മരാത്ത തുടക്കാരത്തിൽ വിജയകരമായ ഒരു നിശാകുമണം നംതാൻ. സിന്റൈര്റു സീറീ തിരഞ്ഞെടുപ്പാം അവിടെ വിട്ട് പലായനംചെയ്തു.

1780 ഓവിൽ—ഈല്ലോജകാരര ഇന്ത്യയിൽനിന്നു കൈ കൂട്ടുക്കിണവാൻ മരാത്തതം മെമ്പുറകാരം തമിൽ സബ്യു ചെയ്തിരനു. ഹോർക്കാറും സിന്റൈറ്റും പേഷ്പയും (യമാ ത്വർത്തിൽ നാനാ ഫർന്റാവിന്) ബോംബെ ആകുമിക്കക; ചൈററാലി മദിരാതിയോട് എതിരെടുക; മാധ്യാജി ബോംബെ എല്ലു എന്ന നാഗപുരരാജാവു് (ബീറാർ) കൽക്കട്ടയെ എറുക്കുക. അതിസീറീ ഫലമായി

1782—മേയ് 17-ാം ന് “സാൽബായി” (ഹോളിയോർ) യിലെ സന്ധി. (1776) ലെ പുരസ്കാരസാധിക്കരേണ്ടം

ഇംഗ്ലീഷ്‌കാർ പിടിച്ചടക്കിയ സമലമെല്ലാം വിച്ചെകാട്ടണ എം. റോലാബ എല്ലാവിധ ശരൂതകളം കൈവിട്ടു, കൊല്ലിത്താൽ 3 ലക്ഷം ക. അട്ടത്തുണ്ട് പറാഡി. താമസിക്കുവാൻ ഇപ്പുഴയ്ക്കു ഒരു സമലം തിരിഞ്ഞടക്കത്തു് അവിടെ രാത്രമായി വസിക്കുക. 6 മാസത്തിനകത്തു് വൈദാദരാലി എല്ലാഇംഗ്ലീഷ്‌ടടവുകാരെയും വിച്ചെകാട്ടത്തു്, താൻ കീഴടക്കിയ സമലങ്ങളെല്ലാം തിരിച്ചേപ്പിക്കുണ്ടു്; അതല്ല എങ്കിൽ മരാത്തർ അയാളെ എത്രുക്കും.

വൈദാദർ ആലി 1770—അയാൾ മരാത്തരെ സ്വാധീനിച്ചു ശാന്തരാക്കി. 1712-ൽ റോലാബ നാരായണാബു വിനെ വധിച്ചതിനെത്തുടർന്നായ അസ്പാസ്യങ്ങൾക്കിടയിൽ അനാവർദ്ദ്ധമായ കുറത് ഉപയോഗിച്ചു തുടർന്ന് കീഴടക്കി. 1774 ആയപ്പോഴേക്കും തന്നിൽനിന്നു് മരാത്തർ അപ്രഹരിച്ചിരുന്ന എല്ലാ സമലങ്ങളം വീണാട്ടുത്തു. 1775-ൽ അയാൾ ബത്തസാത്ത്‌ജ്ഞങ്ങിൽനിന്നു് (തെനസാമിന്റെ സഹാദരൻ) മാല്ലാറി തിരികെ പിടിച്ചു. 1776-ൽ “സാവന്തർ” (ബോംബെ പ്രസിഡന്റ്സിക്കരിക്കുവുള്ള ധർവാസിനു സമീപം) നശിപ്പിച്ചു. അതു് മരാത്തപ്രധാനിയായ മുരഹരിബാവുവിന്റെതായിരുന്നു. പുനരീജന്നസി നിഷ്ഠേ മലമായി അയാളെ തകക്കാൻ ഉദ്ദൃഷ്ടരായി.

1778 — മെമസുർസാമുജ്യം തുള്ളാനാടിവരെ വീഒപ്പ് വീകരിച്ചു.

1779—ഇംഗ്ലീഷ്‌ടം പ്രാൻസുംതമ്മിൽ യുദ്ധപ്രവ്യാപനം വൈദാദർ പ്രാണ്യകാരണ സഹായി ആയി. ഇംഗ്ലീഷ്‌കാർ പ്രാണ്യകാരിൽനിന്നു് മാഹിയും പുതുപ്പേരിയും കീഴടക്കി.

1780—വൈദാദർ വലിയ സവൃത്തിൽ ചേൻ മദിരാഡി ആകുമിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി.

1780—രാജാം മെമസുർസമരം ജൂലൈ 20—ശനിചേംഗമപ്പരത്തിലൂടെ വൈദാദർ കമ്പ്യൂട്ടിക്കീലേക്കു കടന്നു

അതു് നശിപ്പിച്ചു; വളരെ അക്കമണംകൾ നടത്തി. വി ല്ലേഷ്ടുകൾ കൗൺസിലിന്റെ തീരുമാനിയിൽ നിന്നും കാണാമായിരുന്നു. 8000 അളവുകൾ — അതു് വിന്ദുരമായ മുന്ന അണികളിലായി—മാത്രമല്ലോടൊപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. മുണ്ടുരിൽവെച്ചു സർവ്വസന്ധാധിപനായ സർ ഷഹകുർ മൻറോധമായി യോജിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചു കേണൽ ദൈയർലിയെ, വലിയ ഒരു താത്ത്വാദിസേന യോട്ടുട്ടിട്ടിപ്പെട്ടു എതിരിട്ടു. വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി ദൈയർലി അധികാരത്തെ തോല്പിച്ചു ചുന്നോട്ടുനീങ്ങാം. ചരക്കു അധിക്കന്ത്രങ്ങും മൻറോധങ്ങങ്ങും നടക്കു് എങ്കി ഷഹകുർ.

1780 സെപ്റ്റംബർ 6—"പോലിലോർ" എന്നാൽ ദൈരിയ ഗ്രാമങ്ങൾക്കു സമീചംവെച്ചു ഷഹകുർ ദൈയർലിയെ വിരെ പള്ളാഞ്ചു, അവസാനത്തെ പട്ടാളക്കാരന്തന്മൂടുടെ നശിപ്പിച്ചു. 1780 അവസാനം ദൈരിയ ആർക്കാടു പിടിച്ചു.

1781 ജാമവരി—കൽക്കട്ടയിൽനിന്നു തൃട്ടതൽ ദൈസ ന്യത്തോട്ടുടി സർ അയർക്കുട്ട് കുട്ടിവാഴി എങ്കി; മുഖ പുരിന്തുരിക്കുള്ള പോർട്ട് സാവാവിൽവെച്ചു ദൈരിയ ആക്രമിച്ചു. നില്ലായകമായിരുന്നു ആ വിജയം.

1781 ജൂലൈ—കേണൽ പരിശേഷം സിംഗാകീഴിലുള്ള ബംഗാർസേന നാഗപുരം രാജാ പിന്തു സഹായത്താടെ കരീഫൂയിലുടെ മാർക്കു് ചെങ്കു പുലിക്കോട്ടിൽ എങ്കി. ജന തൽ കുട്ടിക്കുടി സേനയുമായി യോജിച്ചു. അവൻ തന്മരീച്ചു പുലിലോറിൽവെച്ചു (പുലിക്കോട്ടിനു സമീപം) ദൈരിയ രാലിയുമായി അനിശ്ചിതമായ ഒരു സമരങ്ങിൽ എററുചെടി.

സെപ്റ്റംബർ 27. ഷോലിന്റുറിൽ (മദ്ദിരാശി പ്രസിദ്ധ നിസിയിലെ വടക്കൻ ആക്രമാട്ടും) വെച്ചു കുട്ടിക്കുടി വിധിനില്ലായകമായ വിജയം പിന്നത്തെ മഴക്കാലത്തു് അതാർ മദ്ദിരാശിയിൽ പോയി ചാളയമടിച്ചു.

1781 ഒരുവിൽ—മദിരാതി പ്രസിദ്ധണ്ഡാക്കി മക്കാർട്ടി നിരുളി (സർ തോമസ് റാംബോൺ സിന്റ പുക്കറം). അയാളുടെ ആദ്യത്തെ പ്രവർത്തി നാഗപുരഭക്ഷിലുള്ള ഡ ചു് കോട്ട ആകു മീച്ചു കീഴടക്കി, അവിട്ടുതേ ഡ ചു് ഫാത്രറിക്കല്ലൂരു നാരി കൂപിക്കയായിരുന്നു. ദക്ഷിണഭാഗത്തെ ഡ ചു് കാതരെ കച്ചു വടവികസനം കണ്ണു അസുയാകല്ലുഷിതരായ ഡ ചു് വരകുട്ടൻ കോർട്ടിന്റെ രഹസ്യമായ കല്പനപ്രകാരമായിരുന്നു. തലമ്പ്രേരിയിൽവെച്ചു ഇംഗ്ലീഷുകാതരെ നില്ലൂരമായ വിജയാഞ്ചല. ചൈറ്ററാലി മലബാർത്തീരം ആകുമിങ്ങണ്ടതിലേ കായി കർണ്ണാടകത്തിനോട് ഏതിരിഡേണ്ട എന്നതനെ വെച്ചു.

1782—സിലോണിലെ ഡ ചുത്രാഫുവമായിരുന്ന രുക്കണ്ണാമല നാരിപ്പിച്ചു മെണ്ണുകയായിരുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കടൽസേന, ഷോർട്ട്സ്കോബോവിൽനിന്നു അധികം അകലു മില്ലാത്ത ഒരു സ്ഥലത്തുവെച്ചു് മൃഖ്യകപ്പൽസേനയുമായി ഒപ്പുവെച്ചു. കപ്പൽയുമം അനിത്രീതമായിരുന്നു. മൃഖ്യകാർ ചെറിയ സെസ്യുമായി പുതുമ്പ്രേരിശിൽ ഇംഗ്ലീഷൈരുന്നു ചൈറ്റത്തമായി ഫോജിച്ചു,

1782—ജീലായ് നാഗചട്ടണം നിന്നുള്ളതു് രണ്ട് കപ്പൽ സെസ്യുഡൽ വിയിനിക്കണ്ണായകമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ കൂടിച്ചു. ഒരു പ്രശ്നവ് സെസ്യും ഷോർട്ട്സ് ഡിഗ്ലോൾ (സിലോണിൽ) ഇരുന്നി; രുക്കണാമലകിലേക്ക് മാർച്ചു് ചെയ്തു അതു് പിടിച്ചടക്കി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന (ഇംഗ്ലീഷ്) കാരംബിസേനയെ നാരിപ്പിച്ചു. സിലോണിന്റെ സമീചംബെ ചു് അധികിരിക്കുന്ന ഒരു മൃഖ്യകടൽസേനയെ ആകുമിച്ചതു് വിറലമായി. ഒരു മൃഖ്യകാരെ കബലിക്കെ നായകരാക്കി വരിച്ചു് സെസ്യുസമേതം ബോംബേയിലേക്കുന്നെ മടങ്ങി.

1782—അവസാനത്തോടുള്ളി പാലക്കാടുള്ളതു് (കോയ സാത്തുരിനു സമീചം) ഇംഗ്ലീഷു പട്ടപ്പാളയത്തെ ടിച്ചു എറു

തു. തുദ്യത്രയ ആക്രമണത്തിൽ ദോഷവിയാശത അം യാർ ഡിസംബർ 7-നും-വരെ കോട്ട നിരോധം മുടൻ. അവിടെരവച്ചു വൈദിക ആലി വൈദുന്ന മരണമടങ്ങു എന്ന വാത്തകിട്ടി. തന്റെ സേരായെ മുഴുവൻ സപ്രതിച്ചു അയാൾ മെമ്പുറിലേക്ക് മടഞ്ഞീ.

1782 ഡിസംബർ 7— 80 വയസ്സായ വൈദാരാലി യുടെ മരണം. അയാളുടെ മരുന്നിലും, മുസിലും സാമ്പത്തിക വിദ്യുമാനമായിരുന്ന ‘പുരാണം’ ടിപ്പ് വരവോള്ളും മരണ വാത്ത രഹസ്യമായി വെച്ചു.

1782 ഡിസംബർ—ടിപ്പ് പിണ്ട സിംഹാസനത്താനും ഹണം (അയാളെ) എത്തിരേറാറു് ഒരു ലക്ഷം അഞ്ചുക്കള്ളൂർ സവിശേഷമായ ദൈനന്ധവും, നിരുവയി പ്രണവും ആഭരണങ്ങളും നിഃജത വജ്രായമായിരുന്നു.

1782 കാർ ചു് 1—ടിപ്പ് ആദ്യകായി ശാഖ-തയോടെ തന്റെ ശ്രൂതി ദുസ്ഥാവിത്തമാക്കിയതിരാദേഹം മാംഗളുർ ആക്രമിക്കവാനായി പടിഞ്ഞാറൻ തീരപ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചു.

1783—ജൂൺ തുദ്യത്രയിൽ സുപ്രതിക്ഷാഫുന്നവിശ്വര കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള ഏല്ലാ മുഖ്യപ്രദേശങ്ങളും നായകനായിരുന്ന സുല്ലി ഒരു മുഖ്യസേനയേഞ്ചുട്ടി ‘കല്യാരി’ തു വന്നു് ഇംഗ്ലീഷ്യോൾ ടിപ്പ് പടിഞ്ഞാറൻകരയിലേക്ക് പോയതുവും വൈദിക മരണമടങ്ങാതായും അറിഞ്ഞു. ഉച്ച ദൈത്യനാ ജനങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗവൻ്ത് (സർ അക്കർക്കുട്ടിശ്വര പിന്നഗാമി) അയാളെ ആക്രമിച്ചു.

1783 ജൂൺ 7—കല്യാരിലെ ഒരു ഒട്ടു-ചൊറു് വലിയ നായ്ക്കുന്നോടെയാണെന്നുകില്ലും ഇംഗ്ലീഷ്യകാർ പിടിച്ചുടക്കി. അന്തഥനാ മുട്ടുരിൽനിന്നും വളരെ അധികം അകലമില്ലാതെ ഒരു സ്വാല്പത്തുവാളായ കടക്കിയുമാത്തിൽ അധികമായി

നൽ റ്റു തോപ്പിക്കപ്പെട്ട്. സൈന്യത്വവാദിനായി അധികം മദിരാഗിയിലേക്കു മടങ്ങി. ഹ്രസ്വർവിജയിയായ സഹായിൽ 2400 പേരുള്ള ഒരു നാവികസേനയോടുള്ളി ബു സ്ഥിരമായി ദോജിക്കേണ്ട ഒരു സേനാവൃദ്ധിപ്രശ്നാഖവാൻ അവിടെ എന്നീ.

ജീവി 18—ഹ്രസ്വകാര്യത്വം ഒരു ദ്രുതിരോധനിരയു (ചിന്നിച്ച് സ്വീശനിലെ രാജാവായ ബർനബത്തയും ഉണ്ടായിരുന്ന അതിൽ) ഏറ്റുള്ള് പരിശീലിപ്പിച്ചു. അപ്പോഴേ ക്ഷും ഇംഗ്ലീഷ്കാരം ഹ്രസ്വകാര്യം തമ്മിൽ സമ്പര്കവുംതായ വരാൻനാനു. ഇന്നാൽ സ്വന്ദര്ഭത്തു മദിരാഗിയിലേക്കു മടങ്ങി. ബുദ്ധി തന്റെ നില സുഖക്കത്താക്കി. ആ സമയ തന്റെ ബോംബേഗദവബന്ധനയ്ക്കു അധികാരിയിൽനാണ് സേന ബുദ്ധി നോറ്റം മലബാർത്തിരത്തെ മറ്റൊരു സമലഭ്യം വിടിച്ചുട്ടാക്കി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ടിപ്പു ബുദ്ധിനോർത്തിരിക്കുന്ന വിടിച്ചു, കാവൽഡേസനയെ മുഴവാൻ ബോധനസ്ഥരാക്കി. അതുകൂടിനും താരലക്ഷണം ആളുകളേണ്ടം 100 തോക്കെകളുമായി മാംഗളുകൾ വളരുന്നു. (1,800 ആളുകൾ) ഉണ്ടായിരുന്ന മാംഗളുകൾ 9 മാസ തോളം ചെറുതുന്നിന്നാതിരായേണ്ടം കീഴടക്കി. അതേ സമയത്തു കേണ്ണൽ വൃത്തിക്കാർട്ടും മദിരാഗിയിൽനിന്ന് മെച്ച സുറിലേക്ക് ഒരു തുക്കുമണം നയിച്ചു കോയുവാളുകൾ വിടിച്ചുട്ടാക്കി, ഗ്രീംഗപട്ടണത്തിനു ഉന്നവമായി പ്രയാണം ചെയ്യുവേ മൾട്ടുനിപ്പറ്റു അയാളെ തിരികെ വിളിച്ചു, തവിക്കുതമട്ടിൽ സമ്പര്കിയാലോപനകൾ തുടങ്ങി. ആപ്പുതന്നെ ആരംഭം അന്നോന്യാന്യഗ്രാതകൾ നിറുത്തിവെച്ചുംകൊണ്ടാണ്, മക്കർട്ടുണി ഇംഗ്ലീഷ്‌പട്ടാളത്തെ തിരികെ വിളിച്ചു. ടിപ്പു ചുറുശുള്ള സമലഭ്യർ കൊള്ളുത്തിക്കൽ തുടന്നു. അക്കാർ കമ്മീഷണർമാരെ ഫ്രോഫിച്ചു—സ്പന്നം നിദ്രാശാന സർഡാ—അനുപ്രകാരം തിരികെള്ളുച്ചതു സമലഭ്യർ അന്നോന്യാ

ന്യം തിരിച്ചുകൊള്ളുന്നും. മാംഗളുർസസ്യായിൽ ഒപ്പുവെ
ഞ്ചാതെ അവരെ പിന്നമടങ്ങാൻ അനുവദിച്ചില്ല.

1770-1775—മീറ്റുൾ വെഞ്ചായിതനു മദിരാശി അ
സിഡ്നേ. കൂടുന്നമായ തന്ത്രാവുൾ സംഭവങ്ങൾ.
ചെപഗട്ട്. ഫ്രായമായ ഖുണ്ട് മരശ്യൂൺ (ധയകൃത്മാതരം
ഉത്തരവോട്ടക്കൂടി) രാജാവിൽ നിന്ന് കമ്പനിയുടെ നവാ
ബാധിതനു മുഹമ്മദാലി അബ്ദഹരിച്ചുട്ടതിൽനന്ന് സ്ഥല
തും പുനഃസ്ഥാപിക്കവാൻ പൊതുഭരണത്തിന്റെ വിവിധ
ശാഖകളിൽ നിലവിൽ നിന്നിരുന്ന് അഴിമതി കൈക്കൂലി,
ഉംഗാപോഹങ്ങൾ എന്നിവയെ അമര്ത്താൻ ഉള്ളൂ സ്ഥാത
ആ, എടക്കും തുടങ്ങി. തന്ത്രാവുരിലെ ഭൂനികതിപരിവി
ന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിന്റെവേണ്ടി അന്ധാധമായ അവകാശ
ങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു ഒരു “നായ” അദ്ദേഹത്തിൽ എന്തോ
ക്കു ദോഷംബൈൻപീതിയിന്റെ കാരാന്ത്രപശ്ചാത്യായി
തന്നെ അധ്യാളത്തെ മരാറാതു പ്രത്യേകമായ പ്രവർത്തി. ദ്രുസി
യണ്ണിനു എപ്പോഴും എതിരായിതനു കൗൺസിൽ അയാ
ളെ അപമാനിച്ചു. കൗൺസിലിലെ രണ്ട് പേരെ അ
യാർ സസ്യപെൻസ് ബാക്കിയുള്ളൂ വർ വായ്ക്കാണി, ഹഗ്ട്
ജയിലിൽ—മരണംവരെ വലിയ ബഹാവസ്ഥയിൽ കഴിഞ്ഞ
കൂടി—ഈതും—പ്രസിഡന്റിന്റെ ഈ വധം! രീക്ഷിക്കാ
തെയ്യം പോയി.

1777-1780—സർ തോമസ് റംജേബാഡി ഡീ മദിരാശി
പ്രസിഡന്റ്. അയാൾക്കു എതിരായി ഇപ്പഴാവാംഗൾ. അയാ

* വെഞ്ചാവിന്റെ ഭരണകാലത്തു് തന്ത്രാവുൾ പിടിച്ചടക്കി കവർച്ച
ചെയ്യപ്പെട്ടു. പേരിനു കമ്പനിപ്പട്ടാളം നിന്റെ സഹായത്തോടെ
കർമ്മാളിക്കുന്നവാബാധിതനുവെങ്കിലും വാസ്തവാഭിൽ കമ്പനി
യും ബ്രിട്ടീഷ് കൊള്ളിക്കാത്തമായിരുന്നു. കൊള്ളിയുടെ ഭരിഭാഗ
യും കൊടുത്തു് നവാബിന്റെ സ്വന്ധാര്യ ഉത്തരമർജ്ജു നാശിതനു.
ഭാജനാംഗിലെ അക്കാദർക്കാർ അതിനെ തീപ്രമാണി അപലബിച്ചു.

ഒരു പീഠത്തിന് മക്കാർട്ടിനിപ്പുള്ള 1781 അവസാനത്തിൽ സഹഭരണ എത്തീ.

1783—1785—വാറൻഫേറ്റുണ്ട്-സിന്റർ ഭരണത്തിൽ നിന്റെ അവസാനം, നാലുഭാഗങ്ങളും നിന്റെ ഏറ്റുപ്പുകൾ സഹിമ്മേണ്ടിവന്ന ഫേറ്റുണ്ട്-സ് ദയകരമായ മനക്ഷേഖാം പ്രകടിപ്പിച്ചു. സുപ്രീംകോടതിയുടെ നിശ്ചയ, ഭരണത്തിൽ നിന്റെ ഏല്ലാ വകുപ്പുകളുടേയും അധികാരം അതിനാണ് ഏ സ്ഥായിത്തന്നെ അവതരണ ഭാവം. അതു ഗവൺമെന്റിൽനിന്റെ ഏല്ലാ പ്രഖ്യത്തികളുടേയും സെൻസറായി വണ്ടിച്ചു; സെമി ഡാർമ്മാരെ വെറും നികത്തിപ്പിരിച്ചുകാർ മാത്രമായി കണക്കാക്കി; പിട്ടുവീഴ്കൾക്കും അദ്ദേഹചയ്യവാറം ശിക്ഷാക്ക വാന്നുള്ളു നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു. ഗവൺമെന്റ് ഇംഗ്ലീഷ്-ജൂലൈമാർ ഹതുവളരെ കർന്നമായി നടപ്പാക്കി, ഈ ഷൂഡേരയല്ലാം അല്ലസപ്പല്ലമായ കരാറുകൾക്ക് പ്രഖ്യലരായ സെമിനാർഡി രാജാക്കന്നൂരെ ബന്ധപ്പെന്നുതന്നു, അവരോടു മറ്റൊരു കേവല കരാറക്കാരെപ്പോലെ ചെയ്തുവരിയുന്നു. അങ്ങിനെ സെമിനാർമാരുടെ അന്തര്ദ്ദീന ക്ഷതിവരാറി, കൂദാശിക്കാൻ അവതരണ നികത്തിയും പാട്ടവും കൊടുക്കാവാൻ വിസ്തൃതം കാട്ടിത്തുടങ്ങി. അതുകൊണ്ട് സെമിനാർമാർ കൂദാശിക്കാതെനേരെ അക്രമപരമായ കർന്നനടപടികൾ എടുത്തു.

ജോൺജ് ഓന്നാമൻറെ (1726) ചാർൽസ്റ്റുകാരവും ജോൺജ് രൂനാമൻറെ (1733) ചാർൽസ്റ്റുകാരവും നിയമിത്തമായി സുപ്രീംകോടതി, ഇംഗ്ലീഷിലെ ചൊറുനിയമങ്ങളുല്ലാം ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പിലായി. ഇംഗ്ലീഷുകളുടെകൾ ശക്തിപ്പും ഇപ്പോൾ അതിനൊ അവലംബിച്ചുനിന്നു. നാട്കാരെ അവതരണ നിയമപ്രകാരം കമ്മിറ്റാതിയന്നു സംഗതികൾക്കു വേണ്ടി മുക്കിക്കാല്ലാൻപോലും തുടങ്ങി.

കേസ് നിലവിലുള്ളു കരാറക്കാരിൽനിന്നും ജാമ്യം ആവശ്യപ്പെട്ടവാണെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ്-നിയമത്തിൽനിന്നും കോ

സുജൂദ്ദാക്കസിന്റെ ഉത്തരവം. റവന്യൂകാർത്തിൽ സുപ്പീം കോടതി രാജ (സൈമൺഡ്) കോസ്റ്റിജ്ജീറയുടെപേരിൽ കൊണ്ടവന്നതായിരുന്നു അതു് (ഈ കോസ്റ്റിജ്ജീറ ശൈഹാക്കിൻ അംഗങ്ങൾക്കു തുറന്നു പരമ പാരിശ്രമംമായ സ്ഥലത്തു് ബാലാൽ പ്രവേശിച്ചു അയാളുടെ ഹാജരിനു ജാമ്യമായി ഉറപ്പായി കെട്ടംബാറിഗ്രഹംതന്നെ എടുത്തു കൊണ്ടുപോയി.) ഫേറൈഡ് തോസ് കോസ്റ്റിജ്ജീറക്കു സംരക്ഷണന്തരകി. “സിവിലായുള്ള കാർണ്ണഭാളിൽ നാട്ടകാർ സപ്പനും സപ്തത്രായ അഭീഷ്ടപ്രകാരം സുപ്പീംകോടതി അധികാരിക്കുമ്പോൾ വഴിക്കൊടുക്കാതെ പഠക്കം അവർ അതിനു വിധേയരല്ല” എന്ന ഒരു കല്പന പാസ്സാക്കി അണാൻ. അതിനാൽ സുപ്പീംകോടതി മുഖ്യമായി ജനറലിനേയും കൗൺസിലിനേയും കോടതിഅലക്സാഡ്രിനു തുറിനു ഹാജരാക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ എടുത്താണെങ്കിലും സ്വാത്രത്രും കാണിച്ചു ഫേറൈഡ് തോസ് പുഞ്ചങ്കാടിക്കു വോസ്യം അതു് വിലവൊച്ചിപ്പ്.

റവന്യൂഭരണത്തെ പുതിയതായി ഉടച്ചുവാക്കല്ലോ വാഹി ഫേറൈഡ് തോസ് കോസ്റ്റം (മറ്റു പലതിന്റെയും തുട്ടിന്റെയും അധികാരിക്കുന്ന റവന്യൂഭരണത്തിൽനിന്നും വ്യത്യസ്ഥമാക്കി). — ആദ്യംനേതരത്തിനെ “ഹൈവിഫ്ളാറ്റ്” എന്നും റണ്ടാമം ഒരു തിനെ ഡിസ്ട്രിക്ട് കോടതികൾ എന്നും നാമകരണംചെയ്തു. അവയ്ക്കു മീതെതായി അപ്പീൽ അധികാരഭേദതാട്ടുടക്കിയി * സാദ്ദീവാനി അഭാലത്തു് സഹാഹിച്ചു. അതിലെ ചീഫ് ജൂസിസ്സായി സർ എലിജബ്ലംപേരെയും നിയമിച്ചു.

1784—ഫേറൈഡ് തോസ് ബന്ധാസിലെ രാജാവാക്കിമി തന്നെ ചെയ്തു് സിംഗിന്റെ കേസ്: ഒന്നിലെന്നവാദായ ആസപദ് ഉംഡ് ഉള്ളയ്യമായി ചെയ്തിരുന്ന ഒരു വരുദ് അ

* സുപ്പീം സിവിൽഅഫീൽകോടതി

നംസരിച്ചു് അയാൾക്ക് ഒന്നധിശല ബ്രിട്ടീഷ് സെസന്യത്തെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. (സെസന്യം) ഒന്നു വെച്ചിച്ചുകൊണ്ടാണ് അന്നോന്തു ചില അഭ്യർത്ഥനകളെല്ലാം തീരുമാനിച്ചു. സംവയത്തിലെ മുന്നാംവകുപ്പ് ഹാഫീസ് മു ഹു ദിൻറ (ഹാഫീസ്) മതമകനായ ഫേയസുള്ളവാനെ സംബന്ധിച്ചു തീരുമാണ്. വരാർ അന്നസരിച്ചു അയാൾ ഹാഫീസും കാത്തട മേധാവിയാക്കേണ്ട കമ്പനിസെസന്യത്തെ പുണ്ണിപ്പുട്ടെന്നു എത്തിലേക്കായി 3000 ചേരടങ്ങുന്ന ഒരു സേനയെ സജ്ജ മാക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഫേയസുള്ളവും അവഗ്രഹപ്പെട്ടതു് 5000 ഫേരെയായിരുന്നു. അതു് സന്നദ്ധമാക്കുവാൻ സാദ്യമല്ല എന്നപറഞ്ഞു ഫേയസുള്ളവാൻ. ഒന്നുമായുള്ള വരാർ ഇല 3-ാം അതർട്ടിക്കിൾപ്പുകാരം ഫേയസുള്ളവും പ്രസ്താവിച്ചുതു് ഹാഫീസ് വാൻ റൂളുവായ ഒന്നു വാണിജീകരിക്കില്ലെന്നു ഒരു ചെറിയ ജാതിക്ക മാതൃകാണു് എന്നും നവാദു് അതു് എററാട്ടുക്കണ്ണമെന്നമാണു്. ഒമ്മ സുള്ളവാൻ 15 ലക്ഷം ക. കൊടുത്തു് അതു് തിരിച്ചെടുത്തു. ഫേയസുള്ളവും കൽക്കടയിലേക്കു മടങ്ങി.

1785—കൽക്കടയിലുള്ള സ്പാതം സ്ഥാനംരാജിവെച്ചു ഫേയസുള്ളവും ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് മടങ്ങി. അവിടെ അനവധി നിർഭാഗ്യങ്ങൾ: പിററു് അയാളുടെ ശത്രുവായി. അതു കൊണ്ടു് (ബുക്ക്) പിററിക്കുന്ന ആൾ അയാളെ അച്ചമാനിച്ചു. ഫേയസുള്ളവും 1818-ൽ (88-ാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചു.) (അയാളുടെ കൂട്ടിച്ചേരുക്കൽ നയത്തിനുപുറാമെയായി പിററു് വെറുത്തിരുന്ന മരരാത്രു പ്രവർത്തി അയാൾ മുന്തു തീരുമായി കമ്പനി ഉദ്യോഗസ്ഥനുതന്നെ ദന്തെല്ലം വാൺപുണിച്ചു എന്നതാണു്—തണ്ണർക്കുള്ള സമ്പദം ശൈലത്തിൽനിന്നും—ഹിന്ദുക്കളിൽനിന്നും തട്ടിപ്പുറിക്കുന്ന പണ്ണത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാക്കുന്ന അവരുടെ ഉദ്ദേശത്തിനു ഒരു ശ്രമന്മുണ്ടാക്കാനായിരുന്ന മുഴുവൻവര്ട്റി.)

ഇംഗ്ലീഷ് അന്ത്യം കമ്പനിക്കുടയെട ഇംഗ്ലീഷ് കൊരുങ്ങൽ

1780 മാർച്ച്— ടോ കൊല്ലം സുഭദ്രാൻ നീറ്റിവാഴേം ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് അന്ത്യം കമ്പനിയെട ദന്തയായ കൂതകാവകാഡം അവസാനിച്ചു. പാർലിയമെൻറ് ഒരു അഫ്ഫുപ്പുകാരാ അതു 1783 വരെ നീറ്റിക്കൊടുത്തു. ദവശേഖരാജിൻസ് കട മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ പൊതുപദ്ധതിലേക്ക് കമ്പനി ഭാഗിക മായ 1,400,000 പ്രബന്ധ കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദത്തമായിണ്ടായ യുദ്ധത്തെ കരിച്ചാലോചിക്കുവാൻ ഒരു രാറ സ്വയ കമ്പിറാറി (പാർലിമെൻറാറി) നിയമിത്തമായി; റണ്ടാമ തൊന്ത്ര കൽക്കട്ടയിലെ സുപ്രീം കൗൺസിലിന്റെ അക്രമ ചെയ്തിക്കൊള്ളു കരിച്ചു ബംഗാളിൽ അയച്ചിട്ടു ഹരജി കൊള്ളു കരിച്ചു അനേപാഷണം നടത്തു പാഠം.

1782 ഏപ്രിൽ 9—ഇംഗ്ലീഷ് അന്ത്യം കമ്പനി ധയക്കുർന്ന നാരിൽ രഹാളായ മിസ്റ്റർ ഷൈലിവുണ്ടിയാസ് (പിന്നീട് മെൻഡില്ലിലെ പ്രഭുവായ ഇം പുത്രിക്കട്ട മരജ്യന—അദ്യം ഹോസ്റ്റിന്റെയും നോത്തിന്റെയും; പിന്നീട് പിറാൻ സ്റ്റേറ്റം വൈത്താളികനായിരുന്നു. അധാരെ അഴിമതി കാരിത്തിനു പാർലിമെൻറ് ശീക്ഷിക്കുവായിട്ടുണ്ട്) ഇംഗ്ലീഷിലെ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റാറി ശക്തിശയരിയ ആക്രോഷപാണിൾ ഉയര്ത്തി. 1782 മേഡിൽ അധാർ വാറൻ ഷൈലിന്റെ സിംഗ തീരികെ വിളിക്കുവാനാവദ്യപ്പെട്ടതു് പാർലിമെൻറ് അനുബദ്ധിച്ചു. പക്ഷേ തീരികെ വിളിക്കുവാനെത്തു കല്പന പ്രായോഗികമാക്കുവാനെത്തു അനുമതി തെളാതെപ്പുണ്ടെന്നു കൊട്ടു്, ഒരു ദാഡാതുസമുദ്ധനത്തിൽവെച്ചു തീരികെ വിളിക്കുവാനെത്തു കല്പന അയക്കുവാൻ വിസ്താരിച്ചു.

1782—നോത്ത് പ്രഭുവിന്റെ മന്ത്രിസഭ തകർ—പിന്നീ

തുടർന്തു² ചൈൽഡോൺ മന്ത്രിസഭ. 1783 ഫെബ്രുവരിയാഴ്ച ഫോസ്റ്റിൻറിന്റെയും നോത്തിൻറിന്റെയും സങ്കരസമ്പാദ അതിനെ മാറിച്ചിട്ട്.

1783-നേത്തിന്റെയും ഫോസ്റ്റിൻറെയും സങ്കരസമ്പാദ, ഫോസ്റ്റിൻറെ ഇന്ത്യാബിൽ കൊണ്ടുവന്നു. കമ്പനി വേരെ ഒരു കംപനിനെള്ളു ഹരജി അയച്ചു. (ആദ്യത്തെത്തു³ 1772 ലെ പാർലിമെന്റ് അന്വദാപിച്ചിതന്.) ഈ രണ്ടാമത്തെ ദാരി ദേപ്പണി രാജ്യവ്യാപകമായ ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടു. തന്റെ ബില്ലിൽ ഫോസ്റ്റ് താഴെ പറയുന്ന നിബന്ധനയാൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. കമ്പനിയുടെ ചാർട്ടർ നാലു കൊല്ല ക്ഷാലത്തെക്കു നിർത്തലാക്കുക—അതു സമയത്തു⁴ ഇന്ത്യയുടെ ഭരണം പാർലിമെന്റ് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഏഴു കമ്മീഷണർ മാർ എറരുട്ടജീകരിക്കുന്നതു⁵ അസിറ്റിന്റെ കമ്മീഷണർമാർ കൂടുവരകാര്യത്തെളുണ്ടാം നോക്കുക—സമീക്ഷാർമാരുടെ മുൻ ത്രാവകാശമുള്ളതു ഭൂമകളായി അംഗീകരിക്കുക, യൂദ്ധം, സമാധാനം, സംബന്ധിച്ച എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഇന്ത്യൻ വണ്ണൻറു⁶ ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ള ബോർഡ് ഓഫ് കൺഫോളിനു വരിയേക്കായിരിക്കുക. ഈ അവസാനത്തെ (നിബന്ധം) പിന്നീട് പിരിഞ്ഞെന്നു ഇന്ത്യാബില്ലിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. വല്ലസ്ഥിപ്രതി തന്റെ ഇന്ത്യൻ ഭരണകാലത്തു⁷ അതിനു താഴെത്താൽ വിലയും കല്പിച്ചിരുന്നില്ല. ഫോസ്റ്റിൻറെ ബിൽ പൊതുസഭയിൽ വാസായി. പക്ഷേ ജോൺജ് മുന്നാമൻ പ്രഭകരാരാച്ച അതു⁸ തള്ളിക്കൊള്ളുമെന്നു⁹ കണ്ടിട്ടു. അതിനെ തുടർന്തു

1784—ജനവരി. ജോൺജ് മുന്നാമൻ ഫോസ്റ്റിനെയും കൂട്ടകാരയും പിരിച്ചുവിട്ടു. ഒത്തിയ മന്ത്രിസഭയുടെ മേധാവി പിരാൻ¹⁰ ആയി. അയാൾ കമ്പനിയുമായി സഹപ്രദാനി ലായിതന്നു; അവരുടെ കൂടുവരത്തെന്നു വളരെ അധികം സഹായങ്ങൾ ചെയ്തു.

1784—ആഗസ്റ്റ് 13-ാം തീയതി. പിററിക്കുന്ന ശ്രദ്ധയാബിൽ: പ്രധിക്കണംസിലിലിലെ ആറു അംഗങ്ങളെ ഭരിക്കുന്ന കാര്യം നിയന്ത്രിക്കുവാനെല്ലു ഒരു കമ്മീഷണർ ബോർഡായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. മുൻ യത്രക്കൂർമാത്രം ഒരു രഹസ്യ കമ്മറി ഈ ബോർഡിന്റെ ഉത്തരവുകൾ സ്വീകരിച്ചു നടപ്പിലാക്കണമെന്ന്. രഹസ്യാദാരനും കോർട്ടിനു ഭരണകാര്യത്വത്തിൽ യാതൊരു അധികാരവുമുണ്ട്. ഇതുവും സമാധാനപരവുമായ എല്ലാകാര്യങ്ങളിലും ബോർഡ് ഓഫ് കമ്മീഷണറമാത്രം നിർദ്ദേശങ്ങളും സ്വന്തിച്ചു ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തുട്ടത്തിൽ ചേക്കൾ നയം വേണ്ട ഏന്നവെള്ളുണ്ടാം. ശ്രദ്ധയവബേശിക്കുന്ന കീഴിലുള്ള എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥരായം, അവർ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന തിരിച്ചെടുത്തുള്ള തങ്ങളുടെ സ്വത്തിന്റെ ഒരു പട്ടികയും അതു സന്ദർഭിച്ചുപാഠിക്കാനും ഏന്ന ഒരു വിവരണ വും സമർപ്പിക്കണമെന്ന്. 1784-ൽ ബിൽ വലിയ ഭരിപക്ഷ രേഖാട പാസാക്കപ്പെട്ടു. അങ്ങിനെ കമ്മീഷണർ ബോർഡിന്റെ പ്രസിദ്ധാംഗം ശ്രദ്ധയിലെ അംഗത്വം സേപ്റ്റംബർ കാർഡായി ശവർണ്ണായ ഗവർണ്ണറായി. തോന്തിരവാസിയായ പുണ്ണം ഡാസിനായിരുന്ന ഈ പദവി ആദ്യം കിട്ടിയതു്.

മെൻഹർ പോകിരിയായ പുണ്ണം ഡാസിന്റെ മുദ്രാക്കെ കൊണ്ടുവന്ന ആദ്യത്തെ കേസ് ആർഡോട്ട് നവാബി ദർഹന (അമ്പാഡ കൂട്ടുന്നാടകത്തിലെ മുഹമ്മദാലിയുടെ) ഒരു കടക്കുന്ന സംബന്ധാംഗത്തുള്ളതായിരുന്നു. സ്വന്തരുദ്ധം, വിനോദശാലിയും, ഭോഗലുവസന്മായിരുന്ന ഈ മുഹമ്മദാലി സ്വന്തരുദ്ധം കുറയിക്കുന്നതിനും കണക്കാനും വണ്ണം കുറഞ്ഞ വാദപ്പിയിരുന്നു. ഒരോ പ്രത്യേക സ്ഥലത്തു നികുതി പിരി പിന്തു അധികാരം വിട്ടുകൊടുത്താണ് അധികാർ കടം വീടി താഴെ ആദ്യികാരം വിട്ടുകൊടുത്താണ് അധികാർ കടം വീടി താഴെ (കളും യാരായ ശ്രദ്ധീയം ഇംഗ്ലീഷ് ഫോറൈംഗാർഡ്) അതു വളരെ സൗകര്യപ്രദമായിരുന്നു. വലിയ ഭൂ മെക്കളുടെ സ്ഥാനത്തു് ഉന്നടി ഈ പുഴക്കുളു സ്ഥാപിച്ചു്

ஸ்ரீவිෂ්වාරී කණ්ඩමාගම ගෙතතකි වැනුවර අයිකං ප්‍රාග්
ප්‍රධානිකවාස් අතුරු අවබර සහායිතු. අභ්‍යන්තර මුළු
යිකාරීක්‍රාය යුරොටුවුයාතරය (අතායතු මූල්
දුෂ්‍රීය්) සෙම්බිඛාස්! තාතුකාරොක්‍රාව විශේෂතානුශා
මාය සෙප්තෝමැපුලුතපත. තවාභුං අවතානුත් ම රුද්‍රා
කං මුද්‍රාවන් ගැනීමු ඇතු.

1785—විදුලිප්‍රස්ථාපාඩ් (අයාඥ්‍රේ ගෙරුතපත්‍රා
පුජු ඡ්‍යුවීස්ස් බොරුවු) සංගතිකරු කුළුලෙදුනුතු,
චොර ක්‍රියතාරාය මූල්දුෂ්‍රීය් කුළුතාක් යුරාවු මුළු
රුණකරමාය වියත්තිල් අව ගරිපුන්ති. මුණ්ඩික
කාරුතය කුළුවිඛිගිණ රාජ්‍යතා (කුද්‍යාක්‍රාන්ති) විමෝ
ඡපුෂිකවාගෙනෙනායුමතිල් අවස් තවාභිගෙන් කං
විජේස්ත්‍රිලෙක 480,000 පාවත් ඉණාකාස් තිහෘමා
තිඟු—අතායතු, අයාර්ස් වැනුර අයිකං මුණානුරු
වෙනුදුනුතු මූල්දුෂ්‍රීය් ක්‍රියාකාරීක් කොතුකෙනෑතිග
දැනුතෙන, තවාභිගා ඉඩපුෂිඟු ස්පාකාරු මුණ්ඩිකකා
ක්නු කං විදුක්, පොතුජනස්ථාතිල් වෙඟු, මූල්‍ය මුදුරා
කුද්‍යාක්‍රිය් ප්‍රශ්‍රෙගතිග ආයතනයා ලඹිකෙනෑවකක
ඹ අරුමමායා කොතුනු ගැනී. මුද්‍රාවිතෙන තීර
අරුත්‍යාරුණුශාමාය ගත ක්‍රියාත්‍යා වැනුදුනුතු බෙප්
හැඩුවාමකං අතුළුවාලුනුතු වක්‍රී අම්‍යිතමාය සුවායු
තිගිර ව්‍යාපිතකාගා මුත්‍රු ගුරු ගු මුඛ්‍යායුගාය
යුණ්ඩාස්ථානීගා මුඩුපුෂිඟුතිග. ආයුරුක්‍රි පිරිරු
මගුළුස් අතුරු ස්ථාන අද්‍යුවාමිතෙන විජයාලහරී
යොර් පාදුකාශීයෙනුතු. අතුදුව කුද්‍යාක්‍රික්‍රාන්ති
අභායතානීගා පොරුවෙප් හැඩුවායිගාතෙන කිඳී
6 ලක්ෂ පාවත් (1806-ලේ පුණික්‍රි මුද්‍රාවිතව
ඇතුළු අවසානිපුෂිඟු යුණ්ඩාස් මෙහෙවා

வெளிர் தனை கடல் வேலத்துறையிடங் லிட்டு*) அஷிமதி கூராய் யூனாஸ் கடனைக்கு ஆகை ஒருநாட்டு விகாசி ஆகும்; ஏற்றவூர் வலியது 1777-லெ ஸங்கூகை பூண்மாயிடங். ஹெஸ்டின்ஸ்-ஸீரெஞ்சர் பூாஸ்ட்ரைகாரங் 1½ லக்ஷம் ரூப கொட்டு அது வீட்டாமாயிடங்; பாகூ யூனாஸ்-ஸீரெஞ்சர் கள்ளக்குப்புகாரங் அதிடை 5 லக்ஷம் ரூபத்தை வேண்டிய நா. லூத்துப்புற கொல்லுக்கீர ஶேஹ் (1805-ஆ) பாய கட நடையென்ற அவசாங்கத்தை வைப்பு யுங்குடி கொட்டுத்தீர்த் தேவுறு, பூதீக்கரையைத் தூத்தை ஆக ஸமயம் கொட்டு 30 லக்ஷநடையென்ற கட பூதிய கடம் டுவாக்காலி வரத்தீ வெதுப்பிடங். கடுபில் நவாப்பின்ற ஸங்கடிக்கு கட வியத்தில் காரிபூத்துக்கீர எழுந்தருப்பு 50 கொல்லும் நீள்கூத்துக்கீர கட பூதிய அபேபாஷ்காந்திக்கீர 1 லக்ஷம் ரூப சிலவு யி. அன்னையை பூதிட்டிலை ரவுண்ணால்கீர.—காரணம் பிரரின்ற லூத்துப்பா பெரிலூராஶேஹ் (லூத்துப்பா) அவராயிடங் கப்பாயிடும் அயிகாரைக்கு—ஸாயுக்கலூய லூத்துப்பாக்காரோட்டு பெதமாரிவங்களும்.

கேள்வங்களை அடிவின்ற திடை.

1785—1793

1785—1786—வாாஸ்ஹெஸ்டின்ஸ்-ஸ் அட்டுத்துக்கீஸ் பரியத்திக்கீரஶேஹ், தாஜ்ஹாலிகமாயி கர்க்காடு காள்ளி

* 1866-ஆ யூனாஸிடை (மெற்கால்) அதாற் 1804—1805) வரை ஹெஸ்டின்ஸ்-ஸ் அயை-மிரால்பீரி அத்திரிக்கைபோகு தெவிடிலேக்கு அவர்வாதுப்பிடிடங் டீம்மாய துக அப்பதிட்டு என கருங் பூமத்தி பூது ஸங்கடியில் விடுவாக்கப்படு.

ലിലെ സീനിയർ അംഗമായി സർ ജ്ഞാൻ മക്കിമേറ്റസണ് ഗവൺമെന്റ് ജനറലായി. സാമ്പത്തികപരിഷ്കാരംരുവേണ അധ്യാർഹ ശവബന്ധനർ കടം ഒരു ലക്ഷ്മാക്കി വെച്ചിട്ടുതക്കി. മക്കിമേറ്റസിന്റെപ്രഭുവായിരുന്ന ഗവൺമെന്റ് ജനറലായിരിയമിൽ പ്രോണോടിയിരുന്നതു—പാർലിമെന്റിൽ ഡുഗ്ലാസിനോ ടുഷ്ട ഫ്രെഡ്രിക്കുമുലം അതു—തക്കൻപോയി.

1786-ൽ കോൺവാലിസ് കൽക്കട്ടയിൽ എത്തി. താൻറെ സുഖലത്തു—പാപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രാളത്തിൻ്റെ സംരക്ഷണാത്മിനായി തന്നിൽ ചുമഞ്ചേപ്പട്ട ചിലവു് കൊച്ചു തത്തവാനായി ഒഴിയിലെ നവാബായ ആസഹദ് ഉദ് ദാള അധ്യാളോച്ച് അപേക്ഷിച്ചു. ആസഹദ് ആ സംഖ്യ രൂപക്കാരികൾക്കും നായാട്ടിനമായി ചിലവുചെയ്യുകയേ ഉള്ള എന്ന റസിഡൻസിൻ്റെ ഉപദേശങ്ങളു അവഗണിച്ചു അധ്യാർഹം അതു—75 ലക്ഷ്മാക്കി ചുതക്കി. നാംഹർന്നനാവിസ് തന്നൊമ്മായി സന്ധിചെയ്യു ടീപ്പ് വിനോച്ച് തുറന്ന് എതിരിട്ടുവാൻ സന്നദ്ധനായി. ടീപ്പ് 45 ലക്ഷ്മക്ക്. കൊച്ചത്തു—അവരെ സ്വാധീനിച്ചു.

1788—ഗ്രീഷ്മപ്രാളം മുള്ളർസക്കാർ പിടിച്ചു. 1768-ലെ സന്ധി അനുസരിച്ചു്, അന്നത്തെ ഗവൺമെന്റായി തന്ന മാസലത്ത് ജന്മിന്റെ മരണശേഷം (അധ്യാർഹ 1782 ത്തുന്നതായി) മുള്ളർസക്കാർ കമ്പനിക്കാക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കാതെ തന്നൊം ഏററുതു—പരമാത്മമായിരുന്നു. തന്നൊം ഹാസ്തീഖുകാർ സന്ധിയുടെ മറുഭാഗംതുടി—അതായതു—വൈദിരാലിയുടെ കുടുംബത്തിൽ തന്ന കല്ലുട്ടിക്ക് ബാലഗാച്ച് കീഴടക്കകയും—അതുമുലം അതിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ആധാരങ്ങളും മറാത്തക്കളും ചൗതു—കൊച്ചത്തു—ഡിക്ക് സഹായിക്കു—എന്നതുടി—തന്നിവേറാറിഥരണമന്നാവശ്യപ്പെട്ടു—പഴക്ക അട്ടതുചുന്ന രണ്ട് ഉടനുടികളിൽ കല്ലുട്ടിക്ക് ബാലഗാച്ചിന്റെ അധിവരായി ടീപ്പ് വിനോച്ചു വൈദിരാലിയും വൈദി

ദേരേയും അംഗീകരിച്ചതും ഇംഗ്ലീഷ് കാരില്ലാതെ വേരു അതും ആയിരുന്നില്ല. കോൺവാലിസ്

1788-ൽ—ഇംഗ്ലീഷ് കാതമായി മതത്തിലല്ലാത്ത എ തൊത്ത് രക്തിക്കമെതിരായി ബ്രിട്ടീഷ് ദൈവന്യവും രാധാകൃഷ്ണനും വാദത്തിലും പാട്ടും ചെയ്തു; കമ്പ്പാട്ടിക്സ് ബാലഗാട്ട് ഇംഗ്ലീഷ് കാത്തേനാക്കുന്ന ഖണ്ണത്തിൽ അതു് തന്ന സാക്ഷിത്വം ഏപ്പിച്ചു കൊടുക്കാമെന്നും എറു. കോൺവാലിസിനും ഈ ഇരട്ടശാഖപ്പെന്നുത്തിൽ ടിപ്പ് കോപാന്യനായി.

ഇംഗ്ലീഷ് തന്റെ കമ്പനിയുടെ സഹായിയായിരുന്ന തിരുവിതാംകൂർരാജ്, ഡച്ചകാത്തുട കയ്യിൽനിന്നു കൊച്ചും കുലിലും രണ്ട് പട്ടണങ്ങൾ വാങ്ങി, അവിടെ കോട്ടകെട്ടി ഉറപ്പിച്ച്, ടിപ്പുവിൻറെ സാമന്തനായിരുന്ന കൊച്ചുരാജാവു്, ടിപ്പുവിൻറെ കല്പനപ്രകാരം ആ രണ്ട് സ്ഥലങ്ങളും തന്റെരതാണ് എന്ന വാദിച്ചു, തിരുവിതാംകൂർരാജാവു് ഇംഗ്ലീഷ് കാരാട്ടം കൊച്ചുരാജാവു് ഇംഗ്ലീഷ് കാരാട്ടം കൊച്ചുരാജാവു് ആവലാതിച്ചുപറ്റി, രണ്ടാമൻ തിരുവിതാംകൂർ അരുളായി അകുമരിച്ചു; പക്ഷെ തിരുവിതാംകൂർരാജാവിനാൽ തോല്പീക്കൈപ്പറ്റി. ടിപ്പുവും ഇംഗ്ലീഷ് കാതമായി സമരപ്രവ്യാപനം.

1790—കോൺവാലിസിനും രുക്കഷിസിനും—അതായാളു് എത്രപ്പീനും, നിരോധനാത്തിനും ഉതകന്നവിധത്തിൽ നാനാഹർഷനാവിസിനോടും ദൈവന്യമാരിനോടും ഉടന്പടി.

1790-1792—എന്നാം മെമ്പുർജ്ജും. (1791-ൽ കോൺവാലിസുതന്നെന്നയായിരുന്ന നേതാവു്) ശ്രീരംഗപത്രൻ തന്റെ പുറമതിൽ കെട്ട് ബളഞ്ഞപ്പോൾ (1792 ഫെബ്രുവരി 23 ലക്ഷം പവർ കോട്ടക്കേണ്ടതിലേക്ക്, അയാൾക്കു രാജ്യത്തിൽ പുക്കരി വിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടിരാനും, തന്റെ പുത്രനാരിൽ രണ്ട് പേരെ ജാമ്യമായി ബ്രിട്ടീഷ് സം

രക්ෂණයුතු කිසිවාකම්. මරාගැනීමේ ගොඳුතු ඉග්‍රෙලක්සං ක. කොපො බැගින්සිගත්, බොර්මහාත් අගුනෑවයුත් පෙනීගැනීමේ යුතු ස්ථාන පුරුෂුනු සම්බන්ධ වෙශාංචලයුත් සම්බැංචු ඇති කර සම්බන්ධ ස්ථානයි අගුනෑතු. නිපුවාගින්ගේ බොක් සම්බන්ධ තිරිනිමාන් ඉග්‍රෙල ගො (කුඩාංකික බොලගාංකු) අංකං පෙන්ස්පකං, වෙරා තෙ ඉග්‍රෙලවාන ගෙනසාමැනා කිට්ටි, කොස්බාලිසිගින්ගේ නූ තුන්ටිඟු ස්කේනය තෙතකටිඟු “ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතුත ආයාරික් ‘මාර්කපිස්’ අගුන බෙහුමතිප්පු ගොඳුක්ෂකයුත් ගෙයු.

1793 ගෙන්ඡාඩර්—ප්‍රානුකාරයේ අවසානගත සංඝාතයුත්, ප්‍රායාන්ත්‍රේමණය යුතුදුරි කොත් බෙවත් රෝග්‍යාරු කිසිවාකම්. කොස්බාලිස් නූයුණී ලොකී මෙන්ම ආයාතු ගියමහර්මාය පාඨිසුළාරණයා. (ව්‍යුතිය)

1784-1794 සියුරු ජාතිග්‍රෑම චරිත්‍රා 1782-ලේ සළ බොයාග්‍රෑම, ප්‍රායාන්ත්‍රේමණය යුතුදුරි කොත් බෙවත් රෝග්‍යාරු කිසිවාකම්. ප්‍රායාන්ත්‍රේමණය නූයුණී ලොකී මෙන්ම ආයාතු ගියමහර්මාය පාඨිසුළාරණයා.

1784—සියුරු. යත්තහිනි දොයා, අවිගෙන පාවමාතුමාය පැතුවත්ති භා ගෙළම් ගෙ (තෙ කාලගුතු යැරිගායීගෙන භා සාං-ඇඹ්‍යිජීස් රෙඛාමගින් මක්ක්) ගිරුඩුයිඟු, සාමුජ්‍යගිනිගින් අගුනෑකුද්‍ර ඇගරස් පැවිණු, රාජකාශේෂෙනයුත් සංුදායිප්‍රත්‍යුත්, අංග, යත්තහි ප්‍රඛිජුක් සංඝානකායු ගොවාගෙමාකම්. (ආයාරි) රජපුතුතමායි අගුරුදුක්, ආතිත්වෙනු තෙ කරමාය තොත්වා පාරි. රාජකාශේෂෙන ආයාතෙ මුළු ක්‍රියා තුන්ටිඟු ගොඳුවෙන් ගෙතු ප්‍රක්ෂෙගෙනක් මාරි.

1787—නුගුදායිත්වෙග් (ආංදුගෙන අගුනෑකුද්‍ර ඇ ගැලාය ඇභමණ්ඩ් බෙගින්ගින් මතමක්) සියුරු යෙ අරු

കുമാർ. ഇന്ത്യൻ അനു പിടിച്ചടക്കി. റല്ലാംവാദി സ്ഥാന (സബിതാവാസൻ മകൻ) കീഴിൽ സുരക്ഷയായ ഒരു രാഹില്ലാശസന്ധ്യരത്നകൂട്ടി തന്റെസന്ധ്യക്കത്തുള്ളൂട്ടി. സിസ്യ ഡൽഹിയിൽനിന്ന് പുരപുട്ട് സവൃത്തക്കിള്ളമായി എതിരിട്ടു. പക്ഷേ പരാജയിതനായി. രാഹില്ലാക്കാർ പടക്കാട്ട് മാർച്ച് ചെയ്തു. സിസ്യ ഇന്ത്യൻബേഗിന്റെ ചെറിയ സേനയെ തോല്പിച്ചു, അതേസമയത്ത് തികണ്ട കൊള്ളിക്കാരായ രാഹില്ലാക്കാർ ഡൽഹി കീഴടക്കി രണ്ട് മാസങ്ങൾക്കും അവിടെ കുവച്ചുനടന്നു. ദ്രവിൽ ഒരു ആലത്തിനെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കി അയാളുടെ കണ്ണകൾ കൂടി പൂട്ടിച്ചു. അപ്പോൾ ഭേദഗതിയുമായി സമാധാനത്തിലായി.

1778-ൽ രണ്ട് സുഹൃത്തുക്കളുടുടരുന്ന ഡൽഹി പിടിച്ചു, ഒരു ആലവഡിന തിരികെ സിംഗാസസനാത്രയന്നാക്കി. റല്ലാം വാദിനെ കംനക്കായി ദേഹാപദ്ധതിക്കുചുരുക്കി. ഇന്ത്യൻ ഡൽഹിയിൽ സേനനെ വിലയേണിയ ജാഗിരുകളുണ്ടു. ഇന്ത്യൻ ഡൽഹിയിൽ സേനനെ വിലയേണിയ ജാഗിരുകളുണ്ടു. ഇപ്പോൾ ഡൽഹിയിൽ സിസ്യ, ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച്, ഐറിഷ് ഫ്രഞ്ച് ഉദ്യാഗസ്ഥക്കാരുടെക്കീഴിൽ വലിയ ഒരു നല്ല ശിപായിപ്പട്ടാളത്തെ സ്വീകരിച്ചു, അയുഖാലകൾ ചണ്ണിയിച്ചു തോക്കുള്ളൂ മാറ്റും മാറ്റും ഉണ്ടാക്കിച്ചു.

1791-ൽ വിജയകരമായി സിസ്യ രജപുത്രരെ എറ്റുത്തു. മുഗൾസംസ്കാരം മരാത്താരുടെതാങ്കണ്ണമെന്ന ഉദ്ദേശം തോടെ

1792-ൽ പാരവന്നുവകാശമുള്ള ഡൽഹിസ്ഥാനം തന്റെ തന്റെ അനാന്തരാമകൾക്കും, 'വാഞ്ചിൽ-ഉസ്മ-ഫും'ലാൻ' (സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ റീജൻറ്) എന്ന പദവി പേരിലും നൽകബാൻ അയാൾ ഒരു ആലവഡിന നിന്ന്

സിച്ചു. അയാൾതനന പുനയിൽ ഫോറി പേഷപക്ഷ ലൂ അന്തല്ലുണ്ട് ചിഹ്നംനല്ലീ. അയാൾ അതിന വകരമായി തന്റെ സ്വന്തം ഫ്രൈററിൽ നാനാഫർനാവിസ് മന്ത്രിയോ ദോത്ത ഒരു പദവി സിനിധ്യ നൽകി. അന്നതൊട്ട്, അക്കാ ലത്തെ ഏറ്റവും കുത്തത്തുറ രാജ്ഞിയക്കാരനായ പേഷപ മും സിനിധ്യയുമായുള്ള കൂട്ടിന്തിരിപ്പുകളും ഇടപാടുകളും. പിന്നീടുള്ള മരാത്ത ചരിത്രം തിരിയുന്നതു് സിനിധ്യയേയും അയാളുടെ അനന്തരമികളേയും ചുഴനാണ്.

1793—സമരത്തിൽ മരാത്ത ഫ്രൈബംഡ്രത്തിലെ രണ്ടാ മനായ ഫോർക്കേറ തോല്ലിച്ചു സിനിധ്യ അങ്ങിനെ ഹിന്ദു സമാനത്തിലെ യജമാനനായി.

1794—ചൊട്ടാണ്മാഹാഖാജി സിനിധ്യ മരിച്ചുള്ളു്. അയാളുടെ സർവ്വ ചൗവിക്കം ഉദ്യോഗത്തിനും അവകാശിയായതു് മരമക്കേൻറ മകനായ ദാളത്തുറാം സിനിധ്യയാണ്.

1786-1793—പാർലിയമക്കേൻറിന്റെ നടപടികൾ. 1786 ടവണ്ടി ജനറലിനു കൗൺസിലിന്റെ ഉച്ചദേശം തേടാതെ നേരിട്ട് റേഡിക്ക വാനപ്പുള്ള അനവാദം നൽകുന്ന ബിൽ പാസ്സാക്കപ്പെട്ടു. പിന്നീട് ടവണ്ടി ടവണ്ടി ജനറലി വെല്ലും അതു് സൗകര്യപ്രദമായി വാറണ്ണമേരുമ്പിങ്ങ് സാിനേപ്പോലുള്ള (ടവണ്ടി ജനറലിമാരെ) ബാധിച്ചിരുന്ന പുഡിമുട്ടുകൾ ലുനാക്കുള്ള വരെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതു് എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ പാസ്സാക്കിയതായിരിക്കണം ലൂ ബിൽ.

1788—ധീരാററാറി ആക്രൂ് കന്ധനിയുടെ ധയക്കുർ ബോർഡും, ചക്രവർത്തിയെ പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന ധയക്കുർ ബോർഡും തമിലുള്ള തുടിയാലോചനകളാണീതിന പ്ര ചോദനം. മന്ത്രിസഭ ലുന്ത്യക്കിലെ പ്രത്യേകാവധ്യങ്ങൾക്കു ഉതകുത്താവിധിയിൽ 4 പുതിയ സേനാവൃഷ്ടിയെ ഉണ്ടാക്കാൻ കല്ലിച്ചു, പാർലിയമെൻറു് അവകാശ യാത്രച്ചു ലാഡും, സംരക്ഷണാച്ചിലാധും കൊച്ചുക്കാവാൻ വിസ്തൃതിച്ചു.

കമ്മീഷൻ‌ഡിവോർഡ് അതിനാവധ്യമായ ഫാസ്റ്റ് ഉണ്ടാക്കാൻ കമ്പനിയോടാവധ്യപ്പെട്ടു. ഡയറക്ടർമാർക്ക് പ്രവൃത്തി ധനസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിലെ ഭരണഭാരം തണ്ടർക്കാണ് എന്നാണ് 1784 ആദ്യം മുതൽപ്പേരു പിറി പറയാറുള്ളതോടെ ഇന്ത്യയുടെ—ക്യാപിതറിന്റെ ആഗഹംതന്നെ ഭാവിയിൽ ഭരണഭാരം രാജ്യത്തിന്റെ കയ്യിൽ ആക്കണമെന്നുള്ള താണ് ഉദ്ദേശം (എന്നായാൾ ഇപ്പോഴും ആവത്തിച്ചു) സഭകളിൽ ചുച്ചപിടിച്ചു വാദപ്രതിബാദങ്ങൾ. ഡിസ്ട്രോറററി ആകുക ദ്രോറു് വിഷയങ്ങളിൽ എപ്പോരുതന്നെ കമ്പനിയുടെ ഷാഖക്കാരാശരം നിയന്ത്രിക്കുവാൻബോർഡിനു അസമതി നൽകുന്ന 1784-ലെ ആകുണ്ടെന്ന ഒന്നത്തുടി ശക്തി ചുട്ടുത്തുകമാത്രമേ ചെയ്യുന്നതു.

1793-ൽ ഒരു പുതിയ ചാർട്ടർപ്പുകാരം കമ്പനിയുടെ അവകാശങ്ങൾ 20 കൊല്ലുന്നേക്കുള്ളടി നീട്ടിക്കാട്ടുത്തു.

[സെമിറാർമാത്രതെ ഗ്രാംഡിനാവേണ്ടി കൂഷിയിട്ടുണ്ടു കണ്ടുകെട്ടു 1793.] *

ബംഗാളിലെ ഭൂമിഭൂപരാ സെമിറാർമാത്രതെ സ്വകാര്യസ്വത്തായാണ് ആദ്യത്തെ സഭയുള്ളാലത്തു് റാണാക്കൈപ്പുടിനെന്നതു്.

1793—ബംഗാളിലെ റബ്ബർ ജനറലാഫീറുന്ന കോൺവാലിസ്ട്രപ്പിട (അയാളുടെ ഭരണം 1786-93) ഒരു പൊതുസ്വീകരിക്കുന്നതുകും. (1765-ൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർ—ചൂതു 1763 ഇംഗ്ലീഷുകാർ സെമിറാർമാത്ര — ചൂതുനിക്കതീവന്നുലാക്കുന്നവരു കണ്ടു— സെമിറാറിരാജ്ഞാക്കുന്നവരു പഠാറി ആവധ്യപ്പെടുന്നവരായാണ്). മുതിരുതു അധികാരിക്കുന്നതു്.

* ഈ തലവക്കെട്ടിനാടിയിൽ കൊച്ചത്തിരിക്കുന്നതു് മാർക്കുണ്ടു നോട്ടിബുക്കിൽ പ്രീടിയിൽ ഡോക്യുമെന്റു ആകുന്ന ഇന്ത്യസ്ഥാനിലെ പബ്ലിക് പ്രോപ്പർട്ടി എന്ന നാമധേയം നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു സെക്രഷൻിന്നുണ്ടാണ്.

പ്രതനകാലത്തു് അവർ ആ പദവി അചിരേണ സന്മാഡിച്ചവനിയന്ന. (മുഹൻഡ പാശു വത്തീമാ സ് അവക്ഷ കൊല്ലുംജാർ കിട്ടേണ തുക കിട്ടിയിൽനിന്തോളും കാലും ഭൂമി ഒക്ക വശാവ കാശ ത ത പ്പു റ റ 1 ശ്രൂദിക്കാതിയന്നരുക്കാണ്ടുമാതുമാണു് അവർ പാരമ്പര്യം വകാദൈളുള്ള ഭൂപടമകളായിയിരുന്നതു്. ഒര ഡിസ്ട്രിക്ടും ഉണ്ടാക്കുന്ന ആണ്ടുവരവിൽ അതിന്റെ തനതാവശ്യങ്ങൾക്ക് അച്ചുള്ള ഒര നീല്ലറയിക്കുപ്പുട്ട തുകയായിയിരുന്ന ഭൗക്കതി. മുതിൽ മുട്ടലുായി ഉണ്ടാക്കാവുന്ന സംഖ്യ കുഴവനും സെ മിന്ദാർമ്മക്കു സ്വന്തമായി എടുക്കാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർ കൂഷിക്കാതെട തൊലിപൊളിച്ചു.) അവരുടെ (സെ മിന്ദാർമ്മതെട) കൊള്ളുചെവയുള്ളും, അചൗഹരിച്ചുമുണ്ടാക്കേയ ഭേദിയും സപത്തും; ഭരണം ഏറെരാട്ടക്കുലും; പട്ടാളസംരക്ഷണ പും മുലമാണു് അവരുടെ രാജ ഏന്ന വിളിച്ചുവനിയുന്നതു്. ഇംഗ്ലീഷ്‌ഗവൺമെന്റ് (1765 ഫുത്തൻമേ,) അവക്ഷ രണ്ടാം തരം നീക്കതിപിരിച്ചുകാതെ സ്ഥാനമേ കൊടുത്തിരുന്നുള്ളു. അവർ അവരുടെ കർശനമായ നീയമ തിന്ന വിധേയരാകീ, നീക്കതിയടവിൽ ഏതൊക്കിലും വിച്ചുവീഴ്ച വരുത്തിയാൽ ജ കുലിൽ അയക്കാനും ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന പിരിക്കവാനും ഇരു അധികാരം ലുംയോഗിച്ചുതിനു. കൂഷിക്കാരന്റെ നീല ചെറുതനും ഭേദപ്പെട്ടിരുന്നില്ല; നേരുമററിച്ചു് അവരുടെ മുട്ടലും അധിപതിപ്പും ചുരുക്കിക്കുന്നാണു് ചെയ്തിരുന്നതു്. ഭൗക്കതി സന്ധ്യാഭാഗതനും യാത്രായും അടുക്കം ചിട്ട മുള്ളാതെ വാരിവാലിച്ചുട്ടി നീലയിലായിരുന്നു.

1786—ധയറക്സ്മാർ ഒര നയമെന്ന നീലയ്യു് സെമി ഓർമ്മാതുമായി ഒര പുതിയ ഇടപാടു് നടത്തി. അതനുശേഷം അവക്ഷനവാദിച്ചിട്ടുള്ള ആനുസ്ഥല്യങ്ങൾ അവ ഏതു തന്നെയായാലും, അവക്കാണ്ടായിക്കാരംമുള്ള, പ്രത്യുത ഗവ ന്നീരക്കെങ്കും കുണ്ഠന്നില്ലിരുന്നരും ഒരഭാര്യത്തിന്റെയും

സമാനാഭാവത്തിന്റെയും പലകായിമാറ്റങ്ങൾ എന്നാൽ
വ്യക്തമായ ധാരണയിലായിരുന്നു. സെമിനാർമാത്രം
സ്ഥിതിയെത്തിക്കളുണ്ടായും അനേപാഷിങ്ക്വാൻ റിഫ്ലോക്സ്
സമർപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു കമ്മീഷൻ ഉണ്ടാക്കി. പക്ഷേ
സെമിനാർമാത്രം പ്രതിക്രിയകളെ ദൈനനിയന രൂപയിലൊ
രാത്രംനെ തെളിവു നൽകുവാൻ ശ്രദ്ധയില്ലാതെ തെളിവിലേ
എല്ലാ അനേപാഷണാദ്യമനോളം നിരാകരിച്ചു. അതുകൊ
ണ്ട് കമ്മീഷണർമാത്രം പ്രഖ്യാതിക്ക സൂംഡനം.

1793—കോൺവാലിസ് ഫുള കമ്മീഷണനെ വേണ്ട
എന്നവെച്ചു. പെട്ടുന്ന ധാരത്തെ മന്നറിയും കടാതെ കൂ
ണ്ടണിലിൽ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കി; അതിനു ഉടൻപറി
നിയമപ്രാബല്യം നൽകി. അതനുസരിച്ചു്, അവകാശപ്പെട്ട
എല്ലാ സ്പത്രുക്കളും സെമിനാർമാർ ധാരംവരാവകൾക്കുള്ള
നന്ദിവയിൽ അനുഭവിക്കുവാൻ—പൊതുവായി നീക്കതി
പിരിക്കലിൽനിന്നു ഒരു തോതു് എന്ന നിലയിലല്ലെങ്കിൽ
ക്രമമെന്ന നിലയിൽ ഒരു തുക ആണുന്നതാൽ വജ്ഞാവി
ലേക്ക് അടക്കവും നിശ്ചയിക്കുപ്പെട്ടു.

പിന്നീടു് സർ ജോൺഷോറായ—മിസ്റ്റർ ഷോർ—
തെക്കാടി കോൺവാലിസിന്റെ അന്നത്തെഹാഫി—ഇന്ത്യൻ
ആചാരങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ്യമായ തകൾക്കു് എതിരി
രായി കൂൺസിലിൽ തീപ്രമായി വാദിച്ചുനോക്കി.
പക്ഷേ കൂൺസിലിലെ ഭൗപക്ഷവും സെമിനാർമാരു
ഭൗപക്ഷകളായി പ്രഖ്യാപനംചെയ്യുവാൻ ഉറച്ചിരിക്കുകയാ
നെന്നു കണക്കേപ്പാർ (ഇടക്കിരുട്ടുള്ള നിയമനിർമ്മാണ
തീർന്നനിന്നും ഹിന്ദുക്കളുടെ സ്ഥാനങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ തുല്യ നിർ
ബന്ധകായ വഴക്കകളിൽനിന്നു വിമോചനം തേടലായി
നെന്ന ഉദ്ദേശം.) അയാൾ ഒരു ദശവത്സര സെററിൽ
മെൻററിനുള്ള പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ കൂൺ

സിൽ പ്രവ്യാഹിച്ചതു് ശാസ്ത്രമായ അവകാശമാണ്. കമ്മീഷൻ ബോർഡ് ആ നടപടി സഹജംസ്പീകരിച്ചു.

1793—പീറി പ്രധാനമന്ത്രിക്കായിരുക്കേണ്ടി “ഈ ഡ്യൂറിലെ സെമിനാർമാരെ ശാസ്ത്രമും പരമ്പരാവകാശ വഴിയുള്ള ഭൂട്ടകളുായി സ്ഥാപിക്കാവാനുള്ള” ബിൽ പാസ്സുക്കെപ്പുട്ടു്. അതുതന്നുണ്ടരായ സെമിനാർമാരെ ആദ്ദോ ദമതരാക്കമാറു് അതു് 1793 മാർച്ചിൽ കൺക്രീറ്റിൽ പ്രവ്യാഹിതമായി. ക്രതവും അപൂരതീക്ഷ്ണിതവുമെന്നപോലെ അനീതി പരമ്പരായിരുന്ന അതു്, എഞ്ചിനീയർ ഹൈസ്കൗളു ഒരു ജാതി ഫ്രീന നിലയിൽ വ്യാഖ്യിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇംഗ്ലീഷ് കാർ നിയമനിക്കാണും നടത്തുകയാണു് എന്നാണു് വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. അതെ സമയത്തെന്ന കഴിയുന്നിടങ്ങേണ്ടിം അവരുടെ സ്പന്നമായ നിയമങ്ങൾ അവക്ക ബാധകമായാണു്. സെമിനാർമാക്ക് എതിരായി മുഖിക്കാക്ക് സീവിരിക്കാര്യങ്ങളിൽ നില്കുന്നികൾ നൽകുവാണും നികത്തി വല്ലുവിശക്തിനിന്നവരെ പരിരക്ഷിക്കുവാണും ഉതകുന്ന നിരവധി നിയമനിക്കാണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. പക്ഷേ രാജ്യത്തിലെ അന്നത്തെ പരിത്യാസമീതിയിൽ അവയെല്ലാംതന്നെ കേവലം വ്യത്യസ്തം ഉപയോഗത്തുന്നുമായിരുന്നു. മുഖിക്കാർ തിരുച്ചും അവരുടെ യജമാനന്മാരുടെ അടക്കമകളും, സ്പന്നരക്ഷക്കേണ്ടി ചെറുവിരിക്കപ്പോലും അനുകൂലാം തുണിയില്ലാതെവരുത്തായിരുന്നു. ആദ്യം പരിശീലനത്തിൽ ഒരു നിബന്ധന ശാസ്ത്രമായി ഭൗതികതി ചരിത്രപ്പുട്ടണ്ണിശ്വാണുള്ളതായിരുന്നു. ഭൂട്ടമയുടെ സമ്പ്രദായവും കൊല്ലുന്നതായും കൊടുക്കേണ്ട നികത്തിയായ സംഖ്യയും അടങ്കുന്ന ലിബിതം ചെയ്യപ്പുട്ടു് ഒരു പട്ട് എത്രതും മുഖിക്കാരുണ്ടും കൊടുക്കേണ്ടതാണു്. ഇതു് സെമിനാർമാക്ക് പുതിയ സഹലങ്ങളിൽ മുഖിയിരക്കി, എങ്കുറുകളുടെ വില വല്ലിപ്പിക്കുവാണും, മുട്ടത്തിൽ വിലയുറര ധാന്യം മുഖിചെയ്യു വിളവു വല്ലിപ്പിക്കുവാണും അനവാദം നൽകിയിരുന്നു.

1793—അണ്ണിനെ കോൺവാലിനും, പിററും തുടി ബംഗാളിലെ കഷ്ടകജനതയെ തുരുമ്പമായി ഭേദി വിദ്വാന്മാരുടെ ഉള്ള മാർഗ്ഗംഞാക്കി.

1784—ഇന്ത്യും ഇന്ത്യ കമ്പനിക്കാതെട സംഗതികളും, ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് സമഭാഷികളും ഇടപെട്ട നിയ തുരിക്കവാൻതന്നെ “തീരമാനിച്ചു ബ്രിട്ടീഷ്” നിയമസഭ. അതിനായി ജോജ്ജ് മുന്നാമൻറെ 24-ാം നിയു് ആക്ട് സി.25—അതായിരുന്നു, ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടനയുടെ അടിസ്ഥാനം പാർപ്പായി. ഇം ആക്ട്, ഇന്ത്യൻ കാര്യ നേതർക്കാവേണ്ടി ഒരു കമ്മീഷണേ—പൊതുവും ബോർഡ് ഓഫ് കണ്ണഡാർ—എന്നറയുപ്പുടെ ഒന്ന സ്ഥാപിച്ചു. ഇന്ത്യും ഇന്ത്യകമ്പനിയുടെ ജോലിയുടെ രാഷ്ട്രീയമായ വാദാശിനിക്കും മേലനേപ്പേഖ നമായിരുന്നു അവരുടെ കത്ത വധു. ആക്ടിനെറും 29-ാം ചട്ടപ്രകാരം രാജാക്കന്നാർ, ദൈക്ഷി നാർമാർ, ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു ഭൂപടകൾ മുതലായവരെ ഉപദേശിച്ചതിനെപ്പറ്റി നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു ആക്ഷേപങ്ങളെക്കാറിച്ചു അനേപാഷണം നടത്താനും, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ ചട്ടങ്ങൾക്കു അനുസൃതമായി മിത്ര്യം ന്യായപൂര്വമായ വഴികളിലുടെ രബന്ധ പരിഹരിപ്പു ചെയ്യുന്നതാക്കാനും കാര്യം സുകരമാക്കി വാനം കമ്പനിയോടാവശ്യപ്പെട്ടു.

1786—മാർക്പറീസ് കോൺവാലിസ് ടൈപ്പിന്റെ ജന ലഭ്യമിലുന്നയിലേക്ക് (വന്ന) (തന്റെതുടക്ക ഇംഗ്ലീഷ് നിന്നും വരുന്നു) കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന ഡയറക്ടർ ബോർഡി ചേരുവം നിയന്ത്രകഭാർഡിയിൽനിന്നരും നിങ്കേംശങ്കർ ആന സമിച്ചുള്ള നിയമങ്ങൾ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്താി.

1787—പൊതുനിയമം, പോലീസ് അധികാരം, സാമ്പത്തിക ഭരണം എന്നാബന്ധലൂം കളക്ടർ എന്ന വ്യക്തി തിൽ ലയിച്ചു. അയാളെ പ്രാബിഷ്യത്തിൽ സിബിൽ കോട തിയിലെ (മുഹാസ്ത്രം ബാധി അധാലം) മജിസ്ട്രേറ്റ്

ജപ്പീയമാക്കി. അധാർ അദ്ദേഹത്വവാചിച്ചിൽനാം ദിവാനി* കോടതിയിൽനിന്ന് വിഭക്തമായിരുന്ന് റവന്യൂ സംഗതിക ഉംലെ കളക്ടർ കോടതി. ട്രാവിലത്തെ കോടതികളിൽ നിന്നും അപ്പീലുകൾ ചിചാറൻ ചെയ്തിരുന്നതു “സാദർ ഡിവാനി അധാലറാം” ആയിരുന്നു. കളക്ടറുടെ റവന്യൂ കോടതിയിൽനിന്നും അപ്പീൽ കർണ്ണടക്കയിൽ സമ്മേളിക്കുന്ന റവന്യൂ ബോർഡിലേക്കു മാറ്റുമായിരുന്നു.

1793—ബാംഗാർ, ബൈഹാർ, കാരീഫ്സ് എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള കോൺവാലിസിൻറെ ശ്രദ്ധപ്രതമായ വ്യവസ്ഥ യന്നസരിച്ച് — (പഴയ കാലങ്ങളിലെ ആദായ തിരിൻറെ ആക്രമണക്കു കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട് ആ മുന്ന് പ്രഭേ ഗ്രാമപ്രദേശത്താലുള്ള നികത്തി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു) നികത്തി കൊട്ടക്കാതിരുന്നാൽ അതിന്റൊപ്പുമായ ഭൂമി വിററും അതു ലൂഡാക്കിയെടുക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷേ സെമിനാർമാക്ക് തന്ത്രംക്കു ലഭിക്കേണ്ട പണം ലൂഡാക്കുവാൻ നിയമപരമായ നടപടികൾത്തെന്ന് ഏടുക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ജൂഡികൾ — തദ്ദേശ സാധാരണൻ കൂഷിക്കാതെ ദയാക്കുവിയേരായിരിക്കുകയാണ് എന്നു ആക്രോഷപിച്ചു. ഗവൺമെന്റു്, ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടുമെന്ന് ദീപ്തിശാനിയോടെ അവരോടു് ആംഗിനീയനാൽ നികത്തി ആവശ്യപ്പെട്ടുവോൻ അവക്കു തന്ത്രം കടിയാതാരിയിൽനിന്ന് കുറിച്ചവാനുള്ള സംഖ്യക മന്ദത്തിയിൽ നീണ്ടുനന്ന് നിയമത്തെ ആറുന്നു ചെയ്തു് നികത്തി പിരിയവൊന്നുള്ള അവകാശങ്ങൾ നൽകി. അതെ പോലുള്ള അധികാരങ്ങൾ കളക്ടർമാക്ക് സെമിനാർമാ

* ദിവാൻ.

തെട മേല്യം നൽകി. അതു ചെയ്തു 1821*) ലെ അളവി
തന്ന.

വ്യവസ്ഥാപനത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ

കൂഷിക്കാത്തെട കൂട്ടായും സ്വകാര്യമായും ഉള്ള വസ്തുക്കൾ കൊള്ളാണ് ആദ്യത്തെ ഫലം. ജീവിതപാ (അന്ന വദിച്ച) കൊടുത്ത വക്ക് തിരായി പ്രാദേശിക കൂഷിക്കാത്ത എ ബഹുഭംഗം. ചില സ്ഥലങ്ങളാലെല്ലാം സെമിനാർമാരെ പറഞ്ഞയച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ്യാ കവി അവത്തെ സ്ഥാനത്തു കയറി. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ സെമിനാർമാർ ദാരിദ്ര്യ താഴ്പര്യപൂർണ്ണ അവത്തെ നികതി ബാക്കിക്കും സ്വകാര്യങ്ങൾക്കുമായി ഭേദി സ്വന്നേയോ, നിർബന്ധിതമായോ വിശ്വേഷണ എല്ലാം ഭാവിതിലിവായി അഞ്ചിത്തെ പ്രവിശ്യയിലെ കൈവശ ഭേദിയിൽ അധികം, ധാരാളം മുട്ടുകളും, അതു് ഭേദി തേൽ † സ്ഥാപിക്കവാൻ സന്നദ്ധതയുള്ളൂടു അല്ലോ ചില പ്രാബല്യ മുതലാളിമാത്തെട തന്ത്രാഡി.

* ഹാരിഞ്ചിൽ എലിക്കേരി അനാവിസിസ് ടാഹ് ബംഗാൾ ലോസ് ആൻറ് റിലേഷൻസ്—കൊർഗ്ഗുക്ക്. സപ്പിരേജണറി ടു ദ രൈജറ്റ് ടാഹ് ബംഗാൾ ലോസ് ആൻറ് റിലേഷൻസ്.

† ഇതു് വണ്ണക എടുത്തിരിക്കുന്ന മാർക്കിന്റെ ഒന്നുകുത്തിക്കിട്ടി നാണ്. അതു് കൊവലിസ് കു മാർക്കി ഫ്രാണ്റാളജിക്കൽ നോട്ട് സി. ടെ പിസ്റ്റുടന്നതാണ്,

സർ ജോൺ ഷ്യൂം റെസ്. 1793–1798

(കോൺവാല്ലും മട്ടങ്ങിയപ്പോൾ, കൗൺസിലിലെല്ലാമീറ്റർ അംഗമെന്നു നിലത്തിൽ അധികാർ ആദ്യം പിൻ‌തുടർന്നും, പിന്നീടു് ഒരു ബഹുമാർ ബോർഡ് അധികാരി ആയും കൊല്ലുന്നതുകൊണ്ട് ദാവള്ളും ജനരലായി സമീരപ്പേച്ചതും).

1793—മാർച്ച് 1 ജനറല്ലുടെ പ്രേരണപ്രകാരം 1790 തുടക്കിസാധിയിലെ (ടിസ്പുവിനേതിരായുള്ള) കക്ഷികൾ കൈ ഏത് ഉറച്ച ഉടനെടിക്കുടെ ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അതിനേരും അനവധിപ്രകാരം മുന്നുംപോരിൽ ആരൈക്കില്ലും അന്വാധമായതു കാരണത്തിന്മേൽ ടിസ്പുവിനോട് എതിരിട്ടുകയാണെങ്കിൽ, ബാക്കി കക്ഷികൾക്കു ഉടനെടി നിത്യരാധാർ ബാധകമാക്കുന്നതില്ല. നാനാഹർന്നാവീസ് അതിൽ ഒഴുവെല്ലാ വാസ്തവിക്കാക്കിയില്ല. പരേക്കു തന്നെസാം അതു് അനവദിച്ച കൊടുത്തു.

1794—പോഷപ്രയോഗ മരാത്താരം സാധാരണയായി തൈസാമിരെന്നു രാജ്യത്താർക്ക് കൊള്ളുന്നടിക്കാറുണ്ട് തുടക്കിസാധിയുടെ ബലഭത്തിന്മേൽ അധികാർ സർ ജോൺ ഷ്യൂം റീഞ്ചർ (സഹായ) മാവധ്യരായും, പരേക്കു മരാത്തരുടെ അതുല്യമായ ശക്തിക്കണ്ണാറിന്ത യോർ അതു് നിരാകരിച്ചു. തന്നെ അപ്പോൾ മുൻപുകാരുടെ സൗഹ്യം തേരി, അവർ സഹായാത്മം രണ്ട് സേസാമ്പള്ളിയുള്ള അയച്ചകൊടുത്തു. അതിനോപ്പാമെ (അധികാർ) 1800 പട്ടാളക്കാരെ ഉണ്ടാക്കി, അവർക്ക് മുൻപുസാഹസികരുടെ കീഴിൽ അദ്യ സന്നം നൽകി.

1794—നവാബർ. യുഖാവായ പോഷപ്രയോഗ മയ്യരാവു പ്രിതിക്കാക്കി നോത്രപ്രഥമതിൽ, 13,0000 മരാത്തർ ആളുകളുടും 150 തോക്കുകളുടും മുൻപുന്ത്യയിലെവക്കു മാച്ച് ചെയ്തു, (ആ തൈസാമ്പളിക്കും ദാളത്തുംരാവു സംസ്ഥാനം നൽകി).

ജനറൽ ഡിവേഷ്യറിയറ്റ് നേതൃത്വത്തിൽ 25,000 അള്ളക്കൾ അടങ്കുന്ന ഒരു പട്ടാളവും, ബീഹാർ രാജ, 15,000, ഹോർ കുർ 10,000 വും, പിണാറികൾ 10,000 വും ഗ്രേഡ് ഫൈർ ഫോറ്റീസ് രാവ് 50,000 വും, ഷേഷപ്ര 65,000 വും ദൈനന്ദിന കരെ പ്രദാനംചെയ്യു.) ദൈനന്ദിന ഫൈറ്റീസ് ഫൈം ശുപ്പിരുട്ടി.

1794—നവംബർ. വസിച്ച പരാജയമടങ്ങുന്ന ദൈനന്ദിന ആലീ കീഴടങ്ങു. അദ്ദേഹത്തെന്ന 3 ലക്ഷം പാവൻ കൊടുക്കാവാനും, ഏകാദ്ധിക്കാർ 35,000 ലക്ഷം പാവൻ വിലമതിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ വിട്ടുകൊടുക്കാവാനും ആമതലപ്പെട്ടു, അതിനും പുരുഷരുമുഖ്യമായ പ്രായുന്നതായ സ്വന്തരം മനുഖീയ ജാമ്യമെന്നതിലെയിൽ മറാത്തരെ എല്ലിങ്കേണ്ടതായും വന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അക്രമവരമായ നീലുകൾത്തുലും നൂയും കോപം തോന്തരിയ ദൈനന്ദിന തന്റെ സേനയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാരെ പിരിച്ചുവിട്ടു; (കരു) പ്രഭു ദൈനന്ദിനകരെ തുടിച്ചേരുത് ‘ഒയ്’മെണ്ടിനെ അവരുടെ നേതാവാക്കി. പ്രഭുപട്ടാളത്തെ ദൈവാദരാബാറിൽ നിന്തുന്നതിന്റെ തുലിയന്നന്നിലെയിൽ നല്ല അഭാധനകളും കൂപ്പുപാവിശ്യ പ്രഭുകാക്ക വിട്ടുകൊടുത്തു. കമ്പനിയുടെ സ്ഥലങ്ങിന്റെ അതിരിൽ ഉള്ള ഒരുക്കളും ഭൂമിക്കേബേണ്ടി ഹോർ ഇടപ്പെട്ടു. അല്ലോ ചാലു ഉരന്നല്ലക്കിൾ ശേഷം സംഗതികൾ അഞ്ചെന്നതെന്ന അവിടെ വിട്ടു.

1795—ഹാഫ്രാബർ. മധുംാവു രണ്ടാമതന്നെം ആത്മഹത്യ. അയാളുടെ ബന്ധു, അവിവേകിയും സമത്മനമായ ബാജിരാവ് (അലോബാബുയുടെ മകൾ) പരിശുട്ടൻ. ബാജിരാവും, സീസ്യും (ഓളത്തുരാവു) നാനാഹശ്നാവീസുമായുണ്ടു ഇടപെടലുകൾ, അതിന്റെ അവസാനം.

1796—ഡിസംബർ 4, കരെക്കാലം സഹോദരനായ ചീനാജിയാൽ സ്ഥാനിച്ചുകാണ്ടെപ്പെട്ട ബാജിരാവുവിനെ,

നാനാഹർത്താവീസ്⁹ മുതലായവത്തെ സഹായങ്ങളാട്ടെ പൂന യിൽ പുനപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യുമ്പെട്ടു. അധാർ ഇപ്പോൾ നാനാഹർത്താവീസിനെ പിരിച്ചുവിട്ടു. അധാരജൈ തന്റെ കൊട്ടാരത്തിലെ ഒരു ഇട്ടങ്ങളിൽ അധാരിൽ പിരിച്ചുവിട്ടു. ഇപ്പോൾ അധാർക്കു സിസ്യുറയ കൈവിഭാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു അധാർക്കു വാഗ്ദാതത്തം ചെയ്യുമ്പെട്ടിരുന്ന ജാതിർ രഹ്യമായി നിശ്ചയിക്കുമ്പെട്ടു. സാർജി റാവുഗട്ടാക്കു (സിസ്യുറയുടെ ചതീയനായ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ) മുവേന പൂന യിലുള്ള സിസ്യുറയുടെ സെസന്റ്രേഡർക്കാടുകയിൽ (സിസ്യുറയുടെ അതിനെപ്പറ്റാറിയാതൊന്നും അറിഞ്ഞതിനുണ്ടു്.) ലഹളയ ണണാക്കു. അങ്ങനെ പൂനയിലെ ജനങ്ങളെ അധാരാട്ടെ എതിരാക്കു. അധാരജൈ മുതലായിരുന്നതു പ്രദേശങ്ങളിലേക്കു് ചാടിച്ചു.

1796-ൽ കൽക്കുട്ട കമ്പനി ഓഫീസർമാത്തെ (ബ്രിട്ടീഷ് രാജകീയ പ്രജകളുണ്ടു്) ലഹള. കമ്പനിയുടെ സിവിൽ ജീവനക്കാരുടെ തഴ്ന്ത ശമ്പളമെ അവക്കു കൊടുത്തിരുന്നു. അവൻ ശമ്പളമുള്ളതുൽക്കുതൽ മുതലായവാ ആവശ്യമുമ്പെട്ടു. സർ റോബർട്ട് ആബർ കോംബി (കോൺഫുരിലെ കമാണ്ടർ) യുടെ ഇടപെടൽ നിമിത്തം അതു വേണ്ടണമെബാധു (1760-ൽ ഫ്രൈഡ്രിക്ക്സ്ബോർഡ് ഉണ്ടായതിനുശേഷം രണ്ടാമതായി ഉണ്ടാവുന്ന ലഹളയാണീരു്.)

1797—മദ്ദിരാശിയിലെ മേയറുടെ കോടതി (1776-ൽ ജോൺജ് നനാമൻ സ്ഥാപിച്ചതു്) ജോൺജ്¹⁰ മുന്നാമന്നേരം 36-ാം ആർട്ടിക്കൽ പ്രകാരം ഇല്ലായ്ക്കുയ്യുതിനേരം സ്ഥാനത്തു് ലണ്ണനിലെ കപാർട്ടർ സെഷ്യൻസിന്നേരം മതുകയിലുള്ള രേഖാർധാർ കോടതികൾ നമാപ്പിക്കുമ്പെട്ടു. (മേയർ—നാമമാത്രം—ശരിയായ ജീലും രേഖാർധാർ ആയിരുന്നു.)

1779—ഒന്നിലെ നവാബ്യായിരുന്ന ആസഹു് ഉദ്ദേശ്യം അന്തരീക്ഷം. (ഭോഗനിമനമായ ഒരു അലസജീവിത

തകിന്നരേഷം) അയാളുടെ പ്രസിദ്ധനായിതന്നു ഒരു മക്കന്നു
പോത് ‘വാസിർജുലി’ ഇംഗ്ലീഷുകാർ സിംഹാസനത്തിൽ
കയററി. കുറെ കഴിഞ്ഞെപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷുകാർത്തന്നു അയാ
ളെ സ്ഥാനഭ്രംഖാക്കി, ആസഹിതിനു സഹേദരനായ
സാദ ഞാഡെ അധികാരിയാക്കി. ഇംഗ്ലീഷുകാർ അയാളു
മായി സന്യിചചയ്ക്കു. ഒന്തിന് 10,000 അള്ളൂകളുള്ള ഒരു കാ
വസന്നേന, അലപഹണവാദ് കോട്ട ആ സ്ഥാനമാക്കി ഏറ്റ
പ്രാഭചയ്ക്കു. അവതരം ചിലവിലേക്ക് ആണ്ടിനാൽ 75
ലക്ഷം ത്രുപ്പ (നവാബ്) കൊടുക്കണം. ഗവർണ്ണർ ജൂ
റലുടെ സമ്മതമില്ലാതെ നബാബിനു യാതൊരു വരാറില്ലോ
ഇടപെട്ടവാനവകാശമില്ല.

1798—മാർച്ച്. സർ ജോൺഡോർ ഇംഗ്ലീഷുലേക്ക്
മടങ്ങി. അയാളെ ടീസ്മുണ്ടിലെ പ്രഭവാക്കി.

വെല്ലസ്സിപ്പളവിന്റെ രേണു 1798–1805

അയാൾ കർക്കടയിൽ എത്തുപോൾ ടിപ്പസാഹിബ്
പ്രതികാരവാളുടെയോടെ ഇരിക്കുകയായിതന്നു. ദൈനന്ദിന
മീനു ദൈഹഭരണവാദിൽ, രായ്‌മെൻറിന്റെ കീഴിൽ 14,000
പ്രശ്നുകാരന്മാരുടെ ഒന്നു ദേശവാസി ദേശകളിൽ 36 തോക്കുള്ളും ഉണ്ടായി
തന്നു. ധിബോധിന്റെ കീഴിൽ അഭ്യസനം നടത്തിയ
40,000 പോരാളികളും 460 തോക്കുള്ളമായി സ്വന്തമായി
സീസ്യ ഡൽഹിയിൽ രേണു നടത്തുകയായിതന്നു. ഒഴി
ഞ്ഞത് വജ്രാന.

1799—4-ാമത്തെയും അവസാനത്തെയും മായ മെമ്പസ്
യുദ്ധം. (ടിപ്പസുൽത്താൻ ആവശ്യപ്പെട്ട മോരീഷ്യയന്നിനു)

കെ പ്രഖ്യാപ്താളത്തെ വക്കരിയീതനു. അതു കണ്ണദ്ദോൾ വെല്ലും യുദ്ധപ്രവ്യാപനം ചെയ്ത്.) ഹൈദരബാദിലുള്ള പ്രഖ്യാപ്താളത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളത്തെ യാക്കി; പേജപ്പളം തന്നെസാമും സസ്യി ചട്ടങ്ങളുന്നസരിച്ചു. സിസ്യഫും നാഗ്ന്യും രാജനും നിന്മേധിച്ചു. കമ്മീഷൻറെ ബോർഡ് ടിപ്പുവിനെതിരായ സമരത്തിനു അന്വാദം നൽകി.

1799—ഹൈദ്രാബാദ്, വെല്ലും 20,000 ബ്രീട്ടീഷ് പട്ടാളം 100 തോക്കകൾ 200,000 ശിപായികൾ, നാട്ടകാതാട അശ്രദ്ധേനു എന്നവയുടുത്തി മെമ്പുരിലേക്കു താത്തരിച്ചു. ഹാരിസുഡിതനും കമാണ്ടൻ. (മലവെല്ലി)യിലെ (മെമ്പുരിൽ) സമരം. ടിപ്പു തോറുകേണ്ട വെല്ലും (പിന്നീട് വില്ലീംഗ്രേഡിന്റെ പ്രഭു) അദ്യമായി ഇന്ത്യയുടെ മദ്ദീൽ കാലുകളാൽ.

1799—മേയ് 3 * ശ്രീരംഗപട്ടണം പിടിച്ചുടക്കി. ടിപ്പുസ്തകാന്റെ ജയം (തലയിലുടെ വെടിയേറു നീലയിൽ) ദ്രോഗ്രതിന്റെ പിള്ളപ്പിലായി കിടന്നിതനു. (വെല്ലുംകു മാർക്കപീസ് ഫീതദം നൽകപ്പെട്ടു.) മെമ്പുർ അതിന്റെ ചശയ ഹിന്ദുനാട്ടവാഴി വാംശരതിൽപ്പെട്ട (അവരുടെത്തീയിതനു ടിപ്പു) ഒരു വയസ്സായ ഒരു കുടിയെ ദിവലും എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. പുരാണയും മന്ത്രയാക്കി (ആ കുടി 1868 വരെ ജീവിച്ചു, മരണാനന്തരം അഡാളം 4 വയസ്സായ ഒരുപുതുൻ കിരിടാവകാശിയായി) പുരാണയും മായി ഉണ്ടായ ഉടന്പടിയുടെ മഹമായി മെമ്പുർ പൂണ്ടുമായും ബ്രീട്ടീഷ് അധിനിഗതയിൽ എത്തി. മെമ്പുർക്കാക്ക, ഇംഗ്ലീഷ്

* മേയ് 4—വിഞ്ഞുംന്നു “ഹിന്ദുരാജക്കൽ റൈംഫ്രസ്” എഫ് ദസ്തത്തു് ഓഫ് ഇന്ത്യ ഇൻ ആൻ അറബാപ്പറു് ടു സേസ് ദഹിന്ദുരി ഓഫ് മെമ്പുർ.

എങ്ങനെ പ്രകാരമും, ഉത്തരവുകളും പാലിക്കരുപ്പുന്ന ഒരു ദിന നീകൾക്കായി പരിരക്ഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് രാജ്യം ഗവൺമെന്റിന്റെ ഒരു സമ്മാനമെന്ന നിലയിലാണ് “വീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു” ഭൂർജ്ജനാമുഖാധാരാ, പട്ടാളത്തിന്റെ സംരക്ഷണക്കാവശ്യമായ തുക ആണെന്നാൽ കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നോ ചെയ്യാത്ത്, അതുകൊണ്ടാവശ്യമായ ഭൂമി കൈ വരുപ്പെട്ടതുവാൻ കമ്പനിക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു, (മെമ്പുർ) കമ്പനിക്കാക്ക് വഞ്ചംപ്രതി 310,000 പവർ കൊടുക്കണം. അതിൽനിന്നു കമ്പനി 96,000 ടിപ്പ് വിന്റെ അനുഗാമികൾക്കും, (മെമ്പുർ) ദൈനസാമീറ കൊടുക്കേണ്ട 240,000 പവർ നിൽനിന്നു 28,000 പവർ മെമ്പുർ ദൈന നൃത്തിാൻ മുഖ്യാന കമ്മാണ്ടർക്ക് കൊടുക്കുവാനും (അയാൾ നീതിത്തരവാദപരമായി കീഴടങ്ങിയപ്പേബാ) 92,000 പവർ ചേഷ്ടക്കു കൊടുക്കാനമായിരുന്നു. റാക്കേഡ് ചേഷ്ടപ്പ് അതു നിരസിച്ചു. അതുകൊണ്ട് രാജ്യം ദൈനസാമീറ കമ്പനിയും തുടർച്ച വിഭജിച്ചുപ്പെട്ടതു. അതിൽ പിരുന്ന മെമ്പുരിൽ ശൗര്യ വാവഹമായ ദരാറാറ ലഭ്യമായ—ദുണ്ടിയവാഗിന്റെ—ഉണ്ടായുള്ളൂ. അതു അല്ല മാസണാർക്കശേഷം അമർത്തി. അയാൾ കൊല്ലുപ്പെട്ടു. ദൈനസാം ദഹിദരബാദിലേക്കു തുട്ടത്തു ദൈനന്ധനയുള്ള അയക്കവാനാവശ്യപ്പെട്ടു. അതിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനു “സിഡ്യസ് ഡിസ്ക്രീഫ്റ്റ്” എന്ന ഇന്നും അറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലം വിട്ടുകൊടുത്തു.

1799—തണ്ണുവും പിടിച്ചുടക്കി (ശിവാജിയുടെ സഹാദരനായ ദൈനസാജിയാൽ 120 കൊല്ലുന്നാർക്കു മുമ്പ് സ്ഥാപിതമായി)

കല്ലുക്കരത്തിന്റെ സംരക്ഷണം; 1795 ധാരാളിയായ മുഹമ്മദാലി, “കമ്പനിയുടെ നബാബ്” മരണമടഞ്ഞു. 1799 അയാളുടെ അനുഗാമിയും മകനമായ മരാറാൽ ധാരാളി ഇംബാന്തു—ഇൻ—ഇമാരയുടെ മറണ്ണത്തിനു സാക്ഷ്യം നാശി

ചു. വെല്ലൂർ അധികാരി മരിക്കൻ അസിം-ഉൾ-മരാരയെ നവാബാക്കി. തന്റെ സംരക്ഷണക്ക് ആദായത്തിൽ നീനു 1/5 ഭാഗം കീട്ടാമെങ്കിൽ അധികൾ കള്ളൂട്ടുകൂടം വിട്ടു കൊടുക്കാമെന്നു സഹിച്ചു.

1799-1801—ലജ്ജയില്ലാതെ ഒധിപേരുന്നു ഒരു ഭാഗം പിടിച്ചുട്ടുകൊണ്ടു.

1800—വെല്ലൂർ ഒധിപേരുലെ നവാബായ സാദത്ത് ആലിയോട് സ്വന്തം പട്ടാളക്കാരെ പിരിച്ചുവിട്ട് ഇംഗ്ലീഷ് സൈന്യത്തെയോ, ഇംഗ്ലീഷ് ഉദ്യോഗസ്ഥരായെടു കീഴിലിള്ളി രിപാറിമാരെയോ താൽസ്ഥാനത്തു് നിയമിക്കുവാൻ കല്പിച്ചു. അതായതു് ആംഗ്രേസ് സേനയുടെ സംരക്ഷണം ഭാരം കയ്യേൽക്കുക. ഒധിപേരുലെ സൈനികബാധ്യത മുഴുവനും കുപാരിയുടെ അധിനിവേശിലാക്കുക; സ്വന്തം അടിമത്പരമിന്നുവോടി പണം വ്യയം ചെയ്യുക എന്നായിരുന്നു അതിന്റെ അത്മം. ഇക്കണക്കിനു നാഭിന്റെ സ്വാത്രത്തും ബലിയർപ്പിക്കുന്നതിൽ നല്കുതു്, തന്റെ ഏതെങ്കിലും മകനുവേണ്ടി സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും എന്ന സാദത്ത് വെല്ലൂർക്കു് എഴുതി. അതിനു മറ്റൊരു എഴുതിയതിൽ വെല്ലൂർ തുറിമം കാണിച്ചു. സാദത്ത് ആലിയമാത്മത്തിൽ സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്യുവുന്നും, രാജകീയ സ്വത്തുക്കൾ ഇപ്പോൾ കുപാരിക്കു വിട്ടുകൊടുക്കാമെന്നും പറഞ്ഞു യാൾ രാജ്യം മുഴവൻ കന്ധനിസ്വന്തരായി പ്രവ്യാപനം ചെയ്തു. ഇന്ത്യയുടെ ഓരോ നവാബിനും രാജ്യം കിട്ടുന്നതു് ഇംഗ്ലീഷ് ഗവൺർ ജനറലുടെ സമ്മാനമെന്നു നിലയ്ക്കാണു്. സാദത്ത് ആലി, താൻ എഴുത്തിൽ പറഞ്ഞിരുന്ന വെറും ഒരു ഉദ്ദേശം മാത്രമാണെന്നുണ്ടായിരുത്തു് അതു് പിന്നവലിച്ചു. വെല്ലൂർ പട്ടാളാശം അയച്ചു. നവാബിനു കീഴടങ്ങേണ്ടിവന്നു. അധികൾ തന്റെ സൈന്യത്തിന്റെ ഭരിംഭരവും പിരിച്ചുവിട്ടു തൽസ്ഥാനത്തു് ഇംഗ്ലീഷുകാരെയാക്കി.

1800—നവംബർ. വെല്ലുള്ളി നാട്ടപട്ടാളം തു മു വൻ ഉപേക്ഷിച്ചു; അതിനുപകരം കൂടാ ഇംഗ്ലീഷ് കാരെ നീയമിക്കവാറാം, സംരക്ഷണത്തുക രി ലക്ഷ്യത്തിൽനിന്നു 76 ലക്ഷമാക്കി വാനം കല്പിച്ചു. ഇതു വലിയ തുകക്കാട്ടുകൾ വാനത്തു തന്റെ അപ്രാപ്തിയക്കരിച്ചു നബാബ് നീജ്ഞലു മായി വാദിച്ചുനോക്കി. ആണ്ടിനാൽ കൊടുക്കേണ്ട ബാഡ്യതയിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കാൻ, അല്ലെങ്കിൽ, ആഫ്രിക്ക, ഗ്രൂഹം, ഗ്രോവ്‌പുർ, ഓഫീസ്യോബ് മറുപ്പുലതും ആകെ 1352347 പവർ കൊല്ലുത്താൽ ആദായം കിട്ടുന്ന വസ്തുക്കൾ ബ്രിട്ടീഷ് കാക്കാട്ടു. ദൈല്ലുൾജനലു ഒ സഹോദരനായ ഹെൻറിവെല്ലുള്ളിയുടെ (പിന്നീടു കൂലിപ്പുള്ളി) ഫേലനേപ്പാഷ്ടാഖിന്റെ കീഴിലുള്ള ഒരു കമ്മീഷൻ രാജ്യമാകെ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചു.

1800.—കൂപ്പുള്ളിലെ ഭരണാധികാരിയായ സാമാൻ (1757-ൽ ധർമ്മാദിയും, 1761-ൽ പാനിപറ്റ്‌ഫുലും ദശാം കാബുള്ളം * വീണ്ടെടുത്തു് അവിടെ ഡുബാണിവാംഡം സ്ഥാപിച്ചു അഹമ്മദ്‌വാൻ അബ്ദുലീയുടെ മകനായ ടിരു ഷായുടെ പുത്രൻ) ടിപ്പുസുൽത്താനമായി കരഞ്ഞപാട്ടകൾ നടത്തിക്കൊന്നു. കമ്പനി ആ ഭാഗത്തും ഒരു അക്രമണം ദേന്തിക്കൊന്നു. അതാണ് ശരുവിന്റെ ആഗമനം തു ഒരു തന്ത്രമാക്കണമെന്നും ഒരു പ്രധാന കാരണം നിരവധി പ്രാവശ്യം സാമന്ന് അതു തീവ്രരെ ഏതെങ്കിലും മരിച്ചുമിന്റെ സംരക്ഷക

* ഇവിടെ മാർക്ക് അടിസ്ഥാനമാക്കിയ പുന്നുകത്തിൽ ഒരു തെററു പററിക്കുന്നു്. ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു് കാൺഡാറിനായാണു്; ഡാ ഷുള്ള. ഒപ്പാട്ട ആംഗ്ലുമ ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ—ജൈഖിംസ് മിസ്റ്റർ മുതലായവർ എന്തൊക്കെന്നും അഹമ്മദ്‌ഷായുടെ തല സ്ഥാനം കാബുള്ളാണെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നു. പക്ഷേ അയാൾ ഭരിച്ചതും മരിച്ചതും കാൽഡാറിൽ വെച്ചുണ്ടു്.

നെന്നനിലയിൽ ഇന്ത്യയിലെ മുഹമ്മദിയരോട് സഹായമ പെക്ഷിച്ചു, നിരവധി റാണ്ടുരാജാക്കന്മാരുടെ സഹായവാ ഗഭാനവും നേടി പൗരസ്യദേശത്രു് നെപ്പൂളിയൻ ദൈ ലഹരി ആസുത്രണം ചെയ്ക്കയായിരുന്നു. ഈ പ്രാസന്നം പോർഷ്യയും, അഫ്ഗാനിസ്ഥാനമയുള്ള യോജിപ്പിൽ കൽക്കടയിലെ ആഫീസ് കൂടികൾ ദേനവിറച്ചു—അംതിനെ തുടൻ ക്യാപ്പററൻ മാൺകമെണ്ണെൻ്റെ കീഴിൽ പോഷ്യയിലേ കു് ദൈ ദിനത്യസംഘം. ദൈപാട്ട് പണം അതിനെ ദുർബ്ബിനിയോഗം ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അവിടെ “ഷാ മുതൽ ട്രേക്കക്കാരനുവരെ അയാൾ വിലക്കൊടുത്തു വാങ്ങിക്കുകയാണെങ്കായത്രു്”. ദൈഹരാനിൽവെച്ചു് ഒപ്പുട്ട് ദൈ ഉടനുടി അയാൾ ഉണ്ടാക്കും. പോഷ്യയിലെ രാജാവു് അവസാനത്തെ ഫ്രഞ്ചുകാരനുവരെ പുറത്താക്കണം. ഇന്ത്യയിടെ നേർക്കുള്ള എല്ലാ ആകുമണ്ണാണെല്ലയും നിതിസാഹച്ചപ്പേരുള്ളതണം; വേണ്ടി വരികയാണെങ്കിൽ ആയുധമേണ്ടി തട്ടാണും; വൈദേശിക കച്ചുവടങ്ങുണ്ടെന്നു പ്രാധമികാവകാശമല്ലാം ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് നൽകണ്ടും.

1802—വെല്ലുറി തന്റെ രാജിക മീഷണർ ബോർഡിനു സമർപ്പിച്ചു; പക്ഷേ അവതാട ആവശ്യപ്രകാരം 1805 വരെ (ഇന്ത്യയിൽ) തുമസിച്ചു്. വാസ്തവത്തിൽ അയാൾ കമ്പനിക്കാരമായി വഴക്കാവുകയാണു് ഉണ്ടായത്രു്. കാരണം സ്വപ്രകാര്യവ്യക്തികളുടെ കള്ളുവട സ്വപാതത്രും ഇന്ത്യയിലേക്കുട്ടി വ്യാപിക്കുവാൻ അയാൾ ആവശ്യമുണ്ടപ്പേണ്ടു്.

ആ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞതിൽ: ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കുറ മെ ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ദൈ വലിയ രേഖയി മരാത്തർ മാത്രമായിരുന്നു. അവർ അഞ്ചു പ്രധാന കക്ഷികളായിരുന്നു. അവക്കു തുമിൽ തുമിൽ സ്ഥാപിച്ചു 1) മരാത്തരിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനനായ, നാമമാത്ര പോഷ്യായ ബാജിറാവു പുന്ന ഭരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുമ്പോതു

ചെറിയ ചെറിയ രാജ്യങ്ങൾ പക്കൽ സ്ഥാതന്ത്ര്യമുള്ള കൂടെ ഫൈഡൽ സാമ്പത്തിക പേപ്പർ യെ അവധിക്കു പാരമ്പര്യ രൂപകാശമുള്ള സാമ്രാജ്യാധികാരിക്കുവെന്നു. 2) ഒഴുക്കു റാവു സിസ്യ എറാവും ശക്തമായ മരാഖാവാശത്തെ (പ്രതീനിധികരിക്കുന്ന) അയാൾ ഗ്രാമീയോറിലായിരുന്നു; ഡൽഹി മുതലായ സ്ഥലങ്ങൾ കൈവരണപീഡം. 3) ഇസ് വന്നതാം ഹോർക്കേർ-ബ്ലേന്റാറിൽ-സിസ്യഫുടെ തു ജൂ ശത്രു. 4) എന്തെങ്കിലും ലാഭേജണക്കിൽ ആരെയും ആകു മിക്കവാൻ സന്നദ്ധതായ രഘുജി ബോൺഗ്ലൂഡായിരുന്നു നാഗപുരരാജാവു്. 5) മരാഖ രാംസീയംതിൽ വളരെ കൂടുതലും പക്ഷപ്രാരൂപുള്ള ഫറേതസീംപു, മുജരാത്തിലെ ഗ്രേഡ് വാർ.

1800—നാനാപദ്ധതാവീസ് ജീവിലിൽക്കിടന്ന മരണമെ തു. ഹോർക്കേർ സാമ്രാം (ബ്ലേന്റാറിലായിരുന്ന അതു് സിസ്യഫുടെ കൈവരണമായിരുന്നു.) രോമാലു ദ്രുംബാനി യായ അമീർവാൻറെ ത്രിമുഹിമിച്ചു, സിസ്യഫുടോയി തന്ന മാർവായും കൊള്ളേച്ചുതുകൊണ്ടു് ഹോർക്കാരോടു എതിരിട്ടുവാനായി സിസ്യ പുനവിട്ടു. സിസ്യഫുടെയും ഹോർക്കാരുടെയും സെസന്യങ്ങൾ ഉപജയിനിൽ (മാർവാ) വെച്ചു ത്രിമുഹിമി സിസ്യ ശോറു, സഹായാത്മം പുനയി ലേക്കു് ആരെളു ആയച്ചു.

1801—അവിടെനിന്നു സാർ ജീറാവു ഗ്രാമ്പുകൈയുടെ കീഴിലുള്ള സെസന്യത്തെ കിട്ടി. സംയുക്തസേന ഓഫ്കോ ബർ 14-ാം തീയതി ഹോർക്കരെ തോല്പിച്ചു, അയാളുടെ തലസ്ഥാനമായ ലുന്ദഡോർ പിടിച്ചുടക്കി. അതു നശിപ്പിച്ചു. ഹോർക്കാർ കാൻഡേരിലേക്കു പാലായനം ചെയ്തു; സമീപങ്ങളും നശിപ്പിച്ചു, ചാന്ദോറിലേക്കു് കടന്ന, അവിടെനിന്നു അയാൾ താൻ തശ്ശേരി സർവ്വസെസന്യത്തോടു മെന്നിച്ചു വരുകയാണു്, ഫോഷപ്പയുടെ സഹായം സിസ്യ

കൊതിരായി തനിക്കെ ആവദ്യമാണ് എന്ന് പ്രവാചിച്ചു എഴുത്തെഴു.

1802—ഹോർക്കറുടെ സഭവേദാദരം, കൊള്ളു പ്രധാനിയും മെറപ്പുക്കാരന്മായിരുന്നു വിരോധിംബവിനെ അക്രമമായി പിടിച്ചു, അടുത്തകാലത്തു് കൊലചെയ്യു ബാജിറാവു ഇന്ന് എഴുത്തുകണ്ഠതു് തുറന്ന സമരപ്രവാചന തുറന്ന ഒരു തട്ടി മറമാത്രമായാണ്. പുനയിലെ പ്രീടിശ്ശ് റസിഡണ്ടുകൾ കേണൽ സ്കോസ് ഹോർക്കാക്കംതിരായി നീട്ടിയ സ ഹ ച ഹ റൂം, സ്ഥിരനിശ്ചയത്തോടുതനെ പേശപ്പെടിരാകരിച്ചു. സിനിയു ഉടനെ മനോറീ പുനയുടെ അടയ്ക്ക താവളമുറപ്പിച്ചു.

1802—ബാക്കോബർ 25. ഹോരിംഗ്ടൺ യൂഡം; ഹോർക്കാർ വിജയം വരിച്ചു. പേശപ്പെ അധമ്മദബാദിൽനിന്നു് 50 നാഴിക അക്കലെയുള്ള സിംഗാറിലേയ്ക്കും അവിടെനീന്നു ബാധ്യിനിലേക്കും (കമ്പനിയുടെ വക) പലായനം ചെയ്തു. പുനയിലെ രണ്ട് മാസത്തെ പര്യന്തത്തിനിടയിൽ ഹോർക്കാർ പേശപ്പെയുടെ സഭവേദാദരനായ അനുതരാവുവിനെ സിംഗാറാസനസ്ഥനാക്കി. ആ സമയത്തു് സിനിയു വടക്കോട്ടു് (ഹോയി.)

1802—ബാജിറാവുവും കേണൽ സ്കോസ്സും തമ്മിലുള്ള ബാധ്യിനിലെ സഡാം പേശപ്പെക്കും തോക്കുമാരികളുായ 6,000 പ്രീടിശ്ശ് കാലാർപ്പണങ്ങൾ അവിടെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടിവനു. അവത്തെ ചിലവിലേക്കായി ധക്കാനിലെ ചില ജില്ലകൾ 25 ലക്ഷം * ത്രുപ്പ കൊല്ലുത്താൽ ആദായം വരുന്ന വഹകൾ കീഴ്'പെട്ടതേണ്ടതായി വന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരല്ലോത്തവരെ ജോലിയിൽ നിയമിക്കുകയില്ല എന്ന ഉറപ്പും നൽകുന്നും. കൈസാമീറം ഗേയ്'ക്ക്'വാറിനമെതി

* 26 ലക്ഷം: എറിഞ്ഞിൻറെ “ബാക്കു” ഹോർക്കു ഫിസ്റ്ററിനാബു് ഇന്ത്യ.

രാജുള്ള എല്ലാ അവകാശങ്ങൾക്കും ഒരു മദ്ദസ്ഥതനന്ന നിലയിൽ ഗവൺമെന്റ് റബ്ബറേറ്റ് തെടണാം; അവരുടെ അറിവുകൂടാതെ രാജ്യീയമായ യാത്രയാൽ മാറ്റങ്ങളും പത്രത്തെത്തരു്; അദ്ദേഹം ആകുമണ്ണങ്ങൾ തുടങ്ങേണ്ടിവരുന്നോൾ ബാധ്യതയോടുള്ളി ഷൈത്രമാരണം. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ യജമാനരായി അംഗീകരിക്കുന്ന, തദ്ദേശവും സ്വാതന്ത്ര്യവും കൂടിക്കൊണ്ടുള്ള അംഗീകരിക്കുന്ന, ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ സഹായിവ്യവസ്ഥകൾ മുൻകൊണ്ടുള്ള കുപിതരാക്കും. അണ്ണിക്കുന്ന സിസ്യൂട്ടുടെ നടപടികൾക്കുലം അയാൾ

1803—ഇംഗ്ലീഷുകാർത്തിരായി ഒരു മരാത്ത സംഘടനയുണ്ടാക്കും. അതിൽ സിസ്യൂട്ടും അമൃതരാവു ഭോണ്ട് സ്കൂളും (നാഗപുരരാജ) ഇണഡായിരുന്നു. ഹോർക്കാർ ദേഖാജിക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചിരുന്നു. എക്കു അയാൾ വാങ്ങുമാറി. ഫേയ്‌ക്ക്‌വാർ നിംബ്‌പക്ഷതയവലാംബിച്ചു.

വലിയ മരാത്തസമരം 1803–1805

1803—എപ്രിൽ 17. സിസ്യൂട്ടും ഭോണ്ട് സ്കൂളും നാഗപുരത്തിൽവെച്ചു തുട്ടിട്ടും; റണ്ടേച്ചന്തംതുള്ളി അമൃതരാവുമായി ദേഖാജിക്കവാൻ ഉടനടി പുനയിലേക്കു തിരിച്ചു. വെല്ലുള്ളിപ്പള്ളി സേന സജജ്ഞീകരിച്ചു. ആദ്യമായി തമാൽമുത്തിൽ പട്ടാളമേധാവിത്തപം കൈകൈകാണും ജനറൽ വെല്ലുള്ളി (വെല്ലിംഗ്ഫണ്ട്) (12,000) ആളുകളോളാളമുള്ള മെമ്പുകൾ സേന വിഭാഗവുമായി പുനയിലേക്കു മാച്ചുചെയ്തു. ബാലാജിരാവുവിനെ പോഷപ്പയായി അഭിഘ്രഹിക്കുന്ന ചെയ്യുകയാണു് പറ

ഞതിനും ഉദ്ദേശം, ഹോർക്കർ ചാന്ദറാരിലേക്ക് മടങ്ങി; വെല്ലുള്ളി പുന പിടിച്ചുടക്കി; അമൃതരാവ്^{*} സിന്യൂയൂട്ട ക്യാപിലേക്ക് എടി; മരാത്തതട സവുസേന പുനയിലേ കു മാച്ചുചെച്ചു. സമേളനംകാണ്ട് ധാരതാര ഫലവുമുണ്ടായില്ല. അതിനീക്ക് കരാ മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുവോ യിരുന്നു. ആവശ്യമായ ഉപദേശങ്ങൾ എല്ലാം നൽകിയ തിനശ്ശേഷം ജനറൽ വെല്ലുള്ളി, കേണൽ കോട്ടീസിനെ സവുകക്ഷികളുടെ ക്യാപിൽനിന്നും തീരികെ വീഴിച്ചു. സമരം തുടങ്ങി.

വെല്ലുള്ളിയുടെ കല്പനപ്രകാരം, “പേരോണിൻറെ” നേരുത്പത്രിലൂള്ള സിന്യൂയൂട്ട കരാരൽ ദൈനന്ദിനത്തു ഗ്രാളിയോറിൽവെച്ചു ജനറൽ ലേക്ക് ആക്രമിക്കേണ അതെ സമയത്തു് രണ്ട് സേനാഭളം ഭ്രാംബിലൂള്ള സിന്യൂ യുദ്ധം; കട്ടാക്കിലൂള്ള (ബംഗാർ പ്രസിഡന്റ്) ഹോർക്കർ കുറുടെ സ്ഥലങ്ങൾ പിടച്ചുടക്കണം. സീധായ് ഡീസ്റ്റി കുറും വൈദരഭാര്യം പരിരക്ഷിക്കേണ്ടു ആവശ്യത്തിന് 31000 ഭടക്കാരണങ്ങളും ഒരു ദൈനന്ദിനത്തു അവിടെ നിന്തി. 17,000 പേരുണ്ടുണ്ടും ശരിയായ ദൈനന്ദിന വെല്ലുള്ളിയുടെ കൂടെ.

1803—ആഗസ്റ്റു^{*}. വെല്ലുള്ളി അഹമ്മദ് നഗരവും കേണൽ “വുഡിഡ് ടെൻ” ഭ്രാംബം പിടിച്ചുടക്കി. ഡൽഹി പ്രവിശ്യയിലെ ആലിഗാർ കോട്ടയിലാണ് ജനറൽ ലേക്ക് ആക്രമണം തുടങ്ങിയതു്. ദൈനികം ബർ രണ്ടാം തീയതി അതു് പിടച്ചുടക്കാപ്പെട്ടു. സൈറ്റം ബർ നാലാംതിയതി അതു് തീകച്ചും കീഴടങ്ങി.

1803—സൈറ്റം ബർ 3 *—ാം അദ്ദേഹിയിലെ ഭയക്കര രണ്ടം. ജനറൽ വെല്ലുള്ളി മരാത്തരെ ചാരാജയപ്പെടുത്തി.

* ബുധനു് സൈറ്റം ബർ 23.

എതാണ്ട്” അതെ സമയത്തെന്ന് “ഹാർക്കോട്ട്”—ക്രിക്കറ്റ് (ബുംഗാർ ഉൾക്കൊളവിൽ) “റൂട്ടീഷൻസൺ” ബർഹൻപുരവും ആസിഗ്രാഫും (സാത് പുരമലയിൽ) പിടിച്ചുട കൂടി. സിന്യൂ വെല്ലുറിയുമായി സന്ധിചെയ്യും. വെല്ലുറിയും മേഖലയിൽവെച്ചു് റൂട്ടീഷൻസൺസ്റ്റീരെന്നു ദൈനന്ദിനമായി യോജിച്ചു ഭോണ്ടില്ലെന്നുയുടെ ഗാവിൽന്നു മുഴുംതിലേക്ക് മാച്ചുചെയ്യും.

1803†—നവംബർ 28. ആർഗോൺ സമരം (എല്ലിച്ചിപ്പരത്തിന്തുറ്റു്) വെല്ലുറിയുടെ വിജയം: ഭോണ്ടില്ലെന്നു ചലായനും ചെയ്യും. കേന്തൽ റൂട്ടീഷൻസനെ നാഗര്യപരിനെ തിരായി (ബീറാറിനെന്നു തലസ്ഥാനം) അയച്ചു. ഭോണ്ടില്ലെന്നു സന്ധിക്കുവേക്കിച്ചു. അങ്ങിനെ

1803‡—ധിസംബർ 18. ഭോണ്ടില്ലെന്നുയും; ഇംഗ്ലീഷ്യാക്കനുക്കവേണ്ടി സർറ്റുവെർട്ട് എത്തഹിന്റുണ്ടും തക്കിൽ ഉടന്നടി. ഇംഗ്ലീഷ്യകാർ ബീറാർ ഭവിഭാഗം വിച്ചുകൊടുത്തു. രാജ്, കമ്പനിക്കു ക്രിക്കറ്റ്, ദൈനസ്ഥാവിനു നിരവധി താലുക്കെകളും നൽകി. ഇംഗ്ലീഷ്യമായി സമരത്തിലേർപ്പുട്ടിരിക്കുന്ന ഏല്ലാ യൂറോപ്യൻമാരെയും പ്രത്യുകാരെയും ഒഴുവാക്കി. ഏല്ലാ തക്കണ്ണതും ഗവൺമെന്റ് ജനറലിനു വിച്ചുകൊടുവാൻ (സപ്തംബരം ബാലുപ്പത്തെപ്പുട്ടതാണി.)

സെപ്റ്റംബർ 14-ാം ആലിനർ കീഴെക്കുന്നിയതിനു ശേഷം ലേക്കു് നേരെ ദാൽഹിയിലേക്ക് മാച്ചുചെയ്യും. നഗരത്തിൽനിന്നും 6 മൈൽ അകലെവെച്ചു പ്രത്യുഥും ശഡമാത്രം കീഴിലുള്ള സിന്യൂയുടെ പട്ടാളവുമായി എററുമുട്ടി. പ്രത്യുകാരെ തോല്പിച്ചു; അവനു വെവക്കേന്നും തന്നെ അക്കാർ ധർഹി പിടിച്ചുടക്കി. അതു കഴിഞ്ഞു

† നവംബർ 29 ബുള്ളു്.

‡ ധിസംബർ 17-ബുള്ളു്.

(83 വയസ്സായ) കുടഞ്ഞാക്കല്ലേപ്പട്ട ഡാ അലമരീന ഇംഗ്ലീഷ് അധികാരത്തിന്യീനപ്പെട്ട ധർമ്മാചില സിംഹാസനത്തിൽ ഇത്താൾ.

ദേക്കാബർ 17—ഭാരതപുരം രാജാവിശൻറതായിൽനാണു കീഴടക്കി; അതു് കഴിഞ്ഞു് ഡാ അനീൽകുമാർ വന്നിൽനാണു വലിയ ശ്രദ്ധാസനപ്പെട്ടു് എറ്റവും ദേക്കരമായ സമരത്തിനാദ്യം ‘ലേക്സ്’ “ലാസ്” വരീ”യിൽവെച്ചു (ഡാ ഹിയിൽക്കുമാർ 125 നാഴിക തെങ്ങം ഭാഗത്തായി.) റിജയം വരിച്ചു. സിന്യൂ റൈകച്ചും തകർ.

1803 ഡിസംബർ 4—അഞ്ചൻ ഗ്രാവനിലെ സന്ധി; ലേക്സം (കുപനിക്കവേണ്ടി) സിന്യൂയും തക്കിൽ. ജയപുരി നാം ഫോയപുരത്തിനമുള്ളാത്തതു സ്ഥലങ്ങളും, ഭോജും അഹമ്മദ്’നഗരവും എല്ലാം സിന്യൂ വിചുക്കാച്ചതു, നെന്ന സാം, ഗ്രേജുവാർ പേഷ്ട, കുപനി മുതലായവരുടെ മെല്ലണായിൽനാണു അവകാശങ്ങളെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു്, കുപനി അംഗീകരിച്ചു അവതരെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ നാപീകരിച്ചു്. എല്ലാ വിദേശീയരേയും പുരംതാമെന്ന എറ്റവും എല്ലാ വഴക്കളും കുപനിയും മല്യസ്ഥതക്കവല്ലുമെന്ന സമ്മതിച്ചു്. ഗവൺമെന്റ് ജനറൽ വെല്ലുപ്പിബിറാർ നെന്നസാമുഖ്യം, അഹമ്മദ്’ബാദ്’ പേഷ്ടക്കം, കൊച്ചുന്ത് കട്ടാക്ക് കുപനിങ്ക വേണ്ടി എടുത്തു. അതെ സമയത്തു് അയർഡ് ഭാരതപുരം, ജയപുരം, ഗ്രാഹാതിലെ രാജ (സിന്യൂയുടെ ഗ്രാളിയോർ സ്ഥലാത്തു് ഉൾപ്പെട്ട്) എന്നവരുമായി സന്ധിചെയ്തു. ഒരു വിശ്വാസി പാരംതു ആർക്കു ഗ്രാളിയോർ വിചുക്കാച്ചക്കാമെന്ന (പ്രതിജ്ഞാനാവല്ല.) സിന്യൂയുടെ ജനറൽ ആയ അംബാജി ഇംഗ്ലീഷ്യമായും ഇടന്പടിചെയ്തു.

1804* ആദ്യം—ഇഹാർക്കാർ (കാരാത്ത സംഘടനയിൽ ചേരാമെന്ന വാക്കുക്കാച്ചത്തിൽനാവെങ്കിലും അതു

* ഡിസംബർ 31-ഡാബ്ല്യൂ.

പോലെ ചെയ്യാതെ അയാൾ 60,0000 അംപ്രസേനയോടു കൂടിസിസിധ്യുടെ സമലഭാർ കൊള്ളുചെയ്യുകയാണ് ഉണ്ടായതു്) ലൈറ്റീഷ്യൂകാതട സുഹൃഥായ ജയപുരം രാജാവിൻറെ പ്രദേശങ്ങൾ ആകുമിക്കവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴും വിജയന്റെലാളിതരായ ലേക്കിൻറെയും വെല്ലുസ്സിയുടെയും ദൈസ നൃണ്ണൽ അട്ടത്തെത്തതി. ഹോർക്കർ ജയപുരത്തിൽനിന്നു ചന്ദ്രാൽ നദിയുടെ അക്കരയിലേക്ക് പലായനം ചെയ്തു അവിടെവെച്ചുതന്നെ, ഒരു ചൊറിയ സേനയോടെ അന്നം. മിച്ചിതന കേണൽ മേഖലാസ്ഥാന ഭേക്കരമായി പരാജയപ്പെട്ടതുകയാൽ, ലുംഗ്രീഷ്യൂകാരനു തോങ്കകളും, സാമഗ്രികളും ക്രൂസുചെയ്യുവാനുള്ള സാധനങ്ങളും, അഞ്ചുദിശകളാൽ കാലാർപ്പണങ്ങും നശിച്ചു, അല്ലോ ചില അന്നയായികളോടു തുടി നരകമന്ത്രബിച്ചു, ആറുമാരിലേക്ക് മടങ്ങേണ്ടിവന്നു. ഹോർക്കർ വിഹാലമായി ധർമ്മാ ആകുമിച്ചു; അതിൻറെ ചുറവും കവച്ചുചെയ്തു. ജനനൽ ലേക്ക് ധ്യതിയിൽ അയാളെ പിന്തുന്ന് അവിടെ എത്തി ദൈസന്ധ്യവുമായി ഏററുമുട്ടി.

1804 നവംബർ 13—"ദിക്കിലെ" സമരം (ഭാരതപുരാഥിൽ) പരാജിതനായ ഹോർക്കർ മുത്രയിലേക്ക് (ആറുമാരിലേക്കെടുത്ത വടക്കെ ഭാഗത്തായി യുദ്ധനാന്തരീക്ഷിതിടത്തിൽ) ദാടി. ഭാരതപുരം രാജാവിൻറെതായിതന്നും, ആ കാലത്തു് ലുംഗ്രീഷ്യൂകാതട നേക്കെ വെടിവെച്ചിരുന്നതുമായ "ദിൽ" കോട്ട യുദ്ധത്തിനു ശേഷം ഫെഡ്രോ ആകുമിച്ചു കീഴടക്കി.

1805—വിഹാലമായി, ലേക്ക് ഭാരതപുരമാകുമിച്ചു എന്നാലും, അവിടെത്തെ രാജ ലുംഗ്രീഷ്യൂകാതമായി സന്ധിചെയ്യുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഹോർക്കർ ദൈസത്തിൽ, ഭാരതപുരം രാജാവിൻറെയും റോഹിലു അമീർവാഹൻറെയും ദൈസന്ധ്യാലെ തന്റെരത്തുമായി യോജിപ്പിച്ചു്. ഒരു സംയുക്ത സേനയുടെ നേതാവായി വിഭസ്തു സിസ്യയുമായി യോജിച്ചു ഹോർക്കർ. വെല്ലുസ്സി ഗവൺറ്റർ ജനറൽ, തന്റെ ഒപ്പ്

രാത്ര കുടംബാസ്ഥാനമായ ഗ്രാളിഫോർ * ശോഹാദ്‌ രാജാവിനു തിരികെ കൊച്ചുത്തപ്പോൾ, സിസ്യു, തന്റെ ജനറലായ അംബാജി ഇംഗ്ലീഷ്, ഇംഗ്ലീഷുകാരോടു സന്ധി ചെയ്തും ആ നഗരമവക്ക് കൊച്ചുത്തതും തന്നോട് ആലോചിക്കാതെയോ തന്റെ സമയം കൂടാതെയോ ആണെന്ന പ്രതിഫേഡിച്ചുതു് ഒരു ധാർമ്മാത്മ്യമായിരുന്നു. സിസ്യുങ്ങൾ നിലപാടു് ന്യായമാണ് എന്നു് ജനറൽ വെല്ലുപ്പും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നവകില്ലോ, ഗവൺമെൻ്റ് ജനറൽ വെല്ലുപ്പും സിസ്യു ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രകാരം ഗ്രാളിഫോർ തിരികെ കൊച്ചുക്കാതെ അധ്യാളോടു അധ്യിക്ഷേപാർഹമായ വിധ താഴീൽ പെത്രമാറുകയാണെന്നായതു്. ഇതു് ഒരു പുതിയ സംഘടന വളർത്തിയെടുക്കുവാൻ സിസ്യുക്ക് ഫ്രേണ നൽകി. വിണ്ണം അധ്യാർ 40,000 പാടയാളികളോടുള്ളി ഇംഗ്ലീഷുകാരെ ഏതിൽക്കൂട്ട്. വെല്ലുപ്പും പിൻഗാമിയായ സർജോജ്ജ് ബർലോ, ഗ്രാളിഫോർ സിസ്യുക്കു വിച്ഛേക്കാട്ടുതു്. അധ്യാളമായി പുതിയ ഒരു സന്ധിയിൽ ഒപ്പുവെച്ചു.

1805—ജൂലൈയു് 20. ഉദ്യാഗകാലാവധി കഴിഞ്ഞ ജനറൽ വെല്ലുപ്പും ഇംഗ്ലീഷീലേക്ക് കൂട്ടിൽ കയറി.

വെല്ലുപ്പും ഒരണ്ടപരമായ പരിപ്പൂരണമാർ 1793ൽ കോൺവാലിസ് നമാപിച്ചു സാദർശവിഭാഗി അധ്യാല റാഡിൽ (സുപ്രീം കോർട്ടിനാശി ബാഡർ) — വളരെ രഹസ്യമായി ഗവൺമെൻ്റ് ജനറലും, കൗൺസിലും അദ്ദൃഢജം വരുമിച്ചിരുന്നതിനുപകരം.

* ഇവിടെ മാർക്ക് ഉപദേശാദിച്ചാതെന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഒരു തെററു കെന്നതുടിയിച്ചെണ്ണു്. വെല്ലുപ്പും ശോഹാദ്‌ രാജാവിനൊടു ഗ്രാളിഫോർ തമാരെന്ന പറഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ അതയാർ ഉംഗശിച്ചിരുന്നില്ല. അവിടെ അധ്യാർ ഇംഗ്ലീഷ് ദിനപരയ നിർത്തുകയാണെന്നതു്.

1801—അയാൾ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പരസ്യമായി മുഖ്യമായ സാധിക്കുന്നതരംതീൽ ശരിയായി നിയമിച്ചു് ചീഫ് ജസ്റ്റിസുമാർ അദ്ദേഹം വഹിക്കുന്ന ഒരു വ്യത്യസ്ഥമായ കോടതി സ്ഥാപിച്ചു്. ആദ്യത്തെ ജസ്റ്റി കോർട്ട് മുഖ്യക്കാരിയാണ്. കോൺവാലിസിന്മുന്നു കർക്കട്ടയിൽ നില്പിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അടിസ്ഥാനത്തപ്രകാരം അസം രിച്ചു അതെ കൊല്ലംതന്നെ മറ്റിരാശിയിലെ സാദർ ഡിവിഷൻ ഒരു അധികാരിന്മാരുടും അവിടെ ഒരു സുപ്രീം കോടതി (സ്ഥാപിതമായി.)

1862-ൽ ഒരു കൈയ്യോട്ടരീ തൽസ്ഥാനം കയ്യേൽക്കുന്നതുവരെ ഇതു നിലവിൽ ഇരുന്നു. ജോൺജ് മുന്നാമനാൽ സ്ഥാപിതമായ രഘേണ്ടാൻ കോടതി നിന്തലൂക്കണ്ണപുട്ടി. തൽസ്ഥാനത്തു് ചീഫ് ജസ്റ്റിസം പ്രസാജിസ്റ്റിമാരുടുമുന്നുന്നു നീ കോടതികൾ അതിന്റെ അധികാരം ഏറ്റവുംതു് (ജോൺജ് 3-ാമൻറെ ആർട്ട് 39-ാം 40-ാം) 111 സ1. 79 അതെ നിയമംതന്നെ പുതിയ കോടതിക്കു നിൽക്കുന്ന കടക്കാരെ വിചാരണാചയ്യുവാനുള്ള അധികാരം നൽകി അതുപോലുള്ള കൂത്യവിലോപണങ്ങൾ അനുവരെ ഇന്ത്യയിൽ യാതൊരു ശ്രദ്ധയുമാക്കിച്ചിരിയ്ക്കില്ല.) ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പുട്ടി പ്രസിഡന്റികോടതികൾക്കു വൈസ് അധികാരിയാലറാണ് അധികാരവുംനൽകിയതു് ഇതു നിയമം തന്നെയാണ്. പുതിയ യൂറോപ്പൻ (ഇംഗ്ലീഷ്) മുല്യങ്ങൾ അങ്ങിനെ എല്ലായിടത്തും വികസിച്ചുവന്നു,

വെല്ലും “പോർട്ട്‌വില്യം കോളേജ്” എന്ന വിളിക്കുന്ന വലിയ ഒരു കോളേജ് കർക്കട്ടയിൽ സ്ഥാപിച്ചു്. അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ—ഇംഗ്ലീഷിന്നീന്മായാക്കപ്പെട്ടുന്ന ഒന്നമറിയാത്ത പശ്ചാത്യാക്ക് ഒരു വിദ്യസ്ഥാനമാകാനം (2) നിയമം, മതം, എന്നിവയെക്കുറിച്ചു നാട്ടുകാക്ക് ചാഞ്ചാ സദസ്യുകൾ നടത്താനുള്ള ഒരു ഹാൾ ഉണ്ടാക്കുവാനമായിരുന്നു.

ശ. ഇന്ത്യക്കമ്പനി വിദ്യാഭ്യാസ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ കോളേജിൻറെ എജൻസി എല്ലിച്ചുകൊടുത്തു. അതെ സമയത്തെന കമ്പനി ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസെക്കൗൺട്ടിൽ ഫൈസിൽസ് ബാറി കോളേജ്-ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും ഗ്രാമസമ്പ്രസാരിക്ക് ഇന്ത്യയിലേ ക്രയക്കന്നവർക്ക് അവധ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ളതും സഹാപിച്ചു.

കോൺവാലൈസ് പ്രളവിൻറെ രണ്ടായിൻറെ പ്രിതിയല്ലട്ടം

1905—(അയാൾ ഇലാക്ക് 20-ാം തീയതി കർക്കിടക്കിയിൽപ്പെട്ടി.)

ആഗസ്റ്റ് 1—കോൺവാലൈസ് കാഫീസ് അധികാരം എറഞ്ഞതു. ത്രിശ്ശേരിക്കലിനെതിരാണ് തണ്ടം നയം എന്നയാൾ പ്രവ്യാചനം ചെയ്തു. യുനായിട പട്ടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തുള്ള നമ്പഡിലും വിച്ചേരകാട്ടക്കണ്ണമെന്ന പ്രവ്യാചിക്കപ്പെട്ടേണ്ടി ലേക്ക് (ബാരണം, പിന്നീട് 1807-ൽ വിസ്-കൗൺസിലായി അയാൾ ഉയൻ്തിരുന്ന) പ്രതിശേഖ്യിച്ചു.

ഓഗസ്റ്റാബർ 5—പുഡിനായ കോൺവാലൈസ് അന്തരിച്ചു. കൗൺസിലിലെ സീനിയർ അംഗമായിരുന്ന സർ ജോൺജ് ബാർലോ പിന്തുടന്നു. ത്രിശ്ശേരിക്കൽ നയത്തിൻറെ വൈരിയായിരുന്ന അയാൾ.

സർ ജോൺജ് ബാർലോവിൻറെ രണ്ട്

1805—1806

1805—അവസാനം. സീനിയറുമായി സന്ധി. അഞ്ചുവർഷാവൻ സന്ധിനിശ്ചയങ്ങളെ അനുസരിക്കാമെന്ന വരാ

റിൽ സിസ്യമുകൾ ഗ്രാളിയോറും ഗോഗരും മടങ്കിട്ടി സിസ്യഫുട്ട് അനുവാദമില്ലാത്ത രാജപുത്രസംസ്ഥാനത്തുള്ള സിസ്യഫുട്ട് സാമന്തരാജ്യങ്ങളുമായി യാതൊരു ഉടനുടക്കിയും ചെയ്യുകയില്ല "എന്നു" ബാർലോ ഉറപ്പുന്നതുകും. സിസ്യഫുട്ട് കീഴടങ്ങലിനു ശ്രേഷ്ഠം ഫോർമ്മാർ അയാളുമായുള്ള സേവ ഉപേക്ഷിച്ചു സ്വന്തസിഖമായ സാഹസികതയോടും കൂരതയോടും തുടർന്ന് സററുലജ്ജിക്കൻറെ സമീപമുള്ള സമലണഡ് കൊള്ളുചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങും. സററുലജ്ജ് തീരതെ ഒരു പ്രധാനമിയായ രണ്ടിൽത്ത് "സിംഹക്കൻറെ സഹായത്തോടെ ലേക്ക് അയാളെ പിൻതുടന്നു ഫോർമ്മാർ പരാജിതനായി, പലായനം ചെയ്തു ഒരു സന്ധിക്കപ്പേക്ഷിച്ചു.

1806 ജനവരി—ലേക്കപ്പുള്ള ഫോർമ്മാർമായി സന്ധി ചെയ്തു, അതിലെ നിശ്ചയങ്ങൾ പ്രകാരം ഫോർമ്മാർ "രാംപ്രു", ദോക്ക്, ബുണ്ടി, എന്നിവയുടെയും ബുണ്ടി മലയുടെ പട്ടണം തുട്ടുള്ള സമലണ്ടുടെയും അവകാശങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടവനു. കമ്പനിക്ക്, ബുണ്ടി വിട്ടുകൊടുത്തു കൊണ്ടുള്ള സന്ധി തുട്ടിച്ചേക്കൽ—അംഗീകരിക്കുവാൻ ബാർലോ വിസമ്മതിച്ചു, ബ്രിട്ടീഷ് പ്രാളിത്തിനോടു് ചബാർ നദിക്കുപ്പിനുള്ള സമലണ്ടളിൽനിന്നും പിൻവാങ്ങുവാനാം വശ്യപ്പെട്ടു. അപ്പോൾതന്നെ ഫോർമ്മാർ ബുണ്ടി രാജ കുറു സമലണ്ടൾ കൊള്ളുചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങും. അതെ പ്രകാരംതന്നെ ഇംഗ്ലീഷ് അനുകൂലിയായിതന്നു ജയപുരം രാജാവിന്നെയും ബാർലോ മരാത്തതുടെ ദയക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ ലേക്കപ്പുള്ള തന്റെ സിവിൽ അധികാരം ലൈല്ലാം രാജിവെച്ചു ബാർലോവിനെ എല്ലിച്ചു. അപ്പോൾ അപ്പോൾതന്നെ കേരളം ഇണ്ടിനെ നിപ്പേഡിക്കുകയാണു് എങ്കിൽ താൻ ഇന്നിയൊരിക്കലും സന്ധിക്കാതാണുകയില്ല എന്നയാർ പ്രവ്യാഹിച്ചു.

തുടർന്നു സഹോദരരെയും മതമക്കെന്നും ചെട്ടുനു

ങ്ങ കോപാവേദത്താൽ കൊല്ല ചെയ്യു ഫോർക്കാറ്റ മാനസിക സമനിലക്ക് കോട്ടംതട്ടി. 1811-ൽ ഉന്നാദാവ സമയിൽ അധാർ ലാഫോറിൽവെച്ചു മൃതിയെന്നു.

1807—യാത്രാനിലും ഇടപെട്ടുകയില്ല എന്ന സത്യം ചെയ്യു ഇന്ത്യയിലേക്ക് വന്ന മിൻടോപ്പുള്ളിയായിരന്ന ബാർ ലോവിൻറ പിന്നുമാണ് 1807 ജൂലൈയ് 31-ാം മിൻടോ കൽക്കാട്ടയിൽ എത്തി. ബാർലോവിനെ മദിരാശി ഗവ നൈൻറ് സേവനത്തിലേക്ക് മാറ്റി.

മിൻടോപ്പുള്ളിവിൻറ ഭരണം 1807–1803

1807 ജൂലൈ—ടിപ്പുവിൻറ മഹാരാജു തടവുകാരാക്കി (താമസിപ്പിച്ചിരന്ന) വെല്ലുരിൽ (മദിരാശി പ്രസിധൻ സിയിൽ) പട്ടാളലഹള—അവക്കുവേണ്ടി മെമ്പുർക്കാരുടെ ഇടയിൽ ബഹളം. അവൻ ടിപ്പുസുൽത്താൻറ കൊട്ടി ഉയർത്തി. കേണൽഗില്ലും ആക്കണ്ടാട്ടിലെ ഡ്രാഗ്രണ്ട് സേനാ വൃഷ്ടിയിൽനിന്ന് സംരാധയേണ്ടുകൂടി നിരവധി പ്രേര രഥത്തിലും ലഹള കരുക്കി. മിൻടോപ്പുള്ളി അവക്ക് ലഘുവായ ശീക്ഷയെ നൽകിയുള്ളൂ.

1808—സററലജ്ജിനു പട്ടിന്താൻ ഭാഗത്തുള്ള രാജ്യ നൃസ്ഥിത രാജാവും ശീവവംശങ്ങനമായ രണ്ടാംതിന്റെ സിംഹൻ (വിജയിയായ അഫ്ഗൻ രാജ-സാമാൻഡാ കൊട്ടാരത്തിനു ലാഫോർ രാജാവായാണ്) ആരംഭം. സററ് ലജ്ജ് കടന്ന (ബ്രിട്ടീഷ് സംരക്ഷണയിൽ) ഇത്തന്നിതനു സർപ്പിന്റെയിൽ പ്രവേശിച്ചു, പാട്ടിയാലരാജാവിൻറ ഒരു പ്രവിശ്യ ആകുമെന്നു. മിൻടോ കേണൽ മെട്ട്‌കാർപ്പി

നെ അയാളുടെ എതിരായി അയച്ചു. അയാൾ രണ്ടിൽ² സിംഹമായി ചെയ്ത ആദ്യത്തെ സ്വധാ അസാരിച്ചു് സിംഹൻ സററുലജ്ജിക്കുന്ന അപ്പുറത്തേക്കു തന്നെ മട്ടായി, ആ നദിയുടെ തെക്കുടാഗത്തായി പിടിച്ചുടക്കിയിരുന്ന രാജ്യങ്ങളും വിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നു എററു. പക്ഷേ സററുലജ്ജിക്കുന്ന വടക്കുടാഗത്തും സിക്ക രാജ്യങ്ങൾ ഇട്ടീങ്കുർ തൊഴവാൻ വയ്ക്കു. രണ്ടിൽ²സിംഹൻ വിശ്വസ്ത യോദെ തന്നുന്ന വാക്കുപാലിച്ചു.

1809—ചന്ദ്രാൻ എന്ന കൊള്ളുക്കാരുടെ അംഗീകൃത നേതാവായിരുന്ന അമീർവാൻ ബീറാർ രാജാവായ ഭോണില്ലും ഒരു സ്ഥലങ്ങൾ കൊള്ളുചെയ്തു, അയാൾ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഒരു അനുത്തലി ആയിരുന്നതിനാൽ മീൻഡോവി നോട്ട് സഹായത്തിനപേക്ഷിച്ചു. പക്ഷേ വളരെ വിളംബ രഹ്യപട്ടണി അയച്ച ഇംഗ്ലീഷു് സേന നാഗപുരത്തു് എത്തു ഭോാദക്കം അയാൾ ശരൂവിനെ സാത്രുവരു കനകൾ കടത്തിവിട്ടിരുന്നു.

പേഖ്യത്തിലേക്കുള്ള രണ്ടാമത്തെ ദാത്യം: (നൈപ്പുാളിയ തെ കുറിച്ചുള്ള മുതീയമായ ഭയന്തരാട) (1808-ൽ)ലാഡ് നീൽനിന്നു സർ ഹാർഡോർഫ് ജോൺസിനെന്നും, കൽക്ക ട്രിപ്പിൽനിന്നു് സർ ജോൺമാൽക്കത്തിനെന്നും ദുരത്താരായി ടെഹറാനിലേക്ക് അയക്കുപ്പുട്ടു. മുൻഗണനക്കുവണ്ടിയുള്ള അവക്കുടെ പോരാട്ടം, റസിഡണ്ട്, അബാസിലർ എന്ന നീലയിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു അയക്കുപ്പുട്ടു സർ ഗോർ ദൗഡിലി രണ്ടുപേക്കം പകരമായി സ്ഥാനമേറ്റു. അതെ സമയത്തെന്നു.

ലോർഡ് മീൻഡോ കാബൂളിലേക്ക് തന്നുന്ന മുന്നാ മഹത്തെ ദാത്യമായും സാമാൻഡായുടെ സഹായരനം അനന്തരാവകാശിയുമായിരുന്ന പിംഗാ പുജയായിരുന്ന സിം

ഹാസനത്തിൽ. ദ്രുതൻ മഹാത്മാസ്‌ററവർട്ട് എൽഫീൻ സ്കൂൾ. വിപ്പവംഗലം ഹാഷ്ജ പുരണ്ഠാക്കഹൈട്ടിതന്നതിനാൽ ദശത്യം വിജയപ്രദമായില്ല. അധാരുചെ അനന്തരാവകാശിയംഗ മുഹമ്മദ് ഫ്രഞ്ചുകാതടക്കയും റഷ്യക്കാതടക്കയും സംരക്ഷണമാണ് സപീകരിച്ചതു്.

മദിരാശി പ്രസിഡന്റി: പ്രാസിസ്‌റലം ഇവിടെയും നിരന്തരങ്ങൾ. കമാണ്ടർ ഓഫീസർമാർക്ക് തങ്ങളുടെ കീഴില്ലുള്ള സേനകൾക്ക് തുടാരം ഉണ്ടാക്കിക്കാട്ടക്കവാനുള്ള ഒരു അവകാശം അന്നവിശ നിലവിൽ ഉണ്ടായിതനു. അതു് അനുഭാവത്തിനുചുറവിയ ഒരു മാർഗ്ഗവും അനുയയിതനു. സർ ജോൺജ്‌ബാർലോ ഇപ്പോൾ മദിരാശിയിലെ പ്രസിഡന്റ് അയച്ചേരി അനാശാസ്യമായ ഇംഗ്ലണ്ട്രൂസംഗതികൾക്ക് ഒരു അറുതിവത്തി. സർ ബാർലോവിശ്രീ ഉത്തരവുപ്രകാരം ഇംഗ്ലണ്ട്രൂസന്റെയായം വഞ്ചനയുടെ ഏതാണ്ട് അടുത്തു് വരുന്ന നോൺ എന്ന റിപ്പോർട്ടുചെയ്യു കൊർട്ട് മാറ്റുർ ജനറൽ കേണൽ കേണൽ മൺഡോവിനെ അറയ്ക്കുചെയ്യു സർ മക്‌ഡോവാർ എന്ന സംഘടണസന്ധായിവനെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് പിരിച്ചുവിട്ടു. അധികം താമസിയാതെ ഉയൻ നിലയിലുള്ള നാലു് സെസനികോഅഡ്യൂഗമം നാര ജോലിയിൽനിന്ന് വിലക്കിനിൽക്കു; സെസന്യും മുഴുവനായ പ്രതിഷ്ഠയണ്ണൽ നവീന്നക്ക് അയച്ചു. ബാർലോനാട്ടപ്രാളക്കാരെ വിളിച്ചു ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ കീഴടക്കി.

1810-പേരിസ്യൻ കടൽക്കളുടെ നോക്ക് അങ്കുമണം. 1810 ആരംഭേതൽക്കുതന്നെ പേരിസ്യൻ ഉംകുടലിൽ കടൽക്കാളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് വാൺഡ്രൈവ്റിനു വിലാതണ്ണൽ വരുന്നീയിതനു. കമ്പനിക്കാതടക്കായിതനു 'മിനവർവ' എന്നാൽ കൂപ്പൽ അവർ പിരിച്ചുടക്കി. ബോം ദബയിൽനിന്ന് മിൻഡോ ഒരു നാവികസന്നദ്ധ അയച്ചു.

അവർ കൊള്ളുക്കാതെ “മാല്പിയ”യിലുള്ള (മുജരാത്) കേന്ദ്ര സ്ഥാനം പിടിച്ചു, മുസ്ലീംക്കു ലൈംഗാമിസ്റ്റ് സഹായത്തോടുകൂടി പേരംസ്വയിൽ വിരാസിലുള്ള അവത്തെ രേഖയിൽ കേന്ദ്രം ആകുമിച്ചു കൊള്ളുവെച്ചു. അതോടു കൂടുതു കാരണം സംഘടന പൊലീസ്സു.

‘മക്കാവോയിലേ’ക്കുള്ള പ്രധാനം; വാണിജ്യപരമായ അസൂയമുതൽ കമ്പനിയുടെ പ്രദേശത്തുകാരം മിൻഡോ, മാക്കാവയിലേക്കു അവിടെന്തെ പേരുള്ളഗീസ് ആ സ്ഥാനം തകർബാനായി ഒരു പഠനിരയും അയച്ചു. അതു ചീറാ ചക്രവർത്തിയുടെ സംരക്ഷണക്കിലായിരുന്നു. അവിടേക്കു പോയ സേന പരാജയംപെട്ടു ബംഗാളിലേക്കുതന്നു മട്ടാണെ. ഉടനെ ചെവനാ ചക്രവർത്തി മക്കാവോയിലേ ലൂംസു എം വാണിജ്യത്തെ ഇല്ലായ്ക്കുവെച്ചു.

മേരോഷിയസും ബോർബോൺ പിടിച്ചുടക്കൽ: പ്രാസിനും ലൂംസും മായുള്ള സമരകാലത്തു്, മേരോഷിയസു് ബോർബോൺ എന്നീ പേരിപ്പുകളിലെ പ്രസ്തു് ആകുമണി ഞാൻ മുലം കമ്പനിയുടെ കച്ചവടത്തിനു വളരെ അധികം കേടുപറിയിരുന്നു. ഇതിനൊരുവസ്തും വരുത്തുവാനായി കേന്നൽ കീറിണ്ണെങ്കിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മിൻഡോ ഒരു സെന്റ്രൽ അധികാരിയും അയച്ചു. ആദ്യംതന്നെ മോറീഷ്യയസി നിന്നു് 200 മെത്രം അകലെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന റോഡ്യൂ ദസു് പേരിപ്പ് അയാൾ പിടിച്ചു.

1810 മെയ്—റോഡ്യൂത്-സിനെ പ്രവർത്തനസ്ഥാന മാക്കി അഞ്ചാർ ആദ്യം ബോർബോൺ പേരിപ്പ് ആകുമിച്ചു. കരക്കിരണ്ണിയ പട്ടാളം നഗരവും സെൻറ് പോൾ തുറമുഖവും ആകുമിച്ചു, 4 പീരങ്കി സജ്ജീകരണം തകർത്തു് 3 മണിക്കൂറുന്നേരം കീണ്ടുന്നിനാ സമരത്തിന്റെ ഫലമായി ആ സ്ഥലം പിടിച്ചുടക്കി. ലൂംസും നാവികസേനയാൽ വലയം ചെയ്യുപ്പെട്ട കടൽ സെന്റ്രൽ കീഴടക്കാണെ.

ജീവായ്—ബോർബോൺ തുത്തൈലുള്ള നിരവനി പ്രസ്തു സ്കേഷനകൾ പിടിച്ചുടക്കിയതിൽ പിന്നയാണ് അതിൻറെ തലസ്ഥാനമായ സെൻറ് “ധൈനീസ്” കീഴടങ്ങിയതു്. അദ്ദോൾ പ്രസ്തുപ്പാളം മുഴവനം കീഴടങ്ങി കേണൽ “വില്ലുബിയേ” അവിടത്തെ സെന്റീക്കതലവനായി നിർത്തി അവതരണ ആയുധപുരയെ കലവറയാക്കി മാറ്റി ഇംഗ്ലീഷുകാർ മൊറീഷിയല്ലിനെ അമുഖം ഇലി-ഇ-ഡി ഗ്രൂപ്പാംഗിനെ ആകുമിക്കവാനെത്തു സജജികരണാന്തരം തൃട്ടാണീ. കടലിൽ പ്രസ്തുസേന 11 ഇംഗ്ലീഷ് കപ്പലുകൾ പിടിച്ചുടക്കി.

1810—കാക്രാബർ 29. മെരേഷിയസത്തിലേക്കെയ്യു സെസന്യും അവിടെ 1000 പേരെ ഇറക്കി, കാക്രാബർ 31*-ാം ദിവസം കമാണ്ഡ് മൊരേഷിയസ് വിട്ടുകൊടുത്തു. ഇന്നും അതു് ഇംഗ്ലീഷം അധിനത്യിലാണ്. പക്കെ 1814ൽ ബർബോൺ പ്രീപ് പ്രസ്തുകാക്കുന്നു തീരികെ ഏല്പിഡേണി വന്നു.

1811—മീൻടോ ജാവക്കത്തിരായി ഒരു സെസന്യു തെരു അയച്ചു. ആദ്യമായി പിടിച്ചുടക്കപ്പെട്ടതു് അംബോ സീയയിലെ തുരത്തു തുരത്തു എന്നു്. അവിടെയാണ് 1623-ൽ സ്ഥാപിക്കാർ വലുതായ കൂട്ടുക്കാല നടത്തിയതു്. സ്കേപ്പസല്ലു് അതിനശേഷം അഞ്ചു ചെറിയ മൊല്ലുക്കു തുതത്തുകൾക്കുടെ പിടിച്ചുടക്കപ്പെട്ടതു്. അതു് കൂടിനുത്താ അധികം താമസിയാതെ ബൻഡുനീർ കീഴടങ്ങി, അതുതന്നെയാണ് മൊല്ലുക്കുകൾ സംഭവിച്ചതു് (ധച്ചു് വാണിജ്യത്തിനേരും ഉണ്ടായിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അസുയന്തരിതത്തെ നോട്ടുമാണ് ഈ ആകുമണ്ണത്തിന്നടിസ്ഥാനം

1811—ആഗസ്റ്റു് 4 രാത്രി ഇംഗ്ലീഷുകാർ ബാറോവിയ ദിക്ക് (ജാവായുടെ തലസ്ഥാനത്തു് ഇരണ്ണാം. ധച്ചു് സെസ

* ഡിസംബർ 9—ബർഗസല്ലു്.

ന്യം സംരക്ഷണം ഉദ്ദേശിച്ച് കോർണാലിസ് ദുർത്തിൽ
കെട്ടുകൊണ്ടു.

ആഗസ്റ്റ് 5—യുദ്ധം. കേണൽ റിച്ചല്ലി ബാറേവിയ
തക്കൽ. അട്ടത്തുതന്നു ആകുമണ്ണത്തിന്റെ നായകനായി
നന്ന സർ സാമുവൽ ആച്ചുമുടി ജാവയിലെ ഏല്ലാ ശക്ത
മായ സ്ഥലങ്ങളും പിടിച്ചു. പ്രഞ്ചകാര്യം ഡച്ചകാര്യം കീ
ഴടങ്ങി ജാവയിലെ ഗവൺമെന്റായി നർ റ്ലാംഗേഡൻഡ്
റാഫിൽസിനെ നിയമിച്ചു.

വിണ്ടേറിക്കളുടെ വളർച്ച. കുതിരപ്പടയാളികളായ കൊ
ള്ളക്കാർ—കളിവാൺ (തൊഴിൽ പിണ്ടാരികൾ—കാന്നാ
തടക വംശക്കാർ ഫോർക്കാർ, സിന്യു മുതലായവരുടെ
കൈവശമുള്ള മാർവ്വയിലും ബോപ്പാൽ സിന്യു മുതലായ
സ്ഥലങ്ങളിലും കള്ളക്കാർ ക്ഷേമപ്പെട്ട കുറവാളികൾ, എസ്
ന്യൂത്തിൽനിന്ന് ബാടി ഒളിച്ചവർ, സാഹസികൾ എന്നിവ
രടക തുടം) 1761-ൽ ഹാനിപരാ യുദ്ധകാലത്തു് ആദ്യം
മറാത്തരുടെ ഭാഗത്താണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതു്. ബാജിറാപ്പ്
പോഷപ്പുടെ കാലത്തു്; ആരാണ് തുട്ടതൽ കൊടുക്കണമെന്നതു്
എന്നവെച്ചാൽ അവക്കവേണ്ടി അവർ പുറത്തേക്ക് വരു
മായിരുന്നു.

1808—ചീരതന്നെം ബാരനെന്നും പേരുള്ള രണ്ട്
സമോദരന്നും നേതാക്കന്നാരായി അവരുടെ ഭരിച്ചിരുന്നു.
അവരുടെ മരണാനന്തരം ജാററ് വംശജനായ ഒരു 'ചിററു'
അവക്ക നേതൃത്വം നൽകി. അധാർ സ്പദം 'രാജാവ്'
എന്ന നാമധേയം അംഗീകരിച്ചു. അധാർ അവഗ്രഹി
ഡേക്ക് സിന്യു കാച്ചു ഭേദി നൽകുകയുണ്ടായി. അതുപോ
ലെതന്നു മറ്റു ചില പിണ്ടാരികളും ചെറിയ ചെറിയ
ജാറീങ്കളുടെ ഉടമകളായി. രണ്ട് കൊല്പത്തിനശേഷം
ചിററു രോഹില്ലായ അമീറ്റബാനമായി മോജിച്ചു 60,000
പേരുള്ള ഒരു എസന്യൂദ്ധമായി അവർ മദ്ദേശത്തുനിൽ

കവച്ചുകൾ നടത്തുവാൻ തുടങ്ങി. കോൺവാലിസിന്റെ ഇടപെടാതിരിക്കൽ നയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിനേൽക്കു നിയന്ത്രകവോർഡ് അവരോടു ഏതിരിച്ചുവാൻ മിസ്റ്റേ പ്രൂഢിപിന്ന അനുമതി നൽകിയില്ല.

മദിരാശൈയിലെ റഫറീബാരി സന്റ്രൂദായം: സ്ഥാപി ചുത്തു് മണ്ണഭോപ്പള്ള. മദിരാശൈയിലെ ഭ്രംഗണത്തിന്റെ ഒരു അടിസ്ഥാന തത്പര്യായി ആദ്യം അംഗീകാരം നൽകിയിരുന്നു. അതു് 1820 വരെ ശാസ്ത്രമായ നിയമമായിരുന്നീല്ല. അതു് താഴെ കാണുന്ന വിധത്തിലുണ്ട് പ്രവർത്തനം നടത്തിയിരുന്നതു്. ധാന്യത്തിന്റെ വിളവും മുണ്ണവും കണക്കാക്കാവുന്ന കാലചുത്തു് കൊല്ലുത്തിന്റെ ആദ്യംതന്നെ ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരാർ ഒരു കൊല്ലുത്തെക്കുള്ള വരവു് കണക്കാക്കുന്നു. അക്കാലചുത്തു് വിളവിന്റെ മുന്നിൽ ദന്തായിരുന്ന സക്കാരിലേക്കു് ചെല്ലേണ്ട കരം. കൊല്ലുംഡോറും അയാൾക്ക് നൽകിക്കാണുന്നതിനെ പട്ടയിലോ പാട്ടണീച്ചിലോ ഓലിഡൈപ്പുട്ടത്തിയ കരമട്ടുവാൻ എത്താടു കൂഷിക്കാരനും ബാദ്യസ്ഥനാണ്. കാലാവസ്ഥയുടെ തകരാറുകാണോ മരോ അഭ്യന്തരിക്കമായ വിളനാശം സംഭവിച്ചും അഞ്ചിനെ സംഭവിച്ചു ഭൂമിയെ സംബന്ധിച്ചു നികതി അടയ്ക്കുവാൻ ആ ഗ്രാമം മുഴവൻ തോന്തരസരിച്ചു ചുമതല പെട്ടുന്നതാണ്. അഞ്ചിനെ വിളനാശം ഉണ്ടായി എന്ന് (സംശയിക്കപ്പെടുന്നതു്) കമ്പക്കാൻ മനസ്സുമായ ഉപേക്ഷകാണാണ് എക്കിൽ-ചട്ട സപീകരിച്ചുണ്ടോ നിലം കൂഷിചെയ്യാതെ തരിശാക്കിയതുകൊണ്ടാണ് എക്കിൽ കള്ളുകൾക്കു പീഡ ചുമതലിയോ, കായികമായ ദണ്ഡന നൽകിയോ അയാളെ ശീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. ചട്ട നൽകാനും, നിരസിക്കുവാൻം പുല്ലാധികാരമുള്ള കള്ളുകൾക്കു് ഓരോ കൊല്ലും ഓരോനാലുക്കുള്ളിൽ തിക്കണ്ണ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കും.

1813-കാങ്കാബർ—മീൻടോപ്പ് ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കെ മട തൊന്തരമാനത്തു് (നിയമിതനായതു്) അനും മോയ്‌റ യിലെ പ്രദാനാക്കിരുന്ന മാർക്കപ്പിസ് ഫേറ്റുണ്ട്‌സ് അന്നാം.

പാർലിമെന്റിലെ നടപടികൾ

1813-മാർച്ച് 1-ാംനു് ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാ കമ്പനിക്കാരെ ചാർട്ടർ കാലാവധി തീർന്നു.

1813-മാർച്ച് 23—പൊതുസഭ ഇക്കാര്യത്തിൽ വിശദ വിവരങ്ങൾ അനേപാഷ്ടിക്കവാൻ കുറ കമ്മററിയെ നിയമിച്ചു. ഇന്ത്യൻ ഹൗസിൽവെച്ചു ഡയറക്ടർ ബോർഡുകാർ വോദിച്ചതു്, പിടിച്ചടക്കപ്പെട്ട രാജ്യങ്ങൾ, ന്യായപ്രകാരം കമ്പനിയുടെതാണു്, ചക്രവർത്തിയുടെ അല്ല എന്നായിരുന്നു. അവതരണ കമ്പനിയുടെ ക്രതക (കച്ചവടത്തിന്) അതു് അത്യാവശ്യമായിരുന്നു. പഴയതിനെന്ന് അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ ഇതുപരുക്കാലുതേങ്കെള്ളിട്ടി കാലാവധി അവർ നീറ്റി ചോദിച്ചു. കമ്മീഷണർ ബോർഡുനെ പ്രസിഡണ്ടായ ബൈക്കിഞ്ച്‌ഹാം ഷയർപ്പുലു ഇംഗ്ലീഷുവാദത്തെയെല്ലാം എറുത്തു. അവയെല്ലാം ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാ കമ്പനിക്കാരെടത്തലു ഇംഗ്ലണ്ടിനെറയാണു് എന്നാണു് (അയാൾ പരിശീലനത്തു്.) എല്ലാ ബ്രീട്ടീഷ് പ്രജകൾക്കും ഇന്ത്യയുമായി സ്വതന്ത്രമായ കച്ചവടത്തിൽ എല്ലപ്പൊം കമ്പനിയുടെ ക്രതകാവകാശം അവസാനിക്കണം. ചക്രവർത്തി ഇന്ത്യാഭരണം നേരിട്ടു കയ്യേൽക്കുകയാണു് എക്കിൽ അതുതന്നെന്നാണു് എററവും നല്ലതു്.

മാർച്ച് 23—മന്ത്രിസഭക്കവേണ്ടി കാസിൽരെപ്പറ്റ കൂനപനിയുടെ ചാർട്ട് 20 കൊല്ലത്രേശക്കുട്ടി നീട്ടിയെന്നാട്ടുക്കേ സ്വതാം എന്ന വാദിച്ചു. ചീനയുമായുള്ള കൂദ്ധവടങ്ങിൽ കമ്പനിക്കു കൗതകാവകാശം. കമ്പനിക്കു ദോഷം വരാത്തു തരഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ ചില നീയന്ത്രണങ്ങളോടുകൂടി ഇന്ത്യയുമായുള്ള കൂദ്ധവടം ലോകത്തിൽ മുല്ലാവക്ഷമായി വിട്ടുകൊടുക്കണം. കമ്പനിക്കു സൈന്യത്തിനെന്ന മെഡാവിത്തപ്പും അവരുടെ സ്വന്തം സിവിലും അല്ലാതെയുമുള്ള ജീവനക്കാരെ നീയമിക്കവാൻമുള്ള അധികാരപ്പും ഉണ്ടായിരിക്കണം;

ജൂലൈ 1 അവസാനം. വളരെ കൂദ്ധമാറ്റം ദേഹത്തിനോടെ കാസിൽരെയുടെ ബിൽ പാല്ലാക്കരുപ്പുട്ടി. ഇന്ത്യയുടെ ഭരണം മുഴുവനും ശവബന്ധനിന്റെ ഏതൊടുക്കണണമെന്നും, സിവിൽ സമ്പ്രീസുകളിലേക്കുള്ള നീയമനങ്ങൾ ചൊറുവെയുള്ള പരീക്ഷകൾ മുലമായിരിക്കണമെന്നുമുള്ള നീർദ്ദേശങ്ങൾ ഗ്രേഡ് വിൽപ്പറ്റുകൊണ്ടുവന്നു.

അതെ കൊല്ലംതന്നെ കർക്കട്ടുകയിൽ ഒരു ബിഷപ്പിനെ നീയമിച്ചു കൂട്ടുകൂട്ട് മതം ടരസ്യമായി ഇന്ത്യയിൽ ഉൾപ്പാടം ചെയ്യുപ്പുട്ടി.

ഹെസ്റ്റിംഗ്സ്‌സ് പ്രസ്തിംഗ് ഭരണം

1813–1822

1813—ഓക്ടോബർ 1 ഹെസ്റ്റിംഗ്സ്‌സ് കർക്കട്ടുകയിൽ എത്തി. 1811-ൽ ജസ്റ്റിവന്റുവു ഹോൾക്കർ മതിയെ തന്ത്രം. അധികാരിക്കുന്ന വിധവയായ തുളസിഭായി, ചാലു ഇഡ്സ് കാർഡിം ശ്രേഷ്ഠം പത്താൻ കൊള്ളുക്കാരാട്ടി തലവനായ ശാ

ഹർബാനോനിച്ചു നാലുകൊല്ലം വസിച്ചു. ഇൻഡ്യോറിലെ രേണു തികച്ചും അധികാരിക്കുന്ന നിയന്ത്രണത്തിലായിരുന്നു. 1813-ൽ സീനിയർ ചുവറുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം കൊള്ളുചെയ്തു. പക്ഷേ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ നിസ്സാരമായ പ്രതിഫലം ദയത്തിനേൽക്കുന്ന അതയാർ നിന്തി. റോഹില്ലുനായകനായ അമീർവാൻ, തന്റെ സപ്രതം സാഹസികരായ അന്തയായി കൂടുതേയും, 1811-ൽ പീണാരികൂടുടെ സേനാധിപതിയായ ചിററുവുമായി പഴക്കായതിനാദ്ദേശം, താൻ സർപ്പശൈലന്മാരും ഒരു വിവരാദിക്കുന്ന ഫോർമ്മാറ്റുടെ ഭജനങ്ങളും അടഞ്ഞുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഏററവും നല്കുന്ന ഒരു സൈന്യനികരത്തിൽ നിന്നു തലവനായി. ഇംഗ്ലീഷ് നകത്തിനുടിയിൽ കീടനു പരിപ്പുകയായിരുന്ന പേഷപ്പ. തന്റെ കൊട്ടാരത്തിലെ റസി ഡാങ്റ്' ആണു മോണ്ട്‌സ്റ്റു, വർട്ടു' എൽഫിന്റുന്നുനിന്നു ചുറ്റുപറ്റുകളും അധികാരിക്കുന്ന നില കാരണക്കാരി പരിതാപകരമായിരുന്നു. അവധിനും പ്രദേശങ്ങളും ചൊല്ലി ഗ്രാമങ്ങളായിരുന്നു അനുസരിച്ചു ഇംഗ്ലീഷുകാരെ മദ്യസ്ഥരായി വിളിച്ചു. അതുകൊണ്ട്' ഗ്രേം'ക്ക്‌വാൾ-ബോംബായിലെ റസിഡാങ്റ്' അംഗീകരിച്ചതനുസരിച്ചു' ഗംഗാധരകുമാർ പുനയിലേക്കയെച്ചു. പേഷപ്പയുടെ വൻ പതിയന്നായ പ്രീതിഭാജനം ടിംബാക്ക്‌ജിഡാംഗ്രിയ, ഗംഗാ ധരനെന്നതിരായി കൂട്ടാലോചനകൾ നടത്തി, അയാൾ ഗ്രജ രാജത്തിലേക്കെ മട്ടേന്നേബാൾ പത്രപ്പുർ എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചു സപ്രതം അന്തയായികൾ മുഖ്യ കൊല്ലിച്ചുകൂളിഞ്ഞു, പേഷപ്പയുടെ നടസ്ഥനും അവഗണിച്ചു എൽഫിന്റുന്നു ഡാങ്റുംഗ്രിയയെ വിച്ചുതരണമെന്നു നിർബന്ധയിച്ചു; തുടക്കം വിച്ചാരണക്കായി അയാളെ തടവിലിട്ടു. ഇതാണ്' ഫേറുഡി സൗംഗ്'സ്' ഭരണമെററു നാലുപ്പാഴത്തെ സ്ഥിതിത്തീകർണ്ണ. വജനാ മുന്നുമായിരുന്നു.

1814—നെപ്പോളിലെ ഹക്ക്‌കൾ. ആദ്യം രാജപുത്രാ നയിലായിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് രാജപുത്രവംശങ്ങൾ; നെപ്പോളിൽ ഡൈമാ ലയ സാന്നവിലുള്ള മെമതാനപ്രദേശം കീഴടക്കി അവിടെ താമസമാക്കി. നിരവധി വ്യത്യസ്ഥരേണ്ടായിട്ടുള്ള തീർള്ളുച്ചി കടന്ന് അവർ, 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ദകാ ലമായക്കോഫ്സം നെപ്പോൾ രാജാവു് എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രധാനിയുടെ അധികാരത്തിലായി. തന്റെ അതിത്രി വിപുലപ്പെട്ടതുന്നതിനിടയിൽ ഇടക്കിടെ രണ്ടിത്'സിം ഹനമായും, ഇടക്കിടെ ഇംഗ്ലീഷ്' സംരക്ഷണയിലുള്ള രാജാക്കന്നാതമായും, ഉരസ്യകൾ ഉണ്ടാവുകയാൽ സർ ജോൺജ്' ബാർലോവും, മിൻടോ പ്രൗഢ്യമായും റഫക്കർ ഉണ്ടാക്കാ രണ്ട്'. 1813 ട്രേഡിംഗ് തുട്ടിച്ചുക്കൊപ്പെട്ട ഒന്നായപ്പെട്ടതുന്ന് ഇംഗ്ലീഷ്' സംരക്ഷണമേഖലയിലുള്ള 200 വില്ലേജുകൾ ഹക്ക്‌കൾ കീഴടക്കിയിരുന്നു. 25 ദിവസത്തിനകം അതെ സ്ഥാപനാരിച്ച്' എല്ലിങ്ങനെമന്ന് ചേരുപ്പിടേ'സ്' ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ ഹക്ക്‌കൾ ബുട്ട്'വാളിലുള്ള ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്' മജി സ്ക്രീനെ കൊന്നകളായി.

അപ്പോൾ 1814 (ഓക്ടോബർ) ഹക്ക്‌കൾക്കെതിരായി സമരപ്പുചനം. ജനറൽഗ്രില്ലും സററ്'ലജിനട്ടു' അമർസിംഹരന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഹക്ക്‌പ്പട്ടാളത്തെ ഏതുക്കണം ജനറൽ വുസ്റ്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഒരു സേനാ ഭളം ബുട്ട്'വാളിലേക്ക്' മാച്ചുചെയ്യുന്നും. ജനറൽ ഓച്ചർലോ ണിയുടെ നികത്രണത്തിലുള്ള മുന്നാമത്തെ വിഭാഗം സീംല തിലേക്കും ജനറൽ മോർലിയുടെ അധിനന്തരയിലുള്ള നാലും പട നേരെ തലസ്ഥാനമായ വാററ്'മണ്ണവിലേക്കും പ്രയാസം ചെയ്യുവാനായിരുന്ന ദ്രും. യുദ്ധച്ചുംബിലേക്കായി ഒന്നായി ലെ നവാബിൽനിന്നും നേരലുക്കണ തുപ കടമെട്ടതിരുന്നു.

ഓക്ടോബർ 29. 500 ഹക്ക്‌കളാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന 'കലംഗ' കോട്ടയാണ്' ഗില്ലുഡിയുടെ ആകുമണ്ണത്തി

നിരയായതു” ഉടനടി ആക്രമണങ്ങൾക്കുള്ള അധികാർത്ഥി എന്ന തന്നെയാണ് ദൈവസ്വരൂപത്വ നൽകിയതു. അധികാർക്ക് വൈദിക്യവും, 700-ൽ പരം ഓഫീസർമാരുടെയും പ്രഭാഗി തുകിനെററയും നാശത്തിനുശേഷം അധികാർ സ്വന്തം മുടാരത്തിലേക്ക് മടങ്ങി. പിന്നീടു് നായകത്വം ഏതെന്നും ജീവൻ “മാർട്ടിന്റെയും” വിഹിതമായി വലയംചെയ്യു് കുറുമാസങ്ങൾ വെറുതെ കളഞ്ഞു. ഒട്ടവിൽ കോട്ടയിൽ ഒരു പിളർപ്പിണഡാക്കി, അതു പിടിച്ചുടക്കിയപ്പോൾ അതു് വിജയമായിതന്നു. നിരോധകർ ആക്രമണങ്ങളിൽനിന്നു തലെ ദിവസം രാത്രിതന്നെ സകല സാമഗ്രികളും എടുത്തു് സ്ഥലം വിട്ടിതന്നു. തന്നെത്തുടർന്നു തലോം ശമ്പളി കുറഞ്ഞ ഒരു ദൈവസ്വരൂപത്വ തോല്പിച്ചുപ്പേഡക്കം ദേഹകിടന്നായി തീന്തിക്കുന്ന ജനാൽ വുഡ് ബ്രീഡ് അതുതീയിലേക്ക് പിശവാങ്ങി ആക്രമണകാലം മുഴുവൻ അലസനായി കഴിഞ്ഞുട്ടി.

1815—അതുതീയിലേക്കു തീരിച്ച ജനറൽ മാർലി വാത്ത്-മൺടു് ആക്രമിക്കുവാനാദ്ദേശിച്ചിരുന്ന പീരങ്കിവണ്ണിയുടെ വരവും കാര്യതു് 1815 ആദ്യം വരെ ഇതനും സ്വന്താദ്ദേശിയും കുറഞ്ഞാട്ടം ചെയ്യാനും മാറ്റുന്നവയും തന്നെ തുടർന്നു. രണ്ടും മൂന്നുക്കൾ തകരുത്തുകളഞ്ഞു. മഹേലി അന്നോട്ടും ഇന്നോട്ടും കുറു നടന്നു് 1815 ഫെബ്രുവരി 10-ാം തീയതി അതുന്നു മരിച്ചു് തനിക്കു ഓടിപ്പോയി.

മെയ്യു് 15—നിരവധി മാസങ്ങളിലെ വിജകരമായ ആക്രമണങ്ങൾക്കം കോട്ട വളച്ചിലിനും ശേഷം അമർസിങ്ങു് മലോണിലേക്കു് (സററ്-ലജ്ജിനെന്നു ഇടത്തെ കരയി സ്വരൂപത്വമായ മലങ്കോട്ട) മടങ്ങി. ഒരു മാസക്കാലത്തോളം ജനറൽ ഓച്ചർലോണി മലോണി ആക്രമിച്ചു. അതു് മെയ്യു് 15-ാം കീഴടങ്ങി. രണ്ടാഴ്ചിനിടയിൽ അമർസിങ്ങു് *

* പിള്ളിനെന്ന് 8-ാം വാളുപ്പുകാരും അമർസിങ്ങാരും ജനറലാഫ്റ്റുകളിനിടാണു് മരിച്ചതു്.

കൊല്ലപ്പുട്ട്. ആ സമയത്തു് കമ്മ്യൂണിലുള്ള അൽഫോറ കീഴടങ്ങുകയാൽ, ഓച്ചർലോൺറിയ നിരോധിച്ചിരുന്ന രൂക്ഷ ഖാക്കളും സാധനസാമഗ്രികൾ തന്റെപ്പുട്ടുകയാൽ അവർ സന്ധിക്കു തയ്യാറായി.

1816-നിന്നുനിന്ന് അലോചനകൾക്കു ശേഷം വീണ്ടും പുതിയ ആക്രമണം. സർ ഡേവിഡ് ഓച്ചർലോൺ മാക്ക് വൻ പുരിയിലേക്ക്, വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി മല തുരന്ന് ഒരു പുരുഞ്ഞാക്കി അടിച്ച നിന്ന് രൂക്ഷകളെ വന്നിച്ചു നശി ദേശാടന തുരത്തി. പിന്നീട് അഥവാ അവത്തമായി സന്ധി ചെയ്തു. വളരെ ആത്മാത്മതയോടെ അവർ അതിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ പരിപാലിച്ചു. അവക്കു സ്വന്തം സഹായത്തു് തു ണ്ണി കഴിയേണ്ടതായും, കീഴുള്ളപ്പുട്ടിയിൽ സ്ഥലങ്ങൾ വിട്ടു കൊടുക്കേണ്ടതായും വന്നു. ഈ യുദ്ധം ഇംഗ്ലീഷുകാർ, നെഹ്രൂളുടീകളുമായുള്ള ഗതാഗതമായും തുരന്നു. നിരവധി രൂക്ഷകൾ ബ്രിട്ടീഷ് പ്രസ്താവനയിൽ ചേന്ന് അവരെ രൂക്ഷ രജിമെന്റുകളാക്കി. 1857-ലെ റൈപാസിലും കാലത്തു് എറിവും അതികം ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കുവേണ്ണി സേവനമനുശ്ചി രൂക്ഷാ സേനാഭ്രത്യങ്ങളിൽ അവരായിരുന്നു.

രൂക്ഷാസമരത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽ കമ്പനിക്കു അനബേിക്കേണ്ടിവന്ന പരാജയങ്ങൾ, നാട്ടരാജാക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽ, പ്രദേശകിച്ചു ഹത്താസ്, ബാരില്ലി ഏന്നിവട ണ്ണിള്ളിലെ രാജാക്കന്മാർക്കിയിൽ (രണ്ടു ഡൽഹി പ്രവിശ്യയിൽ) അസ്പദമതയുള്ളവായും.

1816-1818—പിന്നാറികൾ 1815-ൽ 50,000, 60,000 പിണ്ഡാരികൾ മദ്ദുപ്പുത്രയിൽ കൊള്ളു നടത്തുകയായിരുന്നു. അമീറവാസി അറു കുമിക്കെമെന്ന ഭയപ്പുട്ടത്തി. ശരു മനോഭാവഭേദങ്ങളെയിരുന്നു മറ്റൊരാജക്കമാരുമാർ ദൈസനീ കൂടു അജീക്രണങ്ങൾ നടത്തുകയായിരുന്നു. അമീറവാസന്തി

രായി ഒരു വലിയ സംഘടന ഉണ്ടാക്കബാൻമുള്ള ഫോറൂഡ് സൈൻസിന്റെ ശുരൂ പരാജയമുണ്ടാക്കി.

1815—കാക്രോബർ 14. ഒരു വലിയ സംഘം പിണ്ടാരികൾ തെന്നാമിന്റെ സ്ഥലങ്ങൾ ആകുമീച്ചു കൊള്ളുന്ന ചെയ്യ.

1816—ഫോറൂഡ് വരീ—പിണ്ടാരിപ്പുടയുടെ പക്കതിഭാഗം ഗൃഖളും സക്കാർ (കമ്പനിയുടെ സ്ഥലം) ആകുമീച്ചു; അതു മത്രമൊന്താക്കി, മദ്രാസിയിലെ ദൈനന്ധത്തിനു ശരിയായ ആകുമണം നടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതിനു മുന്നുതന്നെ അവർ അപ്രത്യക്ഷരായി.

ബീറാർ രാജാവായി രജേലാജി ബോൺഡൂ ശംഖരിച്ചു. അയാളുടെ ഒരു ബന്ധുവായ അപ്പാസഹേബ്, സിംഹാസനസ്ഥനായ ബോൺഡൂയുടെ മകനെ കൊല്ലിച്ചു; കമ്പനിയുമായി മരിയാൽ സന്തോഷിൽ ഒഴുവെച്ചു. അതു പ്രകാരം 8000 പേരുണ്ടുന്ന മരിയാൽ കാവൽസേനയെ കൂടുതു നാഗപുരത്തു് നിന്തേണ്ടിവനു.

1816—നവമുൾ—കമ്പനി സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് പുതിയ പിണ്ടാരിമാറ്റം. നാഗപുരസേന രംഗത്തു് പ്രവേശിച്ചു പോൻ അവർ ചെറിയ ചെറിയ, സംഘങ്ങളായി സ്വന്തം നാട്ടിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി.

1817—കൊല്ലൂരാക്കിന്റെ ആദ്യം 120,000 പേരുണ്ടുന്ന ഒരു സേനയോടുള്ളടിഅക്കാദ്യം ആദ്യം ഫോറൂഡ് സൈൻസ് സുതന്നെ സമരരംഗത്തിരഞ്ഞി. (ഇംഗ്ലീഷ് കൊടിക്കൈചീൽ, ഇന്ത്യയിൽവെച്ചു അണ്ണിനിന്തനിട്ടുള്ളതിൽ എറബവും വലിയതായിരുന്ന അതു്.) അയാൾ ബുണ്ടി യോധപ്പുരം, ഉദയപുരം, ജയപുരം, കോട്ട എന്നിവിടങ്ങളിലെ റാണമാതമായി ഉടനെ ചെയ്തു. നീജുക്കുത പാലിക്കാമെന്നു് വാത്തുടരും ചെയ്യവാൻ നീർബന്ധിതനായി സിംബു.

മരാത്തശക്തിയുടെ അസ്ഥിരത്വം:

തദ്ദേശിൽനിന്ന് സുഗ്രതത്തിൽ പുറത്തുചാടിയ മുഖ്യബാക്കിയാംഗുലിയും വീണും പുനയിലെ ബാജിരാവുവിൻറെ പ്രധാന ഉപദേശകനായി. ‘പിണ്ഡാരികളുടെ ഏതിരായാണ്’ എന്ന നാട്യത്തിൽ അവർ ഇംഗ്ലീഷുകാക്ക് ഏതിരായി ദൈനനികനാളജികരണാംഗൾ തുടങ്ങി. എൽഫിൻറുണ്ട് ഭോംബേയിൽനിന്ന് ദൈനന്യന്തരെ വരുത്തി, മുത്തപ്പ നീനാലുമണിക്കൂറിനിള്ളിൽ സമരമോ സമാധാനമോ എന്നാണ് വേണ്ടതെന്ന് തീരുമാനിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. പ്രധാനപ്പെട്ട കോട്ടകളിൽ മുന്നന്ദിരപ്പം മുഖ്യബാക്ക് ജിയാംഗുലിയെയും എല്ലിച്ചുകൊട്ടക്കണമായിതെന്ന്, പോഷപ സംശയിച്ചുനിന്നു. ഭോംബേ വട്ടാളം എന്നതി. ബാജിരാവു കീഴം ദണ്ഡി, എല്ലാ കോട്ടകളും എല്ലിച്ചുകൊട്ടത്തു; ധാരംഗുലിയെയും പിടിച്ചുകൊട്ടക്കാമെന്ന് വാക്കു തന്റെ. പുതിയതായി ഒപ്പിട്ട് സാധിയുടെ നിശ്ചയപ്രകാരം ഇനിയെരിക്കലും വേരെ ഒരു ശക്തിയുടെ അംബാസിഡ്യർമാരെ (വക്കീൽ) മരാത്തയെടക്കാക്കുട്ട് വൈദേശികതെടുക്കുട്ട് തന്റെ കോട്ടാരത്തിൽ സ്വീകരിക്കുകയില്ലെന്നും, തീകച്ചും പ്രീതിപ്പ് റസിഡന്റുകൾ അധിനിവേശത്തിൽ മരാത്തയെക്കാളുള്ളാമെന്നും പോഷപ വാക്കുകൊട്ടത്തു. അതോടുകൂടി മരാത്ത സാമ്രാജ്യത്പരം അസ്ഥിരമിച്ചു. പുനാക്കാട്ടാരം, നാഗപുരത്തിന്റെയോ മുൻഡോറിന്റെയോ കൊട്ടാരങ്ങളുടെ നിലയിലേക്ക് “താഴു” എന്ന്. സാഗരം പുണ്ടിൽവണ്ണും മരു പ്രദേശങ്ങളും കുവ നീക്കു വിട്ടുകൊട്ടുക്കേണ്ടിവന്നു, എൽഫിൻറുണ്ട് രക്ഷക്കു വേണ്ടി (പുനയിൽ) നിന്നു രണ്ടുനാഴിക ദുരേയുള്ള പ്രീതിപ്പ് ക്യാമ്പിലേക്കു മാറി, പക്ഷേ സേനയെ അവിഭാഗത്തെന്നു നിശ്ചിയമില്ലെന്നും ഇംഗ്ലീഷുകാരോടു എത്തി

രീതിവാൻ പ്രോഫസ് സാദിക്കേസന്യവും ഭക്താരയും സഖ്യജീ കരിക്കേന്നതു് കണ്ടപിടിക്കേപ്പെട്ടു.

1817-നവമ്പർ—സാമാന്യം വലുതായ ഒരു നാളിപ്പ് ടാളിത്തോട്ടുടി, ബ്രൂട്ടിഷ് ദൈസന്യത്വാവള്ളത്തിന്റെക്കു തന്നെ ചുരുക്കിയിലെ (ബ്രൂട്ടിഷ്) റിസിഡൻസി അക്കുമി ചു, കുറയിച്ചുകളിൽ. അടുത്ത സമരങ്ങളിൽ പ്രോഫസ് പരിചയം പോരാത്ത ദൈസന്യം തോല്പിക്കേപ്പെട്ടു, ബാജി രാവുതന്നെ.

1817-നവമ്പർ 17-ാം കീഴടങ്ങാ 1817-ൽ ശിവാ ജിയോട്ടുടി തുടങ്ങിയ മരാത്ത സംസ്ഥാനികൾക്കിൽ അതോ ഒരു അസൂമിചു.

നാഗപുരരാജാവിന്റെ അധികാരം: ബാജിരാവുവിനെ പ്രോബലതനെ അപ്പാരാവുവും ദൈസന്യങ്ങളെ ഒരുക്കവാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷേ ബ്രൂട്ടിഷ് റിസിഡൻസ് ജേക്കിൻസ് അധികാരിയാണെന്നു പറിച്ചു.

1817-ൽ ദൈസൈംബരിൽ അപ്പാസാഹിബ് പരസ്യ മായി ഒരു ചിണ്ടാരി ദാത്യുസംഘത്തെ കൊട്ടാരത്തിൽ സ്വീകരിചു.

1817—നവമ്പർ: പ്രോഫസ് അധികാരി (അപ്പാസാഹിബിന്റെ) മരാത്ത ദൈസന്യങ്ങളെ അധികാരിയായി നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന ജനകീൻസിനെ അറിയിചു. ജേൻ കീൻസ് മറുപടി പറഞ്ഞു—പ്രോഫസ് കമ്പനിയുമായി വഴക്കാവുകയാണ് ഈ നിയമനം നാഗപുരം കമ്പനിയുമായുള്ള ഒരു യുദ്ധത്തിന് ഇടനാളിക്കുമെന്നു. അപ്പാർ അപ്പാസാഹിബ് ബ്രൂട്ടിഷ് റിസിഡൻസി അക്കുമിചു. സീതാബാർഡി മലകളിലെ ആഹാരം ആദ്യമെല്ലാം (അവർക്ക്) ആശാസ്യ മായിരിന്നില്ല എങ്കിലും അവസാനം ഇംഗ്ലീഷുകാർ ജയിചു, നാഗപുരം കൈയടക്കി, അപ്പാസാഹിബിനെ നിങ്ങാസനം

ചെയ്യു. ഒരു അദ്ദേഹത്തിന്മാരുടെ അധികാർത്ഥിയായി അധികാർത്ഥി നാഗപുരത്തിൽ വെച്ചു മുതിയടിഞ്ഞു. 1826 വരെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഇംഗ്ലീഷ് സംസ്കാരം ഭരിച്ചു. പിന്നീട് തിരിത്തെട്ടുതു ഒരു യുവാവിനു പ്രായപൂർത്തി വന്നപ്പോൾ അധികാർത്ഥി അധികാർത്ഥി അധികാർത്ഥി സംരക്ഷണ ത്തിന്റെ കീഴിൽ സിംഹാസനം ശിൽ കയറ്റി.

ഫോർക്കർവംഡത്തിന്റെ പതനം: തുളസിബാധി, പത്താൻമാരുടെ നേതാവും, ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു വൈവരിയുമായ താൻറെ കാര്യകൾ ഗഹംർവാനെ ശരിയായ ഗവൺർമ്മ ആക്കി. സർ ജോൺമാൽക്കവും സർ തോമസ് ഹിസ് ലോസ്റ്റ് അധികാർത്ഥി മാറ്റണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. അവർ-റാണി സമരസന്ധിയായി ഒരു രാത്രി അവരുടെ ശരൂക്കൾ അവരെ ഇന്താറിൽവെച്ചു പിടിച്ചു ശിരസ്യു് ചേരിച്ചു് ജഡം നദിയിൽ വലിച്ചുപാഠ്രു.

1817—ചെറുപ്പംകാരനായ മൽഹരിരാവുവിനെ ഉടനടി ഫോർക്കർരെ രാജാവായി മുഖ്യാപനം ചെയ്യു. ചേരിന അധികാർത്ഥി-പങ്കേഷ അമാത്മത്തിൽ ഗഹംർവാന്റെ നേരു ത്രപ്തിയിൽ ഒരുപ്പെടുത്തു.

1817—ഡിസംബർ 21—മാറ്റത്തർ ഭയങ്കൾമായി വെച്ചി യുണികൾ വഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു ഇംഗ്ലീഷുകാർ സിപ്പി നദിനടന്ന ശരൂക്കെടുത്തു പൈരക്കികൾ എല്ലാം പിടിച്ചുടക്കി. മഹത്തുമാരിയിലെ വിധി നിശ്ചായകമായ യുദ്ധം. കുറച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിയെക്കിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിജയിച്ചു മൽഹരി രാവുവിന്റെ സഹോദരിയായ ബൃന്ദാഭായിയെ തടവുകാരിയായി പിടിച്ചു സഹോദരന്റെ സമീപത്തേക്കു് അയച്ചു. അധികം താമസിയാതെ സംസ്ഥാനം ജൂൺ-വത്തുവുാവിന്റെ മകനായ മലഹരിരാവു ഫോർക്കർ, അധികാർത്ഥി ശക്തി കുറച്ചു, രാജ്യം ചെറുതാക്കി രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു.

1817—ന്റെ അവസാനകാലംവരെ: അമാത്മമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒന്നമില്ലാതെ പിണ്ഡാരികൾ അവിടവിശ

അലഞ്ഞുന്നേൻ. അവരെ സഹായിച്ചിതന മറാത്തരക്ക് രക്തിക്ക ഹാനി സംഭവിച്ചതോടെ അവരുടെ മുന്ന നേതാ കമ്മാരായ കരിംവാൻ, ചിററു, വാസിൽ മുഹമ്മദ് മുതലായവർ ഇതിൽ കാര്യമായതെന്നെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന മെന്നതനെ തീരുമാനിച്ചു. അവർ സൈന്യത്വേവരണം തുടങ്ങി. അതുതനുന്നാണ് ഹെറ്റുഡിനും ആറുഹിച്ചി തന്നതു്. പ്രസിഡന്റ്സിയിലെ വിവിധ പട്ടാളങ്ങാവകളോടു്, മാർവ്വയിലെ കൊള്ളള ക്കാതരുടെ രക്തിക്കേറ്റുതു സമീപിച്ചു, അതിനു ചുറ്റും ഒരു വലയുണ്ടാക്കവാൻമുള്ള കല്പന നൽകപ്പെട്ടു. മുന്ന നേതാകമ്മാരും ഓടി, അവരുടെ സൈന്യവിഭാഗങ്ങളും അതുതനെ ചെയ്യവാൻ ശ്രമിക്കുന്നോൻ, കാട്ടത്തിനിടക്കുവെച്ചു (ഇംഗ്ലീഷുകാരാൽ) അതക്കുമിക്കുപെട്ടു് ജനറൽ ഡോക്ടറിന് കരിംവാൻറെ സൈന്യത്വേയും, ജനറൽ ബ്രൗൺ ചീറുവിൻറെ പട്ടാളങ്ങളും നശിപ്പിച്ചു. മുന്ന മത്തെ വിഭാഗം പിടിക്കാട്ടക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ നാലു ഭാഗങ്ങളും പലായനം ചെയ്തു. നേതാവായ വാസിൽ മുഹമ്മദ് ആരുമുത്തുചെയ്തു. യുദ്ധത്തിനശേഷം പിററുവിൻറെ ശവശരീരം ഒരു കാറിക്കാട്ടിൽ കിടക്കുന്നതു കണ്ടുപിടിക്കുപ്പെട്ടു. സമാധാനമായിരിക്കാമെന്ന വാദംഭാനത്തിനേൽക്കുരിംവാൻു് ഒരു ചെറിയ ഭൂമി നൽകി, അവിടെ താമസിക്കവാൻമുള്ള അനവാദം നൽകപ്പെട്ടു. ഇനിയൊരിക്കലും കൂടിയോജിക്കാത്തരത്തിൽ പിണ്ടാരികകളെ പിരിച്ചുവിട്ടു. അമീർവാൻറെയും ശഹീദവാൻറെയും കീഴിലുള്ള പത്താൻ മാരേയും അങ്ങിനെതനെ തക്കതു്.

ഒരു ചെറിയ സേനയുടെ നേതൃത്വപ്രധിഷ്ഠ അല്ലെങ്കിലും ഒരു ഒരു സ്പാതന്ത്ര്യചരായയുള്ള ഏകവ്യക്തി സീറിയ്യ മാത്രമായിരുന്നു. പക്ഷേ അയാളും തീകച്ചും കമ്പനിയുടെ അധികാരിയിലായിരുന്നു. ഇന്ത്യ ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെനടത്തായി.

1817—ആഗസ്റ്റും ഭീകരമായ രക്തിയോടെ ഇന്ത്യ

യിൽ ആദ്യമായി കോളറ ഡൊട്ടിപ്പുരസ്പ്രക്ട്. കർക്കടക്കരു തുള്ളു ജൈഫ്ലോർ ജില്ലയിലാണ് ഈതു് ആദ്യമായി പ്രത്യ സ്റ്റപ്പട്ടതു്. പിന്നീടു് അതു് എഴുപ്പ് കടന്നു് യുറോപ്പൻ വൻകരകളിലേക്ക് വ്യാപിച്ചു, അവിടെതെ ജനസംഖ്യയെ പത്തിൽ നന്നാക്കി. അവിടെനിന്നു് അതു് ഇംഗ്ലീഷിലേ കും വ്യാപിച്ചു. 1817 നവമ്പറിൽ ഹെസ്റ്റിംഗ്സ്‌സിന്റെ സെസ്യൂൽത്തിൽ അതു് പടന്നപിടിച്ചു. കർക്കടക്കയിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്നിതനു ഒരു പുതിയ സേനാദളം വഴിയാണു് ഈതു് അവിടെ പരന്തു്. ഹെസ്റ്റിംഗ്സ്‌സിന്റെ സേന ബു ണ്ടിൽവണ്ടിന്റെ താഴു്‌വരക്കുങ്കമ്പോഴാണു് ഈ രോഗം ബാധിച്ചതു്. ആളുകളേം വഴിക്കുഴവൻ മരിച്ചുവരു മരി ക്കാറായരായം ചിതറിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു.

1818—ജനവരി (പുനയിൽനിന്നു തെക്കോട്ടു വലാ കനം ചെള്ളിതനു പേശപ്പെട്ടായി യോജിച്ചു ഗ്രിംബാക്‌ജി ഡാംഗ്രീയ. ഏകദേശം 20,000 ഭേദങ്ങൾ ഒന്നു ഒന്നു ദു നായകമാരായി അവർ ക്യാപ്രീസൻ ഫ്ലോണ്ടില്ലിന്റെ കീഴിലുള്ള ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് സെസ്യൂൽത്തെ ആക്രമിച്ചു. ഭയക്ക രമായ ആലൂതണ്ണർക്കാശം ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിജയംനേടി. മരാത്തർ തോറു പലായനം ചെള്ള. ജനറൽ സ്കീത്തു് അപ്പോൾ സേനാധിപത്യം ഏതൊരുത്തു് സതാരയിലേക്ക് മാറ്റുചെള്ളു. അതു് ഉടനേടി കീഴടക്കി. ബാജിരാവ് ഓടി പ്ലായി ആക്കിലുംഅവസാനം സർ ജോൺ മാൽക്കരത്തിനു കീഴടക്കി.അക്കാർ ഉടനേതനെ റാവുവിനെ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു നായി പ്രവ്യാഹിച്ചു. യമാത്മ മരാത്ത രാജവംശത്തിൽ— റീബാജിയുടെ വംശാരവപരയിൽപ്പെട്ട സീതാരാജാവിനെ (അവരെ മന്ത്രിമാരായിരുന്ന പേശപ്പകൾ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു കീഴിയിരുന്നു) ഹെസ്റ്റിംഗ്സ് യമാത്മ അവകാശിക്കാക്കി, പോഷ്ട് റവന്മെന്റിന്റെ അണിത്തുണ്ണൻ പററി. 1708— സതാരാ രാജാസാഹു ബാലാജി വിശ്രദ്ധാമിനെ തന്റെ

പേശ്യാക്കിയതോടെ അനവരെയുള്ള പരിഗ്രം നൊ
തകിം മറഞ്ഞു. (1757 ബഹളകാലത്തു് നാനാസാ
ഹിബ്രീ ബാജിരാവുവിൻറെ ദത്തപ്പത്രനാക്കീ. ബാജി
രാവുവിൻറെ മരണശേഷം സ്ഥിരീയ കാർ കൊടുത്തുവ
നിരന അടയ്ക്കണ്ണ് നിർത്തലാക്കീ.) അവസാനത്തെ സമര
പ്രചസനത്തിൽ, ടാർനീർ, മാലിഗോവൻ, ആസിഗാർ
മുതലായ പ്രാധാന്യമേറിയ കോട്ടകൾ പിടിച്ചുക്കൈ. ഒരു
സ്കൂളിങ്ങ്‌സ് പ്രദ ഇന്ത്യയിലെ പ്രസ്തുതിടെ സ്വാതന്ത്ര്യം
പ്രവ്യാപിച്ചു.

1819—ജോഫോറിലെ ഗവണ്മെൻ്റ് അമ്ഭവാ ‘ട്രിമാൻഡോ
വിൽ’നിന്നു ‘സർ സ്കൂളോർഡ് റാഫിൽസ്’ സിംഗപ്പുർ
വാങ്ങി.

1820—ഒന്നാബള്ളത്തിൻറെ സംരക്ഷണം മുലാവും, മന്ത്രിയായ ചന്ദ്ര
ലാലിൻറെ അക്രമമായ ദുർഭരണം മുലാവും ഉണ്ടായതാണ്¹
ആ കടം. മെസേർസ് പാൽമർ ആൻറു് കമ്പനി എന്നായ
വ്യവസായരാലു ഏതു പണവും കൊടുക്കവും ഉദ്ദേശ
പൂർണ്ണം തയാറായിരുന്നു. ട്രിവിൽ ആ പണം കൊടുത്തതിനു
ക്കുവാൻ സാധിക്കാതവിധത്തിൽ വിപ്പുലമായി. ‘പാൽമർ
ഹൗസ്’ലെ പങ്കാളികൾ ഹൈസർബാറിൽ അനൃതമായ
സ്വാധീനംചെലുത്തി. അന്നവിടെ റസിഡിണ്ടായിരുന്നു
മെരുക്കാൽപ്പ്, ഫേസ്കൂളിങ്ങ്‌സിനോട് ഇടപെട്ടവാൻ ആവ
ശ്യപ്പെട്ടു. അയാൾ പാൽമർ ആൻറു് കമ്പനിയുടെ അനാശാ
സ്യമായ കൂടുതൽ ഇടപെടലുകൾ തന്നെ; വടക്കൻ സക്കാ
രിൽനിന്നു പിരിയുവാനുള്ള സംവദ റിരിച്ചുട്ടുകൊണ്ടു,
അതു് കടത്തിലേക്ക് ട്രിക്കാനമുള്ള നിശ്ചിന്നേൻ നൽകി.
അധികം താമസിയാതെ പാൽമർ ആൻറു് കമ്പനി പൊ
ളിഞ്ഞു. ആകമ്പനിയുമായി എന്നോ ബന്ധമുണ്ട് എന്നു
അംഗവാദി ഫേസ്കൂളിങ്ങ്‌സിനെ കാരിച്ചുണ്ടായി (അതിലെ

കയ അംഗവുമായി ഉണ്ടാന പരായപ്രകടന സംഘടബന്ധമാണ് ഇളിന്തിസ്ഥാനം) ഇതിന്മുമ്പിലും ചോദ്യം ചെയ്യ തന്ത്രത്വത്തിലുള്ള പലേ ഇടപാടുകളും ഹേറ്റുഡിങ്സ്‌സ് അനുഭവിച്ചിരുന്ന എന്നും മെറ്റ്‌കാർഡ് നടപടികൾ എടുത്ത തീരുമാനങ്ങൾ, ഹേറ്റുഡിങ്സ്‌സിനു പാമേർസിനു ട്രാൻബേൽ വാൻവയ്ക്കാൽ വിധത്തിൽ പരസ്യം കിട്ടുകയാൽ മാത്രമാണ് ഇടപാട്ടത് എന്നമായിരുന്ന സംസാരം.

1822—അവസാനം, ഹേറ്റുഡിങ്സ്‌സ് തന്റെ സ്ഥാനം രാജിവെച്ചു. 1823 ജനവരി 1-ാം ദി അയാൾ ഇംഗ്ലീഷ് ലേക്ക് മടങ്ങി. തുടിച്ചേരുകൾ നയത്തിനെതിരായ വാഗ്ദാനത്വം കൊണ്ടാണ് ഹേറ്റുഡിങ്സ്‌സ് ഇന്ത്യയിലേക്കുവന്നത്!

അവസാനമല്ല 1823—1858

ഇംഗ്ലീഷ് കമ്പനിയുടെ അവസാനം

അമേരിക്കൻ പ്രദേശിനു ഭരണം

1823—1828.

1823-ജൂൺ 1.—ഫേഡറൽ സൗഖ്യ പോതുപ്പോൾ കൗൺസിലിലെ സീനിയർ അംഗമായിരുന്ന മിസ്റ്റർ ആഡി. (ഗവണ്ടീൻ ജനറലായി.) കൺട്രോൾ ബോർഡ് അമേരിക്കൻ പ്രദേശിനു വൈദ്യുതിയാക്കി.

1813-ആഗസ്റ്റ്—അമേരിക്കൻ കൺക്രിറ്റ് ഉടനെ തന്നെ ബഹുമാനമായി സമരത്തിലേപ്പെട്ടു. ആവയിലെ ബഹുമാനാർ ആദ്യം മുതലെ ഹെറസാമ്രാജ്യത്തിനു ആ ശ്രീതന്ത്രാരാധിതനു. അതു കഴിഞ്ഞു് അവർ സപ്തശ്രീ രാധി. അവത്തെ സേനകളെ എപ്പോഴും വിജയകരമായി നയിച്ചുവന്നിതനു “ആലോംപ്രൈസേറ്റേറു സാഹികനായിതനു അവരുടെ നായകൻ. അവർ സന്ധാമിൽനിന്നു് ടീനോറ്റീറിം പിടിച്ചടക്കി നിരവധി പ്രാവശ്യം ചെച്ചനാക്കാരെ തോല്പിച്ചു; ആരക്കാൻ കൊള്ളു ചെയ്യു; അവത്തെ പ്രദേശിലായിതനു ഹെറസാരെ കീഴീടക്കി, ‘ആവ’ തല സ്ഥാനമായ ഒരു ഉപദ്രവിനു മുഴവനം അധികാരിക്കും ആയി. ബഹുമാനിലെ രാജാവു് “വൈള്ളാനകളുടെ പ്രദേശം, കഥലിനുവരും കരയുടെയും സാമ്രാജ്യം” സ്വയം വിളംബരപ്പെട്ടുത്തി.

1818—സുഖ്യാംഗം പ്രമാണം ചെയ്ത ഹിന്ദുക്ക്ലൈ കീ ശ്വേച്ഛക്കീരയക്കിലും, ഇംഗ്ലീഷ് കാർ അജയ്യമായ ബഹുമാനക്കീക്ക മുമ്പിൽ മുട്ട മന്ദിരമെന്നായിരുന്നു ആവ കൊട്ടാരത്തിലെ വിശ്വാസം. അവരുടെ രാജാവു്, ചീറാഗോദ്രു് മുതലായ ചില ഡിസ്ട്രിക്ക് റൂക്കൾ തന്നെള്ളെടുത്തായ ആരക്കാൻ പ്രദേശത്തിന്റെ ഭാഗമാകയാൽ, അവകൾ ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്ത്യാക്ക സ്വനിക്കാർ വിട്ടുകൊട്ടക്കണ്ണമന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് കർക്കടക്കിലേക്കു് എഴുതി. അതു് ശരിയല്ല, എന്ന ഫോറ്റും സിന്റെ വിനിയാനപ്രിതമായ മറുപടി കിട്ടിയപ്പോൾ അയാൾ അടങ്കിയിരുന്നു.

1822—അവരുടെ മഹാബാലി (സർവ്വസൈന്യാധിപൻ) കീഴിലുള്ള ബഹുമാപ്പട്ടാളം ആസ്സാം അകുമിച്ച കീഴടക്കി.

1823—ആരാക്കാൻ തീരത്തുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് ഓഫീച്ചായ ഷാപ്പറി അവർ പിടിച്ചുടക്കി, അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ചെറിയ കാവൽ സേനയെ നശിപ്പിച്ചു. അമേരിസറു് ബഹുമാനര പുറത്താക്കാൻ ഒരു സൈന്യത്തെ അയച്ചു. വെറും കടക്കുന്നുണ്ടാരെപ്പോലെങ്ങയാൾ വിചാരിച്ചിരുന്ന കരക്കാരെ രോഷ്ടിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു അയാൾ വിനയപൂർണ്ണം ആവരാജാവിന്നുചെയ്തു.

1824—ജാവവരി—ബ്രിട്ടീഷ് സംരക്ഷണാധികർ (അയിരുന്നു) കച്ചാറിൽ ദാർബല്യത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ട ബഹുമാനര ആ പ്രവിശ്യ അകുമിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളം അവരെ തോല്പിച്ചു മണിച്ചുരുത്തുക്കുത്തനു ചാടിച്ചു. ആസ്സാം പിടിച്ചുടക്കവാനും റിസ്റ്റിൽ മുതലായ ബഹുമാനരുടെ സ്ഥലം നാൾ പിടിച്ചുടക്കവാനമായി രണ്ടു പട്ടാളം കർക്കടയിൽനിന്നു് അയക്കാപ്പെട്ടു.

1824—സമരം തുടാതെത്തനു റംബുണ്ട് പിടിച്ചുടക്ക ചെപ്പെട്ടു. കാവൽസേന ഉർഭാഗത്തേക്കു് ചാടിപ്പോയി. പഞ്ച

യേറ്റത്തിന്റെ നായകനായിരുന്ന സർ അർച്ച് എബാർഡ് ക്യാംപേൽ അതുപൊലെതന്നെ അട്ടന്തട്ടത്തെ ചില ചെറിയ കോട്ടകൾ പിടിച്ചുടക്കി, കുറെ കാലതേങ്ങ നീണ്ടുനിന്ന നിരോധനത്തിന്റെശം “കെമൻവൈസ്” (രഘുണിൽനിന്ന് നാലുനാഴിക അക്കലെ) കരസ്ഥമാക്കി. കാലാവസ്ഥ ചുട്ടേറിയതാകയാൽ അയാൾ ദൈനന്ദിനത്തെ താമസിപ്പിച്ചിരുന്നതു് റംസ്റ്റൺ പാളയത്തിലുണ്ട്. സാധനങ്ങളുടെ ഒന്ന് ലഭ്യമുള്ള പട്ടാളപാളയത്തിൽ കോളറ പൊട്ടിപ്പറപ്പട്ടി.

1824—ഡിസംബറിൽ 60,000ത്തിന്റെ ഒരു ദൈനന്ദിനത്തെ നോട്ടുടി മഹാബഗുള ക്യാംബൈലൂപ്പിന്റെ ദൈനന്ദിനത്തെ അടക്കമിച്ചു. ഉണ്ട് പ്രാവശ്യം ഇംഗ്ലീഷുകാർ അയാളെ തോല്പിച്ചു. അയാൾ “ധോണാബ്ദ്യ” വിലേക്കു മണ്ണും. ഇംഗ്ലീഷുകാർ അയാളെ പിൻതുടന്നു് ആ സ്ഥലം വളഞ്ഞു.

1825 ഏപ്രിൽ—ഒരു റോക്കറു് ഏറ്റു മഹാബഗുള മരണമണഞ്ഞു. ധോണാബ്ദ്യവിലെ കാവൽസേന കീഴടങ്ങി. ക്യാംബൈൽ മുന്നേറി ഒരുരാറര വെടിപോലും പൊട്ടിക്കാരു, പ്രോം (അമ്പവാ പ്രാ) എന്ന സ്ഥലം പിടിച്ചുടക്കി. അസ്സാംസമരത്തിന്റെ ഫലവും പ്രതീക്ഷിച്ചു് അവിടെ ക്യാസ്പുചെയ്തു. ആസ്സാമിലേക്കു് കേന്തൽ റിച്ചുസർസ്സും നീറ്റി അധിനതയിൽ അയച്ചിരുന്ന ദൈനന്ദിനം രംഗപുരവും സിൽഹരും കീഴടക്കി; ബമ്മാക്കാരെ ആസ്സാമിൽനിന്നു് തുരത്തി ജനറൽ മക്സീന്റെ കല്പന അനുസരിച്ചു് വീണ്ടും മുന്നേറി.

1825 മാർച്ച്—ആരക്കാനിൽ തുടി, വളരെ ഡീരുത ദേശ നിരോധനം നടന്നിരുന്ന മലകൾ കടന്ന വിജയിക ഇംഗ്ലീഷുകാർ മെതാനത്തു് പ്രവേശിച്ചു; ആരക്കാനി നീറു തലസ്ഥാനത്തു് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ആവക്കാട്ടാരങ്ങളു മായുള്ള മാലുമ്പുസ്ഥാനങ്ങൾ വിഹലണ്ടായി.

1825 നവംബർ—ക്യാംബൈൽ ആവയിലേക്കു് മാർച്ച്

ചെയ്യ. ശരൂ അയാൾ എത്തുന്നതിനുപുതനെ പലായനം ചെയ്യിതന.

1826 ഫെബ്രുവരി—നില്ലായക്കണ്ണളായ രണ്ട് സമർ ണ്ണർ. ബന്ധകാർ അനൈപ തോറു. ആവയിൽനിന്ന് രണ്ട് ദിവസം യാത്രചെയ്യു ഇംഗ്ലീഷ്‌കാർ “യണ്ടാബോ”യിൽ എത്തി. ബഹ്മാരാജാവു് കീഴടങ്ങി.

1826—ബർത്തുമായി സറി. ബർമ്മാരാജാവു് ആലൂം, ദയ (ടെല്ലുറാമിലെ ഒരു പ്രബിശ്യ) ടെല്ലുറാം, ആര ഷാനിന്റെ ഒരു ഭാഗം, ഇതെല്ലാം കുപനിക്ക വിച്ചേകാട്ടു. കൂപാർ പ്രബിശ്യയിൽ ഇംപെട്ടകയില്ല എന്ന് വാദാനം ചെയ്യു; യുദ്ധച്ചിലവിലേക്ക് ഒരുപാടം പവൻ നൽകാമെന്നും, ആവയിൽ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് റസിഡന്റിനെ അംഗീകരിക്കാമെന്നും ഏററു.

ആദ്യത്തെ ബഹ്മായുദ്ധം (1824-1828) മുലം ഇംഗ്ലീഷ് ഗവൺമെന്റിനു 13 ലക്ഷം പവൻ ചിലവായി. ഇംഗ്ലീഷിൽ വലിയ ഔദ്യോഗിക്കും.

1824 കേരളാബർ—(യുദ്ധകാലത്തു്) റക്കണിൽ പോകുവാൻ ബാരക്കുറിൽ താവളമടിച്ചിതന നാട്ടകാരന്ദതൊയ 47.ാംബംഗാർക്കാലാർപ്പണ പരസ്യമായി ലഹരിക്കു് ഒരുണ്ണി.

1826-ൽ.—യുദ്ധം അവസാനിക്കാറായപ്പോഴും അതേ സ്ഥലത്തുനെ വീണ്ടും പട്ടാളലഹരി.

1826 ജനവരി—അജയുമെന്ന വിചാരിച്ചിതന ഭാരതപുരംകോട്ട കോസർമ്മിയറിന്റെ കീഴിലുള്ള സെസന്യം ആകുമിച്ചു. ആ സ്ഥലത്തെ ആദ്ദീമനിവാസികളായിതന ജാരുകാർ ഉണ്ടാക്കിയതായിരുന്ന അതു് (മുഗ്രിസാമുജ്യ ത്രിന്റെ അധികാരത്തിനുശേഷം). 1826-ൽ അക്കാലത്തു് അവിം ഭരിച്ചിരുന്നതു് കുഞ്ജാസാലനാണ്. അയാൾ അതു് രാജ്യത്തിന്റെ ശരിയായ അവകാശിയായിതന ബലദേവ

സിംഗിൽനിന്മ് (രൈപ്പതലായിരുന്ന) തട്ടിപ്പറിരുച്ചുത്തരായിരുന്നു. സിംഗിൽനിന്മ സഹായികൾ ഇംഗ്ലീഷ്‌സഹായമാവശ്യപ്പെട്ടതുനിശ്ചാണ് ക്യാംബെർമിയർ അയക്കേപ്പെട്ടു. ഭാരതപ്പും കീഴടങ്ങിയപ്പോൾ ദുർജ്ജാസാലിനെ തടവുകാരനായി പിടിച്ചു ഇംഗ്ലീഷുകാർ അധാരേ ബനാറി സിലേഡൈച്ചു, ബലദേവസിംഹരെ ഇംഗ്ലീഷ്‌സംരക്ഷണയിൽ സിംഗാസനാരോഹണം ചെയ്തു.

1827—ബർമ്മ യൂഡിനീനെ സംബന്ധിച്ചു അമേർസറിന്റെപ്രളവിനു പാർലിയമെൻറിനുനിന്മ നാഡിപ്രകടനം. അധാരേ പ്രളവാക്കീ—അധാർ ആ ഫെബ്രുവരിയിൽ ഇംഗ്ലീഷീലേക്കു മടങ്ങി.

വില്യും ബൈൻറിക്കപ്പളവിന്റെ ഭരണം

1825—1835

1828 ജൂലൈയ് 4—ബൈൻറിക്ക് കർക്കട്ടയിൽ. ഫോയപുരമെന്നാൽ രാജപുത്രസംസ്ഥാനത്തിൽ അവിടെത്തെ വിപുവനേതാക്കന്നാരുടെ അഭീഷ്ടത്തിനെന്നതിരായി, മാനസിംഹൻ്റെ ഏനൊരാളേ അവിടെ രാജാവായി ഇംഗ്ലീഷുകാർ പുനഃപ്രതിഷ്ഠചെയ്തു.

1826—ഗ്രാളിയോർ, സ്വന്തം പുത്രനോ, ദത്തമകനോ ഇല്ലാത്ത ദഖ്ലത്ത്‌റാവ്‌സിസ്യ അന്തരിച്ചു. ബൈൻറിക്ക് അധാരുടുടെ ഭാംഗ്യോട്ട്—റാണി—യോട്ട് ഒരു പുത്രനെ ദത്തച്ചക്കവാനാവശ്യപ്പെട്ടു. അധാർ എററാവും അടുത്ത ബന്ധവായ ഒരു പുത്രശ്ശനെ—ആലി-ജാ, ജൈക്കോജി സിസ്യ ദയ സ്വീകരിച്ചു. 1833-ൽ അഫാർ റാണിയുമായി പോർ

ചെയ്യ. ബൈൻറിക്ക് ഭരണം മുഴവനം അയാൾക്ക് വിട്ടുകൊട്ടുവാൻ രാണിയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

ജയപുരത്തിൽ മന്ത്രി, രാജാവിനേയും അയാള്ളടെ അമ്മയായ മഹാരാജാണിയേയും വിഷ്ണങ്കാട്ടത്തു് കൊന്ന സിംഹാസനം കയ്യുറി. ഗ്രീട്ടിംഗ് റസിഡൻസ് ലൂടപെട്ടു് രാജവംശത്തിലെ ഏകാവകാശിയായ ഒരു പെപ്പൽവിനസിംഹാസനത്തിലുാക്കി. അയാൾക്ക് പ്രായപൂർത്തി വരുന്നതുവരെ റസിഡൻസ് ഭരണാഭാരം കയ്യുറു.

1834—കൗയ് എല്ലാ നീക്കതിയും വിച്ചന്നീയിരുന്ന ശൈലിലെ രാജാവിന്റെ ദുർഭരണങ്ങളുപരി മിസ്റ്റർമാഡ്വാക്ക് ഒരു അനേപച്ചണം നടത്തി. ഗവൺമെന്റ് ജനറൽ രാജാവിനെ നീഷ്ട്ടുമായി താങ്കിരുചെയ്യു.

1820—ഭോപ്പാൽ—ഭോപ്പാലിലെ രാജാവു് മരിച്ചു. വിധവയായ സിക്കന്ദർ ബൈഗമാൻം രാജ്യം ഭരിക്കാൻ തുട്ടണിയത്തു്. ശരിയായ അവകാശി—മതമകൻ 1835—ൽ ബൈൻറിക്കിന്റെ സഹായമാവശ്യപ്പെട്ടു. ബൈൻറിക്ക് ലൂടപെട്ട അയാളെ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്തിച്ചു. (ഈ പ്രോം രാജ്യം ഭരിക്കുന്ന ബൈഗം ആ രാജാവിന്റെ പുത്രിയാണ്)

1834—കുർഗ്—ബൈൻടിക്ക് കുർഗ് പിടിച്ചുക്കൈ (ദക്ഷിണമലബാർ തീരത്തു്) 1820—ൽ ബൈറരാജ രാജാവായി. അതുമായി തന്റെ ബന്ധുക്കളെ മുഴവൻ കുട്ടക്കാല ചെയ്യു. 1834—ൽ പിറരാജ കമ്പനിക്കെതിരായി മുദ്രപ്രവ്യാപനം നടത്തി. മദ്ദിരാശി പട്ടാളം അയാള്ളടെ തലസ്ഥാനം കയ്യുറിയുപ്പാർ അയാൾ എല്ലാം (ദ്രോഗർ) വിട്ടു് ഓടിപ്പോയി. രാജവംശരായ വേറെ സന്തതികൾ ലൂലാതിരുന്നതിനാൽ ലുംഗീഷ്ട് കാർ രാജ്യം പിടിച്ചുക്കൈ.

കൂട്ടാർ 1830—ൽ അതു് പിടിച്ചുക്കൈപ്പെട്ടു. ബുമ്പാമുദ്രകാലത്തു് അതു് പ്രീടിഷ്ട് സംരക്ഷണഫിലാഫിരുന്ന,

1830-ൽ രാജാഗോവിന്ദചന്ദ്രൻ അന്വചത്യനായി അന്തരീക്ഷം.

മെമ്പുർ 1811—യുവാവായ രാജാവു് (1799-ൽ പഴയ രാജവംശത്തിൽപ്പെട്ട 5 വയസ്സായ ഒരു കുട്ടിയെ ബാല്യകാലാൺകിൽ പുരാണയും നിശ്ചേരത്തിനു വിധേയനായി വെല്ലും രാജാവായി അഭിഭ്രഷകം ചെയ്തിരുന്നു.) പ്രായ പുത്തിയായപ്പോൾ പുരാണയും പിരിച്ചവിട്ടു്, വജനാ മുത്തടിച്ചു്, കടത്തിൽ മുകുടി, കഷ്ഠകരെ ആക്രമപരമായി ഫ്രോഹിക്കകയാൽ 1830-ആയപ്പോഴും രാജ്യത്തിൽ പക്ഷത്തിലും ലഹളക്കും സന്നദ്ധമായി. ബ്രിട്ടീഷ് കാർ ബഹളം തുക്കി മെമ്പുർ ഒക്കക്കലാക്കി. രാജാവിനു 40,000 വാനം നികത്തിയുടെ 5-ൽ ഒരു ഭാഗവും കൊല്ലുത്താൽ ചെൻ ഷനായി നൽകപ്പെട്ടു്. ഭൂനികതി വല്ലിച്ചപ്പോൾ ഈ അവസാനകാഗം ദീമാഖ ഒരു തുകയായിത്തുറിന്നു. (അങ്ങിനെ രാജ്യം പിരിച്ചടക്കി അവിഭാഗം സ്ഥാനത്തെചുരുക്കാക്കിയ രാജാക്കന്മാർക്കും മകൾക്കും ചെൻഷ്യൻ കൊടുക്കുന്നതിൻറെ ഫേരിൽ ഇന്ത്യീഷ്യൻ കാർ സാധ്യ ഹിന്ദുക്കളുടെ മേൽ മന്ത്രപരമായ നികത്തിഭാരം ചുമതാണ്).

ലഹളകൾ: കോളിഡു്, ഡിക്കാർ മുതലായ കാട്ടജാതിക്കാരരംഗങ്ങൾ, ബംഗാളിക്കൻറെ തൈക്കു-പട്ടിഞ്ഞാറൻ ഭാഗങ്ങളിലും, റാംപ്രസ്തുർ, പാൽമേര, ചോട്ടാ നാഗപുർ എന്നിവിടങ്ങളിലുള്ള സന്താർവംശങ്ങളുടെ ഇടയിലും, ബാങ്കുറയിലെ ചോറമാരരംഗങ്ങൾ ഇടയിലും ലഹളകൾ—കുട്ടിക്കാല ചെയ്യവയ്ക്കു് അമർച്ചുവരുത്തി. കർക്കടക്കരിക്കെയുള്ള ബാരാസാറിൽ ഭയക്കര അസ്പദാസ്ഥ്യം, ടിമീറിക്കൻറെ നേരുത്പത്തിൽ മത്രാസരായ ഇന്ത്യീഷ്യകളും ഹിന്ദുക്കളും തക്കിൽ രക്തപക്കിലമായ കലാപം. ബ്രിട്ടീഷ് സേനകൾ വിസ്തൃതക്കാരിക്കളെ അമർച്ചുവരുത്തി.

1827—അമർസാറുപ്പള്ളും, (ലാഫോറീല സിംഗർ

മെന്ന) രണ്ടിത്‌സിംഹനമായുള്ള വിലാസങ്ങൾ. 1831-ൽ വില്യം ബൈൻഡിക്കം അതുതന്നെ ചെയ്തു. (സററ്റ്‌ജിലെ ഡർബാർ.)

1832 സീൻഡിലെ അമീർമാത്രമായി കച്ചവടാവധ്യ രത്നാളം സന്ധി അതിനെ തുടർന്ന് രണ്ടിത്‌സിംഹൻറ സഹകരണത്തോട് സററ്റ്‌ലാജ്ഞ, ഇൻഡ്യയും നാവികഗതാ ഗതത്തിന് വിച്ചുകൊടുത്തു.

സിംഗിൾബെത്തെ പാക്തിയായി ചുത്തകിയത്രകൊണ്ട് ബൈൻഡിക്കം കൽക്കട്ടയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാത്രമായി വഴക്ക്. സതീ നീതിലൂക്കൽ—നീയമപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ— തൃപ്പി ഏപ്പാട് അവസാനിപ്പിച്ചു. നീതിയും നീയമപ്പും— 1835-ൽ നാട്ടകാക്കവേണ്ടി കൽക്കട്ടയിൽ ബൈൻഡിക്കം ഒരു മെഡിക്കൽ കോളേജ് സ്ഥാപിച്ചു.

1833—വടക്കെ-പട്ടാത്താറൻ പ്ര പദ്ധതിൾ ഒരു പ്രത്യേക പ്രസിഡന്റിയാക്കി അവർക്ക് ഒരു പുതിയ (സുപ്രിം) കോടതിയും, അലപദബാറിൽ ഒരു റവന്യൂ ബോർഡും നൽകപ്പെട്ടു. ഈ സ്ഥലങ്ങളെ ഭേദരേണം 30 കൊല്ലേറേക്കു് നിജപ്പെട്ടത്തി (രോബർട്ട് ബോർഡായിരുന്ന ഈ പണ്ടി മുട്ടെ സംഘടകൻ നീതിന്റെനായികാരിയും.)

ബഹനിൻസ്റ്റർ ആൻറ് ഓറിയൻറൽ കമ്പനി. ചെക്കട്ടിവഴി ആവിഗതാഗതമായ്ക്ക് തുടങ്ങിയതോടെ ഇംഗ്ലണ്ടം ഇന്ത്യയും തമിലുള്ളതു അകലശ്വരിൽ ഒരു മാസത്തെ സമയം ലാഭം കീഴ്തി. 1842-ൽ സമുപ്പിതമായ ആ കമ്പനിക്ക് കൽക്കട്ട റബ്ബേണ്ടർജിസ്റ്ററും ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെയും സഹായം കീഴ്തി.

1833—ചുർലിമെൻറ് നടപടികൾ: പരിഗണയും ചാർട്ടറിൻറ കാലാവധി തീർന്ന്, അതെ കാര്യങ്ങളെളുക്കരിച്ചു വീണ്ടും ചാർച്ചയോലയുള്ള ചാർക്കൾ. (ഈ ശതവരം) സ്വത

ആബാണിജ്യ പാർപ്പിക്കാണു് മുൻഗണനാ ചെചനയുമായുള്ള വ്യാവസായികബന്ധം എല്ലാവക്കമായി വിചേരകാട്ടത്തു. അഞ്ചിനെ സ്വന്നകാര്യവാണിജ്യത്തിൽ കമ്പനിക്കേണ്ടായിരുന്ന ക്രഷകാവകാശം നശിച്ചു. പാർലിമെൻറുന്നടപടികൾ പുകാരം, വടക്കു-പടിനേത്താറൻ പ്രവിശ്യകളുടെ ഒരു പുതിയ പ്രസിധൻസി-നാലാമത്തെത്തത്തു്-ഉടലെടുത്തു. വേം ഒരു ആക്കു് ഗവൺമെൻ്റ് ജനറലിനും കൗൺസിലിനും, ചെറിയ പ്രവിശ്യകളിലെ സ്വയംഭരണകാര്യത്തിൽ തുട്ടത്തും ഇടവും വാന്നുള്ള അധികാരം നൽകി. ഫ്രാദ്വാരിക ഗവൺമെൻ്റ് കൗൺസിലുകളോ, നിയമനിക്ഷാണാധികാരങ്ങോ ഇല്ലാതായി. എല്ലാ ജനഞ്ചർക്കും ഏല്ലാ കോടതികളിലും കക്ഷികൾ യുദ്ധാവ്യാസമാരാക്കു നാട്ടകാരാക്കു, അവരെ സംഖ്യാജീച്ച നിയമനിക്ഷാണം ഗവൺമെൻ്റുടെ അധികാരത്തിലായിരുന്നു. ഇന്ത്യക്ക മുഴുവനും ബാധകമായതരത്തിൽ ഘൃഷ്ണുവമായ ഒരു നിയമസംഹിത തയാറാക്കവാനുള്ള സാഡ്യതകളെ കുറിച്ചുരായുംബന്നായി ഒരു കമ്മിററിയെ നിയമിച്ചു.

സർ ജോർജ്ജ് മെററുകാൽഹു് താൽക്കാലിക ഗവർണ്ണർ ജനറൽ (1836—1842)

താൽക്കാലികമായ നാമനിദ്ദേശം ചെയ്യുപുട്ടിരുന്ന അധികാർ അന്നു് ആറുമുണ്ടായിലെ ഗവൺമെൻ്റുരായിരുന്നു. ഡയറക്ടർമാത്രം കോർട്ടു് അധികാരം ശരിയായ തവണ്ണും ജനറൽ ആശ്വാസ് പാർലിമെൻറിനോടു് ആവശ്യപ്പെട്ടു. പക്ഷേ

മന്ത്രിസങ്കേ “നിയമനാധികാരം സ്വന്തമായിത്തന്നെ വെങ്ങുണ്ടനു” നിർബന്ധമായിത്തന്നു. അവർ ആ സ്ഥാനം ഫേയ് റംസ്-ബറീ പ്രസ്താവിനു തൽക്കീ. ചക്രവർത്തിയും പുരോഗ്രാമത്തിനുമുമ്പു ദിനതിനുമുമ്പുതന്നെ വിളുകൾ ഭോരികളുടെ സ്ഥാനം കയ്യേരു. നിയന്ത്രകബോർഡിന്റെ പുതിയ പ്രസിദ്ധണായ സർ ജോൺഫോബുംഹാസ്, ഫേയ്-റംസ്-ബറീ പ്രസ്താവിന്റെ നിയമനബന്ധത്തെ റദ്ദ്-ചെയ്തു” ആകുംലാൻഡ് പ്രസ്താവിനെ തൽസ്ഥാനത്തു “നിയമിച്ചു.

1835—മെററകാൽഫേ ഇന്ത്യയിലെ പ്രസ്തുതിപ്പണ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രഖ്യാപിച്ചു. അതു ഇന്ത്യാ ഹാസിലെ ഡയർക്കാറ്റ് ഗ്രൂപ്പിംഗ് പ്രിമീഷ്. ഇന്ത്യയിലെ ഇംഗ്ലീഷ് ഉദ്യാഗസ്ഥരാതിർവ്വെച്ചു എറററവും പ്രാഘിനായിത്തന്നു അയാളോട് (കോർട്ട്) തീരെ കക്ഷാന്മായി ചെത്തമാറുകയാൽ, ആകുംലണ്ട് ഇന്ത്യയിൽ എത്തിയെ തുടങ്ങതന്നെ അയാൾ സിവിൽ സർവീസിലൂള്ള തന്റെ ഉദ്യാഗം രാജിക്കൊടുത്തു “ഇംഗ്ലീഷ്കിലേക്കെ മട്ടേണ്ടീ.

ആകുംലണ്ട് പ്രസ്താവിന്റെ രേണു 1836—1842

1836-മാച്ചു 20—ആകുംലണ്ട് കൽക്കട്ടയിൽ വന്ന രേണും എററററച്ചത്തു. തുടക്കംതന്നെ (ഓൺമേർസ്റ്റുണ്ട് ഇപ്പറേശൻപ്രകാരംമുള്ള) അഫ്-ഗൾ യുദ്ധത്താട്ടുട്ടിയാണ്.

അഫ്-ഗൾ വംശത്തിൽ: 1759-ൽ അഹമ്മദ്-ഷാ ദുരാണ്ടി യൽഹാ കീഴടക്കീ. 1761-ൽ അയാൾ മരാത്തർക്കെ തിരായി ദേശരമായ പാനിപററു യുദ്ധം നടത്തി. (അ

യാർ, അസ്സുലി അമവാ ഡുരാണി അഹമ്മറൻ വംശത്തിലെ പ്രധാനിയായിരുന്നു.) 1701-ൽ അഹമ്മഗാനിസ്സുഡൈലേക്ക് മടങ്ങിയ അഹമ്മദ്‌ഷാ ദുരാണി കാമുളിൽ * ഭരണം ന തന്നീ. 1773-ൽ അയാളുടെ മരണശേഷം മകൻ ടിരുർഷാ (1773-1792†) അയാളുടെ കീഴിൽ ബാരക്സായി കട്ടംബും അഭിപ്രായി ഫൂചിച്ചു. അവരുടെ ഒരു തലവനായിരുന്ന “പായിൻധാവാനാ”യിരുന്ന ദുർബലനായിരുന്ന ടിരുർഷാ യുടെ മന്ത്രി. ടിരുർ രാജകുർ കുപിതനായി ബാരക്സായി കൗള കറിനമായി ഉപദേശിക്കുകയാൽ അവർ ലഹരിക്കാരായിരുന്നു. അപ്പോൾ ടിരുർ പായിൻധാവാനെ പീടിച്ചു കൊന്ന കളഞ്ഞു. ബാരക്സായികൾ, സാദോസായികളോട് (അ ണ്ണിനെന്നയാണ് “രാജവംശത്തെ വിളിച്ചുപനിരുത്തു്.”) പ്രതികാരം ചെയ്യുമെന്ന ശപമം ചെയ്തു. മരണാനന്തരം സിംഹാസനം ടിരുവിശ്വനാട് മകനിൽ ലഭിച്ചു.

1792-1802—സാമൻഷാ: ഇന്ത്യൻ അതുതീയിലെ യുദ്ധ പ്രകടനങ്ങൾ കൊണ്ട്[‡] അയാൾ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അ പ്രീതി സന്ധാരിച്ചുിരുന്നു. ഹിന്ദുസ്ഥാനിനെ സംബന്ധിച്ച അയാളുടെ അഭിലാഷങ്ങളെ ബാരക്സായികളും സ്വന്തം സഹോദരരംഗംകൂടുടെ തക്കത്തിൽ. അവരിൽ നാലുപേരും

* മാർക്കു[‡] ഉപോക്തവലക്കായി എടുത്ത പുസ്തകത്തിൽ ഒരു തെററു പററിയാട്ടണ്ണു. അഹമ്മദ്‌ഷാ രോച്ചത്രം മരിച്ചതു കാണ്യഡാ റിത്തനെന്നയാണ്.

† 1793 കേംബ്രൂഡ് ജിമിസ്സുറി ഓഫ് ഇന്ത്യ.

‡ മാർക്കു[‡] ഉപയോഗിച്ച പുസ്തകം തീരുമാനിക്കുന്നതിലെ ഒരു തെററു മരണശേഷം പായൻധാവാർ സാമനെ രാജാവാക്കി. ഇതു സ്വാധീനശക്തിയുള്ള ഒരു മന്ത്രിയെ ശിവിവാക്കാൻ വേണ്ടി സാമൻ അയാൾ കൊന്നു. അതാണ് ബാരക്സാ സായികളും സാദോസായികളും ശത്രുതയെ ഉംതിക്കണ്ടിച്ചതു്. ‘മഹാരാജാശ്രീ’ ഹിസ്സു റി ഓഫ് ദ അഫ് ശൻസ്. കേംബ്രൂഡ് ജിമിസ്സുറി ഓഫ് ഇന്ത്യ.

അതിൽ ചില പക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.—എജാ ഉർഫൂർക്ക്—മുഹമ്മദ്—ഹിറോസ്—കൈസർ—ചായിൻഡാവാൻ പിൻതു സീൻ ബാറക്സിസായികളുടെ നേതാവായതു് അധികാരിക്കുന്ന മന്ത്രി ഫാദും തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ.

1801—സാമൻ (ഷാ) ഇന്ത്യയെ ആകുമിക്കുവാനുള്ള വഴി പെഷിവാറിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ ഫാത്തെവാൻ സാമ കുറ സഫോറതനായ മുഹമ്മദിനെ സ്പാധീനിച്ചു് ഇഡാ ലോചന നടത്തി സപ്റ്റം കൊടി ഉയർത്തി, കാൻഡാർ പിടിച്ചുടക്കി. പുതിയിൽ തിരിച്ചെല്ലാത്തിയ സാമനെ പിടിച്ചു്, അധികാരിക്കുന്ന കണ്ണകൾ കുത്തിപ്പോട്ടിച്ചു് തബവിൽ ഇട്ടു. ആ നിലയിൽ ആന്തുരിതനായി അധികാർക്കു കുറ അധികം കാലം കഴിക്കേണ്ടിവന്നു. ശരിയായ അവകാശിയായ എജാ ഉർഫൂർക്ക് ഉടനെത്തന്നെ കാബൂളിലേക്കു് മാച്ചുചെയ്തു. പ്രക്ഷേ ഫാത്തെ അധികാരി തോല്പീച്ചു്, സിംഗാസനത്തിൽ 1802—1808 *—മുഹമ്മദ്-ഷായെ കയറ്റി. ആ സമയ തു് ഹിറോസ് സാഡോസായികളുടെ സഹലങ്ങളായ ഫീററും—കൈസർ കാൻഡാർക്കാരും പിടിച്ചുടക്കി.

1808—കാബൂളിലെ നിരവധി ഡുനണി പ്രഭുക്കാനു ദേ ഫ്രോസാഹനം മുലം ഷാഎജു മടങ്ങിവന്നു; കയ്യേ റാക്കാരെ തോല്പീച്ചു്, ഏല്ലാവർക്കു മാച്ചുകൊടുത്തു്. സഫോറതനാരെ കാൻഡാർക്കാരിലെയും ഹിററാറിലേയും റവണ്ടീർ മാരാക്കി. ഫാത്തെവാൻ തടവുചാടി ആദ്യാ കൈസരു മായി യോജിച്ചു് ഇഡാലോചന ചെയ്തു. പുതിയെയായ ലഘുലക്കു കൂളിമൊത്തക്കി—പ്രക്ഷേ അധികാർ ഫാംജിതനായി. കൈസർക്കു മാച്ചുനൽകുപ്പു്. ഫാത്തെവാൻ പിന്നീടു് ഷാമുഹമ്മദിനു മുത്തമകനായ കമ്രാൻ പേരിൽ വിസ്തൃതമണ്ണാക്കി ചതീയായി കൈസരിൽ നിന്നു

* 1800—ബർത്തു.

കാൻഡാർ പിടിച്ചെടുത്തു. ഷാഷ്ജ വിസ്മയം അമർത്തി വീണ്ടും കലാപകാരികൾക്കു മാപ്പുകൊടുത്തു. ഹാത്തേവാൻ കൈസരു വീണ്ടും ലഹളക്കു നേരുത്തപം നൽകവാൻജീജി പ്രചോദനം നൽകി; അവർ പെശവാർ പിടിച്ചു. ലഹളക്കാർക്ക് പരാജയവും മാപ്പും. ഹാത്തേവാൻറെ പുതിയ കലാപം വിജയത്തുലാളിത്തമായി. ഷാഷ്ജാ പലായനം ചെയ്യുവാൻ നീർബന്ധിതനായി. (1810-ൽ) അയാൾ കാഷ്മീരൽ ടെച്ചു പിടിക്കപ്പെട്ടു. അവിംഗന ഗവൺർ ഷാഷ്ജയുടെ പഞ്ചാംഗാധിക്രമ കോഫിനും റത്നം പിടിച്ചുപറിക്കുവാൻ ശുമിച്ചു. ഷ്ജ പിന്നീടു് അഭ്യും പ്രാപിച്ചതു് റണ്ടിത് സിംഹത്തെന്നും അടുക്കലാണ്. അയാൾ ആദ്യ മെല്ലാം സൗഹ്യദാന്തരാച്ചക്രി പെത്തമാറിയെങ്കിലും പിന്നീടു് അകുമ്പാരമായാണ് വത്തിച്ചതു്. അയാൾ കോഫിനും അപഹരിച്ചു. ഷ്ജ മുഖിക്കാനയിലേക്കു ഒളിച്ചേടും, അവിടെ ഒരു പുതിയ സൗഹ്യ ന്തിനെ കിട്ടി. രാജാക്കിന്നോവാൻ. പിഹലമായി കാഷ്മീർ ആകുമിച്ചുനോക്കിയതിനശേഷം അയാൾ ലുഡിക്കാനയിലേക്കുതന്നെ മണ്ണീ,

1816—എമ്മദ്‌ഷാ; ദുർബലനം മൃദഗമായ ഭരണാധികാരി, ശരീരായ എല്ലാ അധികാരങ്ങളിലും ഹാത്തേവാൻറെയും ബാറക്കിസായികളുടെയും കയ്യിൽ. ഹാത്തേവാൻറെ ഒരു മുളയ സദ്ധാദരനായ ഡോസ്റ്റ് മുഹമ്മദ് അയാളുമായി, ബാറക്കിസായികളെ സിംഹാസനത്തിലേക്കുയെത്താനെത്തു പദ്ധതികൾ ആസൂത്രനം ചെയ്തു. പക്ഷേ അവർക്ക് ആദ്യം വേണ്ടിയിതന്തു് അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാൻ മുഴവനം ഒരു ദാളുടെ അധിനിവേശയിൽ വരത്തുകയായിതന്നു. അതിനുവർ ഫീറിനെ ആകുമിച്ചു. (അതു് അനു് ഫീറിസ്ഥാൻു് ഭരിച്ചിരുന്നതു്.) അവൻ ഫീറാറു് പിടിച്ചെപ്പും ഫീറിസ്ഥാൻ പലായനം ചെയ്തു. അയാളുടെ മരമകനായ കുറുക്ക് രാജക്കമാരൻ ബാറക്കിസായികളോട് പ്രത്യേകിച്ചു ഹാത്തേവാനോ

എ പ്രതികാര പ്രതിജ്ഞയെച്ചു. അയാൾ കാബുളിൽപ്പോയി, തന്റെ പക്കതി ഗ്രാന്തനായ പിതാവുംഷാ മുഹമ്മദിനോടു്, ഫറത്തവാൻറെ സംരംഭം ഒരു രാജഗ്രോഹമാണ് എന്ന പറഞ്ഞു് മലിപ്പിച്ചു, അയാളെ ആകുമെച്ചു. അയാളെ കാബുളിലേക്കു് പിടിച്ചുകൊണ്ടെച്ചല്ലവാനുള്ള അനവാദം സന്ധാരിച്ചു; അയാൾ അതനാസരിച്ചു പ്രഖ്യാതിച്ചു. മുഹമ്മദിനെൻറെ യും അയാളുടെ പുത്രൻ കുറുക്കെന്നും സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഹാതെവാനെ ഏററവും മുതീയമായ വിധത്തിൽ കശാഫ്പു ചെയ്യു. അപ്പോൾ എല്ലാ ബാറക്സായികളുടേയും സഹായത്തോടുള്ളി വലിയ ഒരു സേനാസമേതനായിവന്ന ഡോസ്സു് മുഹമ്മദ് കാബുൾ പിടിച്ചുടക്കി, മഹമ്മദിനെന്നും കുറാനെന്നും നിർജ്ജാസനം ചെയ്യു. അവർ ഹീററിലേക്കു് ഫീറോസിനെൻറെ സമീപത്തേക്കു് ഓടി. ബാറക്സായികൾ അഹ്‌ഗാനിറ്റുണ്ട് സാമ്രാജ്യം പിടിച്ചുടക്കി. ഡോസ്സു് മുഹമ്മദിനെ ശ്രീകാതെ ഹാതെവാൻ താഴെ കാണിക്കുന്ന സഖ്യാദരങ്ങാണ് തുടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പെഷബാർ പിടിച്ചുടക്കിയ മുഹമ്മദ്, (മുത്ത സഖ്യാദരൻ) അസിംബാൻ, അയാൾ കാബുളിലേക്കു് മാച്ചുചെയ്യു, ഡോസ്സു് കുട്ടം ബാത്തിൻറെ തലവന്നന്നനിലയിൽ അതു് ആവശ്യ ഷൈട്ട് -- പർദിൽവാൽ-കോഹൻ ദിൽവാൻ. രഖർആലി വാൻ എന്നിവർ കാൽഡിഹാറും കിൽജികളുടെ സമലങ്ങളും പിടിച്ചു. ഡോസ്സു് മുഹമ്മദ് കാബുൾ അസ്സും വാന കൊട്ടത്തു് ഗസ്തിയിലേക്കു് മട്ടേണി. അസിംബാൻ പഴയ സാഡോസായി രാജഭംഗത്തിൽഷൈട്ട്, വെറും പാവമാത്രമായ അയുബ് രാജക്കമാരെ കാബുളിലെ ഷായാക്കി. ഡോസ്സു് മുഹമ്മദ് (അതെ രാജഭംഗത്തിൽ പിറന്ന) സൂൽ തന്താൻ ആലി എന്നവനെ എത്രസ്ഥാനാത്മിയാക്കി. അയുബ് സുൽത്താൻതന്തനെ വധിച്ചു. ഡോസ്സു് മുഹമ്മദും അസ്സും വാനം സിക്കകാക്ക്രതിരായി ഒരു ആകുമണ്ണത്തിനു സന്ന

ഖരായപ്പോൾ, അസ്സിവാൻ തന്റെ സഫോററൻ തന്നീ ക്ഷേത്രിരായി രണ്ടിത്‌സിംഹനമായി സവധം ചെയ്തിരിക്കു കയാണ് എന്ന മനസ്സിലാക്കും. അയാൾ ഭയാകൃതനായി ജലാലബബാദിലേക്കു ഓടിപ്പോയി. അവിടെവെച്ചു 1823ൽ മരണമടഞ്ഞു. രണ്ടിത്‌സിംഹൻ ദോസ്സു് അഫ്‌ഗാനി സ്ഥാനിരുന്നു യഥാത്മ ഉടമയായി. ഈ പരിശ്രമങ്ങൾക്കിടയിൽ കാർഡിഫാർ ബാറക്സിസായികൾ കാബൂൾ കീഴടക്കും. അതിനോടു യോസ്സു് മുഹമ്മദിന അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാൻ നൽകും. 1826-ദോസ്സു് മുഹമ്മദിന ബാക്കിയുള്ള അവകാശികളെ പരിശയക്കുന്നതുവരെ, പുണ്ണാധികാരം ലഭിക്കുയുണ്ടായില്ല. മിതമായി, നല്ലവാലെ രാജ്യം ഭരിച്ചു. മുരാണിവംഗാന്ത തക്കംവാൻ ആവുന്നവിധത്തിലല്ലോ പരിശുമിച്ചു.

1834—ഷാഷ്ജ-സിന്ധിൽ ഒരു സൈന്യത്വത്തെ ദേവരിച്ചു തന്റെ രാജ്യം വീണ്ടുട്ടുക്കാവാനുള്ള പുതിയ ശുമാരി നടത്തി ദിയാസ്സു് മുഹമ്മദിനോടു് അസൂയ തോന്തിയ അയാളുടെ മിക്ക സഫോററന്മാരുടെ സഹായസഹകരണം നേരിച്ചും മുക്കാര്യത്തിൽ അയാൾക്കണ്ടായിരുന്നു.

1834—ഷുജക്ക് പ്രതീക്ഷിച്ചവിധം വിസ്ത്രാബ്ദവിൽ കുറിക്കിനിന്നു സഹായം ലഭിച്ചില്ല. രണ്ടിത്‌സിംഹൻറെ സഹായത്തിനു വളരെ അധികം വിലക്കാടുക്കേണ്ടിയിരുന്നതുകാണ്ടു് ഷുജക്ക് അതു് ഉദ്ഘക്ഷിയേണ്ടിവനു. ഷുജ അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലേക്കു മാറ്റുന്നവയു് കാർഡിഫാർ അകുമിച്ചു. പക്ഷേ ധരിതയേം നഗരം ആകുമ്പണം ചെറുത്തുനിന്നു. യോസ്സു് മുഹമ്മദ് സേനയേണ്ടത്തിനു കാബൂളിനിന്നു വന്ന ഷുജയുടെ പിന്നിൽനിന്നു വളരുതു. മുൻബലമായ ഒരു സമരത്തിന്റെപ്പേരം ഷുജ മുത്യകുംഭക്ക് പാലായനം ചെയ്തു. രണ്ടിത്‌സിംഹൻ മുഖ തന്നേനോക്കീ ചൊണ്ടവാൻ കീഴടക്കും. യോസ്സു് മുഹമ്മദ് രൈവന്നാശൻ

തിരാക്കി മതത്തിന്റെ പേരിൽ സമര പ്രവൃത്തിപനം നടത്തി, ഒരു വസ്തു ശ്രദ്ധയിൽ ദാനന്ദഹിച്ചു കൊന്നു. പക്ഷേ രണ്ടായിരുന്ന് സിംഗർ സേവനത്തിലൂള്ള ജനറൽ ഹാർബൾസ് എന്നായ അമേരിക്കൻ ഈ മുന്നോറത്തെ തട്ടം^ഈ; ഒരു കൂത്തെന്നനന്നിലൂൾ അഫ്ഫീറ്റർ പാളയാതിൽ കൂടുന്ന അവിടത്തെ ശ്രദ്ധയുമായി നല്ലപോലെ ഇടപെട്ടുകയുണ്ട്; പക്കതി പടപിരിഞ്ഞു നിരവധി വഴികളിലൂടെ പുറത്തുക്കു പോയി. ഡോസ്റ്റ്^ഈ കാബൂളിലേക്കെ മടങ്ങി.

1837 *—രണ്ടായിരുന്ന് കാഷ്മീരം മുൻ്ത്രാനം പിടിച്ചു. ഡോസ്റ്റ് എൻ്റെ പുത്രനായ മുഹമ്മദ്‌വാഖ് അയാൾ കൈത്തിരായ രണ്ടായിരുന്ന്-അതു^ഈ നിറ്റിച്ചുമായെങ്കിലും സ്വന്ന മത്യം വെള്ളിപ്പുചെന്തി.

ഡോസ്റ്റ്. അതിന്റെ മതമകൾ (ഹാത്തിആലിയും) അടുത്തതു^ഈ ശാമാരായി. പുന്ന്യത വളരെ അധികം അഭിവൃദ്ധിയിലേക്കെത്തിയും ഹാത്തിആലിക്കു രണ്ട് മാളായിത്തും-ഖാസാദയായ അബ്ദാസ്^ഈ മിർസയും, മുഹമ്മദും.

1834 †—അബ്ദാസമീർസ്^ഈ ഘൃഥനായ ഹാത്തിആലി തയ്യാറിനെ ആകുമിക്കാണ് പ്രഭോഡിപ്പിച്ചു. പക്ഷേ അക്കൗണ്ട് ഫോറത്തെ ആലി മരിച്ചു. (1834) അബ്ദാസ്^ഈ മിർസ (വയിക്കുപ്പും) മുഹമ്മദ്^ഈ സിംഗർഹനാരോഹണം ചെയ്തു. ടെഹറാനിലെ രജ്യൻ അംബാസിഡരായ സിമോ നിച്ചിന്റെ പ്രചോദനപ്രകാരം ഇംഗ്ലീഷ്യകാരരുടെ അഭിഭൂതത്തിനെതിരായി.

* കോംബൂഡിയാജി ഡാസ്റ്റ് ഫോഡുരി ഫോ ഇന്ത്യ 5-ാംവാള്യംപ്രകാരം കാഷ്മീർ 1819-ലും മുൻ്ത്രാൻ 1818-ലും ആണ്^ഈ പിടിച്ചടക്കിയതു.

† ശ്രദ്ധക്കുസിന്റെ എഹിസ്റ്ററി ഓഫ് പേരിസ്യ. ലണ്ടൻ 1921 പ്രകാരം 1833.

1837—ൽ ഹീറത്തിന്റെ നിരോധനയിൽ എപ്പേപ്പുകൂട്ട്. ഇപ്പോൾ ഹീറത്തിലെ ഒരു എന്നറയൈപ്പേപ്പുടനു കരുന്ന്, മുഹമ്മദ്‌ഷാ ചോദിച്ചു എന്നേരാ നികത്തി കൊടുക്കവാൻ വിസ്തൃതിയുതാണെന്നു കാരണം

1838—സെപ്റ്റംബർ —പേരംസ്യക്കാർ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അദ്ദോക്ഷ അനുസരിക്കാതെനന്ന നാട്യം സിൽ പിസ്വാഡി. പക്ഷേ ഹീററിലെ കാവൽസേനക്കുത്തിരായീ അവക്ക യാതൊന്നംതന്നെ ചെയ്യുവാൻ സാജ്ഞയായിൽനില്ല എന്നതായിരുന്നു പരമാത്മം. ഹീററിലെ കാവൽസേനയിലെ ഒരു യുഖാവായ ലഫ്രിനന്റെ “എൽഡ്രേഡ്” പോട്ടിംഗൽ തന്റെ മുദ്ദവെദ്ദേശ്യം വെള്ളിപ്പേപ്പുട്ടുണ്ടി.

1836—ഹീററിലെ പേരംസ്യൻ അങ്കുമണം ഒരു റഷ്യൻ തന്ത്രഭാണ്ഡ് എന്ന്, പേരംസ്യൻ കോർട്ടിലെ ബ്രിട്ടീഷ് മന്ത്രി, ഓക്ലാമ്പാരിനെ അടിയിച്ചിരുത്തു. അതുകൊണ്ട്,

1837—ആക്ലണ്ട് കൂപ്പററിൽ അലക്സാണ്ടർ ബേൺ സിനെ, അഫ്ഗാനിസ്ഥാനമായി ഒരു വ്യവസ്ഥായികസ്ഥാപി യും കൂടുതൽ ദുര്വാസയായ രൈക്കുറിയും ഉള്ളാക്കാനായി കാണ്ടളിലേക്കു പറഞ്ഞായിരുന്നു. കാൽഡ്യൂഡാറിലെ പ്രദക്ഷണാർ രണ്ടിത്“സിംഹതന്ത്രിരാഫി റഷ്യൻ സഹായമാവണ്ടെപ്പു ടിച്ചണ്ട് എന്നും ഡോറ്റു് മുഹമ്മദും അവതരം മാറുക്കതന്നെ പിന്തുടരുവാൻ പോകയാണെന്നും അവിശക്തയത്തിലെ (ബേണ്ടസ്) മനസ്സുിലാക്കി, ബേണ്ടസ് കാണ്ടളിൽ താമസി ക്കുന്നുംതന്നെ റഷ്യക്കാരുടെ കല്പനയ്ക്കാരം ബാറക്സാ തികർ പേരംശ്യക്കാരുമായി സാധി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഒഹരാ റാനിലെ ഇംഗ്ലീഷ് അന്വാസിയായ മക്കനീഡിനോട് അവർ പേരംശ്യതോടെയാണ് ചെത്തമാറിയിരുന്നതു്. ബേണ്ട സിനെറു ഉത്തര്യും ഒരു പരാജയമായിരുന്നു. താൻ സാമായി ക്കുന്നതു് എത്ര കക്ഷിയെ ആയാലും, അവർ രണ്ടിത്“സിംഹനിൽനിന്നും പെശവാർ വീണേട്ടുരുതു്” തനിക്കു നിൽക്കുന്ന

മെന്ത് ഡോസ്സ് മഹമ്മദ് ആവശ്യപ്പെട്ടതിന്, റഷ്യൻ അസാസിയർ സമ്മതിച്ചു ബേംസിന അംഗീകാര ചെയ്യ വാൻ നിറ്റാഹരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ ഡോസ്സ് മഹമ്മദ് റഷ്യൻ അനുകൂലമിയായി. ദബാംസ് അഫ്‌ഗാനി സ്കാൻ വിച്ചു,

1838-ജൂൺ 26—ആക്കർലൻറ് പ്രഭു, റണ്ജിത്-സിം ഹൻ, ഹാജുജ എന്നിവർ ഉർഖപ്പുട്ട് ലാഹോറിലെ ത്രിക ക്ഷീ ഉടമ്പടി, ചുജ പെഷ്വാറും ഇൻഡ്യീസ്റ്റ്രിയൽ പ്രേസ് റണ്ജിത്-സിം-ഹന്റുവേണ്ടി ഉപോക്ഷിക്കണം. അപ്പ്-ഗൾകാതം സിക്കകാരം അനേന്ദ്രാന്ധ്ര സഹായിക്കണം. ഗവർണ്ണർ ജനറൽ റിംഗ്യൂറിക്കണ തുക വരുതി, സിന്ധിയേ ലൂളു അവകാശങ്ങൾഉണ്ടാം വിഞ്ചാഴിയുന്ന ചുജായെ അഫ്‌ഗാൻ സിംഹാസനത്തിൽ തിരികെ ആരോഹണം ചെയ്യിക്കണാം. ഹൈറാറ് തൊടാതെ മരക്കനായ കരുതനെ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കണാം. ബ്രിട്ടീഷ്കാതുടങ്ങേയാ സിക്കകാരം കേരളം പ്രവേശണം ആകുമിക്കണ വിദേശീയരെയെല്ലാം തട്ടിക്കണാം.

1838-ബാഫോബർ 1—ഹംറ്റീഷുകാരുടെ സഹായീയായ വൃജകയ സിംഹാസനസ്ഥനാക്കണ സിംലാ പ്രവ്യാഹനം അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനോടുള്ള സമര പ്രവ്യാഹനം പോലെയായി, ഹംറ്റീഷ് പാർലിയമെൻറിലെ നിജീലമായ ഏതു പ്ലിംഗാം പാം * തട്ടിത്തുറവിപ്പിച്ചു. വധകതമായും റഷ്യാ വിഭാഗനായിരുന്ന അയാൾത്തന്നെന്നായിരുന്ന ലും നാകത്തി കുറയെല്ലാം സുത്രയാരൻ. (പാം അതെ സമയത്തു് ടെഹിരാൻ കോർട്ടിലെ റഷ്യൻ സിമനോവചുമായി, ആത്മാത്മമായ മെരുറീബന്യം പുലത്തുംനോർത്തനെ—പേരംസ്യക്കാരെ വിരക്കാനായി, പേരംസ്യൻ ഉർക്കടലിലുണ്ടായിരുന്ന

* പാൽമേൻസ്സ്.

കാരാക്ക് ദീപിച്ച പിടിച്ചടക്കി) അക്കുലാൻഡിന്റെ ആദ്ദീ മുഖ്യത്തിൽ സമരസമിതിക്കൂട്ടി. പ്രധാനമൈപ്പുട് (ഹംഗ്രീഷ്) ദൈവന്യം ഫിറസ് പുരത്തില്ലെങ്കിൽ റണ്ടിത്‌സിംഗർ ദൈവന്യമുമായി യോജിക്കുക. ബോംബെ സേനാവൃഷ്ടി ഇൻഡിയു് വാടിച്ചവത്തേക്ക് തിരിച്ചു. മുന്ന് വിഭാഗങ്ങളും സിന്ധിലും ഷിക്കാർ പൂരിക്കുവെച്ചു യോജിച്ചു തെമിച്ചു അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലേക്ക് മാച്ചു ചയ്യുന്നും. ഈ സംഗതിക്കു സിന്ധിലെ അമീർമാരുടെ സഹകരണം അത്യാവദ്യമായിരുന്നു.

1786-ൽ അമീർമാർ-താൻ പുരബംഗ്രാത്തിലെ പ്രദിവരായ ബലുച്ചികൾ-അഫ്‌ഗാൻകാരിതനിന്ന് സിന്ധി പിടിച്ചടക്കി ഭേദി വിജേച്ചു് ഹൃദയത്തു സന്തുംബാധനത്തിൽ ഭരിച്ചുവരുകയായിരുന്നു.

1831— (റണ്ടിത്‌സിംഗർ ദൈവന്യത്തിലേക്ക് [സമാനമായിരുന്നു] വണ്ടിക്കെതിരക്കെല്ലയും കൊണ്ട് പോകുകയായിരുന്ന കൂപ്പ്‌ററ്റ് ജോൺസ്) അമീർമാരുടെ മായി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തുകയും, 1832-ൽ വില്യംബെന്റിക്കു പ്രദിവരുടെ അവരുടെ അനുദ്ദേശ്യാഗ്രികമായ ഒരു സന്ധിയിൽ ഒപ്പുവെങ്കുകയും ചെയ്തു. അംഗാട്ടുടി ഇൻഡിയു് ലൈബ്രറിലെ ഗതാഗതമാർഗ്ഗം ഹംഗ്രീഷുകളുടെ തുറന്നുകളാണ്.

1835—റണ്ടിത്‌സിംഗർ ദൈവന്യത്തെ അമീർമാരുടെ സമരനായി. പക്ഷേ (ഈ റണ്ട് ഹംഗ്രീഷുകളുടെ പരിപാടി) അയാളെ തടങ്കു.

1838-ഷാമുജക്കു ഗവർണ്ണർ ജനറൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതുകൂടി നൃപം നൽകാമെന്ന വരാറിൽ, അകീർമാൻ്റ് (അവരുടെ സ്ഥലങ്ങൾ) സമാധാനബോധത്തോടെ കൈവശം വെങ്കാനത്തുകൂടുതുവേണ്ടി മുൻപുടി ഉടനെ.

1839-ആദ്യം— അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലെ ഷാ എന്ന നിലയിൽ സ്ഥജക്കു, അമീർമാർ നൽകേണ്ടിനു ഹൃദയത്തിൽ

ക്രൂംമന്ന ടീമമായ തുക പിരിക്കാനെന്ന രീതിയും ലജ്ജാ കരായ ഭാവത്തിൽ ‘പോട്ടിംഗറ’ (സിൻഡിലേ) ക്കയിച്ചു. 1883-ൽ ഷുജ രാജ്യത്തേക്കായിരുന്ന സമയത്തു് മൊത്തം തുകയായി കൊടുക്കുകയുള്ള അതവക്ക് ഇള്ളവുചെയ്യുകൊടുത്തി കൂടു് എന്ന അമീർമാർ വാദിച്ചു. (ഹക്ക്) പണം കിട്ടിയില്ല എങ്കിൽ, അവരെ (അമീർമാരെ) സഹാനുഭൂതാക്ക മെന്ന നിർബന്ധമായിനിന്ന് പോട്ടിംഗർ. ന്യായമായ ക്രൂയശേരാട അവർ തുക ഒടുക്കി.

1838-നവംബർ—ബംഗാൾ സേന സാര്‌ലജ്ജിൽ എത്താൻ. അവിടെവെച്ചു റണജിത്-സിംഗർ പട്ടാളം അവത്മായി ഫോജിച്ചു.

1838-ഡിസംബർ 10—സർ വില്ലേബി കോട്ടക്കുറ നേരുത്പത്തിലുള്ള സംയുക്തസേന, ഹിന്ദു-പുരിൽനിന്നു ഷിക്കാരിലുള്ള (സിൻഡിൽ) കൂടിക്കാഴ്ച സമലോറുവമായി പ്രയാണമാരംഭിച്ചു. (ഈ അവിലെ നടപടികളിലും ദേപാഖ്യം തോന്ത്രിയ സർവ്വത്വസന്ധ്യാധിപൻ നർ ഹൈസ്റ്റി ഫെയിൻ രാജവെച്ചതിച്ചതിനശേഷം) അവർ

1839-ജനവരി 14-ാം—സിൻഡിപ്രദേശത്തു് എത്താൻ. താൻറെ ബോംബെ സൈന്യത്തോടുകൂടി സർ ജോൺകീൻ സുരക്ഷിതനായി ടാറയിൽ എത്തിപ്പേരിട്ടിട്ടാണു് എന്ന വാത്ത് അവിടെവെച്ചു അവർ കേട്ടു.

1839-ജനവരി 29—ഈല്ലോഡുകാൽക്കട സൈന്യത്തു് ടെക്കലവറയാവശ്യത്തിന് ഇൻഡസ്റ്റ്രിലുള്ള ബാക്കർകോട്ട വിട്ടതെവാൻ അമീർമാരോടാവശ്യപ്പെട്ടവാനായി സർ അലക്സാം ബേണ്ടിസിനെ (സിൻഡിലേ) ക്കയിച്ചു. അവൻ അഞ്ചിനെ ചെയ്യുവാൻ നിർബന്ധമായിരായി. സൈന്യം ഇൻഡസ്റ്റ്രിക്കുറ ഇടത്തെ (കീഴെക്ക) കരയിലും തെഹദു രാബാദിലേക്കു് മുന്നോറി. അതെ സമയത്തെന്നു ബോം

ബൈ സെസന്യുവ്യഹം വലത്തെ കരയിലൂടെ നീങ്ങാം എഹദ് രബ്ബാറിനെതിരായി നിലയുറപ്പിച്ചു. അല്ലോ ചില കത്തൽ സേനയോടുള്ളടിയ ഒരു ഗ്രീട്ടിംഗ് ക്ഷേത്രം കരാച്ചു പിടിച്ചു കൊണ്ടു ദിനെന്ന ഒരു മണിഥീജ് തുറമുഖമാക്കും. അക്കാർമ്മാർ നീതിപാഡിക്കം എല്ലാം മണിഥീജുകാക്കും അടിശ്വരവും. ആ ധാന സെസന്യു ഹിക്കാഫുറിയിലേക്കും മാച്ചുപ്പെച്ചു, അവർ അവിടെ എത്തു.

1839-ഫെബ്രുവരി—അവസാനം: സർ ജോൺകീന്റെ നേരത്തെത്തിലുള്ള ഭോംബൈ സേനയുടുമ്പന്തയോ, അവരെ അനന്തരമിക്കന്ന ഒഴാഫുജിയെ കാത്തു നില്ക്കാതെ സർ പില്ലബികോട്ടൻ ഭോണ്ടോൻ ചുരത്തിലൂടെ കടന്ന. 146 നാഴിക നീളുള്ള ഒരു വരണ്ട മത്തുമുഖി അബ്ദി തരണം ചെങ്കുണ്ടായെന്നായിരുന്നു. അതും കൊണ്ടുപാഠിക്കാനും പുനരുംഗങ്ങൾ മുട്ടുതെരാട്ടു ചുത്തു പീണം.

1839 മാർച്ച് 10—ചുരത്തിൽരു മുഖത്തുള്ള ദാഡാറിൽ എത്തു സെസന്യു. കോട്ടൻ അവിടെ കരാച്ചു ദിവസം വിശ്രമിച്ചു. അതീനിടയിൽ കീലത്തിലെ മെഹ്രാബ്‌വാൻ ശത്രുവാണെന്നു മനസ്സിലായി. സാധനങ്ങൾ ഒന്നും കീടു വാൻ നീലത്തിയില്ലാതായി.

1839 മാർച്ച്—വലിയ ഏറ്റുപു നേംബുള്ളടാതെ ദിവസംകാണ്ടു ബോണ്ടോൺ ചുരം മരിക്കുന്നു. സർ ജോൺകീന്റെ നേരത്തെ വരവു കാത്തു, കോട്ടൻകപ്പാരയിൽ തങ്ങാം, മെഹ്രാബ്‌വാനമായി റൂണകരമായ സന്നദ്ധി.

1839 ഏപ്രിൽ—സർ ജോൺ കീൻ സെസന്യുസമേതം കപററയിൽവെച്ചു മരിവതമായി യോജിച്ചു. ആകുമണം സേന മുഴവൻ അവിടെ തന്നടിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാരത്തിൽ ഒഴാഫുജി വീണ്ടുള്ളു മുന്നോറത്തിൽ ദാരിദ്ര്യം രോഗവും. സവൃക്കഷികൾ അധികം താമസിക്കാതെ കാണ്ടിയുണ്ടാവിൽ എത്തു; സമരമില്ലാതെതന്നു അതു് കീഴടക്കാം.

1839 മേയ് ആദ്യം—ഷുജയെ കാൽഡാറിൽവെച്ചു അഹംഗാനിസ്ഥാനിലെ ഷായായി അഭിശേഷകം ചെയ്തു.

1839 ജൂൺ അവസാനം—ഒസന്റു ഗരുഡിക്കൈതിരായി നീങ്ങാം. സുരക്തമായിതന്നു ദൃഢ്യം. ക്യാപ്പറൻ തോം സർ കീഴിലുള്ള ഏഞ്ചിനീയർമാർ കോട്ടവാതിൽ വെടിവെച്ചു പറപ്പിച്ചുകളിഞ്ഞു, ഒരു ദിവസം രാവിലെ നഗരം പിടിച്ചുടക്കപ്പെട്ടു. കാവൽസേന പാലായനം ചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷുകാർ പ്രധാനാനുവമാക്കിയിതന്നു കാബുൾ വിട്ടു ദോസ്യു് മുഹമ്മദ് ഹൈക്കഷിലേക്ക് രക്ഷക്കവേണ്ടാം എന്നു ഒസന്റുംസമരംകൂടാതെ അതു് പിടിച്ചുടക്കി.

ആഗസ്റ്റു് 7—കാബുളിലെ അത്യന്തം: സുരക്തമായ കോട്ടയായ ബാലഹില്ലാറിൽ—തന്റെ പിതാവിന്റെ കോട്ടാരത്തിൽവെച്ചു ഷാഷുജയെ സിംഹാസനസ്ഥനാക്കി. ഷുജയുടെ മകനായ ടീമുർഖാജക്കമാരനും ഒരു പുതിയ റിവസേനാദളവും കൈബർചുരം കടന്നു, കാബുളിലുള്ളു പ്രധാന ഒസന്റുവുമായി യോജിച്ചു.

(ജൂൺ 27 റണ്ണജിത്സിംഹൻ മരിച്ചു, തന്റെ സിക്കസാമ്രാജ്യം മുത്തെ മകനായ വാരക്കിംഗിംഹന നൽകി, കോഹിനും രത്നം ജഗന്നാമക്ഷേത്രത്തിലേക്കും ദാനം ചെയ്തു.) തൽക്കാലത്തേക്കെ ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ വലിയ ഒസന്റുംതെയും സിക്കപ്പടയെയും കാബുളിൽത്തന്നെ വിട്ടവാനാണ് തീരുമാനിച്ചിരുന്നതു് അവിടെ അലത്രോന്മില്ലാതെ അവർ 1839 തൊട്ട് 1841 വരെ താമസിച്ചു, അവിടം അത്യന്തം സുരക്ഷിതമായി കാണകയാൽ ചൊളിറിക്കുന്ന ഏജൻസ് ആയ സർ വില്യം മക്കോട്ടൻ ഹൈക്കുസ്ഥാനിൽനിന്നു തന്റെ പത്തിയേയും പുത്രിയേയും കാബുളിലേക്കു വരുത്തി. അഹംഗാനിസ്ഥാനിലെ നവമായ സുവകരകാലാവസ്ഥ മുലം ഒസന്റുംതെയും പ്രധാനപ്പെട്ടവതമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കൂടിജനങ്ങളെല്ലാം അവിടെ ഏതുംചെന്നുന്നും.

1839 ഒക്ടോബർ 15—സീൻഡിലേക്ഷണം ഉക്കിണ്ണാ റുവമായ യാത്രയിൽ ബോംബെസിന്റെ കീലറം പിടി ചെട്ടുത്തു, മെഹ്രാബ്‌വാനെ കൊന്നകളിൽ, അയാളുടെ രാജ്യം കുപ്പിച്ചെഴു.

1840 ആദ്യം—സുരക്ഷമായ, കാബൂളിലെ ബാലുറി റൂഡ്കോട്ട്, ഷാഷ്ജിയുടെ അന്തഃപൂരമാക്കണ്ണ് വിട്ടേക്കാട്ടുത്തു, അവിടെ നീന് പട്ടാളത്തെ പാളയുന്നിലേക്കമാറ്റാൻ പോന്ന കൂത്രകളായിരുന്ന മക്കനോട്ടറം കോട്ടറം. രാജ്യ തനിലെ ഏററവും ദൃഢമായ ദൃഢം അഞ്ചിട്ടു ഒരു സെന്റാനയായി. കാബൂളിൽത്തന്നെ ഷാഷ്ജിയ്യു് ഏതിരായി നീരം വയി ലഹളകൾ പൊട്ടിപ്പറപ്പുട്ടു. 1840 മുഴുവൻ ആത്തുനീണ്ടുനീന്ന്.

1840 നവംബർ—തെ ചോറിയ അപ്പേസെന്റയോടൊപ്പം കീഴടങ്ങുവാൻ ദോധ്യു് മഹമ്മദ് കാബൂളിലേക്കു വന്നു. (അയാൾ അതിനുമുമ്പു പാലായനം ചെയ്തിരുന്ന ബോക്കാറ കുറി അയാൾക്ക് ആരാസ്യമല്ലാത്ത പെത്രമാറമാണ് അഭീമാനിക്കുന്നതു). അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലേക്കു മനസ്സിയ അയാളുടെക്കുറുതു ഒരു വലിയ സെന്റും ഉസ്തും ബൈക്കാതം അഫ്‌ഗാനിക്കാതം തുടി. പാക്കു ബുംഗേഡിയർ ദേന്നീ അവരെയെല്ലാം തോല്പീച്ചു് കാണിച്ചു.)

1840-ലെ ബാക്കി ദിനങ്ങളിലും 1841 വേന്നൽക്കാലത്തും കാൺഡിഹാറിൽ വസിച്ചു ലഹളകൾ. വളരെ കക്കശമായി അവ അമർത്തപ്പെട്ടു. ഹീററിലെ ജനത് വ്യക്തമായും ആംഗ്രേയക്കുറിരായി ലഹളക്കു സംബന്ധം രാജ്യം കുപ്പിച്ചുക്കാക്കുന്നതു. ബുംഗീഷ്‌ക്കയ്യുറക്കാക്കുന്ന വിത്രംമായി നാടാകെ കോപക്കലി പൂണ്ടു് ഉണ്ടാൻ.

1841 ഓക്ടോബർ—വലിയ കൈബർ ചുരുത്തിലെ കുർജ്ജിവംഗരക്കാതുടെ ഇടയിൽ അതിഗുഠവാവഹമായ കലാ

പണ്ണൻ. അവർ ആ ചുരംവഴി ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിലേക്ക്
പോന്നിരന്ന പട്ടാളക്കാർ വന്നിച്ചു അർന്നനാണ് വരത്തീ.
വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയാണ് അതിനുമാറ്റ് വരത്തീയതു്.

1841 നവംബർ 2.—കാബൂളിൽവെച്ചുണ്ടായ അതീ
രഹസ്യമായ ക്രിഡാലോചനകളുടുമ്പൻ‌വിപ്പുവക്കാരികൾ
ബേണ്ണിന്നീരു വീടു് അകുമിച്ചു് അയാളെയും നിരവ
യീ ഉദ്യാഗസ്ഥനാരെയും മുഹീയമായി വധിച്ചുകളിൽ,
ലഹളയമത്തുവാനായി അയക്കേപ്പുട്ട് അനവധി സേനാവൃ
ഹണ്ണൻ എന്നോ തെറുപറരി കാബൂളിലെ വീതികരണത
നിരത്തുകളിൽ തഭ്രത്തുനിത്തച്ചപ്പുട്ട്. ഭാര്യപിടിച്ചുപോലുള്ള
കലാപക്കാരെ കരെക്കാലം യാതൊരു ഏതുപ്പമില്ലാതെ
വിട്ട്. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ കമ്മിറ്റുാറിയററ് സ്കോറായി ഉപ
യോഗിച്ചിരന്ന ഒരു കോട്ടയെ അ.ബർ അകുമിച്ചു്. (കോട്ട
നാപകരം അഫ്പൂർ അഫ്ഗാനിസ്ഥാനിലെ നാലുംഗസ
സ്ഥാപനകാരിയിരന്ന) ജനറൽ എൽഫിൻസ്റ്റും നിന്നു
കാർഘമായ സഹായമൊന്നും ലഭിക്കാതായപ്പോൾ, അതീ
ന്നീരു ചാജ്ജു് വഹിച്ചിരന്ന ഉദ്യാഗസ്ഥൻ ചെറിയ കാ
വൽസേനയോടൊത്തമിച്ചു അവിടേംവിട്ട് ഓട്ടവാൻ നിന്മ്മു
സ്ഥിതനായി. ജനറൽ മക്സോട്ടൻ, അഫ്പൂർ കൈബർ
ചുരത്തിനടക്കൽ ഉണ്ടായിരന്ന ജനറൽ സെയിലിനാ, കാ
ർഡിഡാറിൽ ഉണ്ടായിരന്ന ജനറൽ നോട്ടിനം, കാബൂളിലെ
കാവൽസേനയെ സഹായിക്കവാൻ എത്രണമെന്ന കാണി
ച്ചു അടിയന്തരിസന്നദ്ദേശങ്ങളും ചു. ചക്ര നിലച്ചതു് കട്ടി
യിൽ വീണു കിടക്കുന്ന മഞ്ഞുമുലം ശതാഗ്രതം വിശ്വസ്തപ്പുട്ടി
രന്നു. രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിലായിരന്ന സെസന്റും മുഴവന്നും.
നേര പ്രാപ്തനായ ബ്രിഗേഡിയർ ഫൈൽഡുകൾക്കും ബാ
ലഹിറ്റുാറിലും, മരാറാനു ജനറൽ എൽഫിൻസ്റ്റും നേ
ത്രപ്രതിശ്രൂതി വാളുയങ്ങളിലും. അവ രണ്ടും തക്കിലുള്ള വഴി
ക്കുകൾമുലം യാതൊന്നും നടക്കുകയുണ്ടായില്ല.

1841 നവംബർ—അഹ്‌ഗൻകാർ ശരിയായ ആകുമണം തുടങ്ങി, അടുത്തുള്ള ചില മലകൾ പിടിച്ചുടക്കി. അവരെ സ്ഥാനത്രംശരാക്കവാനുള്ള വിഹലയത്താണ്.

1841 നവംബർ 23—പൊതുയുദ്ധം. ഇംഗ്ലീഷുകാർ അരുവു തോറു, പാളയണ്ണളിലേക്ക് മടങ്ങി. സസ്യിസംഭാഷണങ്ങൾ ഫലപ്രദങ്ങളായില്ല. അല്ലെങ്കിൽ സത്തിനശേഷം അക്കബർവാൻ; ഡോസ്റ്റിന്റെ അതിഭയങ്കരനായ പുതുൻ (കാബുളിൽ) എത്തിച്ചേരുന്നു.

1841 ഡിസംബർ 11—സാമഗ്രികൾ കഴിഞ്ഞു. ചുറവുള്ള നിബാസികൾ യാത്രാനം കൊടുക്കകയില്ല എന്ന ക്രൈസ്തവരുടെ സ്വന്തത്തിൽ പ്രതിശേഷധിച്ചു. വിപ്പുവകാരികളുമായി മക്കനോട്ടുന സസ്യി ചെയ്യകയല്ലാതെ വേരു ചോംവഴിയോന്നുമാറ്റാതായി. ബ്രിട്ടീഷുകാരും ശിവമാത്രമായ പട്ടാളം നാട്ടവിഭാഗം;—ഡോസ്റ്റ് മുഹമ്മദിനാ ബധനവിഴക്കതനാണാം; ഷാഖൂജാ കിരീടധാരിയല്ലാതെ ഇന്ത്യയിലോ അഹ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലോ ഇഷ്യൂംപോലെ ശല്യമന്ത്രേ വസിക്കുട്ട്; ഒന്നവും സാമഗ്രികളും സംരക്ഷണവും നൽകി ഇംഗ്ലീഷുപട്ടാളക്കാർ പിന്നമന്ത്രാനുള്ള ദത്താരകൾ ചെയ്യുകൊടുക്കാമെന്ന അഹ്‌ഗൻകാർ എറു. അതിനെന്നതുടർന്ന് 15,000 ഇംഗ്ലീഷുപട്ടാളക്കാർ അഹ്‌ഗാനിസ്ഥാനിൽനിന്നും അവരുടെ ദ്രോഹമായ പിൻവാങ്ങൽ ആരംഭിച്ചു. ഓരോ അവസരത്തിലും അഹ്‌ഗൻകാർ അവരെ കൊള്ളുയിട്ടുവാനാണാമഗ്രികൾ തട്ടിപ്പറിക്കാനും അമാനം കാട്ടിയില്ല. പട്ടാളം കാബുളിൽനിന്നും പുഞ്ചപ്പട്ടനതിനും മുന്തനെ, അക്കബർവാൻ മക്കനോട്ടുനമായി ഒരു പുതിയ സാധിക്കുന്നതും നോട്ടുനമായും അയാളും ഒരു രഹസ്യമായ ശുട്ടിക്കാഴ്ചയും ക്ഷണിച്ചു.

ഡിസംബർ 23 1841—മക്കനോട്ടൻ അതു സ്വീകരിച്ചു, സൈന്യത്തിനു ശുച്ചതൽ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കവാൻ

വേണ്ടി. അക്കിബർ കൈത്തോക്ക് നേരെ അയാളുടെ എഴു യത്തിൽതന്നെ താഴ്തി.

1842 ജനവരി—മക്കണാട്ടിൻറെ സ്ഥാനത്തു് മേജർ പോളിംഗർ. നിരാധാത്മ്പരായ ജനത്തിന്മാർക്ക് എന്തെങ്കിലും നിർദ്ദിശ്യമായ മാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിക്കവാൻ അയാൾക്കു സാധ്യമായില്ല. ഒസന്റെത്തിനു സുകരമായി പിൻവാങ്ങാൻ പറവിയ ഒരു അവസ്ഥാനവരാട്ടുടി ചെയ്തു അയാൾക്കാബുൾ വിട്ടു. പക്ഷെ അക്കിബർവാൻ ഇംഗ്ലീഷ്കാത്തട ഉള്ളിലനാംതന്നെ ശൈമാം ചെയ്തിരുന്നു. ഒസന്റെ പാളയം വിട്ടു ഉണ്ടെന്തെന്നു അതിനെയക്കരമായി മണ്ണു ചൊഞ്ചിയുവാൻമുട്ടുണ്ടാണെന്നു; അതിനീകരമായിരുന്നു പട്ടാളക്കാതട ദുരന്തങ്ങൾ. 3 ദിവസത്തെ ധാതുക്കശേഷം പട്ടാളത്തിൻറെ മുന്നണി മലയിലുള്ള ഓ. ചുരത്തിൽ എത്താി. ഒരു അപ്പ സേനയോടൊന്നിച്ചു പ്രത്യുക്കനായ അക്കിബർവാൻ നിരവധി ഉദ്യോഗസ്ഥരും സുരക്ഷികളും കട്ടികളും (ലേഡി മക്കണാട്ടം; ലേഡി സെയിലുമടക്കം) കീഴടങ്ങണമെന്നാവധ്യ ഒപ്പുമുട്ടി—പട്ടാളത്തിൻറെ സുരക്ഷിതമായ ധാതുക്കശാമ്യമായി. അവർ അവിടെ ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ ആ ബഹുമാനിൽ മലമുകളിൽനിന്നു നാട്ടകാർ “ഇംഗ്ലീഷ് നായ്ക്കുളം” വെടിവെയ്യുവാൻ തുടങ്ങാി. നുറുക്കണക്കിനു ആളുകൾ അവിടെ മരിച്ചുവീണു. ഒരുവിൽ ചുരം താണ്ടിയെത്തിയപ്പോഴും 500—600, മുറിവേററവർ മാത്രമെ ധാതു തുടക്കവാൻ അവഗ്രഹിച്ചിരുന്നുള്ളു. അതുതുഡിയിലേക്കുള്ള ദേശം ശക്രമായ മുന്നോറാതിൽ അവരെയും ആട്ടിൻഹരറുതു പ്പോലെ കരാച്ചു ചെയ്യുകയുണ്ടു്.

1842 ജനവരി 13—ജലാലബാദ് പ്രാകാരചുമതിൽ (വടക്കേപട്ടിനോറൻപ്രവിശ്യയിൽപ്പെട്ട ഹാജിഹാൻപുരത്തിനാരികെ) കാവൽക്കാർ അവഗ്രഹായ ഒരു കുതിരപ്പുറത്തു കീറിപ്പിന്നും ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളത്തിൻറെ യുണീഫോറം ദ

രിച്ച രോളേ കണ്ണമുട്ടി. കതിരക്കം പ്രാളമ്മാരനും ദേങ്ക രമായ മുറിവുകൾ എംബീറിൽനാം. മുന്നാഴ്മുസ്തുപ്പ് കാബുൾ വിച 15,000 ഇംഗ്ലീഷ്ചട്ടാളക്കാരിൽ ജീവനോടെ ശ്രദ്ധിച്ച ഡോക്ടർ ശ്രദ്ധേയനായിരുന്ന അധാർ. അധാർ പട്ടിഞ്ഞി കൊണ്ടു മരിക്കുകയായിരുന്നു.

അപ്പ് ഗൾക്കാരാൽ ഫ്രോഹൈക്കൈഫ്ലൂട്ടിൽനാം ജലാലബാ ദിലുള്ള ജനറൽ സൈയിലിൻറെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സേനാ വ്യാഖ്യാനിക്കെന വിമോചിപ്പിക്കാനായി ഒരു പുതിയ സേന നയോടു മുന്നോട്ടുവാൻ കല്പിച്ചു ആക്കുലൻറ് പ്രഭ. അവമാനിതനായി ആക്കുലൻറ് ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു മടങ്ങി. അധാരെ പിന്തുടന്തു് വിസ്തീര്ണായ ആന എല്ലൻബരോപ്പിലും വായി തന്നു. സമാധാനനയം പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തുകൊണ്ടാണു അധാരെ ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും വിട്ടതു്. പക്ഷേ അധാരുടെ രണ്ടുകൈപ്പുത്തെ ഭരണക്കാലത്തിനിടക്ക് ദരിക്കലും വാളിനു ഉറയിൽക്കിടക്കേണ്ട ആവശ്യം വന്നിട്ടില്ല. (പോന്തിയൻ കൻ.)]

എല്ലൻബരോപ്പിലെൻറ (ആനയുടെ) ഭരണം 1842—1844

1842 ആദ്യം—ആക്കുലൻറ് ജനറൽ വൈവർഡിൻറെ കീഴിൽ ജലാലബാദിനെ വിമോചിപ്പിക്കാനയുള്ളിരുന്ന സൈന്യത്തെ കൈബുൾചുരത്തിൽവെച്ചു അബൈ തോല്പി പുതായ വാത്തയാണു് “ആന” ഇരണ്ടിയ ഉടനെന്തനെ കേട്ടതു്. ശൈഖസൈന്യം ഇനിയും ഇംഗ്ലീഷ്ചട്ടാളവുമായി

യോജിച്ചു കഴിയുവാൻ വിസ്തരിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ വൈദ്യമിരൻകീഴിലുള്ള നാട്ടപട്ടാളവും കഴപ്പുതിലായി തന്നെ.

[രണജിതസിംഹൻ മരിച്ചപ്പോൾ (1839 ജൂൺ 27) അധ്യാളക്ക് മുത്ത മകൻ വാരവ്'സിങ്ങ്' പഞ്ചാബിലെ ഭരണാധികാരിയായി പിന്തുടന്നു, അധ്യാർ ഒരു ചെച്ചത്യസിംഹനെ തന്റെ മന്ത്രിയാക്കി—അധ്യാള മുൻമന്ത്രി ദയാൻ സിങ്ങ് വധിച്ചു—അധ്യാർ വരാക്കിസിങ്ങീനെ നിഷ്ടാസനം ചെയ്തു, അധ്യാളക്ക് രൂത്രനായ നായേരുനാലാലിനെ തൽ സ്ഥാനത്തു് കയറ്റി.

1840—വാരക്കിസിങ്ങ് ജയലിൽ കുടനു മരിച്ചു. നായേരുനാലാൻ ധാരുശ്വരികമായി മരണമടങ്ങു. ഡയാൻ സിങ്ങ് ഇംഗ്ലീഷ് അന്തുലിയെനു തോന്തിച്ചിതന പശ്ചിമസിങ്ഗിനു—രണജിത്സിംഹൻറെ ധീരനായ പുത്രനു ആളേ അയച്ചു.]

1842—വൈദ്യമിരൻ സഹായിക്കവാനായി ജൂറൻ പേരോക്കിൻറെ കീഴിൽ ഒരു പുതിയ സൈന്യത്തെ അയച്ചു. വിമോചിതനായ, വൈദ്യമിരോടൊപ്പും കൈബർ ചുരം കടനു അവക്ക് ജലാലബാദിൽ ജനറൽ സൈറി ലിന്റെസ്ഥാനം ഏറ്റരുട്ടേണ്ടതായുണ്ടായിതനു.

1842-എപ്രിൽ 5—പ്രധാനമന്ത്രി സൈന്യംഖ്യികൻറെ മുന്നേറും സുകരമാക്കത്തക്കവിധത്തിൽ, പോളുക്ക് ആദ്യം തന്നെ കൈബർ ചുരത്തിൻറെ രണ്ട് ഭാഗങ്ങളും കയറിപരിശോധിക്കവാനായി രണ്ട് സേനാഭളങ്ങളെ അയച്ചു. അതവർ നിറ്റ്യമായും, സപ്രതി മണ്ണിൽവെച്ചു പരാജയമണണ്ട (കൈബാറികൾ) പര്യതപ്പാന്തത്തിൻറെ അഫ്ഫൻ അധികാരസ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് ഓട്ടി. ധാതാരു ഏറ്റപ്പുമിശ്വാതെ സൈന്യം മുന്നോടി, 10 ദിവസംകൊണ്ട് (എ

പ്രിൽ 15-ാം) ജലാലബാദിൽ എത്തി. അവിടെ ചെന്നേയാർ അവക്ക് മനസ്സിലായി അക്ക്‌ബർവാൻറു നേരിട്ട് സേതൃത്പത്തിൽ നിന്തിയ നഗരനിരോധം അനൈ ചൊളി യുകയാൽ അക്ക്‌ബർവാൻ പിൻവാങ്ങിയെന്ന്.

[1842—ജനവരിയിൽ ജനറൽ നോട്ട് തന്റെ ചെറിയ ദൈനന്ദിനത്തെ കാൽഡിയഹാറിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചു നിരവധി പ്രാവധ്യം അഫ്‌ഗാൻകാരെ തോല്പിച്ചു. പിന്നീട് ശത്രുക്കൾ പട്ടണം വളഞ്ഞപ്പോൾ ധീരതയോടെ അതു നിരോധിച്ചുനിന്നു. പക്ഷേ ഗൗർ ശത്രുക്കൾക്കു കീഴടക്കി. നോട്ടിന്റെ ദൈനന്ദിനമായി യോജിക്കാനെത്തു ഉദ്ദേശിച്ചുതാഴെ കപറയിൽ നിന്ന് ഒരു ദൈനന്ദിന നയിച്ചുകൊണ്ടുനന്നിരുന്ന ജനറൽ ഹംറ്റണ്ടിനെ പിന്തിരിപ്പിച്ചു. അയാളെ പുരക്കെട്ട് നീങ്ങുവാൻ നിർബന്ധിതനായി.]

ആ ഏല്പൻബരാ—ഹഫ്പാർ പത്താി അല്ലോ താഴു നിരിക്കുന്നു. പോളോക്കിനോട്ട് ഒക്കുബർ അവസാനം വരെ ജലാലബാദിൽ തണ്ടാനം അതുകഴിത്തോൽ തികച്ചും അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങുവാനം കല്പിച്ചു. നോട്ടിനു കാൽഡിയഹാർ നഗരിച്ചിച്ചു ഹസ്തയ്യുംലേക്ക് പിൻവാങ്ങാനം നിംഭാം. ഏല്പാം ആദ്ദോഹന്ത്യകാതരകയും ഇടയിൽ കോപക്കലാണ്ണിനെ

1842- ജൂലൈ—അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലുള്ള പട്ടാളം കാബൂർ പാടിച്ചുടക്കവാൻ ആ അനവദിച്ചു. അക്ക്‌ബർവാൻ കാബൂളിൽവെച്ചു സ്വയം അഫ്‌ഗാനിസ്ഥാനിലെ ഷായായി പ്രവൃത്തനം ചെയ്തുപെട്ടിരുന്നു; ഷാഘുജയെ ഹംറ്റീഷുകാർ പിൻവാങ്ങിയതിനശേഷം മുഗീയമായ വിധത്തിൽ വയിച്ചുകളിത്തിരുന്നു. അക്ക്‌ബർ ഹംറ്റീഷ് വനിതകളെയും, ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും മറ്റു തടവുപുള്ളികളെയും ടെജീൻ കോട്ടയിലേക്ക് അയച്ചു—അവിടെ അവക്ക് വള

രന്നല്ല ചെത്തമാറ്റമാണ് ലഭിച്ചതു്. അവിടെവെച്ചു ഇന്നത്തെ എൽപ്പിൾസുണ്ട് മരിച്ചു.

1842-ആഗസ്റ്റു—രണ്ട് വിഭാഗമായ്ക്കൊള്ളിലൂടെ കാൻഡാറിലെയും, ജലാലബാദിലെയും ദൈനന്ദിനങ്ങൾ കാബുളിൽ പ്രവേശിച്ചു. നീരവധി പ്രാവശ്യം പോളോക്ക് കിൽജിക്കെള്ള തുണ്ടി.

1842-സെപ്റ്റംബർ—രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിൽ ടെജിനിൽ (ജലാലബാദിനുത്തു് ടിസിൻ) കൂട്ടിയോജിച്ചു അക്കുംബർ വാനെ തോല്പിച്ചു.

1842-സെപ്റ്റംബർ 15-ാം—കാബുൾ വീഥും ഈംഗ്ലീഷുകാരെട കയ്യിൽ, പോളോക്ക് മുന്നോറവെ, സാൽ മുഹമ്മദ് എന്നാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നായകത്പരതയിൽ ഈംഗ്ലീഷുടെയുകാരെ മുഴവൻ ഹിന്ദു കഷിലെബാമിയൻ എന്ന സമലതേക്ക് അയക്കപ്പെട്ടു. അക്കുംബർ പരാജിത നായി എന്നറിഞ്ഞ സാല, സ്പര്ക്കിയും പണവും പ്രതിഫലമായി ലഭിക്കുമെങ്കിൽ എല്ലാ തന്ത്രകാരെയും വിച്ഛകാട്ടത്തു അയാളെ കാബുളിലേക്ക് അനന്തരമിക്കാമെന്ന് പോട്ടിംഗ് രോട്ട് പറഞ്ഞു. പോട്ടിംഗർ അതു സഹതിച്ചു.

സെപ്റ്റംബർ 20—തന്ത്രവുകാരെ കാബുളിൽവെച്ചു സപ്തജനങ്ങൾക്കു എല്ലാച്ചുകൊട്ടതു്.

1842-കേള്ക്കാബർ—കാബുളിലെ മീഡ കോട്ടക്കെള്ളയും തകത്തശേഷം ഈംഗ്ലീഷ് ദൈനന്ദിനം അപകടമെന്നും കൂടാതെ ഏകബർ ചുരം കടന്ന പെഷ്‌വാർ പ്രദേശങ്ങളിൽ എന്നതി. ഹിറോസ്‌പുരിൽ സിക്കകാരെട സർവ്വദൈനന്ദിനായിപന്നായിരുന്ന പോട്ടിംഗറുടെ ആട്ടിതേയൻ.

1842-അവസാനം—സർ ചാർസ് നാപ്പിയറിൻറെ കീഴിലുള്ള ദൈനന്ദിനം സിസ്യിലെ ആമുഖമാരെ ആകുമീച്ചു. (സേനയിൽ പാക്കതി കാൻഡാറാർ പട്ടാളവും പാക്കതി

ബംഗാളിൽ നിന്നും അയച്ച പുതിയ ആർക്കാടമായിരുന്നു) സൗഖ്യം (സിൻഡിക്കൽ) ആയിരുന്ന സൈനികന്മാരം. ഒഹ ദരാബാദിലെ ചൊളിററികൾ എജൻറായ കേണൽ ഷട്ട് റാമീൻറു വസതികൾ ബല്ലച്ചി അശപ്പേസേന വാഡിച്ചു ആകുമണം നടത്തി. ആ സമയംകൊണ്ട് ഷട്ട്‌ഡാം ഹാല്പ് വരെ എത്തിയീരുന്ന നാഫ്പിയറിൻറു തന്റെ എന്തീ ചുമ്പ്.

1843-ഫെബ്രുവരി 17—ഒഹദാബാദിനട്ടത്തു് മീ യാനിലെ സമരം. അമീർ സൈന്യം 20,000. നാഫ്പിയറി നീറു കീഴിൽ 3,000. 3 മൺസുരു നേരത്തെ ഭയകരായി വത്തിന്റെയോധം നാഫ്പിയർ വിജയം വരിച്ചു. രേതുക്കളുടെ അണിച്ചിതറി അവർ പലായനം ചെയ്തു. ആറു് അമീർ മാർ തദ്ദുകാരായി കീഴടങ്ങി. ഉടൻതന്നെ ഒഹദാബാദ് പിഠിച്ചുടക്കി കൊള്ളുവെയ്യുപെട്ടു! ഇംഗ്ലീഷുകാർ നഗര തീരിൽ കാവല്ലപ്പെട്ടു.

1843 മാർച്ച്—ബംഗാളിൽനിന്നും വന്ന നാട്ടുചട്ടാളം കൂടു ചേത്തതു് ഇംഗ്ലീഷ്‌കാവൽസേനയുടെ ശക്തി കൂടി. ഇപ്പോൾ നാഫ്പിയറിൻറു സൈന്യം 6,000.

1843 മാർച്ച് 24—തലസ്ഥാനത്തു് അട്ടത്തു് ഒരു യുദ്ധ കൂളത്തിൽവെച്ചു നാഫ്പിയർ മീരാപുരിലെ അമീർ ആയ ഷൈർഫുഹമ്മദിനെ തോല്പിച്ചു. മീരാപുരം കീഴടങ്കി കൊള്ളു ചെയ്തു. അട്ടത്തു് പിഠിച്ചുടക്കിയതു് മത്രയേശ്വരത്തുള്ള സു ശക്തമായ ഉമർകോട്ടയായിരുന്നു. കാവൽസേന (ബലച്ചി) കു വാളുചോല്ലുയത്താതെ നഗരം അടിയറവെച്ചു.

1843 ജൂൺ—സിൻഡി സാറിസേനയിലെ കേണൽ ജേക്കബ് ഒഹർ മുഹമ്മദിനെ തോല്പിച്ചുതോടെ സിൻഡി നീറു കീഴടങ്ങി പരിപൂണ്ണമായി. അന്നുതാട്ടു് സിൻഡി കു ബ്രീഞ്ച്‌പ്രബിശ്യ. അതിൽനിന്നും കിട്ടാവുന്നതിൽ കൂടുതൽ ഗവൺമെന്ററിനു അവിടെ ചെലവാക്കേണ്ടിവന്നു.

గಪాళ్లియోర్-యిసంబుర్ 1843—ఎం శ్రీ ష్టీ ప ట్లా ఇ
కొర్ అవింద యుఖం చెయ్యినుత్తు అవండ పశు వెవ
రికణ్ణాటాణ్ణు. లుణ్ణించయాణ్ణు అతు సంబంధించుత్తు.

1827—హెర్బైన్స్-స్ప్రుల్వాయి గ్రంకరమాయ తఱ
సంస్థ చెయ్యితించశాశ్వత ద్వారా రావు-సిస్య (1814) లు
మంకుల్లిప్పాత మరిచ్చ. అయాల్లు పింట్రుండుత్తు

1827-1848—(మరిచ్చ కెకాల్పత్తిమీ) కిట్రాస్-స్సాయి
అప్ ఏకావకాగియాయ ధగతు-రావు ఆరుయితం—ఆలులీ
జాజెంకాజీ సిస్య ఏక నామయయణుమీ. అయాశీలు
మంకుల్లు గాయితించిప్పు—మరికుసోపారు 13 వయస్సుయ వియవ
తారాబూయి కాణ్ణు. అవంద అంపంతావకాగియాయి గె
రమ్-రావు ఏక ప్రాంత వయస్సుయ తఱ బూలును ఉండుత్తు.
అయాశీలు ఆలుజా జయాజీ సిస్య ఏక పంచి నట్టి.
రీజంసికుల్లు రణ్ణ అంపోకుషకరిమీ రంగం మామాసాహి
ప్పు ఏక విభ్రమికం జ్ఞాజీ సిస్యయిం (మామ—అంము
మంసాహిస్పు—యజమానం) న్ను అంపరిమీ క్రుషుత్తునిలు
కెకకార్యకర్తావాయ (మరిచ్చపూయ మహారాజు బిందు
రంగం బయ్యవాయ) డాడాకాగిజీ ఏక విభ్రమికం
పూలయిం (డాడ—ప్రిట్రువుంగత్తినిలు ప్రతిమామహిమ—కాగిజీ
క్రుషుంపువిచూరిప్పుకారిమీ). ఏప్పుంపురూ రసియణునిను
కెకాణ్ణు మామాసాహిస్పునికం రీజంసు ఆలుకీచ్చ. తారా
బూయు డాడకు అంపత్తులియాయితింగు అంపునికం కెక్కుత్తార
రతిమీ రణ్ణ కుషికం ఉణ్ణయి. కురు పరిశ్రాణికం
అంపు నింపామాళుకలికం శేషం మామయ ప్రిరిచ్చుయిచ్చ
'తారాభాయు' మహారణీ డాడయ రీజంసు ఆలుకీ. పంచు
అంగు, తండు మామయతనును బలమాయి పిస్తాన్నామీ
రసియణునికం గపాళ్లియోర్ విచ్చువాం కప్పిచ్చ. డాడ
అంగునకెతిరాయి సెగూరుసుమాహం నంతతి. ఏప్పుంపు
రూ (అంగు) గపాళ్లియోర్ ఆక్రుమణునుతిరిగు నాయకత్పు

എറെട്ടുക്കവാൻ സർ ഹൃദയാഫീനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ആകുമണ്ണസേന.

1843—ചപ്പാൽ നദി തരണം ചെള്ള സിസ്യയുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചു. റാണിയും ഭാരയും അപ്പോൾ കീഴടങ്ങാതെന ന മുതിച്ചു. പക്ഷേ അവിടെ 200 തോക്കുകളുടെ 60,000 പേരുള്ള സേന പുരേഖക്കവന ഇംഗ്ലീഷ് കാരം ചപ്പാൽ നദി (അതവർ കടന്ന) അപ്പുരതേക്ക് തുരത്തീ.

1843 - ഡിസംബർ 29 — മഹാരാജപുരത്തിനരീകെ (ഗ്രാളിയോറിൽ) വെച്ചു (മരാത്തക്കാരുടെ) തിരിത്തെട്ടു 14,000 ഭട്ട നിരവധി ആയുധങ്ങളാട്ടും പരിപൂർണ്ണ സജ്ജീകരണം ലഭിച്ച പീംകീകളുടുട്ടി സർ ഹൃദയാഫീനെ ആകുമിച്ചു. അസാധാരണ ധീരത്തോടെയാണ് മാത്രം ചൊംതുറിനിന്നിന്നതു. വലിയ നഹ്മ്മതോടെയാണെന്നും ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഒട്ടവിൽ ജയിച്ചു.

1843- ഡിസംബർ 31—മഹാരാണിയും യുവാവായ സിസ്യം കൂടി ഇംഗ്ലീഷ് പാളയത്തിൽ ചെന്ന് വിനയാന്തരായി കീഴടങ്ങി. ഗ്രാളിയോർ സ്റ്റോറും സിസ്യക്കു വേണ്ടി കാത്തസുക്കിക്കുപ്പെട്ടു. റാണിക്കു വൈൻഷ്യൻ നൽകി. മരാത്ത ദൈവന്യത്തെ 6000 അയി കുറച്ചു. (ഗ്രാളിയോർ) സേനയുടെ സഹായത്തോടെ ഇംഗ്ലീഷ് ദൈവന്യം 10,000 അയി വലുതാക്കി. മേജരായി സിസ്യ ഭരിക്കുന്നതുവരെ, രാജ്യത്തെ ഒരു കൗൺസിലിനെ നിയമിച്ചു.

അധികം താമസിയാതെ 1844 ആദ്യം—ആനയുടെ കാലാവധി തീരന്തരിന്മുമ്പുതന്നെ—കമ്പനി ഡയറക്ടർമാർ അയാളുടെ സമരക്കാതിരുലം, നിയമനം റെച്ചേള്ലു. ആനയുടെ സ്ഥാനത്തേക്ക് ഹാർഡിംഗു ഫ്രഞ്ച് പിന്നെ നിയമിച്ചു.

ഹാർഡിന്റു പ്രളവിന്റെ ഭരണം 1844–1848

1844-ജൂൺ — ഹാർഡിന്റു കർക്കടയിൽ ഫേതി. അധാർ വന്നതു് പ്രളവായല്ല വെറും സർ എഹൻറി ഹാർഡിന്റു് ആയിട്ടു്)

1842—രണ്ടിൽ “സിംഗരൻറെ പുത്രരിൽ രോളായ ഷഷ്ഠിസിംഗ്” പഞ്ചാബിലെ സാമ്രാജ്യം. അധാർ മരുപ്പായ ധാര ഡയൻസിനു് അജിത് “സിനൈ” ഫേരനാരാളെ ഹാർഡിന്റെ വധിക്കവാൻ ഫേർപ്പുടുച്ചെച്ചു. അജിത് പക്ഷേ ഷഷ്ഠിസിംഗിൻറെ മുത്ത മകനായ പ്രതാപസിംഗ് നെയും ധയാൻസിന്റെ ഒന്തനെയും, കൊന്നാകളിൽ. ധയാൻറെ സഹോദരനായ സുചിത്രും മകനായ ഹീരസിംഗും, ദൈവന്ത്ര്യാന്ത്രോച്ചക്രമി ലാഹോർ വളരെയു. വിസ്തൃവകാരിക്കരെ (അജിത് “സിംഗരൻറെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള) പിടിച്ചു ഫുലാവരേയും വധിച്ചുകളിൽ. പിന്നീട് “സപയം മരുപ്പായ ഹീരാസിനു്, ഷഷ്ഠിസിന്റെ അവശ്യങ്ങിച്ചു പുത്രനായ ദുലീപസിംഗരെ രാജാവായി പ്രവൃത്തിച്ചു. (10 വയസ്സായ സമത്വനായ ആ കൂടിയായിരുന്ന ലാഹോറിലെ അവസാനത്തെ രാജാവു്) ഹീരാസിന്റെ നോക്കേണ്ടിവന ഫുരൂറും ദുജ്ജാരമായ പ്രസ്താവം, സിക്ക ദൈവന്ത്ര്യത്തിൻറെ അമാവാകർഷിക്കുന്നതു് * ഫുരൂറും ശക്തിയും കരിയുക ഫുന്നതായിരുന്നു. അവരായിരുന്ന രേഖാരിലെ അധികാരികൾ അതിലെ ഓഫീസർമാരുടെ ഗ്രഡാലോചനകളുടെ മലമായി ഹീരവീണ (അവസാനിച്ചു) രാണിയുടെ

* വർദ്ധം ആദ്യം സിക്കകാത്തു സഹോദര സവ്യസ്ഥിന്റെയും, പിന്നീട് “സിക്കഫേറുറിഡീന്റെയും പട്ടാളസംഘടനയുടെയും പേര്. സിക്ക ഗവണ്മെന്റിൽ അതു് പ്രജാധനപരമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നതുകൊണ്ടു് സിക്കമുദ്യമായി പ്രളക്കുംതന്നെ വർദ്ധായുടെ ശക്തി കരിയുണ്ടെന്നു നിർബന്ധമായിരുന്നു.

പ്രീതിക്കാജനമായിരുന്ന “ലാൽസിംഗ്” എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണൻ മന്ത്രിയായി. അനവധി ചെറിയ ചെറിയ ആക്രമണം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾക്ക് മനസ്സിലായി വർഷയെ സമാധാനിപ്പിക്കാനെള്ളെ ഫുകമാർട്ടം ഇംഗ്ലീഷിന്റെ യുദ്ധം ചെയ്യുകമാറുമാണ് എന്ന്.

1845-ലെ ശ്രദ്ധകാലം—ലാഹോറിലെ സമര സന്ദേശ അറു പ്രകടമാക്കാൻ സർ ഹെൻറി ഹാർഡിംഗ് സററും ലഭ്യമാക്കിയിരുന്നു. കീഴെക്കൊടുത്തിൽ 50,000 ആളുകളെ സജ്ജീകരിച്ചുനിൽക്കു.

ആദ്യത്തെ ശൈവസമരം: 1845—1846. നവംബർ അവസാനത്തിൽ 60,000 ശൈവരും സററും ലഭ്യമാക്കിയിരുന്നു. ഹൈസ്കൂൾ ജനറൽ ഹാർഡിംഗ്, അയാളുടെ സേനാധിപതി സർപ്പമുന്നോടു ഉടനടി അവരെ ഫൃതിരിച്ചവാനായി മാറ്റുചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് വന്ന അപകടങ്ങൾക്ക് കാരണം ദാക്ഷിണാക്കാരുടെ ധീരത്തെ പുരുഷേ ഗോപിനാഠ കഴുതമണ്ണത്തരം തുടിയായിരുന്നു. ദക്ഷിണാസംസ്ഥാനത്തിലെ ഏഴുപ്പത്തിൽ ദേചകിത്രരക്കാനു മുന്നുക്കാളെ ബന്ധനരാക്കാണു ചാഞ്ചലുചെയ്യുന്നതുപോലെ സിക്കകാരാട്ടം എന്നതെന്ന യുദ്ധം ചെയ്യാമെന്നായിരുന്ന അയാളുടെ ധാരണ.

1845-ധിസംബർ 17—ചുള്ളി (ഹൈസ്കൂൾപുരിശ്രീനിംഗ് 20 മെത്രം അകലെയുള്ള ഒരു വില്ലേജ്) സമരം. നിരവധി നാട്ടപട്ടാളം ചെരിമാറി (എക്കിലും) ഇംഗ്ലീഷുകാർ വിജയിച്ചു. ലഭ്യമായി രാത്രി ശ്രേണിയും മുന്നുക്കാരാട്ടം ചെയ്തു.

1845-ധിസംബർ 21—സിക്കകാർ തുടിച്ചുവീണ്ടുന്ന പുരുഷായിരുന്നു സമരം. എല്ലാ ഭാഗത്തും വസ്തിച്ച നാശനഷ്ടങ്ങളാടുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് ഓടിപ്പുകേണ്ടിവന്നു.

1845-ധിസംബർ 22—യുദ്ധം വീണ്ടും തുടന്നു: വസ്തിച്ച നാശനഷ്ടങ്ങളാടുന്ന സാങ്കീര്ണിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ ജയി

ചു; തന്നെതട തോൽവിക്കശ്ശേഷം പാരസ്യദേശത്തു് അതിനാൽമാം പരിപ്രാതിയും പലായനവുമെന്നാണ്—പരിററ ദിവസംതന്നെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ ആകുമണം നടത്തുമെന്ന സിക്കകാർ തീരെ കത്തിയിരുന്നില്ല. സിക്കകാർ വിശ്വാസി. പിന്തുടരാൻ വള്ളാത്തവിധത്തിൽ അവശ്രദ്ധയിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാർ. ലാഡോറിനെ ആകുമിക്കവാനായി, ഡിസംബർ മദ്യത്തോടുള്ളി എത്തിച്ചേരുതമെന്ന പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന പരിക്കീപ്പടക്കവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്ന അവർ. വരുന്ന ആകുമണംതു എത്തിച്ചീടുവാൻ സന്നദ്ധരായി സിക്കകാർ ആലിവാലിയിൻ (ലൂഡിയാനക്ക് സമീച്ചമുള്ള ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമം) തന്നെനില്ല.

1846-ജനവരി 28—ആലിവാലിയിലെ സമരം: ഉറച്ചു സമരങ്ങിനശ്ശേഷം സിക്കകാരെ നദിക്കഴുപ്പിച്ചുകൊക്ക് ഓടിച്ചു. കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കശ്ശേഷം ഡൽഹിയിൽനിന്നു തിരിച്ചു സേനാവൃഷ്ടം ഇംഗ്ലീഷ് ക്യാമ്പിൽ എത്തി. അതു സമയംകൊണ്ട് സിക്കകാർ സബരോണിൻ ലാഡോറിന്റെ സംരക്ഷണക്കവേണ്ടി — 40,000 അഞ്ചിക്കാണുള്ള സുഖക്രമായ ഒരു കോട്ട കെട്ടിയുണ്ടാക്കി.

1846-ഫെബ്രുവരി 10—സബരോണിലെ സമരം: അതിരാറാ ഡീരതയോടെ, ഉജ്ജപലമായി ചെറുത്തുനീനു സിക്കഭന്നാർ തക്കൻ. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് റാസ്പിച്ചു നാശനാശി (സാമാന്യം ദ്രവ്യമുഖംതന്നെ അയിരുന്നു. ഇതിയിൽവെച്ചു ഇതേവരെ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് ചെയ്യേണ്ടിവന്നിട്ടി സ്ഥാത്ത വിധിത്തിൽ ചൊരിഞ്ഞെന്നു സമരമായിരുന്ന.)

യാതൊരു ഏറ്റുപ്പും ഇല്ലാതെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ സഹാലജ്ജ് കുറഞ്ഞു്, കാസുകൾ എന്ന സുഖക്രമായ കോട്ട കയ്യേറി. അപ്പോൾ ദുലീപ്-സിംഗ് (ചെറുപ്പക്കാരനുായ രാജ) മുലാബ്-സിംഗ് (മനസാസിക്കകാരുടെ വലിയ വൈരിയാണ് എന്നു് ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് അറിയാമായിരുന്നു ഒരു രാജപുത്രനാ

യിതന്ന അധാർ) ഏതൊരാളുടെ നിയന്ത്രണം കുറഞ്ഞിൽ സപ്പാ ധീനശക്തിയുള്ള വംശപ്രമുഖവർഗ്ഗരെ മുട്ടിക്കൊണ്ട് അങ്ങാം കീഴടങ്ങുവാനായി ചെന്ന. സന്ദേശം അതനുസരിച്ചു ബിധാ ഫൂറിം സററുലജ്ജിനമീടുള്ള ഭേദി മുഴവന്നു കുപിനി കാർക്കവിട്ടുകൊടുക്കണം, 1500,000 പവർ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം. ലാഫോറിൽ തൽക്കാലത്തേക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് കാവൽ സേനയെ പാർപ്പിക്കണം.

1846-എഡമ്പു വരു 20—ഇംഗ്ലീഷ് സൈന്യം വിജയകളായി ലാഫോറിൽ പ്രവേശിച്ചു. കൊടുക്കാനുള്ള 1500,000 പവർ വജറയിൽ ഇല്ലാതിരുത്തിനും, കാശ്മീർ കുപിനി പരിച്ചുടക്കിയതായി ഹാർഡിന്റു് പ്രവൃത്തിച്ചു. പക്ഷേ ഗ്രാമപഞ്ചാംഗം പണം കൊടുക്കാമെന്നു് ഏറ്റവും കാശ്മീർ അധാർക്ക നൽകപ്പെട്ടു. ഹാർഡിന്റു് അണിവന്നയാണു് യുദ്ധത്തിനു ചില ചായ സംഖ്യ ഉണ്ടാക്കിയതു്. വർഷാ സൈന്യത്തെ പണം കൊടുത്തു് പിരിച്ചുവിട്ടു. ദുലീപ്-സിംഗിനു സ്വതന്ത്രനായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. ലാഫോറിലെ ഇംഗ്ലീഷ് കാവൽസേനയുടെ പ്രധാനിയായ മേജർ ചെൻറിലോറംസ്. പ്രധാന സേന പിടിച്ചുട്ടതു തോക്കളുമായി ഘൂര്യിയാനയിലേക്ക് മട്ടാണീ. ഹാർഡിന്റു പാർലിമെന്റിനേരു നന്ദി ലഭിച്ചു. അധാർ ഒരു പ്രഭുപദ്ധതിലേക്കയെത്തി. 1848 മാർച്ചിൽ ഹാർഡി എപ്പു ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് മട്ടാണീ, ദൽഹിസൈപ്പുള ഗവർണ്ണറാജനാലായി പിന്തുടനു.

ഒൻപതാം പ്രഭുപുരി ഭരണം 1848-1856

1848-എപ്രിൽ—തെൻറ പിതാചായ (സാവനെ) പിന്തുടനു. 1844-ൽ മുൻടുകാനിലെ ഗവർണ്ണറായ മുൻറ

ജീരന ദ്രുതിപെട്ടിരുന്ന സ്ഥാനങ്ങളുണ്ടാക്കി. വാന്നിസ് അഗ്നി ഘടനയാൽ (പഞ്ച)നാലും ലഹരിന്റെ ആൺമേഡ് സനാലും അന്തര്ഗതനായ സർവാർവാന, തത്സ്ഥാനമേ രെറ്റുക്കവാനയ്ക്ക്.

1846-എപ്രിൽ 20—മുൻരാജ് നഗരത്തിന്റെ താക്കോൽ വിച്ചുകൊടുത്തു. മുന്നദിവസത്തിന് ശേഷം കാവൽ സേന വാതിൽ തുറന്ന തക്കാളിനു സിക്കകാർ അകത്തുകടനു ആൺമേഡ് സിനേയും വാൻസ് അന്തരവിനെയും കൊനകളുണ്ടു്. ഒരു ചെറിയ ശൈവസേനനാ വ്യൂഹത്തോടുകൂടി അവർ അയാളെ ഉദ്ഘാക്ഷിച്ചുതുടങ്ങിയിരുന്ന—ലാഫോറി രിനകെ തന്പടിച്ചിരുന്ന ചെറുപുകാരനായ ലഹരിന്റെ എഡ്‌വേർഡ്‌സ്, ഭവത്പൂരിലെ ശാജാവിനോടു സഹായത്തിനുപേക്ഷിച്ചു്, അതു് അയാൾക്ക് ലഭിച്ചു.

1848-മെയ് 20—അയാൾ ഇന്ത്യയ്ക്കിൽ ഉള്ള ഡേറ്റാസിവാനിൽവെച്ചു് കേണൽ കോർട്ട് ലാൻഡ്മാർക്ക് ഫോജിച്ചു്; കോർട്ടിലാൻഡ്മാർക്കിന്റെ കീഴിൽ 4000 ഭേദമാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. അവരോടുകൂടി രണ്ട് ദണ്ഡം ബലുചാക്കികൾക്കും ചേറ്റ്. അണ്ണിരെന് 7:00 ആളുകൾ ആയപ്പോൾ അവർ മുർട്ടാൻ ആകുമീകരാൻ തീച്ചുമാക്കി. നീരവധി ഭാഗ്യകരമായ ഇടപെട്ടുകർക്കുണ്ടോ അവർ (ഇംഗ്ലീഷ് കുർ) 1848 സെപ്റ്റംബർവരെ മുർട്ടാന്റെ മുന്നിൽ തന്മുൻ അപ്പോൾ ജനറൽ വിഷിന്റെ കീഴിലുള്ള വലിയ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് സേന അവത്മായി യോജിച്ചു്. അവർ മുർട്ടാനോടു് കീഴിട്ടുവാനാവശ്യപ്പെട്ടു്. പക്ഷേ അതു് നീരാകരിക്കുപ്പെട്ടു്. അതെ സമയത്തു് ഹെർസിംഗ് (ലാഫോറിൽ രണ്ട് മാസം മുമ്പു് ഒരു സുപ്പുത്തു് എന്ന നിലയിൽ എത്തീയതായിരുന്ന അയാൾ) സെസാന്റുതെ ഉദ്ഘാക്ഷിച്ചു്. പഞ്ചാബു മുഴുവൻാം ബഹാറിലും. ചെജുവാർ കൊടുക്കാമെന്ന വാഗ്ദാനത്തിനേക്കും ലാഫോറി കാബിനററു് ദോസ്യു് മുഹമ്മദി

കേര സഹായം തെടി. സർ വൈന്റിയുടെ സമേരാദര നായ സർ ജോൺജ് ലോറൻസായിതന പെഷ്ചവാറിലെ റസിയൻ്റ്. 1848 ഫെബ്രുവരി 24-ാം സീക്കകാർ റസിയൻസി പിടിച്ചടക്കി ഇംഗ്ലീഷ്കാരെ തടവുകാരാക്കി പിടിച്ചു.

രണ്ടാം ശീവയും 1848—യൽ ചുംസി ഫീസ് പൂരിൽ ഉണ്ടായ സൈന്യപുമായി യോജിച്ചു. ഫെബ്രുവരി അവസാനത്തിൽ ഗോഹ്, സറാലജ് കടന്ന, ഇന്നത്ത് വീലർ ജലത്തറിയെച്ചു അയാളുമായി യോജിച്ചു. സീക്കകാർ റാവി, ചീനാബ് വദികൾക്കും യോബിൽ സമേളിച്ചു.

1848-നവംബർ 22—റാനഗറിലെ യുദ്ധം (സീക്കകാർ വൈസ്റ്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ) സീക്കകാർ ചീനാബി കേര അഫ്ഫുറേതക്കു മടങ്ങാൻ. നൈക് പീംകൈയുടെ മുഖ്യ ത്രിടിയല്ലാതെ ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ണപിടിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഗോഹ് വടക്കോട്ട് മാച്ചുചെയ്തു.

1848-ധീസംബർ 2-സാന്ദ്രപുരം വില്ലേജിലെ യുദ്ധം (വൈസ്റ്റിന്റെ നേതൃത്വത്തിലൂള്ള സീക്കകാർ ജലംനദി ക്ക് ഉറുവമായി മടങ്ങാൻ, അവിടെ സൂര്യക്കുമായ കൈനാലിലെ ഉറപ്പിച്ചു. അതാളുക്കാലത്തു് ഇംഗ്ലീഷ് കാർ ഉദാസീനരായിരന്ന.)

1849-ജനവരി* 14 കാലം—ജലംനദിക്കെട്ടുത്തുള്ള ഒരു വില്ലേജായ ചിലിയൻവാലയിലെ സമരം: ഇംഗ്ലീഷ് കാക്ക ഏററവും ദൂരത്തുമായതു്. അവക്ക് 2300 ദേംബാർ നാഡ്യുപ്പട്ടി. മുന്ന സേനാ ഭാഗത്തിന്റെ കൊടിപോയാൻ. അവർ ചിലിയൻ വാലയിൽ വിറുമെച്ചു, സീക്കകാർ പിൻവാങ്ങി പുതിയ സൈനികനിക്കേതം ഉറപ്പിച്ചു.

* സ്പീതിക്കേണ്ട “ഹാസ്സ്”പോർട്ട് ഹിസ്റ്ററി ഫെം ഇന്ത്യ പ്രകാരം ജനവരി 13.

1849—ജനവരി 22—ജനാൺ വിഷുംലഹ് റിനൻറു് എഡ് ബേർസ്റ്റൂട്ടടെ മുർട്ടാൻ പിടിച്ചു (മുൻരാജിനെ പൂ തോക്കു പോക്കവാൻ അനുവദിച്ചു) ഇംഗ്ലീഷ് സെസന്യും ഗോ ഫിനൻസ് സമീപഭത്തകൾ മാച്ചുചെച്ചു. ലഹ് റിനൻറു് എഡ് ബേർസ്റ്റു് ഒരു ചെറിയ കാവൽ സേനയോട്ടുടി മുർട്ടാനിൽ താമസമാക്കി.

1849 ജനവരി 26—ഗോഫിൻറെ സെസന്യും, മുർട്ടാൻ പിടിച്ചുടക്കിയ വാത്ത് കേട്ട്. അല്ലെങ്കിവസണ്ടർക്കുംഗൈഷം ഷെർസിഞ്ച് കീഴടങ്ങാമെന്ന സഹതിച്ചു. (ഫക്ഷ ഇംഗ്ലീഷ്കാർ) അതു് സപീകരിച്ചില്ല.

1849 ഫെബ്രുവരി 12—ഗ്രൂപ്പീഷ് സെസന്യും മുച്ചവനം ഉത്തരപ്രദേശ താങ്കിരിക്കനോർ ഓട്ടോട്ടോൻ് ലാഫോ റിൽ പറന്ന വീഴ്ത്തക്കവല്ലും സമത്തമായ ഒരു പടയോറു മൊതക്കി ഷെർസിഞ്ച്. ഫക്ഷ ചീനാബ് നദിയുടെ സമീപമുള്ള ഗ്രജാത്തിന്റെ ഗോഫ് അവരെ വെളിച്ചു കടന്നു.

1899 ഫെബ്രുവരി 20 — ഗ്രജാത്തിലെ രണ്ട് (24000 ഭക്കാതണ്ട് ഇംഗ്ലീഷ് സെസന്യുത്തിൽ) താരതമ്യേന രക്തതെള്ളാറിച്ചിൽ കുറത്തു ഇംഗ്ലീഷ് വിജയം.

1849 മാച്ച് 12—ഫെബ്രുവരിഞ്ചും അയാളുടെ ജനറൽ മാതം കീഴടങ്ങി. ലാഫോർ കീഴടക്കിയതിനുശേഷം ഡാക്ടർ ഹാസി ഫാബ്രാബ് തുടി യോജിപ്പിച്ചു് ദുലിപ് സിംഹൻ് സപയം ഗ്രൂപ്പീഷ് സംരക്ഷണക്കു വിധേയനാക്കേണ്ടി വന്നു. വർഷസെസന്യുത്തെ പിരിച്ചുവിഭാഗങ്ങളിൽ, കോ ഫീനുർത്തം, സുന്ദരിയായ വിക്രോറിയക്കു നൽകണ്ടും, സിക്കീനുതാക്കുന്നുന്നു സ്വന്തമായി വഹകൾ കണ്ടുകൊട്ടി. താമസസ്ഥലത്തിന്റെ നാലു നാഴിക ചുരാക്കരുതു് അവർക്ക് തെച്ചുകാരെപ്പോലെ സ്വയം ടാറിഗ്രാമിക്കേണ്ടിവന്നു.

കൂർരാജനെ ജീവപത്രത്വം തടവിന് വിധിച്ചു. സർ ഹെൻറി ലോറൻസ് സഫോററനായ സർ ജോൺ ലോറൻസി കേര (പിന്നീട് ഗവൺമെന്റ് ജനറലായ ഓഫോ) സഹായ തന്ത്രാട്ട, ഒരു കമ്മീഷൻ വെച്ചു പാഠ്യാവു് വ്യവസ്ഥിതി തിലാക്കണം. ശൈപായികളുടെ നിലയിൽ, ഇംഗ്ലീഷ് ഉദ്യോഗസ്ഥരാറിൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ചെറിയ ശൈപ സേനയെ നിന്തി രോധുകൾ വെട്ടിച്ചു.

1848 ഫേബ്രുവരി—സർ ചാർലസ് ടാപ്പിയർ ഡോഫിൻ സ്കാന്റൽ അയാളും ദൽഹിസിരുമായുണ്ടായ വഴക്കുകൾ അവസാനിച്ചതു് അയാളുടെ രാജിയിലുണ്ട്.

1848—സതാറയുടെ സംയോജനം. 1818-ൽ ഫേബ്രുവരി സ്കാന്റൽ സിംഹാസനത്തിൽ കയറരിയ ശൈപാജിയുടെ കട്ടം പെത്തിൽപ്പെട്ട രാജാവു് അന്തരിച്ചു. അയാൾക്കു മക്കളുണ്ടായിരുന്നില്ല. മരണസമയത്തു് ഒരു മകനെ ഒത്തുടക്കത്തു് അംഗാളേ അന്തരാവകാശിയാക്കി. ഡൽഹിസി അതു് അംഗീകരിക്കവാൻ കൂട്ടാക്കാതെ (സതാറ) പിടിച്ചടക്കി.

1849–1851—നിരവധി മലവർദ്ധകാത്തക വിഴുവ ഞാൻ. സർ കോളിൻ ക്യാംബേൽ, കേണൽ ക്യാംബേൽ, മിസ്റ്റർ സ്റ്റേൻജ് എന്നിവർ ചേറ്റ് അതിനു അമർച്ച വരുത്തി. തീരെവട്ടിക്കൊള്ളു, തൃപ്പി, ശിന്തു ഹത്യ, നരബലി, സതി തുടങ്ങിയവയ്ക്കുതിരായി ഒരു സമരപ്രവ്യാഹനം.

രണ്ടാം ബന്ധായും. 1852–1853 (1852 ഏപ്രിൽ 12-ാംനു തുടങ്ങി, 1853 മാർച്ച് 17–18 തീയതികളിൽ ഡോണാബുവിൽവെച്ചുണ്ടായ സമരങ്ങളുടെ ഫലമായി അവസാനിച്ചു.) 1853 ഡിസംബർ 20-ാംതീയതിയിലെ വിളംബരപ്രകാരം പെരു പിടിച്ചടക്കി.

1853—ബീറാർ കൂട്ടിച്ചേര്യൻ (1840) ആക്ലണ്ട് പ്രിൻസിപ്പൽ സിംഹാസനസ്ഥനാക്കിയ നാഗപുരരാജാവു് ശരിയാ

യന്തോ, ദത്തക്കുംഗങ്ങളോ അനുയായി സന്തതികൾ ഇല്ലാതെ മരണമടഞ്ഞു.

കുർഖ്യാട്ട് 1 കു 1 റെ അവസാന സംയോജനം. 1801-ൽ “കമ്പനിയുടെ നവാബ്” സ്വപകാർത്താവിത്തി ലേക്ക് എത്തുന്നു. 1819-ൽ അധാർ മരിച്ചപ്പോൾ സിംഗാ സന്നാഹരാഹണം ചെയ്തു പുതുൻ 1825-ൽ മരിച്ചു. അധാർ ഒരു പിബെപിളം ഷൈത്രലിനെ നവാബായി ഫുവ്യാപിച്ചു. ആ കുട്ടി 1853*-ൽ മരിച്ചു. പിന്നീട് അവകാശം പറഞ്ഞ മാതൃലന്നായ ആസിംജായെ അട്ടഞ്ഞാൻ കൊടുത്തു് പിരിച്ചു പിട്ടു. മദിരാശൈയിചെ എല്ലാ പ്രത്ക്കമാരിലുംവെച്ചു മുൻ ഗണവാ നൽകി വിക്രോറിയ അധാർക്കു ആക്കേട്ടു് രാജക്കമാരം എന്ന ബഹുമതി നൽകിയിരുന്നു. ഇന്നയാർ മദിരാശൈയിലുള്ള കൊട്ടാരത്തിൽ സ്വവമായി അലസജ്ജീവിതം നയിച്ചുവരികയാണ്.

1854—ജാൻസിയുടെ ത്രട്ടിച്ചുപറക്കൽ (ബെഡിൽവണ്ഡിൽ.) പേശപ്പെടുന്ന ഒരു സാമാന്യനായിരുന്നു, 1832-ൽ സ്വതന്ത്രനായി ഫുവ്യാപിക്കു ചെപ്പെട്ട ജാൻസിയിലെ രാജസന്തതിയില്ലാതെ അന്തരിച്ചു. ദത്തുപുതുൻ ജീവിക്കുന്നണ്ണായിരുന്നു. മൊൺസുർ ദൽഹിസാ പതിവുപോലെ തന്നെ അധാരെ അംഗീകരിക്കുവാൻ ത്രട്ടാക്കിയില്ല. ആതു കൊണ്ടു് സ്ഥാനത്രാശ്രയായ റാണിയുടെ കോച്ചം. അവൻ പിന്നീടണായ ശൈഹായിലഹള്ളയിലെ പ്രമുഖനേതൃത്വിയായി.

1853-ൽ—മരിച്ചപോയ, അതിനുള്ളൂ പെൻഷ്യൻ കൊടുത്തു് പിരിച്ചയച്ചു ബാജിരാബ് പേശപ്പെടുന്ന ദത്തുപുതുന്നനായിരുന്ന നാനാസാഹിബ്* എന്ന വിളിക്കുന്ന ഭണ്ഡു പറത്. നാനാസാഹിബ്, തന്റെ ദത്തുപിതാവിനുവകാശപ്പെട്ടിരുന്ന 10,000 പബൻ അട്ടഞ്ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതു്

* 1855 ബർത്തുലീൻറ അഭിപ്രായത്തിൽ

നിരാകരിക്കപ്പെട്ട്. നാനാ കീഴടങ്ങി. പക്ഷേ ഒരുവിൽ അയാൾ ഇംഗ്ലീഷ് “നാല്ക്കോട്ട്” പ്രതികാരം ചെയ്തു.

1855–1856—സന്താർ വിപുവം. ബംഗാളിലെ രാജമഹാക്ഷേത്രത്തിൽ നിവസിച്ചിരന്ന അല്ലകീരാതക്കാരായിരന്ന അവർ 1856 ഫെബ്രുവരിയിൽ 6 മാസം നീണ്ടനീന ഒളിപ്പോരിന്ദ്രശശം അതു് അമച്ച് ചെയ്യപ്പെട്ടു.

1856 ആദ്യം—സഹാനുഭൂതനാക്കപ്പെട്ട മെമ്പുർരാജാവിന്റെ തനിക്കു നഷ്ടപ്പെട്ട രാജ്യം തിരികെ നൽകണമെന്നതു വിനിതമായ അദ്ദേത്തന ദൽഹൗസി നിരാകരിച്ചു.

1856—നവാബിന്റെ ദുർഭരണത്തിന്റെ പേരിൽ ഒധ്യ് പ്രിച്ചടക്കപ്പെട്ടു. പണ്ഡാബിലെ മഹാരാജദുലൈഫ് സിംഗ് കൂസുമതം സ്പീകരിച്ചു. അഹന്തപുറ്റമായ അല്ലം ചില ധാത്രാസമ്മാനങ്ങളാട്ടെ ദൽഹൗസി തിരികെ പോയി. മറ്റൊരു സാധനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ, കനാലുകൾ, റെയിൽവേകൾ, ഇലക്ട്രിക്കേം, ടെലിഗ്രാഫ് മുതലായവയുണ്ടാക്കി. ഭൂനികതിയിന്ത്യിൽ വല്ലന് 4 ലക്ഷം പബ്ലിക്കേഷൻ സംഖ്യാജനം കൂട്ടാതെത്തന്നെ, കൽക്കത്തയ്ക്ക് കച്ചവടാവയ്ക്കു തുറന്ന വന്നിരന്ന കുപ്പലുകളുടെ ടെല്ലിജ് ഇരട്ടിച്ചു. പൊതുക്കണക്കിൽ പരമാത്മത്തിൽ വരവു് കുറവായിരന്നു; അതിനു കാരണം—പൊതുപരിജ്ഞാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള അമീതമായ ചിലവുകൾ. ഇംഗ്ലീഷിന്റെ എല്ലാം പരിണാമ ഫലം ശീപായിലുള്ള (1857–1859)

കാനിങ്സ് പ്രസ്താവിന്റെ ഭരണം 1856—1858

1856 ഫെബ്രുവരി 29—കാനിങ്സ് അധികാരം ഏറ്റെടുത്തു. (ഹിന്ദുക്കൾക്കു മുഹമ്മദൈക്കും യൂണോപ്പുനാക്കും

തെവോലെ ബാധകമായിരന്ന അയാളുടെ 'കരംഗിക്കാനിയമം' 1861 വരെ മുഴവന്നാക്കപ്പെട്ടിരന്നില്ല.

1856—ആറപ്പു'. വിശ്വചിക മദ്ദേന്ത്യയെ ആകു മീച്ച്. ആറയിൽത്തന്നെ 15,000 കണക്കിനു മരണം.

പേര്സ്യൻമുദ്ര 1856-1857—(പാം) പുത്രത്തോടു തുടിയുള്ള പെത്രമാറ്റം സഹിക്കേണ്ടിവന്നപ്പോൾ 1855-ൽ ബ്രിട്ടീഷ് 'സിഡ്നീ' ടെഹരാൻ വിട്ടു.

1856—പേര്സ്യൻ ഗവണ്മെന്റ് അഫ്‌ഗൻ ഇസാ വാനിൽനിന്നു ടെഹരാൻപിടിച്ചുടക്കി.

1856 നവംബർ 13—കാനിങ്ങ് സമരം ഫ്രബ്രുവരിച്ച്. നിരവധി കളുപ്പുകൾ 'മസ്‌കാറം' ആകുമണാത്മം സോം വൈയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു.

1856 ഡിസംബർ—ആദ്യം ബുഷയർ (ആസുന്ധാഹർ; പേര്സ്യൻ ശർഫിൽ) ചീടിച്ചുടക്കപ്പെട്ടു.

[അതേ സമയത്ത് സർ ജോൺ ലോറൻസും (തന്റെ സഹാരനായ സർ ഹെൻറിജുടെ സഹാനത്ത് ഇപ്പോൾ പരമ്പരാവിലെ പുതിയ ചീഫ് കമ്മീഷൻറ്) കാബൂളിലെ അമീറായ ദോസ്സുമുഹമ്മദും തക്കിൽ തുടിയാലോചനകൾ. 1857 ആദ്യം അറാരജ്ജനസവൃത കാര്യത്തു സുക്ഷിക്കപ്പെട്ടു.]

1857 ജനവരി—സർ ജേയിംസ് ടൗട്ട്‌റാം, ആകുമ സംത്തിരന്റെ സർവ്വ ദൈനന്ദിനപന്നായിപ്പന്നായി, ബുഷയാഡിലെ ദൈനന്ദിനപുമായി യോജിച്ചു.

1857 ഫെബ്രുവരി 7—കൗസാബിലെ സമരം; ഒട്ട് റാമിന്റെക്കീഴിലുള്ള സേനാവിഭാഗം 8,000 പേര്സ്യക്കാരെ അന്താരാ തകരുതു.

1857-ഫെബ്രുവരി 6—സേനയോടുകൂടി ഒട്ട്‌റാം ബുഷയാഡിലുള്ള കേരുത്തിലേക്കു മനസി.

1857—മോഹമേറ പിടിച്ചടക്കി. അതിനെത്തുടർന്ന് സമാധാന ഉടൻപഠി. പേര്സ്യക്കാർ എന്നെന്നേന്നുമായി ഹൈറററിൽനിന്നും അഫ്‌ഗാനിനുമാനിൽനിന്നും പിഠവാ ണണം. ടെഹരാനിലെ ഗ്രൗണ്ടിഷ്‌കമ്മീഷനോടു സർവ്വാദര വോട്ടുട്ടി പെത്തമാറണം.

1857—ശിപായിലുഭ്രാം. കുറ എരെങ്കാലത്തെ ശിപായിസെസ്യുത്തിനു ഒരു സംഘടിതത്രഖം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒധയിൽനിന്നുള്ള 40,000 സെസ്യുൺിനെ ബന്ധിച്ചിരുത്തു ദേശീയതപ്പും ജാതിയുമായിരുന്നു. സേനയിലാകെ ഒരപോലെയായിരുന്നു പികാരങ്ങൾ. മേലധികാരികൾ ഒരു ഒരു സെസ്യുവിഭാഗത്തെ അപമാനിച്ചപ്പോൾ അതുപരാതുവെയുള്ളൂ അപമാനമായാണ് സേനമുഴുവൻ കൂടുതിയതു. ഉദ്യോഗസ്ഥരാക്കുകയും കാഞ്ചുമായ അധികാരിക്കുന്നുണ്ടും അപമാനമായാണ് സേനമുഴുവൻ കൂടുതിയതു. വെളിവായ ബഹളണ്ണർ സർവ്വസാധാരണമായിരുന്നു. വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയാണ് അവ അമർച്ച ചെയ്യാറു. റഷ്യൻ ആകുമിക്കുവാനായി കുറ കടക്കുവാനുള്ള അതിജീവനാർക്കുകൾ കുറയുമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പകരം സിക്കക്കാരെ വെങ്ങേണ്ടിവനു. (1852) (ഇതെല്ലാം 1849-ൽ പാതാബ് തുട്ടിച്ചേര്ത്തതിൽ പിന്നെയാണ്). 1856 ഒധയിൻറെ സംഭയാജനറോടാടെ കാഞ്ചുമായി കുറയുന്നുണ്ടെന്നു വിശ്വാസി. കാനിങ്സ്‌പ്രസ്റ്റ് ഭരണം തുടങ്ങിയ തുതനെ സേപ്പരാധികാരത്തോടെയാണ്. അന്നവരെ മദിരാശിയിലേഡും ബോംബെയിലേഡും സെസ്യുൺജെ ചേരുതിയെന്നതു ലോകത്തിൽ ഏവിടെയെങ്കിലും സേവനമന്നു കൂടിക്കേണ്ടിവരുമെന്ന വരാറിലാണ്. പാക്ഷ ബോംബെ സെസ്യുത്തെ ഇത്യുംലേക്കമാറും. കാനിങ്സ് ഇംഗ്ലീഷു ചൊരുന്നിലും ബോംബെയിലേക്കുന്നതി വ്യാപിപ്പിച്ചു. തുതിനെ

ജാതി നഗരപ്പിക്കവാനെത്തു തെ ശ്രമമായാണ് ഫക്കീർമാർ വ്യാവധാനിച്ചതു്.

1857—ആദ്യം (പാം) പന്നിയുടെയും പത്രവിന്റെയും കൊഴുപ്പുടുത്തിയ പുതിയ ബെടിയുണ്ടകളാണ് അടുത്ത കാല തു് വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതു്. അതു് ഓരോ ശിപാ തിയുടെയും ജാതി കളയും ദേശിച്ചാണ് എന്ന ഫക്കീർമാർ വ്യാവധാനിച്ചു.

അതുകൊണ്ടു് ബാരക്കുപറിലേയും (കൽക്കറക്കടത്തു്) റാണി ഗവേഖിലേയും (ബാങ്കറക്കടത്തു്) പട്ടാളങ്ങൾക്കിടയിൽ ലഹരി.

ഫെബ്രുവരി 26—ബരഹംപുരിലെ ശിപായിലഹരി (മുൻശിഡബാറിനു തെക്കേവരത്തു് ഹസ്തിനാതന്ത്രിൽ) മാച്ചിൽ ബാരക്കുപറിയിൽ പട്ടാളവിഴുവം പിന്നീടു് അതു ബംഗാർ മുഴവനം വ്യാപിച്ചു. രക്തിയെടുത്തു് (അതു് അമച്ച് ചെയ്യപ്പെട്ടു്.

മാച്ചിം ഏപ്രിലും—അംബാലയിലേയും മീറററിലേയും പട്ടാളക്കാർ രഹസ്യമായി നിരന്തരം അവതരണ ക്യാമ്പുകൾക്കു് തീരെകാട്ടത്തുവനു. ഒയിലും വടക്കുപട്ടാളത്താരാൺ സ്ഥലങ്ങളിലും ഫക്കീർമാർ ജനങ്ങളെ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും റായി ചുടപിടിപ്പിച്ചു വിട്ടു. ബിത്തുരിലെ (ഗംഗാതീരത്തു്) രാജാവായ നാനാസാഹിബ്, റഷ്യ, പേർഷ്യ, ദൽഹിയിലെ രാജക്കുമാരനും ഒയിലെ സംഭാന്ത്രേഷ്യനാക്ക പെട്ടു നാട്ടുവാഴി മുതലായവത്രമായി ഇഡാലോചനയെച്ചു കൊഴുപ്പുടുത്തിയ തോട്ടക്കെ ചൊല്ലിയുള്ള ശിപായിമാരുടെ അസ്പാസമ്പ്രാണിൽനിന്നു മുതലെടുക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

എപ്രിൽ 24—ലക്ഷ്മോവിലെ 48-ാം ബംഗാളിസേനാ വ്യാഹം, നാട്ടകാതര മുന്നാം അശ്വപ്രസേന, 7-ാം ഒയ് ഇൽ റഹ്മലേർസ് എന്നിവർ സമരത്തിരുന്നാരെന്നും, ഇംഗ്ലീഷ്

പട്ടാളക്കാരെ വത്താടി സർ ഹൈസ്റ്റ് ഓഫീസ് അതിനു മച്ചു വത്താടി. മീറററിൽ (ധർമ്മഹിയുടെ വടക്കേഴ്ചക്കു ഭാഗം) 11-ാം 20—നാട്ടുകാതട കാലാർപ്പണ ഇംഗ്ലീഷ് കാതട ആകുമിച്ചു. അവതടെ ഉദ്ഘാഗസ്ഥമാരെ ബെടിവാച്ചു. തന്റെ തീരകാടത്തു ഇംഗ്ലീഷ് കാതട സ്കീക്കളേയും കട്ടിക്കളേയും കൊന്ന് നേരെ ധർമ്മഹിയിലേക്കെ പോയി.

ഡൽഹിയിൽ രാത്രി ചില ലഹളക്കാർ ധർമ്മഹിയി ലേക്കെ കുതിച്ചു. അവിടെയുള്ള ശിപായികൾ (54-74-38 നാട്ടുകാതട കാലാർപ്പണം) ലഹളക്ക് സന്നദ്ധരായി. ഇംഗ്ലീഷ് കമ്മീഷൻ, പള്ളിവികാരി, ഉദ്ഘാഗസ്ഥമാർ എന്നിവരെ ഹനിച്ചു. 9 ഇംഗ്ലീഷ് ഉദ്ഘാഗസ്ഥമാർ ആയു സംഭരണാശാല സംരക്ഷിച്ചിരുത്തുന്ന അതു കത്തിച്ചുകളെന്തു. സിംഗപ്പുരം* അതിൽചെട്ടു നശിച്ചു. ബാക്കിയുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് കാർ കാട്ടകളിലേക്ക് ഓടി. ദേശരമാശ കാലാവസ്ഥ യും നാട്ടുകാതംകൂടി അവരിൽ പലാരങ്ങും ശരിപ്പെടുത്തി. അല്ലോ ചിലർ ഇപ്പോൾ ദാസന്മാരും തുപേക്ഷിച്ചുപോയ മീറററിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. പക്ഷേ ധർമ്മഹി ലഹളക്കാതട കയ്യിൽ.

ഹീറാസ്‌പുരിൽ 45-ാം 57-ാം സേനാവിഭാഗങ്ങൾ (നാട്ടുകാർ) കോട്ട പരിചിച്ചടക്കവാൻ ശുരൂമിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് കാതട 31-ാംപട അവരെ ടാറിച്ചുകളെന്തു. പക്ഷേ അവർ നഗരം കൊള്ളുചെയ്തു് അതിനു തീരവാച്ചു. പക്ഷേ പിരോ ദിവസംതന്നെ കോട്ടയിൽനിന്നു വന്ന കത്തിരപ്പട്ടാളം അവരെ ടാറിച്ചു.

ലാഹോറിൽ, മീററത്തിലേയും ധർമ്മഹിയിലേയും വാർത്തകൾ അറിഞ്ഞപ്പോൾ, ഒരു പൊതുപരേഖിൽവെച്ചു (പീരകിയോട്ടക്കൂടിയ ഇംഗ്ലീഷ്‌പട്ടാളംവലയം ചെയ്തിരി

* കേരള ആസ്റ്ററി മാലിന്യാൺ പ്രകാരം 5.

ക്കു) നജറൽ കോബർട്ടിനെറ്റ് ഉത്തരവുപ്രകാരം ശിപാ
യികളുടെ ആയുധം താഴെ വെച്ചും.

മേയ് 20—നാട്ടുകാരുടെ 64-ാം, 55-ാം, 39-ാം കാലാർ
പട്ടയോരകാണ്ട് (ലാഹോറിൽവെച്ചു ചെയ്യോരാലെ) പെ
ഷവാറിൽവെച്ചു ആയുധം വെച്ചും. അതുകഴിത്തോള്ളു
ഡ്രൈഡ് കാരു വിശ്രദ്ധുരായ സിക്കകാരംകൂടി നൗഷാര,
മാർധാൻ എന്നിവിടങ്ങളിലെ തകർ കോട്ടകൾ വെടി
പൂക്കാൻ. അടുത്തട്ടുന്ന ലൈംഗികളുകളിൽ ക്യാമ്പുചെയ്യി
തന ഇംഗ്ലീഷ് പ്രകാളുത്തുകാണ്ട് അംബാലയിലെ
വലിയ കോട്ട മേയ് അവസാനത്തിൽ സുരക്ഷിതമാക്കി.
അതാണ് ജനറൽ ആൻസർന്റു പ്രടാളത്തിനെരുക്കണ്ട്.
ഉള്ളകാലമാകയാൽ ഇംഗ്ലീഷ് കാർ കൂട്ടമായി താമസിച്ചി
തന സിംഗരയെ ആതാംതന്നെ ആക്രമിച്ചില്ല.

മേയ് 25—ആൻസർസ് തന്റെ ചെറിയ ദൈനന്ദിന
മായി ഡൽഹിയിലേക്ക് തിരിച്ചു. മേയ് 27-ാം അഞ്ചാർ
മരിച്ചു. സർ ചെന്ററി ബർനാഡ് അയാളുടെ സ്ഥാനം
കയ്യേറു. ജൂൺ 7-ാം ജനറൽ വിശ്രദ്ധനെരുക്കിശില്പിയുള്ള
ഇംഗ്ലീഷ് ദൈനന്ദിന അയാളുമായി യോജിച്ചു. (മീററാഡ്
സീന് വരികയായിതന വിശ്രദ്ധന വഴിയിൽവെച്ചു ചില
ശിപായിമാതമായി എററുമുട്ടേണ്ടിവന്ന.) ഹിന്ദുസ്ഥാ
നത്തു് എല്ലായിടവും ലഹളകൾ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ഒരേ
സമയത്തു് പഞ്ചിതപത്രു് സ്ഥലങ്ങളിൽ ശിപായിമാ
തട വിറ്പവും, ഇംഗ്ലീഷ് കാരുടെ വധവും, പ്രധാനരംഗ
ങ്ങൾ—അതു, ബാറില്ലി, മൊറാദബാദ്, സിന്ധ്യ ഇംഗ്ലീഷ്
നാട്ടേരാട്ട് വിശ്രദ്ധമത പരിചാലിച്ചുവെക്കിലും അയാ
ളുടെ പട്ടാളക്കു് അതു് സാധിച്ചില്ല. പാട്ടിയാല
രാജ്യവു്—അതീവലജ്ജാകരം. നിരവധി ദൈനന്ദിനങ്ങളെ
ഇംഗ്ലീഷ് കാരുടെ സഹായത്തിനായി അയച്ചുകൊട്ടതു്.
മനീപ്പരിൽ (വടക്കേഫിന്റൊന്തു് പ്രവിശ്യ) മുഗ്രതലധനായ

ങ്ങ ചെറുപ്പക്കാരൻ സഹമർന്നുവോ ഒരു "സികാൻറ് സോ വ്" വജാനയും മുൻപും രക്ഷപ്പെട്ടതി.

കോൺപുരിൽ: 1856 ജൂൺ 6-ാംന് നാനാസാഹിബ്^{*} (മുൻ വധു ശിഖായിമാരുടേയും, കോൺപുരിൽ ലഹളിലും സന്നദ്ധരായ മുൻ വധു അശൈസേനയുടേയും നേരുതപം എൻററട്ടഞ്ചേപ്പാർ, കോൺപുർ പടനിരയുടെ കമ്മാണ്ടറായ സർ ഹൃദാവിലറുടെ കീഴിൽ ദഹരാറ ദളം ശൈമഹട്ടാളക്കാർമാരുമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. പുറത്തുനിന്ന് അല്ലെങ്കിലും മാരു ഒരു സഹായസേനയെ കിട്ടിയുള്ളു. അയാൾ ഇംഗ്ലീഷുകാർ സ്കൂട്ടികളും ക്രൂകളും ഓട്ടി രക്ഷ പ്രാപിച്ചിരുന്നു. കോട്ടകളും ദൈവക്കുടിവേദക്കുട്ടിമാൻ^{**} കാണിക്കുന്നതു.) സർ ഹൃദാവിലറ വളഞ്ഞു.

1857 ജൂൺ 26—കോൺപുർ വിട്ടകൊട്ടക്കകയാണെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ് കാരെ സുരക്ഷിതരായി മടക്കി അയക്കാമെന്ന് നാനാസാഹിബ്^{*} എററു. ജൂൺ 27-ാംന് (വീലർ അതിനു സമ്മതിക്കകയാൽ) രക്ഷപ്പെട്ട നാനുറുപേരെ ബോട്ടിൽക്കയറരു ഗംഗയിലുടെ താഴോട്ടു പോക്കവാൻ അനവദിക്കപ്പെട്ടു. പക്ഷേ നദിയുടെ രണ്ടു കരയിലും നിന്നു വെച്ചു വരുമ്പുകയാണ്^{**} നാനാസാഹിബ്^{*} ചെയ്തതു. രക്ഷപ്പെട്ട ഒരു ബോട്ട്^{*} നദിതാഴേരയിൽവെച്ചു ആകുമണബിയേയമായി. ആ കാവൽസേനയിൽനിന്ന് ആകെ രക്ഷപ്പെട്ടതു^{*} നാലു പേരാണ്. മണ്ണിൽ ഉറച്ചുപോയ ഒരു ബോട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്കൂട്ടികളും ക്രൂകളും പിടിച്ചു കോൺപുരിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി അവരെ അവിടെ ബന്ധനസ്ഥരാക്കി ഫാസ്റ്റിച്ചു. 14 ദിവസത്തിനുശേഷം (ജൂലൈഈ) ഫാത്തിഗ്രായിൽനിന്ന് (ഫറുക്കുബാദിൽനിന്നു മുൻ മെത്തൽ അകലെ യുള്ള പട്ടാളക്ക്യാന്റു്) കാരെത്തുടട ഇംഗ്ലീഷ് തന്റെക്കാരെ ലഹളക്കാർ അവിടേക്കു് വലിച്ചുകൊണ്ടുചെന്നു.

കാനിണ്ണിൻറെ കല്പനപ്രകാരം മദിരാശി, ബോംബെ

സീലോൺ ഫ്രോവിംഗ്സ്‌ളിൽനിന്ന് പട്ടാളക്കാർ പുറപ്പെട്ടു. ഫേയ് 23-ാം നീലിന്റെ കീഴിലുള്ള മദിരാശി സഹായസേന കരയ്ക്കിരണ്ടി, ബോംബേസേന ഇൻഡ്യൻ ലൈറ്റ് ടൈറ്റ് മാര്ഗ്ഗത്തിലേക്ക് പ്രധാനമാരംഭിച്ചു.

ജൂൺ 17—സർ പാടിക്ക് (ആൻസണന തുടർന്ന ബംഗാളിലെ സർവ്വസേനന്യാധിപനായ അർഥ) അധ്യാജറററു ജനറലായ ഹാവ്‌ലോകം കൽക്കട്ടയിൽ ഇന്ത്യൻ ഉടനെ തന്നെ അവിഭാഗത്തിനും പുറപ്പെട്ടു.

ജൂൺ 6—അലഹബാദിലെ ശീപായികൾ ലഹരിയ്ക്കുന്ന തന്നെ. (ഇംഗ്ലീഷ്) ഉദ്യോഗസ്ഥരാർ കുടംബസമേതം കശാഫ്പേരുള്ള, കേണൽ സിംഗപ്പൻറെ കീഴിലുള്ള കോട്ട പിടിക്കവാൻ ശുചിച്ചു. അയാൾക്ക് ജൂൺ 11-ാം കൽക്കട്ടയിൽനിന്ന് മദിരാശി പട്ടാളങ്ങളാട്ടുച്ചിട്ടി വരികയായിരുന്നു. നീലിന്റെ കീഴിലുള്ള പട്ടാളത്തിന്റെ സഹായം ലഭിച്ചു. അയാൾ സിക്കകാരരയല്ലോ ചരിച്ചുയച്ചു് കോട്ട കൈകേരി. അതിൽ നീറച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളക്കാരെ മാത്രമാക്കി (വരുന്ന വഴിക്കു് അയാൾ ബന്ധാരിസിൽ കടന്ന, 37-ാം നാട്ടുകാലാർപ്പുടെയെ വിസ്തൃതതിന്റെ ആദ്യാലട്ടമാഖിൽത്തനെ അമച്ചു് ചെയ്തിരുന്നു. ശീപായികൾ കാടിപ്പോയി.) (ഇംഗ്ലീഷ്) സേനന്യാഡിൽ എല്ലാ വഴികളിലും അലഹബാദിലേക്ക് ഒഴുകി.

ജൂൺ 30—അലഹബാദിൽ എത്തിയ ജനറൽ ഹാവ്‌ലോക്ക്, നേതൃത്വം ഏററാട്ടുത്തു് 1,000 ഇംഗ്ലീഷ്‌പട്ടാളരേതാടൊപ്പും കോൺഫറീലേഷൻ് മാച്ചുചെയ്തു. ജൂലൈയ് 12 ഫ്രാത്തേപ്പുരിൽവെച്ചു ശീപായിമാരെ കാടിച്ചു. വീണ്ടും ചില നീറ്റാര ഘൂറ്റുകളും കൂടി.

ജൂലൈയ് 16—ഹാവ്‌ലോക്കിന്റെ നേതൃ കോൺഫുർ അതുശ്രീയിൽവെച്ചു ഇന്ത്യക്കാരെ തോല്പുച്ചു, പരക്കു നിരംഗാലേക്ക് മന്ദിരവാന്തള്ളു സമയം അതിനുമിച്ചിരുന്നു.

രാത്രി, നാന് ഉദ്ദോഗസമയം സ്കീകളും ക്ലീകളും അടക്കാ മിച്ചു എല്ലാ ഇംഗ്ലീഷ് തടവുകാരെയും കൊന്നുകളിഞ്ഞു; അതു യുദ്ധരക്കു തീവാച്ചു, നഗരം ഉപേക്ഷിച്ചു.

ജൂലൈയ് 17-ാംസ് ഇംഗ്ലീഷ് സെന്റ്യൂം അക്രതുകയറി. ഹാവ്‌ലോക്ക് നാനായുടെ തുടായ ബിത്രുരിൽ പ്രവേശിച്ചു, ധാരൊത എത്രപുമില്ലാതെ അതു് കൈകേരി, കൊട്ടാരം നഗിപ്പിച്ചു, ഉർഭം ചുട്ട ചാവലാക്കി തിരികെ കോൺപുരിലേക്ക് മാച്ചുചെച്ചു. അയാൾ നീലിനെ അവിടെ കാവലിച്ചു സ്ഥലം പരിരക്ഷിക്കുവാൻ ഏപ്പാടുചെച്ചു. ഹാവ്‌ലോക്ക് ലക്കനോ വിമോചിപ്പിക്കുവാൻ ധാത്രയായി. അവിടെ സർ ചെന്റഡി ലോറൻസിന്റെ സർവ്വ ഗ്രമങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും നഗരം മുഴവൻ, റസിഡൻസി ഒഴികെ, വിപ്പുവകാരികളുടെ കയ്യിൽചെട്ടു.

ജൂൺ 30.— അയൽച്ചക്രത്തുള്ള വിപ്പുവകാരികളെ എതിരിട്ടുവാനായി കാവൽസേന മുഴവൻ പുരഞ്ചേരക്ക് കടന്നു. അവരെ ചെറുതു, അവർ റസിഡൻസിയിൽതന്നെ അദ്ദേഹം പ്രാബിച്ചു. അതു് വളയപ്പെട്ടു.

ജൂലൈയ് 4— സർ ചെന്റഡി ലോറൻസ് മുതിയാന്തു. **ജൂലൈയ് 2-ാംസ്** അയാൾക്ക് ഒരു ചെണ്ടു ചൊട്ടിത്തെരിച്ചുതു മുലം എറാറു മറിവിന്റെ ഫലമായി) കേണൽ ഇംഗ്ലീഷ് നേരുപെം ഏറെരീടുതു. ഇട്ടുണ്ടെ നിരോധനസേനയുമായുള്ള ചില ഉരസലുകൾ മാത്രമായി 3 മാസത്തോളം അവർ കോട്ട കാത്തു. ഹാവ്‌ലോക്കിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ. അയാൾ കോൺപുരിൽ മട്ടാഡിയെത്തിയപ്പോൾ സർ ജെയിംസ് ഓട്ട്‌റാം വന്നിച്ചു ഒരു സേനയോട്ടും അയാളുമായി യോജിച്ചു; അയാൾ അതെ സമയത്തു് ലഹളക്കായി നമായ പ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നും, ചിന്നിച്ചിതറിയ വൃഹന്മുളിൽനിന്നും സെന്റനീക്കശ്വരം നടങ്കി.

സെപ്റ്റംബർ 19—ഹാവ്‌ലോക്, ഒള്ട്‌റാം, നിൽ എ നിവത്തെ സേന മുഴവനം ഗംഗ കടന്നു. 23-ാം അവർ ലക്ഷ്മോവിൽനിന്ന് 8 നാഴിക അക്കലെ സമീതിചെയ്യുന്ന ഓയിലെ രാജാക്കന്നൂരുടെ വേന്തൽക്കാലവസ്തിയായ ആ ലംബാഗ് ആകുമിച്ചു.

സെപ്റ്റംബർ 25—ലക്ഷ്മോവിൻറെനക്കുള്ള അവസാനത്തു മുന്നേറം, സ്വയകക്ഷികൾക്കു താമസിയേണ്ടിയീരുന്ന റസിഡൻസിയിൽ എത്തു? രണ്ട് മാസക്കാലത്തോളം അതു് ഭേദമായി നിരോധിച്ചു. (നഗരത്തിലെണ്ണായ യുദ്ധമല്ലെങ്കിലും ജനറൽ നിൽ പീണം. ഒള്ട്‌റാമിനു കൂട്ടിൽ ഭയക്കരമായ മുറിവോടു.)

സെപ്റ്റംബർ 20—ജനറൽ വിൽസൺറ നേതൃത്വത്തിൽ 6 ദിവസങ്ങളും ശരീരായ യുദ്ധത്തിനുശേഷം ഡൽഹി പിടിച്ചുടക്കി. തന്റെ അശ്വസേനയോടുള്ളിച്ചു ഹോയ്‌സൺ കൊട്ടാരത്തിൽ കടന്ന വയസ്സായ രാജാവിനേയും റാണിയും (സീന്റ്‌മഹാർ) പിടിച്ചു അവരെ തബവിലിട്ടു. ഹോയ്‌സൺ സ്വന്തം കൈകൊണ്ടുതന്നെ രാജക്കമാരന്മാരെ (ബെടിവെച്ചു) കൊന്നു. ഡൽഹിയിൽ കാവൽസേനയെ നീയമിച്ചു അവിടും ശാന്തമാക്കി. അതുകൂടിനേരു് അധികം താമസിയാതെ കേണൽ ഗ്രീത്യു് ഡൽഹിയിൽനിന്ന് ആ ഗ്രാമിലേക്ക് പോയി. അവിടെവെച്ചു ഫോർക്കുടെ തലസ്ഥാനമായ ഇൻഡ്യാറ്റിനിന്നു വന്നിൽനാം വിസ്തൃതകാരികളുടെ സുരക്ഷയായ ഒരു സെന്റ്രൽത്തെ തോല്പിച്ചു.

കേള്ക്കാബർ 10—അയാർ ആറു പിടിച്ചു. കോൺവു റിലേക്ക് മാച്ചുചെയ്യു് കേള്ക്കാബർ 27-ാം അവിടെ എ താണി. അതെ സമയത്തു് ആസംഗു, ചട്ട്‌ബാ (ഹസാരിബാ ശിനു സമീപം) കാജ്ഞ്‌പ ഡൽഹി പരിസരപ്രദേശത്തിൽ എന്നിവിജണാളിൽവെച്ചു കൃാപ്പറാൻ ബോധ്യ, മേജർ

ഇംഗ്ലീഷ്, പരീക്ഷ (അയാൾ നാവികസേനയുടെ സഹായ തോറുള്ളടക്കി—അദ്ദോൾ രംഗത്തു് പ്രദാനശരീകരിക്കാൻ തയാരായി നിന്നീങ്ങനു—ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു വന്ന ഫ്രാഡിശൻറയും പ്രയോഗിക്കിൾസ്റ്ററയും സാദീ ദൈനന്ദിനപ്രവൃത്തി സന്നദ്ധസേനയും) വിവേർസ് എന്നിവർ വിശ്വവകാരികളെ തോല്പിച്ചു. ആ ഗ്രൂപ്പിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിലെ അധിവക്ത്യം ഏറ്റവും സർക്കാരിൽ കൃംബാംബേൽ, യുദ്ധം വലിയ തോതിൽത്തന്നെ കൊണ്ടുനടക്കിവാനെത്തുടർന്നു സജ്ജീകരണങ്ങൾ തുടങ്ങി.

1857-നവംബർ 19-സർ കോളിൻ ക്രൂംബേൽ ലക്ഷ്മണസിംഗൾസിയർ വാലയം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്ന കാവൽ സേനയെ വിച്ചുതൽ ചെയ്തു. (നവംബർ 24-ാംഡ് സർ ഹെൻറിഹാവലക്സ് മരിച്ചു) ലക്ഷ്മണസിംഗൾസി.

1857-നവംബർ 25—കോളിൻക്രൂംബേൽ കോൺഫൈറ്റേലേക്കപ്പോയി, അതു വീണ്ടും ലഹരിക്കാതെട്ട് കൈവരി തുടിൽ ചെട്ടിയും.

1857- ഡിസംബർ 6—കോളിൻക്രൂംബേലും കോൺഫൈറ്റേലേ വിജയകരമായ യുദ്ധം. നന്ദരം പരിത്യക്ത മാന്ത്രികവിട്ടു വിശ്വവകാരികൾ ഓടിപ്പോയി. അവരെ പിൻതുടർന്ന് സർ ഹോഫ്പുർഗാർഡ് ബെട്ടിനറുകൾ, പാട്ടിയാലയിലേയും മണിപ്പുരത്തിലേയും വിശ്വവിദ്യാലയം കേന്നൽ സിറിനും, മേജർ ഹോയ്‌സണംക്ലി തക്കൽ. അതുപോലെ തന്നെ മറ്റു പലതും തുട്ടും.

1857-ജനവരി 27—ധർമ്മാര്ഥ രാജാവിനെ ഡോഡി ശ്രീരാജും മറ്റും സമക്ഷത്തിൽ, ദൈനന്ദിനികവിചാരണയ്ക്ക് (കൊണ്ടുവന്നു) കള്ളിനെന്ന നിലയിൽ മരണാഗ്രിക്കൂട്ട് വിധിച്ചു. (1526 തോട്ട് നില ബില്യന്മാരുടെ മുഗൾ രാജവംശ പ്രതിനിധി). വധാരിക്കു റഷ്ട്രണ്ടിലേക്കെ നാട്കടത്തു ലാക്കി കൂട്ടു. അതു അക്കാലിക്കമ്പസാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി.

1858—സർ ജോൺ ക്യാംബല്ലിൻറെ ആകുമണം. ജനവരി രണ്ടാം തീയതി ഫൗക്ക്‌ബാറ്റും ഹാസിഗ്രാഫും പി ടിച്ചുടക്കി അയാൾ കോൺപുരിൽ സ്ഥാനമുറപ്പിച്ചു. അവി ടെനിസ് അയാൾ കിട്ടാവുന്നിടങ്ങൊളും ദൈനന്ദിനങ്ങളും, ആരുധ്യങ്ങളും തോക്കെളും വിളിച്ചുവരത്തും. വിള്ളുവകാരി കൾ ലക്ഷ്മനാവിൽ സ്റ്ററ്റപിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. സർ ജേയിംസ് ഐട്ടറാം അവരെ അകററിമാററി നിത്തിയി തന്നതു്. നിരവധി സംഭവങ്ങൾക്കശ്രേഷ്ഠം ലക്ക്‌നോ തീരി കെ മാച്ച് 15-ാം* പിടിച്ചുട്ടത്തു് (കോളിൻക്യാംബേൽ, സർ ജേയിംസ് ഐട്ടറാം എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ) പ്രാരം്ഭ്യകലയുടെ അനവദ്യനിയികൾ സംഭരിച്ചുവെച്ചി തന്ന ആ നഗരം കൊള്ളുയടിക്കുപ്പു്. മാച്ച് 21 സമരം സമാപിച്ചു. 23-ാംതീയത്തിയാണ് അവന്നാനത്തെ വെടി പൊട്ടിയതു്. ഡൽഹി ഷായുടെ (പുത്രനായ) ഫീറസ് രാജക്കമാരൻ, ബീത്തുരിലെ നാനാസാഹിബ് ദൈവദരാ ബാഡിലെ മുലവി, ഐയിലെ ബീഗമായ റിസറത്തു് മ ഹാൾ എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള വിള്ളുവകാരികൾ ബാറില്ലിയിലേക്ക് കാടിപ്പോയി.

1858-എപ്രിൽ 25 —ക്യാംബേൽ ഷാഹജാൻപുർ പി ടിച്ചുടക്കി. ബാറില്ലിക്കരിക്കവെച്ചുണ്ടായ വിള്ളുവകാരികളുടെ ആകുമണത്തെ മോഹ്‌സ് ചെറുത്തു കാടിച്ചു. മെയ് 6-ാം ബാറില്ലിയിൽ തോക്ക് കൊണ്ടുള്ള ഇലം തുണി. മോഹ്‌ബാദ് പിടിച്ചുടക്കിയതിനശ്രേഷ്ഠം ആവശ്യപ്പെട്ട തന്നസരിച്ചു അപ്പോഴും ജനറൽ ജോൺസ് അവരുടെ എത്തു. നാനയും കൂടുകാരും കാടി. എത്രപ്പുനമില്ലാതെ ബാറില്ലി കീഴടക്കി. വിള്ളുവകാരികളാൽ ബന്ധവന്നുചെ

* മാർച്ച് 14—കെയ് ആൻറു മാല്ലി സർക്കർ അഭിപ്രായത്തിൽ കെയ് ആൻറു മാലിസർക്കർ അഭിപ്രായത്തിൽ എപ്രിൽ 30.

ആപ്പെട്ടിരുന്ന ഒഴാക്കാനപുരം ജിനിത്വം ജോൺസ്¹ വിമോചിപ്പിച്ചു. ലക്ഷ്മോവിൽനിന്നു വന്നിരുന്ന ലുഗാർഡിന്റെ സേനാവിഭാഗത്തിനു കണ്ണവാറിന്റെ കീഴിലുള്ള പി ഷുപ്പകാരികളുമായുള്ള ആക്രമണം മുലം ഗൗരവാവഹനമായ നശം സംഭവിച്ചു. ചൈതന്യാദ് മൗലവി അധികം താമസിയാതെ കൊല്ലപ്പെട്ടു, സർ ഫോപ്പ് ഗ്രാൻറ് ബൈഗ്രാമിനെ തോട്ടിച്ചു. അവർ പുതിയ സേനയെ സജ്ജീകരിക്കുവാനായി ശോഗ്രാനദിയീലേക്ക് പലായനം ചെയ്തു.

1858—ജൂൺ മല്ല്യത്തിൽ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലും വിപ്പവകാരികൾക്കു പരാജയം. സംഘടിതമായ പ്രവർത്തി അസാധ്യമായി. ചെറിയ ചെറിയ കൊള്ളംസംഘമായി പരിഞ്ഞു അവർ ഇംഗ്ലീഷ് കാത്തെ ചെറിയ ചെറിയ സേനാവിഭാഗങ്ങളെ എത്തിത്തു. പ്രവർത്തനക്കേറുങ്ങൾ, ബൈഗ്രാമം, ഡൽഹിരാജകുമാരൻ, നാനാസാഹിബ് എന്നിവരുടെ കൊടിക്കീഴിൽ.

മല്ല്യത്യയിൽ സർഫുഡോസ് നടത്തിയ രണ്ട് മാസത്തെ ആക്രമണം (മേയിലും ജൂൺലും) വിപ്പവത്തിനു അവസാനമായ ആല്പാതമണംചു.

1858—ജനവരി—ഫെബ്രൂറി വരീക്കിൽ റോസ്, സാംഗ്രാം ഗാരകോട്ടയും പിടിച്ചു, റാണി സഹാനും പിടിച്ചിരുന്ന ജാൻസിയീലേക്ക് മാച്ചുചെയ്തു.

1858—എപ്രിൽ 1—ജാൻസിയെ രക്ഷിക്കാനായി കൽപ്പിയിൽനിന്നു ദുന്നേറിയ താണ്ടിയ തോപ്പിയുമായി (നാനാസാഹിബിന്റെ ബന്ധം) ഹോറിഞ്ചത്തെ രണ്ടം. താണ്ടിയ തോപ്പിക്കെപ്പെട്ടു.

എപ്രിൽ 4*—ജാൻസി പിടിച്ചടക്കേപ്പെട്ടു. റാണിയും താണ്ടിയതോപ്പിയും രക്ഷപെട്ടു, ഇംഗ്ലീഷുകാരെ കാത്തു² ക

* കെയ് & മാല്ലിസൻ എപ്രിൽ 5

ത്രഖിയിൽ നിലയറപ്പീച്ച്. അന്നോടു മാർച്ച് ചെയ്യുന്ന വഴിയെ

1858 മേയ് 7-ാം—കാന്ധ എന്ന നഗരത്തിൽവെച്ചു സുഖക്കമായ ഒരു വലിയ ശത്രുശൈസന്ധ്യം റോസിനെ ആകുമീച്ച്. അയാൾ അവരെ തികച്ചും കീഴടക്കി.

1858 മേയ് 16—കർവ്വിയുടെ അല്ലും നാഴിക കുറ വെച്ചു് റോസ് ലഹളക്കാരെ ഗാധമായി എത്തു.

1858 മേയ് 22—എത്തും വരട്ടു എന്നവെച്ചു കർവ്വിയിലെ ലഹളക്കാരെ എത്തു. അവർ അദ്ദേഹത്താറു പലായനം ചെയ്തു.

1858 മേയ് 23—റോസ് കർവ്വി പിടിച്ചു. (യുദ്ധം കൊണ്ടു) ചുഡേറിയ കാലാവസ്ഥകൊണ്ടു താന്തരായ സ്പിഭേജന്നാർക്കു അല്ലും സ്പശമത നൽകാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടു് കുറച്ചു ദിവസം റോസ് അവിടെ താമസമാക്കി.

ജൂൺ-2-യുബാവായ സിസ്യുതയ (ഇംഗ്ലീഷ്-കാത്തെക്കാവൽനായ) അയാളുടെ സ്പന്തം പട്ടാളക്കാർ ഭേദഗതിയും ഒന്നത്തിനശേഷം ഗ്രാളിയോറിൽനിന്നും ഓടിച്ചു. അയാൾ ജീവനവേണ്ടി ആറുയിലേക്ക് പാലായനം ചെയ്തു. റോസ്-ഗ്രാളിയോറിലേക്കു മാറ്റുചെയ്തു. ജാൻസിറാണിയും* താണ്ടിയതോപ്പിയും വിസ്തൃതകാരികളുടെ തലവന്നാരായി.

ജൂൺ 19—ലോക്കേഷൻമലയിലെ യുദ്ധം (ഗ്രാളിയോറിന്മുന്നിൽ). റാണി വധിക്കേപ്പുകൂട്ടു. വലിയ തുട്ടക്കാലയ്യും റാണിയുടെ ശൈസന്ധ്യം അണിച്ചിരിഞ്ഞു ചിന്നിച്ചിതറി. ഗ്രാളിയോർ ഇംഗ്ലീഷുഹന്തുണ്ടിൽ.

1858-ജൂലായ്, ആഗസ്റ്റ്, സെപ്റ്റംബർ കാസന്നാളിൽ സർ കോളിൽക്കുംപെൻ, സർ ഹോപ്പ്-ഗ്രാൻഡ്. ജനാർഡ് വാർപ്പോർ എന്നിവർ ഫ്രാന്റേപ്പുട വിസ്തൃതനായക്കരാരെ

* ലക്ഷ്മീഭായി എന്നായിരുന്ന അവരുടെ നാമദയയാം,

നായാട്ടവാനം അവകാശത്തിൽ നാളിളി കോട്ടകൾ പിടിച്ചു ക്കാനമാരംഭിച്ചു. ബീഗം അവസാനമായി ചില ശ്രദ്ധയിൽ തുടി നടത്തിനോക്കു. ഒട്ടവിൽ നാനാസാഹിബിനോട് തുടി റാപ്പിനറി കടന്ന, ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് കാവൽ നായക്കായ നെഫ്രാളിലെ ജാന്മംബഹദുരിൻറെ സ്ഥലത്തു് എന്തീ ചേന്ന്. അയാൾ അദ്ദേഹത്തികളായ വിപ്പവകാരികളെ തന്റെ സ്ഥലത്തു് തിരിഞ്ഞെപിടിക്കവാനായി ഇംഗ്ലീഷ് കാരെ അനവാദിച്ചു. അങ്ങിനെ വിപ്പവകാരികളുടെ അവസാന സംഘവും നശിപ്പിക്കുപ്പും. നാനയും ബീഗവും മലയിലേക്ക് ഓടി. അവതടെ അന്തായികൾ ആയുധം വെച്ചു കീഴടങ്ങു.

1859-ആദ്യം-താണ്ടിയ തോപ്പിയുടെ ഒളിപ്പും സ്ഥലം കണ്ടപ്പിടിച്ചു, അയാളെ വിസ്തരിച്ചു തുക്കിക്കൊന്നു. നാനാസാഹിബ് നെഫ്രാളിലെവെച്ചു മരണമണ്ണത്തായി വിശ്രദിക്കുപ്പുടുന്നു. ബാരില്ലിയിലെ വാനെ പിടിച്ചു വെച്ചുകൊന്നു. ലക്കോവിലെ മഹുവാനെ ജീവപര്യാതം തടവിനു വിധിച്ചു. ബാക്കിയുള്ളവരെ നാട്ടുകടത്തുകയോ, വിവിധകാലാവുധികൾവെച്ചു തുറകിൽ അടക്കുപ്പുടുകയോ ചെയ്തു. വിപ്പവകാരികളിൽ ഭരിഭാഗവവും-അവതടെ അണി ചിന്നഭിന്നമായിരുന്നു-വാർ താഴെവെച്ചു തുഷിക്കാം എന്നു. ഒന്നിലെ ബീഗം നെഫ്രാളിലെ വാത്ത്-മൺഡ് റിൽ താമസമാക്കു. ഒന്നിലെ മൺഡ് കണ്ടക്കെട്ടി. അതു് തുംബോ ഇന്ത്യൻ ഗവണ്മെന്റിൻറെ സ്പതാം എന്ന് ചാനിങ്ങ് പ്രവൃത്തിച്ചു. സർ ജെയിംസ് ഒന്റ്-റാമീൻറെ മാനത്തു് സർ രോബർട്ട് മോൺ-ഗ്രാമറിയെ ഒന്നിലെ പീപ്പ് കമ്മീഷണറാക്കു.

ഈയും-ഈന്ത്യാക്കവനി വേണ്ട എന്നവെച്ചു യുദ്ധം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അതു് പിരിച്ചുവിക്കുപ്പുടി തന്നു,

1857-ഡിസംബർ—പാൽക്കേരിയുടെ ഇന്ത്യാബിൽ
1858 ഫെബ്രുവരിയിൽ ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ ശാര
വാവഹമായ എതിർപ്പുണ്ടായിട്ട് അതു് ആദ്യവായന കഴി
ഞ്ചു പാസ്സായി. പക്ഷേ ദോഹി ലിബറൽ മന്ത്രിസഭ
യുടെ സ്ഥാനം കയ്യേറ്റ.

1858-ചെപ്പു് വരീ 19—ഡിസ്‌റേഷ്‌ലിയേഴ്സ് ഇന്ത്യാ
ബിൽ, അതു് പാസ്സായില്ല.

1858-ആഗസ്റ്റ് 2-റ്റുംലിപ്പളവിന്റെ ഇന്ത്യാബിൽ
പാസ്സായി. അതോടുകൂടി ഇംഗ്ലൈൻഡാക്കപനിയുടെ അസ്സ
മനം ഇന്ത്യ മഹതിയായ വിക്രാന്തിയുടെ സാമ്രാജ്യത്തെ
കുറഞ്ഞ ഒരു പ്ര ബിശ്യദായി.
